

941

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 8

PODLSKIE KOPALNIE SKARBOWE NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SPÓŁKA AKCYJNA
SOCIÉTÉ FERMIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILESIE

CHORZÓW I G.ŚL.

PLAC MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO 9-12, TEL. 409-01

SPRZEDAŻ
WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW
I SIARCZAMONU Z KOPALNI
„KRÓL, BIELSZOWICE, KNURÓW”

ADR. TELEGR.

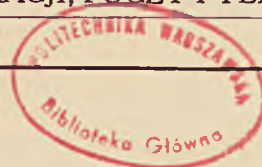
CHORZÓW

SKARBOWE FERME

M 41 POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGR.

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	Str.		Str.
ZAGADKI KONIUNKTURY — t. I	707	ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	728
SKALE PODATKU DOCHODOWEGO—M. MIKUŚKIEWICZ	710	Ruch statków w portach polskich w roku 1937 — L. R.	
KRONIKA GOSPODARCZA:		SAMORZĄD	730
Z MINISTERSTWA SKARBU	714	KRONIKA TYGODNIOWA:	
GÓRNICTWÓ I PRZEMYSŁ:		PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	730
GÓRNICTWÓ WĘGLOWE	715	TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH	730
PRZEMYSŁ NAFTOWY	716	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
PRZEMYSŁ DRZEWNY	719	PODATKI I OPŁATY	731
RZEMIOSŁO	722	PIENIĄDZ I KREDYT	732
ROLNICTWO	722	Małopolski Fundusz Przemysłowy — K. J.	
Państwowa pomoc siewna i paszowa w roku 1937 — J. W.		RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH .	734
HANDEL:		Z BANKU POLSKIEGO	735
HANDEL WEWNĘTRZNY	723	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	723	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
RYNEK AKCYJNY	724	NIEMCY	736
CŁO ORAZ REGLAMENTACJA	724	Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	736
Zniżki celne oraz zwolnienia od cła — A. Zawistowski		BIBLIOGRAFIA	738
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	726	PRZEGLĄD CZASOPISM	738

ZAGADKI KONIUNKTURY

OBSERWACJA ostatnich wypadków w rozwoju światowej koniunktury w okresie roku — od kwietnia ub. r. do chwili obecnej — pozwala nam ustalić dwa fakty niezaprzeczalne: po pierwsze — załamanie się koniunktury gospodarczej w Stanach Zjedn., po drugie — niewątpliwy wpływ, jaki załamanie to miało na te rynki, które nie są wyeliminowane z fluktuacyj obrotu międzynarodowego przez jakieś sztuczne izolacje. O rozmiarach załamania się koniunktury amerykańskiej pisano już bardzo wiele i cytowano najbardziej przekonywające liczby. Wskażmy tylko, że wskaźnik produkcji przemysłowej Stanów spadł od lutego ub. r. do lutego b. r. o 32·5%, że wskaźnik ładunków kolejowych obniżył się w tymże okresie o 25%, że w ciągu samego tylko miesiąca marca giełda nowojorska wy-

kazała przeciętny spadek kursów o przeszło 20·7% — słowem, że załamanie jest (mimo wszelkich optymistycznych przewidywań na początku b. r.) niesporne i nie rokujące normalnej poprawy. Co do wpływu, jaki załamanie to miało na tzw. rynki „światowych” wykazały przeciętny spadek od kwietnia ub. r. (kulminacyjny punkt wyżki) do stycznia b. r. o dobre 13·5%, że w tymże czasie wskaźnik produkcji przemysłowej w Belgii spadł o równe 20%, w Danii — o 5%, a w innych krajach skandynawskich wykazuje zamiast nieprzerwanego dotychczasowego wzrostu wyraźne wahania, że te gałęzie produkcji brytyjskiej, które nie mają bezpośredniego związku z wykonywaniem programu zbrojeniowego, wykazują wyraźny spadek wskaźników, że bezrobo-

cie w W. Brytanii (mowa o całkowicie bezrobotnych) wykazuje w lutym b. r. 11·1% liczby robotników—wobec 10·9% w lutym ub. r. i 8·5% w lipcu ub. r., a częściowo bezrobotnych było w lutym b. r. przeszło dwa razy więcej niż w tymże miesiącu ub. r.—słowem, że wpływ recesji amerykańskiej jest niezaprzeczalny i zupełnie widoczny.

Fakt ten potwierdzany jest zresztą przez całą prasę gospodarczą świata i wszystkie opinie naukowe, i to już zwalnia nas od przytaczania dalszych dowodów. Pragniemy natomiast zwrócić uwagę na inne zjawisko. Od dłuższego czasu trwa spór pomiędzy ekonomistami krajów „autarkicznych” i krajów „liberalnych” co do wpływu, jaki wzrost koniunktury światowej miał w latach ostatnich na rozwój koniunkturalny organizmów izolowanych. „Liberałowie” twierdzą, iż wpływ ten był bardzo wielki, i że bez niego koniunktury „autarkiczne” nie mogłyby wykazać takich zdobyczy, jakie wykazały, ekonomiści zaś niemieccy i włoscy temu zaprzeczają. Jeśli spór ten nie jest dotychczas rozstrzygnięty (i wątpimy, żeby udało się go kiedykolwiek rozwiązać), to w każdym razie istnieje inny fakt bezsporny. Mianowicie, spadek koniunktury amerykańskiej i częściowo światowej nie odbił się na razie na koniunkturach „autarkicznych” w sensie ujemnym. W styczniu b. r. było w Niemczech o równe 800 tys. (przeszło 43%) mniej bezrobotnych niż w styczniu ub. r., a wskaźnik produkcji był o dalsze 9·2 punkta (8·6%) wyższy. Grudniowy wskaźnik produkcji włoskiej wykazuje w stosunku do grudnia 1936 r. wzrost o 12%, przy czym zwykła nie dotyczy się tylko metalurgii, ale np. i produkcji włókienniczej, wykazującej w tymże okresie wzrost o prawie 23%. Produkcja węgierska, bułgarska, czechosłowacka — wzrastały również, jakkolwiek, może, w mniejszym stopniu. Nie chcemy bynajmniej przez to powiedzieć, iż stwierdzamy zjawisko nieoddziaływania dekonunktury światowej na rozwój koniunkturalny gospodarstw zamkniętych, i to nawet przy utrzymywaniu się takiej dekonunktury przez dłuższy przeciąg czasu, ale niemniej dotychczasowe fakty (na krótką metę chwilowo) uważamy pod pewnymi względami za charakterystyczne.

*

Powyższe uwagi wstępne nasuwają się nam w chwili, kiedy dowiadujemy się o nowej akcji na szeroką skalę, jaka ma być przedsięwzięta przez Rząd Stanów Zjednoczonych dla podtrzymania upadającej w tym kraju koniunktury. Prezydent Roosevelt na konferencji prasowej w dn. 8 b. m. oświadczył wyraźnie, że zamierza wystąpić z olbrzymim programem ożywienia koniunktury, mającym kosztować ok. \$ 4 mild., przy czym 1 mild. lub nawet 1¼ mild. ma iść na instytucje o charakterze społecznym w ciągu roku budżetowego 1938/39, 1½ mild. wynosić mają bezprocentowe pożyczki dla samorządów terytorialnych i wreszcie 1½ mild. ma być wpompowane przy pomocy akcji kredytowej, dokonywanej przez Reconstruction Finance Corporation (Refico)—instytucji, ongiś odgrywającej wielką rolę w życiu gospodarczym Stanów, potem zapomnianej, a wreszcie znów przywróconej do aktywności.

Nie interesuje nas w tej chwili zresztą, w jaki to techniczny sposób zamierza Rząd Stanów Zjedn. przeprowadzić tę nową inflację kredytową. Główna rzecz—że ją wogóle przeprowadzić zamierza. Albo-

wiem jest to dowodem, iż nie wyrzekł się on nadal myśli sztucznego nakręcania wewnętrznej koniunktury—a nie opierania się tylko na zasadach automatyzmu międzynarodowych procesów gospodarczych.

Musimy raz jeszcze powtórzyć to, co mówiliśmy na tym miejscu już wiele razy, iż kraje tzw. liberalne prowadziły i prowadzą od początku kryzysu 1929-32 politykę o wiele głębiej interwencjonistyczną od krajów „nieoliberalnych”—z tą tylko różnicą, iż polityka ta stosunkowo o wiele mniej działa na terenie interwencjonizmu administracyjnego, przesuwając swój główny ciężar oddziaływania na odcinek pieniężny. Brytyjska koniunktura 1933-37 opierała się jako na swych głównych filarach na obniżeniu kursu pieniądza, obniżeniu stopy procentowej (konwersje pożyczek wojennych) i w pewnej tylko mierze na protekcjonizmie celnym. Wystarczyło to na 5 lat wzrostu krzywych koniunkturalnych całkowicie. W Stanach Zjedn. wspomniane powyżej posunięcia nie wystarczyły—bo wystarczyć nie mogły. Cła były i przedtem na poziomie bądź wysokiego protekcjonizmu bądź prohibicjonizmu, a obniżenie stopy procentowej (pieniądz w Stanach był zresztą od dawna już i tak b. tani) zrekomensowane zostało walką o podwyżki płac, prowadzoną—notabene—przy wydatnym poparciu Rządu i utrudniająca przedsiębiorcom kalkulację więcej, niż gdyby mieli do czynienia z większą drożyzną kredytu. Dlatego też samo tylko obniżenie kursu dolara nie dało gospodarstwu Stanów tego impulsu, jaki dało W. Brytanii obniżenie kursu funta. Powstała w rezultacie sytuacja, w której Państwo musiało sięgnąć do zupełnie wyraźnego już interwencjonizmu w postaci nie tylko pośredniej (jak pokrywanie deficytów budżetowych z pożyczek wewnętrznych, zapomogi dla bezrobotnych, płacenie zapomóg specjalnych w rodzaju „bonusu weteranów” itd.), ale i w formie finansowania wielkich robót publicznych. Dopóki Rząd Stanów szedł po tej linii, która—nawiasem mówiąc—wywoływała poważne zastrzeżenia ze strony sfer gospodarczych Stanów, koniunktura się rozwijała pomyślnie. Skoro jednak w ub. r. Rząd waszyngtoński zechciał po raz pierwszy porzucić formę finansowania robót publicznych z pożyczek wewnętrznych i przejść na normalne równoważenie budżetu podatkami, licząc na to, że raz „nakręcona” koniunktura zostanie dalej rozwinięta siłami gospodarstwa prywatnego, zabrakło od razu tego oczekiwanego impulsu—z uwagi na znane objawy „kryzysu zaufania”.

Ten „kryzys” ma, jak wiadomo, w Stanach Zjedn. swoje głębokie i skomplikowane podłoże. U źródeł jego leżą tzw. antykapitalistyczne tendencje obecnie rządzącej partii demokratycznej. W naszym—europejskim—pojęciu nie ma zresztą w poczynaniach Rządu Prezydenta Roosevelta nic takiego, co mogłoby nadać mu takie właśnie miano. Dla amerykańskiego „big business” jednak każdy interwencjonizm w porównaniu z pełnym nieomal liberalizmem w gospodarstwie wewnętrznym Stanów przed przyjściem do władzy Prezydenta Roosevelta wydaje się już groźbą. To, co określa się zazwyczaj ogólnym mianem „New Deal”, a co w gruncie rzeczy nie było niczym innym jak tylko wprowadzeniem w obliczu kryzysu społecznego w Stanach pewnych granic dla swobodnej dyspozycji kapitalisty i przedsiębiorcy, wywołało od razu głęboką nieufność kapitału do Rządu

demokratycznego. Stany Zjedn. stały się w dziedzinie „zaufania” niesłychanie czułe i drażliwe. Przykładem drażliwości tej może być historia załamania się boomu surowcowego przed rokiem, kiedy to w dn. 2/IV ub. r. Prezydent Roosevelt oświadczył na jednej z licznych konferencji prasowych, iż uważa wzrost cen surowcowych za „zbyt wysoki”. Jedno takie powiedzenie (co do notoryczności którego nikt zresztą się nie łudził) wywołało powszechne zamieszanie—właszcza, że w tydzień po tym rozeszła się dodatkowo pogłoska, że Rząd dla obniżenia cen zamierza rewaloryzować dolara. Nie pomogły żadne zaprzeczenia—i rozpoczęła się deruta cen, pociągająca za sobą recesję, o której mówiliśmy na wstępie.

Jeśli przypominamy wszystkie te fakty raz jeszcze, to dlatego, że świadczą one niezbitnie o nieobliczalności amerykańskich widoków koniunkturalnych. Wobec tego, że obok celów ogólnogospodarczych istnieją w polityce ekonomicznej Prezydenta Roosevelta cele społecznej natury, co do celowości których kapitał amerykański wyraża w zależności od poszczególnych posunięć rządowych mniejsze lub większe zastrzeżenia, każde „nakręcenie koniunktury” przez posunięcia inflacyjne trafiać może wcześniej czy później w próżnię braku zaufania kapitału prywatnego. Wytwarza się—oczywiście „mutatis mutandis”, boć i warunki i środki w obu krajach są jednak zupełnie różne—sytuacja podobna do francuskiej, gdzie również na skutek braku zaufania kapitał prywatny wolał raczej szukać schronienia za granicą niż wykorzystywać zabiegi, dokonywane (inflacyjnie) przez Rząd na wewnątrz. Premier Blum z okazji swego ostatniego projektu finansowego mówił wyraźnie, iż trudno wytłumaczyć drożyznę kredytu we Francji, skoro od dn. 1/I 1935 r. wprowadzono do obiegu 38·9 mild. franków, i że jedynym wytłumaczeniem faktu tego jest, iż „większość nowostworzonych franków pośpieszyła z powrotem do Banque de France dla wymienienia się na złoto—bądź w celu zapłacenia nadwyżek przywozowych bądź wykonania ucieczki kapitałów”.

Widać z tego, iż częściowy interwencjonizm, interwencjonizm, działający w dziedzinie monetarnej i społecznej, okazał się w praktyce zbyt słaby, aby zmusić kapitał do pracy, jak to się dzieje w państwach „autarkicznych”, zbyt krępujący zaś—właśnie z uwagi na niepewność walutową i posunięcia o charakterze społecznym—aby kapitał z własnej woli angażował się dostatecznie w rozwój koniunktury. Powstała tutaj pewna sprzeczność pomiędzy założeniami polityki gospodarczej rządów i warunkami życiowymi, sprzeczność, która dotychczas nie znalazła jeszcze właściwego rozwiązania.

*

Dlatego też, skoro słyszymy obecnie, że po nieudanym „nakręceniu” koniunktury w latach poprzednich Rząd Stanów Zjedn. decyduje się na nakręcenie jej ponownie, stajemy przed zasadniczą koniunkturalną zagadką. Jak potoczy się w ciągu najbliższych miesięcy i lat koniunktura światowa? Czy—przede wszystkim—nowe „nakręcenie” uda się w samych Stanach Zjedn.? Czy potrwą długo—i czy, tym razem, ruszy i inicjatywę prywatną? Jak „zagra” ono na ruchu cen światowych—i w jakim okresie? Czy zdoła podeprzeć całą koniunkturę światową—i w ja-

kiej mierze? Ile pytań—tyle niepewności i wątpliwości. Albowiem dotychczasowe doświadczenia bynajmniej nie uzasadniają optymizmu na przyszłość.

Zaczyna się nasza wątpliwość od oceny skutków tego nowego zabiegu inflacyjnego w samej tylko gospodarce amerykańskiej. Został on postanowiony, oczywiście, jako lekarstwo na wyraźne skutki recesji koniunkturalnej drugiej połowy ubiegłego i początku bieżącego roku. Tak, jak w kwietniu ub. r. Prezydent Roosevelt uważał, że ceny wzrosły „zbyt wysoko”, tak też już w dn. 18/II b. r. uznał on publicznie, że mimo tego, iż niektóre artykuły utrzymują się i dziś jeszcze na wysokim poziomie cen, to jednak większość artykułów ma znów ceny „za niskie”. Prezydent Roosevelt wyraźnie zaznaczył, iż „polityka gospodarcza musi się postarać, aby odwrócić tendencje deflacyjne w przeciwnym kierunku”. Oczywiście—działanie na zwiększenie cen winno unikać wszystkiego tego, co doprowadziło przed rokiem do boomu surowcowego, a więc wyżka cen ma być „umiarkowana” i rozciągać się tylko na te towary, które są „zbyt tanie”. Krótko mówiąc, projektowany zabieg inflacyjny ma odbywać się w połączeniu ze wzmożonym interwencjonizmem na rynku wewnętrznym.

Wydaje się, że w tych warunkach może i mają rację ci krytycy z fachowej prasy międzynarodowej, którzy nie obiecują sobie po programie inflacyjnym Prezydenta Roosevelta zbyt wiele. I nie dlatego, aby miał być on źle wykonany, ale po prostu dlatego, że dobre jego wykonanie okaże się niemożliwym. W warunkach interwencjonizmu pieniężnego ze słabą tylko domieszką administracyjnego, jaki panuje w Stanach Zjedn., działanie na zwiększenie cen nie tylko wywołuje koniunkturę ilościową, ale wpływa jednocześnie na szereg elementów—i to w sposób niejednorodny. Płace mogą wzrastać—mimo że bezrobocie nie jest zlikwidowane—oddziaływać na ceny, spekulacja ma tendencję do rozwoju nieskrępowanego, słowem—koniunktura może wykroczyć znacznie poza ramy ilościowej, a nierównomierność jej rozwoju—wprowadzić zaburzenia, kończące się ostatecznie nowym wstrząsem.

Dlatego też niesposób odpowiedzieć na pytanie, jak długo i w jakim stopniu trwać będzie nowa „sztuczna” koniunktura w Stanach Zjedn. (o ile, oczywiście, Kongres uchwali w całej rozciągłości projekty rządowe—mimo pewnych ataków, jakim podlegają one z kół finansowych, a m. in. np. z American Bankers Association). Tym bardziej niewiadomy jest rozmiar oddziaływania tej koniunktury na gospodarstwo światowe. A już w żaden sposób nie można przewidzieć, czy w konsekwencji takiego oddziaływania powstały nowy wzrost koniunkturalny świata potrwają długo.

Zagadnienie, które staje w tym wypadku nie tylko przed krajami, których gospodarstwa same przez się wpływu na koniunkturę światową nie mają, a które tylko mogą mniej lub więcej wpływowi koniunktury tej ulegać—jest szczególnie trudne. Przecież nawet tak potężny organizm gospodarczy, jak Wielka Brytania, zależny jest od wahań koniunktury amerykańskiej w bardzo silnym stopniu, czemu niedwuznacznie dawała wyraz fachowa prasa angielska na przełomie roku. Wówczas wobec załamania się koniunktury w Stanach „The Economist” rozważał możliwość podparcia koniunktury brytyjskiej—wobec braku lub wyczerpania innych impulsów—akcją wielkich robót publicznych. I niewątpliwie, gdyby sytuacja nie zmieniła się w przyszłości i gdyby—wbrew wykonywaniu wielkiego pro-

gramu zbrojeniowego—koniunktura brytyjska ulegała nadal wahaniom, to po wykonaniu tego programu w całości przyszlaby kolej na samodzielne ożywianie koniunktury w W. Brytanii na tej właśnie drodze.

Rozumując logicznie, możnaby twierdzić, iż osłabienie tego, co nazywało się dotąd „koniunkturą światową”, nie tylko nie niknie, ale może nawet pogłębia się. Przypominamy sobie doskonale lata 1933÷1934, kiedy to nastąpiły w krajach bloku szterlingowego i Stanach Zjedn. pierwsze wyraźne oznaki pokryzysowego ożywienia koniunkturalnego, i kiedy koniunktury te nazwano—właśnie z powodu ich w dużej mierze samodzielnego i sztucznego w pierwszym stopniu charakteru—„wyspowymi”. W latach następnych pewne oznaki zdawały się wskazywać, iż nieprzerwany wzrost tych koniunktur, obejmujących—notabene—już i kraje surowcowo-kolonialne, stanie się preludium do „rozłania się” ich w jedną właściwą koniunkturę światową. Amerykańskie załamanie się sprzed roku zatrzymało rozwój wypadków. Obecnie znów rozpoczyna się proces cementowania i dźwigania na nowo zachwianych koniunktur, ale znów proces na razie izolowany w każdym kraju i znów „sztuczny”.

Teoria gospodarcza organizmów autarkicznych usiłuje ugruntować pogląd, iż cykliczność rozwoju koniunkturalnego może być usunięta planowym działaniem

interwencjonizmu. Trudno jest, oczywiście, odpowiedzieć, w jakim stopniu twierdzenie to może być słuszne. Co jednak zastanawia w ostatnich poczynaniach krajów nieautarkicznych—to właśnie dążenie likwidowania recesji koniunkturalnych u siebie również metodami interwencjonistycznymi. Różnica zaś tkwi głównie w metodach używanego interwencjonizmu. W krajach nie-autarkicznych jest to interwencjonizm pieniężny, w krajach zamkniętych—raczej administracyjny.

To zaś z kolei odbiera możliwość przewidywania rozwoju koniunktury—już, może, nie „światowej”, ale w poszczególnych wielkich organizmach gospodarczych świata. Jakkolwiek wiadomo dobrze, że procesy koniunkturalne przy swobodnie działających cyklach bynajmniej nie były matematycznie równomierne i możliwe stąd do dokładnego przewidzenia, to przecież przyzwyczailiśmy się z szeregu oznak typowych wnioskować o stadiach, w jakich dany cykl koniunkturalny w poszczególnych okresach się znajduje. Obecnie—przy coraz to nowych falach „podpierania” koniunktur posunięciami interwencjonistycznymi—przewidywania muszą zawodzić, a koniunktura sama staje się niemal zagadką.

t. l.

SKALE PODATKU DOCHODOWEGO

SPOTYKANA niejednokrotnie opinia o antykapitalizacyjnym charakterze naszego ustawodawstwa podatkowego powołuje się na skalę podatku dochodowego, która ma być skonstruowana w sposób wybitnie antykapitalizacyjny—w znacznie większym w każdym bądź razie stopniu niż w innych krajach.

Pobieżne międzynarodowe porównania skal danego podatku mogą prowadzić do błędnych wniosków. Wiadomą jest rzeczą, że o charakterze podatku decyduje nie tylko jego taryfa, lecz przede wszystkim cała jego konstrukcja, w szczególności zaś zasady ustalania podstaw wymiaru, wymiar, pobór itp. Często spotyka się podatki, których taryfa jest niska, które jednak na skutek odpowiedniej konstrukcji pozostałych elementów podatku uważane są powszechnie za bardzo uciążliwe. Również stanowisko badanego podatku w całokształcie systemu podatkowego danego kraju musi być brane w rachubę, gdyż może się zdarzyć, że w jednym kraju podatek dochodowy stanowi trzon finansów publicznych (np. w Anglii), w innym zaś—tylko uzupełnienie podatków przychodowych, majątkowych itp. W niektórych krajach oprócz podatku dochodowego państwowego istnieją nadto samodzielne podatki dochodowe samorządowe (np. w Stanach Zjedn.). Przy porównaniu należy mieć również na uwadze różnice w strukturze gospodarczej poszczególnych krajów, różnice w rozdziale dochodu społecznego itp.

Przyjmując powyższe zastrzeżenia, musimy jednocześnie stwierdzić, że wola ustawodawcy oraz jego nastawienie do kwestii kapitalizacji uzewnętrznia się najlepiej w podatku dochodowym, w odpowiedniej budowie skali podatku. Ustawodawca musi jednocześnie mieć na uwadze, aby taryfa nie była zbyt wysoka w porównaniu z taryfami innych krajów, gdyż może

robić wrażenie zbyt silnego ucisku podatkowego w kraju, co w konsekwencji może hamować poważnie przyływ kapitałów zagranicznych oraz powodować zwiększoną emigrację kapitałów krajowych.

Porównując obowiązujące w chwili obecnej taryfy podatku dochodowego szeregu krajów, musimy rozróżnić przede wszystkim dwie zasadnicze formy tego podatku, stosowanego w różnych krajach: system tzw. ceduralny, obciążający raz dochody z poszczególnych źródeł, drugi raz zaś całość dochodów ze wszystkich źródeł (Anglia, Francja, Belgia i Włochy), oraz system globalny, obciążający całość wszystkich dochodów ze wszystkich źródeł ogólnym podatkiem dochodowym (Polska, Niemcy, Czechosłowacja, Austria, Stany Zjedn.).

We wszystkich porównywanych krajach przeprowadzone zostały w ostatnich latach podwyżki podatku dochodowego; w jednych jednakże krajach nastąpiło to w formie dodatków kryzysowych lub specjalnych podatków kryzysowych, qpartych na dochodzie, w innych natomiast—w formie zwykłego podwyższenia skali zasadniczej. Stąd dla równomiernego i właściwego obliczenia musiano przyjąć również i te dodatki lub samodzielne podatki dochodowe kryzysowe, obowiązujące w chwili obecnej. Dodatki mogą być proporcjonalne lub progresyjne. Dodatki proporcjonalne na ogół nie zmieniają charakteru dotychczasowej taryfy, natomiast progresyjne w zależności od stopnia ich progresji zwiększają lub zmniejszają dotychczasową jej intensywność.

W poniższej tablicy podano szereg danych, dotyczących budowy taryfy podatku dochodowego od osób fizycznych w Polsce, Niemczech, Austrii, Czechosłowacji, Stanach Zjedn. Am., Anglii, Francji, Belgii i Włoszech:

Skala podatku od dochodu osób fizycznych (małżonków bezdzietnych) w Polsce i za granicą¹⁾

Kraje	Minimum wolne od podatku		Podatek w % dochodu	Docho- dy z pracy ²⁾	Podatek w % dochodu	Docho- dy z przemysłu ³⁾	Podatek w % dochodu	Docho- dy z pracy ²⁾	Podatek w % dochodu	Docho- dy z przemysłu ³⁾	Podatek w % dochodu	Docho- dy z pracy ²⁾	Podatek w % dochodu	Docho- dy z przemysłu ³⁾	Kwota dochodu, od której pobierany jest podatek dochodowy wg najwyższej skali	
	z przemysłu ⁴⁾	z pracy ²⁾													z przemysłu ³⁾	z pracy ²⁾
Polska	1 500	1 500	2·9	1 501	6·4	7 000	6·8	21 000	11·7	21 000	16	64 000	19·0	64 000	2 000 000	50
Niemcy ⁵⁾	924 (RM 825)	1 397 (1 248)	3·7	1 501 (1 340)	6·6	7 000 (6 250)	9·8	21 000 (18 750)	16·3	21 000 (18 750)	16·3	64 000 (57 142)	28·5	64 000 (57 142)	134 810 (122 000)	40
Austria ⁶⁾	1 374 (Szl. 1 400)	1 374 (1 400)	1·1	1 501 (1 528)	4·4	7 000 (7 128)	4·4	21 000 (21 384)	12·4	21 000 (21 384)	12·4	64 000 (65 173)	37	64 000 (65 173)	235 680 (240 000)	57
Czechosłowacja ⁷⁾	1 295 (K. cz. 7 000)	1 295 (7 000)	5·4	1 501 (8 113)	13	7 000 (37 837)	10·4	21 000 (113 513)	25·6	21 000 (113 513)	25·9	64 000 (345 945)	36	64 000 (345 945)	295 000 (5 000 000)	64·9
Stany Zjedn. ⁸⁾	13 175 (\$ 2 500)	13 175 (2 500)	—	1 501 (284)	—	7 000 (1 327)	—	21 000 (3 983)	4	21 000 (3 983)	4	64 000 (12 141)	6·9	64 000 (12 141)	26 356 000 (5 000 000)	75·7
Anglia ⁹⁾	4 482 (£ 470)	4 482 (170)	—	1 501 (57)	—	7 000 (256)	12·9	21 000 (796)	19·4	21 000 (796)	15	64 000 (2 427)	26·4	64 000 (2 427)	1 318 500 (50 000)	56·1
Francja ¹⁰⁾	—	1 775 (10 000)	7	1 501 (8 470)	16·45	7 000 (39 436)	9·45	21 000 (118 309)	22·41	21 000 (118 309)	15·41	64 000 (360 563)	35·64	64 000 (360 563)	234 300 (1 320 000)	43
Belgia ¹¹⁾	1 002 (Fr. 5 600)	1 002 (5 600)	4·5	1 501 (8 404)	8·5	7 000 (39 193)	8·5	21 000 (117 581)	14·5	21 000 (117 581)	14·5	64 000 (358 342)	33	64 000 (358 342)	53 580 (300 000)	33
Włochy ¹²⁾	420 (Lit. 2 000)	420 (2 000)	9·41	1 501 (7 147)	10·6	7 000 (33 333)	16·6	21 000 (100 000)	12·01	21 000 (100 000)	18·01	64 000 (304 761)	14·25	64 000 (304 761)	210 000 (1 000 000)	24

¹⁾ Uwzględniono: ogólny podatek dochodowy, podatki cząstkowo-dochodowe oraz dodatki kryzysowe; przeliczenia walut dokonano wg kursu z dn. 13/I 1938 r.

²⁾ W złotych; w nawiasach — w walucie danego kraju.

³⁾ Źródło: Ustawa o podatku dochodowym z dn. 8/II 1938 r. — „R. G. Bl.” Nr 12, str. 121.

⁴⁾ Źródła: Ustawa o podatkach osobistych — Personalsteuergesetz — „R. G. Bl.” Nr 141 z 1934 r. i „R. G. Bl.” II Nr 369 z 1934 r., oraz ustawa o sanacji budżetu (Budgetsanierungsgesetz) w brzmieniu ustawy z 1937 r. — „R. G. Bl.” Nr 397, str. 1 439.

⁵⁾ Ustawa o podatkach bezpośrednich w brzmieniu obwieszczenia Ministra Finansów z dn. 8/VII 1936 r. — „Zbiór Ustaw i Rozp. Państwa Czechosł.” 1936 r., cz. 56, poz. 227, str. 767; ustawa o dodatku kryzysowym do podatku dochodowego i od tantiem z dn. 21/XII 1937 r. — „Zb. Ust. i Rozp.” 1937 r., cz. 67, poz. 246, str. 1293, oraz ustawa o dodatku na obronę narodową i nadzwyczajnym podatku od zysków z dn. 21/XII 1937 r. — „Zb. Ust. i Rozp.” 1937 r., cz. 67, poz. 247, str. 1293.

⁶⁾ Źródła: Revenue Acts of 1936 i 1937.

⁷⁾ Źródła: Finance Acts 1935, 1936 i 1937 oraz „Das Internationale Steuerrecht des Erdballs”, t. II, str. 739.

⁸⁾ Źródła: Code Général des Impôts directs et taxes assimilées z dn. 27/XII 1934 r. — „Journal Officiel de la République Française” z dn. 29/XII 1934 r. i z dn. 13/I 1935 r., oraz ustawa z dn. 31/XII 1936 r. o reformie skarbowej — „La Semaine Législative” Nr 2, poz. 39 z 1937 r., dekret z dn. 8/VII 1937 r. o realizacji zarządzeń w celu uzdrowienia finansowego — „La Semaine Législative” Nr 29 — 30, poz. 412 z 1937 r., oraz ustawa skarbowa z dn. 31/XII 1937 r. — „La Semaine Législative” Nr 1, poz. 700 z 1938 r.

⁹⁾ Jednolity tekst ustawy o podatku dochodowym z dn. 18/IX 1936 r. — „Moniteur Belge” Nr 262 z 1936 r., oraz ustawa o daninie kryzysowej w brzmieniu obwieszczenia z dn. 21/I 1937 r. — „Moniteur Belge” Nr 24 z 1937 r.

¹⁰⁾ Źródła: Leggi di Imposta sui redditi della Ricchezza Mobile, Milano 1934, oraz Disposizioni Legislative sulla Imposta complementare sul reddito, Milano 1933.

Z punktu widzenia wpływu na kapitalizację w budowie taryfy należałoby rozróżnić następujące kwestie: tzw. minimum egzystencji, wysokość podatku od dochodów małych, średnich i wielkich, górna granica progresji. Każda z tych kwestyj ma swoją wymowę, którą pokrótce postaramy się zobrazować na przykładzie skal podatku dochodowego wymienionych państw.

Wysokość minimum egzystencji zależy od wielu okoliczności, jak: od ogólnej zamożności społeczeństwa, stopnia pewności, z jaką dochód jest osiągany, nastawienia fiskalnego ustawodawcy, w szczególności zaś od woli i zapatrywania ustawodawcy w kwestii wysokości dochodu, jaki winien być wolny od opodatkowania jako minimum, niezbędne dla utrzymania płatnika.

Wysokość minimum egzystencji ulega często modyfikacjom na skutek zastosowania przez poszczególne ustawodawstwa tzw. ulg rodzinnych. Ponieważ istnienie ich, wysokość i forma zależy głównie od takiej lub innej polityki populacyjnej poszczególnych krajów i dla kwestii ustalenia, czy dana taryfa podatku chroni, hamuje względnie niszczy kapitalizację, posiada znaczenie mniej symptomatyczne, do porównania przyjęto obciążenie tylko małżonków bezdzietnych. Do porównania nie przyjęto również opodatkowania osób samotnych, gdyż te w niektórych krajach są opodatkowane—ze względów właśnie polityki populacyjnej—szczególnie wysoko w celu wywarcia nacisku na te osoby do zawarcia związków małżeńskich. Ponieważ jednocześnie we wszystkich niemal współczesnych ustawodawstwach, dotyczących podatku dochodowego, przeprowadzone jest dość silne rozgraniczenie między dochodami z pracy i dochodami, pochodzącymi z innych źródeł, w porównaniu naszym odpowiednie dane przytaczamy dla tych dwóch kategorii dochodów oddzielnie.

Z przytoczonego zestawienia wynika, że minimum egzystencji w dochodach z handlu i przemysłu jest najwyższe w Stanach Zjedn. Am., następnie zaś w Anglii; we wszystkich innych państwach jest ono niższe niż w Polsce. Dochody natomiast z pracy są prawie we wszystkich ustawodawstwach zagranicznych traktowane korzystniej niż dochody z przemysłu i handlu. Ponieważ na skutek przeprowadzonych w ostatnich latach zmian nastąpiło w Polsce większe nasilenie w obciążenie dochodów, a dochodów z pracy w szczególności, różnice w wysokości minimum egzystencji w Polsce i za granicą wyrównały się, jedynie jeszcze bardziej się pogłębiły w Anglii i Stanach Zjedn. Am.; oprócz bowiem wymienionego w powyższym zestawieniu minimum egzystencji przyznaje się w Anglii prawo do potrącenia $\frac{1}{5}$ z dochodu, pochodzącego z pracy, do wysokości jednak maksimum £ 300, w Stanach Zjedn. zaś — 10% dochodu z pracy, nie wyżej jednak 10% ogólnego dochodu.

Rozpatrując ogólnie zestawione kwoty minimum egzystencji—przy czym przykłady Anglii i Stanów Zjedn. muszą być brane pod uwagę z całkowitym uwzględnieniem różnic walutowych, kosztów utrzymania i poziomu cen—musimy przyznać, że ustawodawstwo polskie traktuje dochody najniższe, w szczególności nie pochodzące z pracy, stosunkowo liberalniej niż w innych porównywanych państwach. Jest to tym charakterystyczniejsze, że dzieje się to w kraju, w którym niskie dochody dominują znacznie silniej niż w pozostałych porównywanych krajach,

w związku z czym ustawodawca z góry musiał poważnie liczyć się ze znacznym ograniczeniem tego źródła dochodowego dla Skarbu.

Ciekawe są dane, dotyczące wysokości obciążenia w porównywanych krajach dochodów, odpowiadających naszemu najniższemu dochodowi, podlegającemu podatkowi (zł 1 501). Z zestawienia wynika, że jedynie w Stanach Zjedn. i Anglii dochody tej wysokości nie podlegają podatkowi, we wszystkich innych natomiast, z wyjątkiem Austrii, obciążenie jest wyższe niż w Polsce. W rzeczywistości, również w Austrii obciążenie nie tylko nie jest niższe, ale nawet znacznie wyższe—jeśli się weźmie pod uwagę, że oprócz ogólnego podatku dochodowego obowiązują tu nadto specjalne podatki przychodowe, wyznaczające np. od przychodów z handlu i przemysłu $1+7\frac{1}{2}\%$ (allgemeine Erwerbssteuer) oraz od uposażeń (Besoldungssteuer) $1+10\%$. Najwyższe obciążenie tego rodzaju dochodów występuje we Włoszech, gdzie dla dochodów z przemysłu i handlu wynosi ono 9.41%, dla dochodów zaś z pracy—aż 15.41%, oraz w Czechosłowacji, gdzie analogicznie wynosi: 5.4% i 4.5%.

Z powyższego wynika, że minimum dochodu wolne od podatku należy w Polsce do najwyższych, obciążenie zaś dochodów małych—do najniższych. Z punktu widzenia wpływu tego rodzaju sytuacji podatkowej na akumulację kapitału w kraju należy stwierdzić, że wysokość obciążenia dochodów najniższych, jakkolwiek z wielu innych względów może posiadać wielkie znaczenie, na proces i tempo kapitalizacji większego wpływu nie wywiera, gdyż dochody tej wysokości z reguły całkowicie są przeznaczane na konsumpcję. Jest rzeczą nieomal pewną, że gdyby nawet dochody te zwolnić całkowicie od podatku, to i wówczas fakt ten nie miałby większego bezpośredniego wpływu na kapitalizację, gdyż dodatkowy dochód, uzyskany z niezapłaconego podatku, zostałby zużytkowany na dodatkową konsumpcję.

O wiele większe znaczenie dla akumulacji kapitału posiada opodatkowanie dochodów średnich. Charakterystyczne jest, że osoby, osiągające dochody tej wysokości, wykazują znacznie silniejszą dążność—w porównaniu z innymi warstwami—do kapitalizacji, będącej wyrazem zwiększonej troski o zabezpieczenie siebie i swoich najbliższych. Dochody tych osób w stosunkowo większej części niż innych osób przeznaczone są na kapitalizację. Nic więc dziwnego, że wysokość obciążenia podatkowego tych dochodów wywiera poważny wpływ na proces akumulacji kapitałów, gdyż, zabierając część dochodu jednostki (która to część w nieznacznym tylko stopniu może być skompensowana ograniczeniem spożycia), zmniejsza w większym lub mniejszym stopniu źródło, z którego kapitalizacja miałaby czerpać.

Z tablicy wynika, że również obciążenie dochodów średnich (zł 7 000÷21 000) należy w Polsce do najniższych. Charakterystyczne jest jednocześnie, że o ile dla dochodów najniższych w Polsce wysokość podatku była wyższa od dochodów fundowanych niż od dochodów, pochodzących z pracy, o tyle ze wzrostem wysokości dochodów na skutek znacznie silniejszego tempa progresji w podatku od uposażeń uwidacznia się coraz silniejsze obciążenie tych ostatnich w porównaniu z pozostałymi dochodami. Pozostaje to w dużym stopniu w związku z poglądem, że dochody z pracy w większej

mierze są konsumowane niż kapitalizowane, podczas gdy u osób, osiągających dochody z innych źródeł, tendencja do kapitalizacji jest znacznie większa, w związku z czym winny one być traktowane łagodniej pod względem podatkowym. To samo zjawisko wyższego obciążenia dochodów z pracy (również w celu silniejszej ochrony kapitalizacji) zaobserwować można i we Włoszech—z tym tylko, że różnica w obciążeniu dochodów z pracy oraz z handlu i przemysłu (6%) występuje już przy najniższych opodatkowanych dochodach i pozostaje w całej skali niezmienną, podczas gdy w Polsce—stałe wzrasta. W Czechosłowacji silniejsze obciążenie dochodów, pochodzących z pracy, w porównaniu z innymi występuje dopiero przy wyższych dochodach, przy czym różnica w obciążeniu dochodów stopniowo do 4%. Odwrotnie rzecz się ma w krajach, zasobnych w kapitały, jak np. we Francji, Anglii, Stanach Zjedn. Tu występuje wyraźne zjawisko ochrony dochodów, płynących z pracy, i wyższego obciążenia dochodów tzw. fundowanych. We Francji różnica w obciążeniu na korzyść dochodów, płynących z pracy, wynosi na wszystkich szczeblach dochodów 7%. W Anglii i Stanach Zjedn. uprzywilejowanie dochodów z pracy nie występuje w taryfie podatku, lecz—jak to już wyżej przy omawianiu minimum egzystencji wspomniano—w formie przysługującego płatnikowi potrącenia z tego dochodu do pewnej wysokości. W pozostałych porównywanych krajach dochody fundowane i niefundowane traktowane są mniej więcej równomiernie.

W tablicy uderza silne opodatkowanie dochodów w Anglii, wynoszące dla porównywanych dochodów średnich (które w Anglii należą właściwie do niskich) aż 15·2%. Również we Francji obciążenie dochodów średnich, pochodzących z handlu i przemysłu, oraz — szczególnie — w Czechosłowacji jest bardzo wysokie, przekraczające bowiem już przy dochodach zł 21 tys.—20%. We Włoszech taryfa podatku, szczególnie od niskich dochodów i pochodzących z pracy, jest bardzo wysoka — ze względu jednak na słabą progresję wysokość obciążenia porównawczo z innymi krajami ze wzrostem dochodów stale maleje i przy dochodzie zł 21 tys., pochodzącym z handlu i przemysłu, obciążenie należy już do najniższych.

Największe znaczenie dla kapitalizacji mają dochody wysokie. Warstwa o najwyższych dochodach akumuluje najwięcej i nie tyle dla późniejszej ochrony i zabezpieczenia siebie i rodziny, jak to przeważa w warstwie o średnich dochodach, ile raczej w celu osiągnięcia dalszego zysku. Podatek od wielkich dochodów w nieznacznym tylko stopniu odbija się na konsumpcji — głównie luksusowej, w przeważającym natomiast stopniu wpływa na ograniczenie akumulacji kapitałów. Zbyt wysoka stopa progresji podatku może nie tylko poważnie zmniejszać obiektywne możliwości kapitalizacji, lecz również wpływać na osłabienie ducha przedsiębiorczości i inicjatywy jednostki gospodarującej. W pewnych wypadkach przy zbyt wysokiej stopie progresji jednostce gospodarującej może nie opłacać się czynienie większych wysiłków dla zwiększenia dochodu, jeżeli państwo zabiera znaczną część jego na swoje cele.

Z tablicy wynika, że również obciążenie dochodów wyższych (zł 64 tys.) należy w Polsce do najniższych. Z krajów jednak, które posiadają niższe obciążenie tych dochodów, niektóre np. Sta-

ny Zjednoczone, nie mogą być nominalnie porównywane, gdyż dochody w wysokości zł 64 tys. (\$ 12 141) należy uznać za należące w tym kraju do najwyższej średnich. Inaczej natomiast przedstawia się rzecz we Włoszech. O ile bowiem obciążenie dochodów średnich we Włoszech jest wyższe, a obciążenie niskich dochodów wielokrotnie wyższe niż w Polsce, o tyle ze wzrostem tych dochodów różnica w obciążeniu stopniowo się zaciera i przy wysokich dochodach występuje wyraźnie już niższe obciążenie niż w Polsce.

Z krajów o wyższym obciążeniu dochodów wysokich (zł 64 tys.) wyróżniają się: Austria, Czechosłowacja, Francja—w szczególności jeżeli chodzi o obciążenie dochodów, płynących z handlu i przemysłu, oraz Belgia. Obciążenie w Austrii i Czechosłowacji jest tym dotkliwsze, że w krajach tych istnieją oprócz ogólnego podatku dochodowego nadto specjalne podatki przychodowe, również oparte na progresji, obciążające zarówno przychody z przemysłu i handlu, jak i z pracy najemnej; w związku z tym progresja w podatku dochodowym w tych krajach ulega szczególnemu wzmocnieniu.

Z punktu widzenia kapitalizacji interesująca jest stopa podatku, przy której progresja ustaje. Z krajów porównywanych rzucają się w oczy niezwykle małe rozmiary progresji w podatku dochodowym włoskim, która od dochodów z handlu i przemysłu ustaje już przy stopie 18%, od dochodów zaś z pracy—przy 24%. Niewielkie rozmiary progresji porównywanego podatku w tym kraju charakteryzuje dosadnie fakt, że gdy stopa podatku od dochodów najwyższych w porównaniu do stopy od dochodów najniższych nie wzrasta nawet 2-krotnie, to np. w Polsce wzrost ten był więcej niż 15-krotny, a w podatku od uposażeń—aż 50-krotny. Poza Włochami progresja podatku zatrzymała się niżej niż w Polsce jedynie w Belgii (33%), w Niemczech (40%) oraz we Francji—jeżeli chodzi o dochody, płynące z pracy (43%). We wszystkich innych porównywanych krajach granica górna skali podatku dochodowego jest wyższa niż w Polsce, przy czym w Stanach Zjednoczonych wynosi ona aż 75·7%¹⁾, w Czechosłowacji—68·9% lub 64·9%, w Anglii—60·7% lub 56·1% i w Austrii—57%.

Z punktu widzenia kapitalizacji ważna jest również wysokość dochodu, od którego podatek pobrany jest według najwyższej stopy. Z porównywanych krajów—jeśli chodzi o dochody z przemysłu i handlu—jedynie w Stanach Zjedn. dochód, przy którym progresja podatku ustaje, jest wyższy (zł 26·3 miln.) niż w Polsce (zł 2 miln.). We wszystkich pozostałych krajach (nie wyłączając Anglii) jest on niższy. Łagodziłoby to w pewnym stopniu na tym odcinku stopę progresji polskiego podatku dochodowego w porównaniu z innymi krajami.

Inaczej natomiast przedstawia się obciążenie dochodów, płynących z pracy zależnej. Sytuacja tych dochodów należy w Polsce do niekorzystnych. Jedynie w Belgii i Niemczech wysokość dochodów, od których podatek pobrany jest według najwyższej stopy, jest niższa niż w Polsce, przy czym jednak należy podkreślić, że górna granica skali podatku jest w tych krajach niższa, co oczywiście wyrównuje zachodzącą

¹⁾ Należy zaznaczyć, że nie jest to obciążenie najwyższe, gdyż ustawa przewiduje obciążenie nadwyżki dochodu powyżej \$ 5 miln. podatkiem w wys. 79%.

różnicę na korzyść tych krajów. We wszystkich pozostałych krajach dochód, od którego podatek pobierany jest według najwyższej stopy, jest wyższy niż w Polsce—co mogłoby wskazywać, że dochody te są o tyle w Polsce traktowane gorzej niż gdzieindziej, gdyby nie fakt, że w Polsce dochody z pracy nie są w żadnym wypadku kumulowane do opodatkowania z innymi dochodami. Ta okoliczność łagodzi w dużej mierze stopień progresji podatku dochodowego w Polsce, gdyż dochody z pracy tej samej wysokości na skutek niekumulowania ich z innymi dochodami wpadają w Polsce do wyższych stopni skali podatku znacznie później niż w innych krajach.

Z powyższych rozważań wynika, że jedynie we Włoszech i w pewnym—choć w znacznie mniejszym—stopniu w Belgii taryfa podatku dochodowego skonstruowana jest wyraźnie w kierunku ochrony i popierania kapitalizacji; obciążając bowiem znacznie silniej dochody niższe oraz stosując umiarkowaną progresję, stara się ona wyraźnie chronić dochody najwyższe, jako najbardziej przyczyniające się do akumulacji kapitału. Tego samego rodzaju tendencje wyraża również taryfa podatku dochodowego we Francji, jakkolwiek osłabia je w poważnym stopniu odrębne i łagodniejsze traktowanie dochodów z pracy w porównaniu z pozostałymi dochodami.

Przykładem fiskalnego przede wszystkim nastawienia są skale podatku dochodowego w Czechosłowacji i Anglii. Opodatkowując bowiem stosunkowo wysoko już najniższe dochody, przeprowadzają następnie w silnym stopniu zasadę progresji obciążenia, którą kończą przy stosunkowo b. wysokim obciążeniu dochodów najwyższych (Czechosłowacja—64·9% i 68·9%, Anglia—60·7% i 56·1%). Fiskalizm taryfy czechosłowackiej wzmacniają poważnie wspomniane już wyżej: progresyjny podatek od przychodu z handlu i przemysłu oraz wprowadzony w końcu ub. roku dodatek na obronę narodową i nadzwyczajny podatek od zysków¹⁾. Jesliby wziąć pod uwagę analogiczną formę obciążenia przychodu, istniejącą również w Austrii, należałoby uznać, że i w Austrii w tej dziedzinie do-

minuje fiskalizm. Skala jednak samego podatku dochodowego w Austrii jest wyrazem przede wszystkim dążności ustawodawcy do osiągnięcia pewnej sprawiedliwości podatkowej, do możliwie równomiernego rozłożenia ciężaru podatku na poszczególne stopnie dochodu. W nierównie większym stopniu zasadę sprawiedliwości podatkowej—wyrównania ofiary na rzecz Skarbu poszczególnych jednostek, osiągających dochody—stara się urzeczywistnić skala podatku dochodowego w Stanach Zjedn. Ustawodawca zwalnia, mianowicie, od podatku w szerokim zakresie dochody niższe, stosuje natomiast do reszty dochodów podatek o niezwykle silnej progresji, dochodzącej do 75·7%. Zaznaczyć należy, że tego rodzaju konstrukcja skali wprowadzona została dopiero w latach ostatnich za rządów Prezydenta Roosevelta, jako wyraz dążności obecnego reżimu do niwelacji zbyt wielkich różnic w rozdziale dochodu społecznego tego kraju.

Skale podatkowe w Polsce i Niemczech nie posiadają wyraźniejszych akcentów, które pozwalałyby na zaliczenie ich do grup wyżej wymienionych. Jest to typ skal raczej mieszanych. Starają się one z jednej strony urzeczywistnić w pewnym przynajmniej stopniu zasady sprawiedliwości podatkowej (stosunkowo wysokie minimum egzystencji w Polsce, łagodne opodatkowanie dochodów najniższych, umiarkowana progresja w odniesieniu do wyższych dochodów), z drugiej zaś strony—dzięki właśnie umiarkowanej progresji skali—nie szkodzić procesowi kapitalizacji.

W Polsce popieranie działalności produkcyjnej oraz ochrona kapitalizacji znalazła swój wyraz w szczególności w daleko silniejszym, niewątpliwie wbrew zasadom sprawiedliwości, obciążeniu dochodów, płynących z pracy, w porównaniu z pozostałymi dochodami. Jest to jeden dowód więcej, że nie zawsze udaje się pogodzić poszczególne nawet bardzo słuszne z punktu widzenia ogólnego zasady w ramach danej instytucji podatkowej i bez szkody dla życia społeczno-gospodarczego.

M. Mikuśkiewicz

KRONIKA GOSPODARCZA

Z MINISTERSTWA SKARBU

WIZYTA PANA WICEPREMIERA E. KWIATKOWSKIEGO NA ŚLĄSKU.—Na zaproszenie śląskiego okręgu Obozu Zjednoczenia Narodowego przybył w dn. 23.IV b. r. do Katowic—celem wygłoszenia odczytu pt. „Przez odrodzenie polityczne do powodzenia gospodarczego Polski”—Pan Wicepremier i Minister Skarbu Inż. Eugeniusz Kwiatkowski. Panu Wicepremierowi towarzyszyli PP.: z ramienia Min. Skarbu—Dyrektor Gabinetu W. Martin, Dyr. J. Rakowski i Radca J. Barański, z ramienia Min. Przemysłu i Handlu—Dyrektor Dep. Cz. Peche.

Odczyt odbył się w niedzielę dn. 24.IV b. r. i zgromadził w sali teatru im. St. Wyspiańskiego przedstawicieli: Marszałków Sejmu i Senatu, władz państwowych—cywilnych i wojskowych, władz samo-

rządowych, delegatów organizacji i instytucji, oraz wielką liczbę przedstawicieli śląskiego społeczeństwa.

W dniu następnym, tj. w poniedziałek dn. 25.IV b. r., Pan Wicepremier, w otoczeniu towarzyszących mu wyższych urzędników Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz w towarzystwie Wojewody Śląskiego Dra M. Grażyńskiego i naczelników wydziałów Urzędu Wojewódzkiego, zwiedził kilka większych zakładów przemysłowych na Śląsku—celem zapoznania się z pracami inwestycyjnymi.

Na wstępie swego objazdu przybył Pan Wicepremier do huty „Baldon”, gdzie oglądał nowy piec elektryczny, służący do wytapiania stali. Piec ten, uruchomiony w marcu b. r., produkuje ok. 50 ÷ 60 t stali surowej na dobę.

Po zwiedzeniu nowobudującej się kolonii urzędniczej w Ligocie obok Katowic oraz wykończonych ostatnio prac regulacyjnych u zbiegu rzek Brynicy

¹⁾ P. uwagę do w tablicy.

i Czarnej Przemyszy (między Sosnowcem i Mysłowicami), mających na celu umożliwienie transportu węgla drogą wodną, a wreszcie po zwiedzeniu kolonii dla bezrobotnych w Małej Dąbrowce Pan Wicepremier przybył do huty „Piłsudski” w Chorzowie, wchodzącej w skład „Wspólnoty Interesów”.

U wejścia do huty oczekiwał Pana Wicepremiera Prezes Rady Nadzorczej „Wspólnoty Interesów” P. Inż. W. Przedpełski, Prezes Zarządu P. Inż. Kowalski oraz wszyscy dyrektorzy przedsiębiorstwa, inżynierowie i delegaci Rady Zakładowej, w imieniu której powitał Pana Wicepremiera jeden z pracowników.

P. Prezes Przedpełski wygłosił następnie referat, w którym przedstawił dokonane dotychczas przez „Wspólnotę Interesów” inwestycje, wskazując na fakt, że nowe urządzenia dają w bilansie handlowym poważne oszczędności dewizowe, oraz omówił zamierzenia przedsiębiorstwa w dziedzinie przyszłych inwestycji, których koszt oblicza się na ok. zł 40 miln.

Pan Wicepremier interesował się wszystkimi działaniami produkcji „Wspólnoty”, wypyując o szczegóły, poczem zwiedził nowy, uruchomiony w ub. r., wielki piec w hucie „Piłsudski”.

Po śniadaniu nastąpił wyjazd do Dębieńska w pow. rybnickim, gdzie Pan Wicepremier, po powitaniu przez delegację Rady Zakładowej, zwiedził tamtejszą koksownię wchodzącą w skład „Wspólnoty”, oraz tzw. urządzenia flotacyjne (czyli specjalne płuczki) w tej koksowni. Urządzenia te, jedyne w Polsce, niedawno uruchomione, pozwalają na pełne wykorzystanie wydobytego węgla dla przerobienia na koks. Z Dębieńska Pan Wicepremier powrócił do Katowic, gdzie przyjął w gmachu Urzędu Wojewódzkiego delegację Unii Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego.

Wieczorem w dn. 25/IV Pan Wicepremier wraz z otoczeniem odjechał do Warszawy.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ GÓRNICCTWO WĘGLOWE

STAN PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO W MARCU 1938 R. —

Sytuacja przemysłu węglowego w marcu uległa dalszemu pogorszeniu — zarówno w zakresie wydobycia, jak i zbytu ogólnego. Zaznaczyć przy tym należy, że spadek zbytu ogólnego został wywołany zmniejszeniem odbioru węgla na rynku wewnętrznym, eksport bowiem kształtował się zwykłowo. Ogólne wydobycie węgla w marcu w porównaniu z lutym spadło o 2·34%, natężenie zaś produkcji, tj. przeciętne dzienne wydobycie — wskutek większej w marcu (o 4) liczby dni roboczych — spadło w stopniu znacznie wyższym, a mianowicie o 16·80%, i wynosiło ok. 111 tys. t. W przemyśle koksierskim zaznaczyło się pewną poprawą — zarówno w zakresie produkcji, jak i zbytu ogólnego. W przemyśle brykierskim zaobserwowano pewne osłabienie produkcji oraz zbytu na rynku krajowym.

Liczbowo stan przemysłu węglowego w marcu — wg danych tymczasowych — ilustruje poniższe zestawienie (w tys. ton):

Rejony węglowe	Wydobycie	Zbyt w kraju ¹⁾	Eksport	Zapasy na zwalach ²⁾
Śląski	2 316	1 234	786	749
Dąbrowski	495	329	117	256
Krakowski	192	165	—	133
Razem:	3 003	1 728	903	1 138
Luty 1938	3 074	1 841	847	1 007
Marzec 1937	2 748	1 634	840	975

Z zestawienia tego wynika, że wydobycie węgla kamiennego w marcu zmalało w porównaniu z lutym o 71 tys. t, przewyższając jednocześnie o 255 tys. t (9·28%) wydobycie w analogicznym miesiącu 1937 r. Spadek wydobycia nastąpił wprawdzie we wszystkich rejonach węglowych — jednak w stopniu niejednakowym; stosunkowo najsilniej zmalało wydobycie w rej. dąbrowskim i krakowskim, co tłumaczy się tą okolicznością, że kopalnie tych rejonów produkują głównie gatunki węgla opałowego, których zbyt — w związku z ukończeniem sezonu zimowego — uległ znacznemu osłabieniu. Przeciętne dzienne wydobycie w marcu — przy 27 dniach roboczych — wynosiło ok. 111 tys. t, a zatem zmalało w porównaniu z lutym o ok. 23 tys. t.

Ogólne wydobycie węgla kamiennego w okresie styczeń — marzec 1938 r. wynosiło 9 456 tys. t — wobec 8 590 tys. t w analogicznym okresie 1937 r., a zatem wzrosło o 866 tys. t (10·08%).

Ogólny zbyt węgla kamiennego w marcu zmalał o 57 tys. t w stosunku do lutego (2·12%). Ponieważ zbyt krajowy zmalał, a eksport wzrósł — przeto w ustosunkowaniu się zbytu krajowego do eksportu nastąpiło pewne przesunięcie na korzyść wywozu: udział zbytu

krajowego w ogólnym zbycie węgla zmalał do 65·68%, a eksportu wzrósł do 34·32% (odpowiednie liczby dla lutego wynosiły: 68·49% i 31·52%).

Zbyt krajowy węgla kamiennego w marcu zmalał o 113 tys. t (6·14%), przewyższając jednocześnie zbyt w marcu 1937 r. o 94 tys. t (5·75%).

Udział poszczególnych grup odbiorców w zbycie krajowym węgla w marcu w porównaniu z lutym ilustruje poniższe zestawienie:

	Luty		Marzec	
	tys. ton	%	tys. ton	%
Przemysł	975	52·96	1 038	60·07
Koleje żelazne	378	20·53	297	17·19
Pozostali odbiorcy (przeważnie węgiel dla opału domowego)	488	26·51	393	22·74
Razem:	1 841	100·00	1 728	100·00

Spadek zbytu węgla na rynku krajowym został wywołany zmniejszonym zapotrzebowaniem węgla na cele opału domowego oraz bardzo poważną redukcją dostaw węgla dla kolei żelaznych. Nadmienić przy tym należy, że spadek odbioru węgla przez powyższe wymienione grupy konsumentów był tak znaczny, że wzrost zapotrzebowania ze strony przemysłu nie zdołał zmienić zasadniczej tendencji niżkowego kształtowania się całego zbytu na rynku krajowym.

Zapotrzebowanie węgla ze strony przemysłu wynosiło w marcu 1 038 tys. t — wobec 975 tys. t w lutym, a zatem o 63 tys. t (6·46%) więcej. Wzrost ten został wywołany zwiększonymi dostawami węgla do przeróbki na koks, oraz dość poważnym wzmocnieniem się odbioru przez gałęzie przemysłowe, znajdujące się obecnie w pełni sezonu produkcyjnego, a więc przede wszystkim przez cementownię, cegielnię łącznie z przemysłem ceramicznym i wapiennikami. Poza tym wzrosło zapotrzebowanie ze strony elektrowni oraz cukrowni. Natomiast pewne osłabienie odbioru węgla dało się zaobserwować ze strony przemysłu włókienniczego oraz rolnictwa łącznie z jego przemysłami przetwórczymi. Zapotrzebowanie węgla przez pozostałe gałęzie przemysłu w marcu w porównaniu z lutym nie wykazało poważniejszych odchyśleń.

Od początku roku ogólny zbyt węgla na rynku wewnętrznym wyniósł 5 743 tys. t — wobec 5 125 tys. t w analogicznym okresie ub. r., czyli wzrósł o 528 tys. t (10·12%).

Eksport¹⁾ węgla kamiennego w marcu wzrósł w stosunku do lutego o 56 tys. t (6·61%).

Ponieważ ogólny zbyt węgla łącznie z zużyciem na cele techniczne kopalni był mniejszy od bieżącej produkcji, przeto zapasy węgla na zwalach kopalnianych w miesiącu sprawozdawczym wzrosły o 131 tys. t i wynosiły na dz. 31/III 1 138 tys. t.

¹⁾ Bez zużycia własnego kopalni i deputatów.

²⁾ Obliczono przy uwzględnieniu węgla, zużytego na cele własne kopalni, na deputaty oraz węgla, skreślonego przy sprawdzaniu zapasów.

¹⁾ Liczby, dotyczące eksportu, omówiliśmy szczegółowo w zesz. 15/1938, str. 605.

Liczba robotników, zapisanych w kopalniach węgla kamiennego w marcu, zmalała o 470 i wynosiła 79 229 na koniec miesiąca sprawozdawczego. Nadmienić przy tym należy, że spadek liczby robotników, zatrudnionych w kopalniach węgla kamiennego, nastąpił we wszystkich 3 rejonach węglowych, jak to ilustruje poniższe zestawienie:

Rejony	Luty	Marzec
Śląski	53 855	53 526
Dąbrowski	18 996	18 916
Krakowski	6 848	6 787
Razem:	79 699	79 229

Ceny węgla w kraju pozostały niezmiennione. Zbyt sortymentów opałowych wykazuje dalsze osłabienie, natomiast zbyt przemysłowych sortymentów węgla w miesiącu sprawozdawczym wykazał pewną poprawę. Na odcinku cen eksportowych—po przejściowym osłabieniu—nastąpiła pewna stabilizacja, przy czym jednak importerzy wstrzymują się od zawierania kontraktów na dłuższe terminy po cenach bieżących. Grube sortymenty węgla górnośląskiego notowano sh 13/-÷18/6 za 1 t fob Gdynia/Gdańsk w zależności od kraju przeznaczenia.

Frachty morskie na przewóz węgla kształtowały się nadal niższko, chociaż zaobserwowano pewne ożywienie w zakresie zapotrzebowania tonażu. Armatorzy czynią wysiłki w kierunku odrestaurowania stawek, z drugiej zaś strony frachtujący nadal wyrażają nadzieję, że jeszcze przez pewien okres czasu stawki frachtowe na przewóz węgla utrzymają się na niezmiennym poziomie. W związku z tym natrafiało się na duże trudności przy frachtowaniu tonażu. Za statek ok. 3 000 t płacono (w sh): Riga 4/6, 4/9, Tallin 4/9, Helsingfors, Abo 4/6, 4/9, Wiborg 4/9, 5/-, Sztokholm 3/9, 4/-, 4/3, Malmö 3/9, Göteborg, Gefle 4/-, Norrköping 3/9, 4/-, Oslo 4/9, Tromsø 6/6, Bergen, Stavanger 5/-, Trondjem 6/-, Kopenhagen 3/9, 4/3, Aarhus 3/9, 4/-, Antwerpia 4/1½, 4/-, Bruksela 4/3, Gandawa 4/3, 4/6, Amsterdam 4/9, Rotterdam 4/10½, Rouen 5/9, Bordeaux 6/6, Nantes 6/3, Bayonne 6/-, Nice 10/-, Boulogne 5/6 9/-, Caen, Le Havre 5/9, Lorient 6/-, Oran, Alger 8/3, Philippeville 8/6, Bona, Sfax 8/-, Tunis 8/6, Genova 7/3, Livorno 7/3, Wenecja 8/3, Dubrownik, Split 8/9, Maletta 8/9, Aleksandria 9/-, 9/1½, Porsaid 9/-, Rio de Janeiro 17/-, Buenos Aires 17/6.

Produkcja koksu wynosiła w marcu 199 tys. t—wobec 183 tys. t w lutym, a zatem wzrosła o 16 tys. t (8·74%), natężenie zaś produkcji, tj. przeciętna dzienna wytwórczość—w związku z większą (o 3) liczbą dni roboczych w porównaniu z lutym—zmniejszyła się o 1·70%. Ogólny zbyt koksu wynosił 173 tys. t—wobec 167 tys. t w lutym, czyli wzrósł o 6 tys. t (3·59%), a więc w nieco mniejszym stopniu niż produkcja. Z ogólnego zbytu na zbyt krajowy przypada 150 tys. t, czyli o 1 tys. t (0·67%) więcej w porównaniu z lutym, a na eksport 23 tys. t, czyli o 5 tys. t (27·78%) więcej. Na wzrost zbytu koksu na rynku wewnętrznym wpłynęło zwiększone zapotrzebowanie ze strony przemysłu, które wyniosło 127 tys. t—wobec 115 tys. t w lutym, a zatem wzrosło o 12 tys. t (10·43%). Co się tyczy odbioru koksu przez poszczególne gałęzie przemysłu—to zaznaczyć należy, że pewne zwiększenie odbioru koksu zaobserwowano ze strony przemysłu żelaznego, chemicznego oraz cukrowni; zapotrzebowanie zaś koksu na cele opału domowego wyniosło 21 tys. t, a zatem zmalało o 11 tys. t (34·37%).

Eksport koksu do poszczególnych krajów w marcu w porównaniu z lutym ilustruje poniższe zestawienie (w tys. ton):

Kraje	Luty	Marzec
Szwecja	7	14
Norwegia	—	3
Austria	4	2
Włochy	3	—
W. M. Gdańsk	2	1
Inne	2	3
Ogółem:	18	23

Z zestawienia powyższego wynika, że wzrost eksportu koksu nastąpił do Szwecji i Norwegii, do pozostałych zaś krajów eksport kształtował się niższko.

Ponieważ ogólny zbyt koksu łącznie z zużyciem na cele własne zakładów oraz na deputaty był niższy od bieżącej produkcji—przeto zapasy koksu w miesiącu sprawozdawczym wzrosły o 26 tys. t i wyniosły z końcem miesiąca sprawozdawczego 86 tys. t.

Produkcja brykietów w marcu wynosiła 18 tys. t, czyli zmalała o 2 tys. t w porównaniu z lutym; również odpowiednio zmalał ogólny zbyt brykietów.

PRZEMYSŁ NAFTOWY

PRZEMYSŁ NAFTOWY W LUTYM 1938 R.—Wydobycie ropy w lutym b. r. wyniosło 3 821 cyst. brutto—wobec 4 218 cyst. w styczniu. Przepiętna dzienna produkcja wynosiła—podob-

nie jak w styczniu—ok. 136 cyst. brutto. W miesiącu sprawozdawczym, również jak i w styczniu—przewagę miała produkcja marek specjalnych 1 934 cyst.—wobec 1 887 cyst. marki borysławskiej (w styczniu 2 114 cyst. marek specjalnych—wobec 1 934 cyst. ropy borysławskiej).

Ilość ropy, zużytej na opał i manko, wynosiła bez zmiany ok. 4% produkcji brutto.

Ekspedycja ropy do rafinerii zmniejszyła się na 3 824 cyst. (+424).

Zapasy ropy, zamagazynowanej na kopalniach i tłoczniach, utrzymały się bez większych zmian, wynosząc 1 720 cyst. (1 731).

W rejonie borysławskim poważniejszych dowieczeń nie było. Z innych dowieczeń wyróżnia się ukończenie wiercenia otworu gazowego „Śmigły” w Letniej, zaznaczającego dalszy zasięg pola gazowego, niedawno odkrytego dowieczeniem otworu „Polmin 5/0” w Oparach.

Inne większe dowieczenie gazowe uzyskano w otw. IX kop. „Zyg-munt” w Roztokach—45 m³/min. z głęb. 999 m.

Bardzo znaczną produkcję ropy, jak na wydajność marek specjalnych, a obecnie nawet i dla kosztownych, głębokich otworów borysławskich, bo 12 t ropy dziennie, nawiercono na głęb. 340 m w otw. „X” kop. „Królówka” w Krygu. Nawiercono też w Krygu, wyróżniającym się od dłuższego czasu bardzo wielkim nasileniem ruchu wiertniczego, szereg innych mniejszych rentujących się dowieczeń, z których większe o wydajności ok. 3·5÷2 t dziennie ropy przysły: na kop. „Elżbieta” z głęb. 275 m z otworu Nr L, z głęb. 300 m z otworu „LI” i z otw. „Nr CCXXXVII” kop. „Henryk” z głęb. 237 m.

Wysoką też produkcję uzyskano w Torosówce w ilości 5 t ropy na dobę w otworze „Amelia XIX” na głęb. 215 m.

Spśród szeregu pozostałych przeważnie normalnych dowieczeń wyróżnia się płytkie dowieczenie w Czarnej na głęb. 192 m o wydajności 2·5 t ropy na dobę.

W stosowanym od kilku lat w Schodnicy systemie eksploatacji, tak zwanej odbudowy ciśnienia złoża przez wtłaczanie do głębi ziemi powietrza lub spalin, w związku z ukończeniem przez „Polmin” budowy gazociągu z Borysławia do Schodnicy, zaczęto stosować zamiast powietrza i spalin gaz ziemny. Wyniki zastosowania gazu ziemnego okazały się bardzo korzystne. Zaobserwowano od razu zwiększenie procentu węglowodorów w gazie własnym, odbieranym z otworów świdrowych, a tym samym i zwiększenie wartości opałowej gazu i wydajności gazoliny. Procent węglowodorów w odbieranym gazie wzrósł z 12·4% do 19·4%, wartość opałowa z 3 300 kal./m³ do 3 900 kal./m³, na innej kopalni—z 15·6% do 24%, a wartość opałowa z 4 050 kal./m³ do 5 300 kal./m³. Wydajność gazoliny wzrosła z 310 g/m³ do 346 g/m³.

W ruchu wiertniczym poważniejszych zmian nie było. W wierceniu znajdowało się 177 otworów—wobec 170 w styczniu. Nowych otworów uruchomiono 19 (21). W rejonie jasielskim zaczęto wiercenie 12 otworów (14): w Dominikowicach (Stanisław Nr 1), Korczyn-Bieczu (Stanisław XLV), w Krygu (Jerzy XXI, Nagroda CCLVIII i Zygfryd II), Lipinkach (Lipa CIII), Ropicy Polskiej (Zawisza XXI), Roztokach (Zygmunt XII), Starej Wsi ad Grybów (Janina III), Torosówce (Amelia LXI) i w Turzempolu (Nadgrabcem XXXII i XXXIII). W rejonie okr. drohobyckiego zaczęto wiercenie 4 nowych otworów (5): w Schodnicy (Kaczmarek III), Uryczu (Urycka S-ka CXLI), Brzozowcu (Sanocka S-ka II) i Skorodnem (Małopolska-Skorodne II). W okr. stanisławowskim zaczęto wiercenie 3 nowych otworów (2): w Majdanie (Stella I), Rypnem (Hannibal-Syha LVI) i w Niebyłowie (Pionier-Ślązak VI).

Zainteresowanie terenami naftowymi przejawiało się zgłoszeniem zamiaru otwarcia nowych kopalń w pow. kaluskim w gminach: Pojło—„Roman” i „Piotr” w Kaluszu.

Z wierzeń poszukiwawczych otwór w Zdżarach osiągnął głęb. 573 m. Otwór „Muki” w Kobylanach, mający na celu poszukiwanie głębszych ropodajnych horyzontów—1 079 m. W Smrecznem na głęb. 595 m natrafiono na słabe ślady gazów.

Wiercenie otworu „Minister Kwiatkowski” napotyka na ustawiczne trudności wskutek tworzenia się zasypu; ostatnio osiągnięta głębokość wynosi 1 836 m.

W Dolinie otwór I-Ma-Nu-Erl na głęb. 32·5 m i 78·9 m nawiercił ślady ropy.

Otwór w Wierzbowcu Hucul I przy głęb. 1 204 m znajduje się w instrumentacji.

Ceny ropy uległy dalszej wyższej. Za ropę bruttową marki borysławskiej Państwowa Fabryka Olej. Miner. „Polmin” płaćła zł 1 635 za cysternę 10-tonową loco zbiorniki—wobec zł 1 600 w styczniu, na inne gatunki ustalone zostały ceny następujące (w zł za cysternę 10-tonową loco zbiorniki):

Białkówka-Winnica	1 558	Lipie	1 471.
Bitków Franco-Polon.	1 651	Lipinki	1 587
Bitków Pasieczna-Dąbrowa	1 802	Lubatówka	1 521
Bitków Standard-Nobel	1 740	Łodyna	1 536
Bitków-Zofia-Stella	2 012	Majdan-Rosulna	1 618
Bitków-Barbara (Segil)	2 277	Męcina Wielka	1 683
Czarna ad Ustrzyki	1 471	Męcinka	1 683
Dobrucowa	1 558	Męcinka parafinowa	1 597
Dolina	1 843	Młynki-Stara Wieś	2 154
Grabownica-Humniska bezparafinowa	2 123	Mokre	1 980
Grabownica-Humniska parafinowa	1 795	Mrażnica Wierzchnia	1 600
Gorlice	1 692	Opaka	1 635
Harkłowa	1 481	Orów	1 635
Hołowiecko	1 635	Pereprostyna	1 683
Humniska-Brzozów	1 972	Popiele	1 635
Iwonicz	1 692	Potok	2 105
Jaszczew	1 692	Rajskie	1 569
Kłęczany	2 159	Ropienska ad Dukla	1 565
Klimkówka	1 521	Roztoki	2 277
Kosmacz	1 565	Równie-Rogi wol. od paraf. „ „ parafinowa	1 534
Krosno wolna od parafiny	1 468	Rymanów	1 466
Krosno parafinowa	1 445	Rypne	1 606
Krościenko wolna od paraf.	1 468	Schodnica	1 795
Krościenko parafinowa	1 445	Słoboda Rungurska	1 623
Kryg zielona	1 605	Stańkowa	1 635
„ czarna	1 587	Stara Wieś jasna	2 277
Libusza	1 494	Stara Wieś ciemna	2 154
		Strzelbice	1 413

Szymbark	1 606	Wańkowa	1 522
Toroszówka	2 380	Węglówka	1 468
Toroszówka-Ewa	1 655	Wulka	1 521
Turzepole	1 472	Zagórz	1 565
Tyrawa-Solna	1 635	Zalawie	2 122
Urycz	1 848	Zmiennica	1 499

Wydobycie gazów ziemnych wynosiło w lutym 46 797 tys. m³—wobec 51 764 tys. m³ w styczniu. Przeciętnie dziennie wydobywano 1 509 tys. m³—wobec 1 848 tys. m³ w styczniu.

Manko gazowe wynosiło—bez zmiany—ok. 2% produkcji.

Cena gazu boryslawskiego wynosiła bez zmiany gr 4.43 za m³. W rejonie jasielskim za gaz płacono gr 6.0 za m³, doliczając za tłoczenie gr 0.64 dla zakładów przemysłowych i gr 0.94 dla miast.

Liczba robotników, zatrudnionych na kopalniach ropy i gazów ziemnych, wynosiła 10 025 (10 042).

W lutym były czynne 24 rafinerie nafty, które zatrudniały ogółem 3 062 robotników i majstrów (3 058); z tej liczby—3 055 robotników było zajętych przy pracach, związanych bezpośrednio z ruchem zakładów.

Przeróbka ropy w rafineriach wynosiła 37 633 t (w 1937 r.—przeciętnie miesięcznie 41 580 t). Przerobiono ropy boryslawskiej (standard) 19 543 t, specjalnej małoparafinowej 12 159 t, specjalnej bezparafinowej 5 931 t.

Wytwórczość produktów naftowych wyniosła ogółem 34 405 t, a więc strata przy przeróbce stanowiła 8.5% (przeciętnie w 1937 r. 8.56%).

Produkcja i obrót ropą w lutym 1938 r. (w cysternach)

OKRES	JASŁO				DROHOBYCZ				STANISŁAWÓW				RAZEM			
	Produkcja	Opał i manko	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manko	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manko	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manko	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca
Styczeń 1938	1 040	16	1 138	381	2 776	143	2 941	1 164	402	7	345	186	4 218	166	4 424	1 731
Luty 1938	965	19	953	386	2 492	128	2 477	1 186	364	7	394	148	3 821	154	3 824	1 720
Stycz. ÷ luty 1938	2 005	35	2 091	386	5 268	271	5 417	1 186	766	14	739	148	8 039	320	8 248	1 720
„ „ 1937	1 810	28	1 781	411	5 514	277	5 687	1 164	758	12	733	174	8 082	317	8 201	1 749

Produkcja i zużycie gazów ziemnych w lutym 1938 r. (w tys. m³)

OKRES	JASŁO				DROHOBYCZ				STANISŁAWÓW				RAZEM			
	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manko	Produkcja	Opał (zużycie własne)	Odtłoczono	Manko	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manko	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manko
Styczeń 1938	15 886	3 009	12 519	358	29 732	6 374	23 293	65	6 146	3 987	1 648	511	51 764	13 370	37 460	934
Luty 1938	14 256	2 863	11 011	382	27 017	5 872	21 081	64	5 524	3 475	1 487	562	46 797	12 210	33 579	1 008
Stycz. ÷ luty 1938	30 142	5 872	23 530	740	56 794	12 246	44 374	129	11 670	7 462	3 135	1 073	98 561	25 580	71 039	1 942
„ „ 1937	27 458	5 712	20 917	829	53 904	12 779	40 982	143	10 633	4 572	4 713	1 348	91 995	23 063	66 612	2 320

Liczba otworów wiertniczych na kopalniach ropy i gazów ziemnych w lutym 1938 r.

OKRES	Liczba otworów														Ilość otworów, produkujących ropę	Przeciętna dzienna produkcja otworu — w kg
	Montowane	Zmontowane	Wiercone			Instrument.	Wylądnie gazowe	Samopłynące	Łyżkowane	Pompowane	Tłokowane	Rekonstrukc.	Likwidacja	Razem		
			Produkcyjne	Bez produkcji	Razem											
Styczeń 1938	9	7	46	126	172	18	223	28	504	2 505	326	33	18	3 843	3 363	404
Luty 1938	9	7	48	129	177	14	234	25	403	2 528	320	36	15	3 858	3 366	405

Produkcja i obrót produktami naftowymi w lutym 1938 r. (w tonach)

P r o d u k t	Wytwór- czość	Wysyłka do spożycia w kraju	Wysyłka do innych rafin.	Zużycie własne	Eksport	P r z y c h ó d		Z a p a s y	
						z innych rafinerij i gazoli- niarń	import	w dn. 1/II 1938	w dn. 28/II 1938
Benzyna rekt. o cięż. gat.:									
do 0·710	121	145	—	—	—	—	—	195	171
0·711 ÷ 0·740	2 825	2 630	—	2	558	—	—	4 135	3 770
0·741 ÷ 0·760	1 841	932	98	2	53	136	—	3 019	3 911
0·761 ÷ 0·770	181	491	75	1	77	—	—	1 332	869
0·771 ÷ 0·790	18	113	—	—	14	—	—	1 487	1 378
Benzyna surowa	1 434	4	56	—	1 306	48	—	2 753	2 869
„ z destylacji rozkładowej	29	39	—	—	18	—	—	275	247
Razem:	6 449	4 354	229	5	2 026	184	—	13 196	13 215
Gazolina	—	1 734	—	—	547	2 536	—	1 419	1 674
Łącznie benzyna i gazolina:	6 449	6 088	229	5	2 573	2 720	—	14 615	14 889
Nafta	11 337	12 750	31	1	153	26	—	11 000	9 428
Olej gazowy	5 331	4 660	74	2	665	74	—	9 129	9 133
Oleje lekkie o c. g. do 0·890	325	753	—	—	15	—	—	2 512	2 069
„ napędowy i opałowy	2 382	215	—	—	2 375	—	—	1 160 ¹⁾	952
Oleje smar. o cięż. gat. pow. 0·890:									
maszynowe V 50° C do 3 E	— ¹⁾	61	—	—	53	93	—	7 377	7 285
„ „ „ pow. 3 E	745	1 350	1	8	405	14	—	31 506	30 501
cylindrowe do pary nasyconej	275	196	14	4	12	27	—	569	645
„ „ „ przegrzanej	321	244	25	2	1	15	—	658	722
Olej kompresorowy	64	14	92	—	—	—	—	118	76
transformatorowy	— ²⁾	—	—	—	1	—	—	181	156
turbinowy	82	33	—	—	—	—	—	173	222
samochodowy	287	258	21	3	21	22	—	1 611	1 617
wagonowy letni	1 282	16	—	—	332	—	—	3 312	4 246
„ zimowy	667	585	59	—	—	44	—	1 247	1 314
Oleje lotnicze	86	5	—	—	—	—	—	23	104
„ inne	14	4	—	—	—	6	—	28	44
Razem oleje smarowe:	3 728	2 766	212	17	825	221	—	46 803	46 932
Wazelina	16	37	—	—	—	—	—	128	107
Smary stałe	198	198	—	—	1	—	1	340	340
Parafina	1 894	751	36	—	1 175	20	—	3 321	3 273
Asfalt	1 788	936	—	2	159	—	—	16 059	16 750
Koks	380	181	19	94	53	18	—	455	506
Produkty atypowe	44	32	14	—	—	—	—	210	208
uboczne	139	105	—	—	17	—	—	685	702
Olej parafinowy	— ³⁾	—	148	—	—	145	—	20 424	19 300
Gacz i oleje potne	312	—	—	—	—	17	—	2 558	2 887
Slops	509	—	—	615	—	—	—	952 ⁴⁾	846
Pozostałości	694	154	35	27	45	33	—	13 569	14 035
O g ó ł e m :	34 405	29 626	798	763	8 056	3 274	1	143 920 ⁴⁾	142 357

Konsumpcja produktów naftowych w kraju wyniosła 30 389 t (w tym wewnętrzne spożycie rafinerij 763 t) i przedstawiała się następująco (w tonach—bez spożycia rafinerij):

	L u t y		Przec. mies. 1937
	1937	1938	
Benzyna	4 563	6 088	6 730
Nafta	13 334	12 750	11 220
Oleje: gazowy i opałowy	5 187	4 875	5 160
Oleje smarowe i lekkie	3 374	3 519	4 000
Parafina	801	751	780

Eksport produktów naftowych (właściwie wysyłka z rafinerij, przeznaczona na eksport) wynosił ogółem 8 056 t, czyli był mniejszy niż przeciętny eksport miesięczny w 1937 r. (10 530 t). Z poszczególnych produktów wywieziono za granicę (w tonach):

	Luty 1938	Przec. mies. 1937
Benzyna	2 573	3 910
Nafta	153	870
Oleje: gazowy i opałowy	3 040	2 290
Oleje smarowe i lekkie	840	1 605
Parafina	1 175	1 430

Ruch zapasów produktów naftowych w rafineriach przedstawiał się następująco (w tonach):

	1/II 1938	1/III 1938	1/III 1937
Benzyna	14 615	14 889	21 343
Nafta	11 000	9 428	8 604
Oleje: gazowy i opałowy	10 289	10 085	10 779
Oleje smarowe i lekkie	49 315	49 001	55 825
Parafina	3 321	3 273	5 859
Inne produkty	55 380	55 681	57 185
Razem:	143 920	142 357	159 594

1) Potrącono 71 t, wziętych z zapasów i oddanych do rafinacji.

2) „ 24 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „

3) „ 1 121 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „

4) Zapasy początkowe poprawione.

Eksport produktów naftowych do poszczególnych krajów w lutym 1938 r. (w tonach)

Kraj przeznaczenia	Benzyna	Nafta	Olej gazowy	Oleje lekkie o c. g. do 0,800	Oleje smarowe	Parafina	Asfalt	Koks	Smary stałe, mydło naftowe	Świece	Półprodukty	Pozostałości destylacyjne ¹⁾	Razem
Austria	—	—	210	8	23	65	21	—	—	—	—	50	377
Czechosłowacja	2 053	—	—	—	94	15	84	—	—	—	—	—	2 246
Jugosławia	—	3	—	—	22	101	—	—	—	—	—	—	126
Niemcy	—	—	210	—	2	—	—	—	—	—	—	—	212
Norwegia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szwajcaria	—	—	—	—	—	—	—	53	—	—	—	—	53
Szwecja	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	16
Włochy	—	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	24
Razem:	2 053	3	420	8	141	205	105	53	16	—	—	50	3 054
Gdańsk	451	145	230	6	281	935	54	—	2	—	45	2 121	4 270
Gdynia	69	5	15	1	403	35	—	—	—	—	—	204	732
Ogółem:	2 573	153	665	15	825	1 175	159	53	18	—	45	2 375	8 056

W przemyśle gazolinowym sytuacja była w dalszym ciągu pomyślna. Produkcja gazoliny wyniosła w lutym 3 315 t (3 343 t). Z ogólnej ilości 46 797 tys. m³ gazu ziemnego, wyprodukowanego na kopalniach—przerobiono w gazoliniarniach 21 717 t, czyli 46,4%. Ze 100 m³ przerobionego gazu otrzymywano przeciętnie 15,3 kg gazoliny (w styczniu 15 kg). Do rafinerii nafty wysłano jako domieszkę do benzyn ciężkich celem otrzymania benzyny motorowej 2 823 t gazoliny. W ruchu było 29 zakładów gazolinowych, które zatrudniały 374 robotników.

KOPALNICTWO WOSKU ZIEMNEGO W LUTYM 1938 R.—

W lutym b. r. wydobyto 37 t wosku ziemnego—wobec 46 t w styczniu. Wywieziono za granicę wosku ziemnego o wiele mniej niż w styczniu, gdyż tylko 20 t—wobec 43 t. Eksport w miesiącu sprawozdawczym obejmował: Francję, gdzie wywieziono 3 t, Stany Zjedn.—7 t i Niemcy—10 t. Zapasy zamagazynowanego wosku ziemnego na kopalniach nie uległy większym zmianom, wynosząc w końcu miesiąca 73 t—wobec 72 t w styczniu.

Czynne były 3 kopalnie, zatrudniające 420 osób (427).

Ceny wosku ziemnego nie uległy zmianie; płacono (zależnie od gatunku) zł 270—150—70 za 100 kg loco kopalnia.

PRZEMYSŁ DRZEWNY

PRZEMYSŁ DRZEWNY W LUTYM 1938 R.—Przemysł drzewny w lutym b. r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. r. wykazał wzrost liczby robotników zatrudnionych przy produkcji o ok. 10% i wzrost liczby przepracowanych robotniko-godzin o ok. 7%. W lutym b. r. zatrudnionych było w przemyśle drzewnym—wg danych Gł. Urz. Stat.—54 027 robotników, z czego 50 816 przy produkcji. W ważniejszych działach przemysłu drzewnego zatrudnienie w lutym b. r. przedstawiało się następująco: tartaki—33 438 robotników i 1 445 tys. robotniko-godzin (wzrost w stos. do lutego ub. r. o 10%), fabryki dykt i fornierów—6 210 rob. i 274 tys. rob.-godz. (wzrost o 1,4%), stolarnie—5 294 rob. i 242 tys. rob.-godz. (wzrost o 8,5%), fabryki mebli giętych—3 850 rob. i 167 tys. rob.-godz. (spadek o ok. 1%). W stosunku do stycznia b. r. liczba robotników w lutym zwiększyła się o ok. 15%, liczba przepracowanych robotniko-godzin—o ok. 17%.

Zatrudnienie (robotników przy produkcji) w przemyśle drzewnym w stosunku do zatrudnienia w całym przemyśle przetwórczym stanowiło w lutym b. r. ponad 9%. Nieczynnych zakładów w przemyśle drzewnym było 208, przy ogólnej liczbie czynnych—684. W porównaniu z lutym ub. r. liczba zakładów czynnych zmalała o 1.

W przemyśle dyktowym produkcja dykt klejonych wszelkich (łącznie z fornierowanymi) wzrosła w okresie pierwszych 2 miesięcy b. r. w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. o ok. 40% pod względem ilości oraz o ok. 74% pod względem wartości. W lutym b. r. wy-

siła ona 15 tys. m³ wartości zł 3 597 tys., czyli mniej niż w styczniu—pod względem wartości—o ok. 4%. Produkcja samych dykt fornierowanych zmalała w okresie styczeń—luty b. r. w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. o ok. 35% ilościowo oraz o ok. 28% pod względem wartości. Produkcja ta w lutym b. r. wyniosła 1 500 m³ wartości zł 96 tys., a więc mniej niż w styczniu o ok. 17%—zarówno pod względem ilości, jak i wartości.

W produkcji mebli giętych w okresie pierwszych 2 miesięcy b. r. nastąpił spadek w stosunku do analogicznego okresu ub. r.—o ok. 12% pod względem ilości oraz o ok. 13% pod względem wartości. W samym miesiącu lutym b. r. wyprodukowano mebli giętych 126 tys. sztuk (mniej niż w styczniu o ok. 3%) wartości zł 672 tys. (mniej o ok. 5%).

Należy pamiętać, że wszystkie dane powyższe odnoszą się tylko do zakładów, zatrudniających co najmniej 20 robotników.

Wydóz z Polski drewna i wyrobów drzewnych—wg danych G. U. S.—wyniósł w okresie pierwszych 2 miesięcy b. r. 2 451 066 t wartości zł 28 476 tys., wykazując wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. r. wagowo—o 53 802 t (28%) i wartościowo—o zł 6 543 tys. (30%). Jak to wykazuje poniższa tablica, wzrost eksportu przypadł na następujące grupy artykułów: produkty przemysłu leśnego (jak: papierówka, kopalniaki, podkłady i slipry), materiały tarte, dykty i fornieri, natomiast spadek eksportu objął: drewno okrągłe, wyroby gotowe (w ujęciu poniższej tablicy) oraz wyroby koszykarskie. Stosunkowo największy wzrost wartości eksportu wykazały następujące artykuły: kopalnia ki—23-krotny, papierówka—12-krotny, słupy—o 100%, wełna drzewna—o 100%, wyroby bednarskie—o 100%, obręcze (oprócz wiklinowych)—o 100%, podkłady i slipry—o 76%, klepki nieobrobione—o 66%, opał i odpadki—o 61% itd. Najsilniejszy natomiast spadek wartości eksportu nastąpił w zakresie: pali i pilotów—o 100%, drewna okrągłego iglastego—o 78%, drzwi, ram okiennych, okiennic—o 75%, drewna użytkowego o 69%, listw, ram, gzysów—o 52% itd.

W stosunku do stycznia b. r. wywóz drewna oraz wyrobów drzewnych wykazał w lutym b. r. spadek pod względem wartości o zł 2 118 tys. (14%), przy równoczesnym utrzymaniu się tonażu na tym samym poziomie. Należy przypomnieć, że wywóz drewna oraz wyrobów drzewnych wykazał w styczniu b. r. w stosunku do grudnia ub. r. spadek o 42 453 t (25%) oraz o zł 3 957 tys. (35%). Tymczasem w analogicznych miesiącach lat ubiegłych nie tylko nie było spadku eksportu, lecz był pewien—choć nieznaczny—jego wzrost. Bowiem na rynku drzewnym w końcu 1936 r. oraz na początku 1937 r. utrzymywała się zwykła tendencja cen drewna, co powodowało zwiększone zakupy importerów, z końcem natomiast 1937 r. oraz na początku 1938 r. ceny drewna wykazują stały spadek, co powoduje wstrzymywanie się importerów od większych zakupów. Dodajmy do tego, że główne rynki odbiorcze, a w szczególności angielski, posiadają znaczne zapasy drewna, zakupionego po cenach wyższych od obecnych—a znajdziemy pełne wylumaczenie obecnego ruchu niżkowego eksportu oraz podstawę do przypuszczenia, że eksport ten wzmoże się—tym bardziej, że zacznie

¹⁾ Oleje napędowe i opalowe.

Artykuły	W		Y		W		Ó		Z					
	Styczeń — luty				Wzrost (+) lub spadek (-) w 1938 r. w stos. do 1937 r.				Luty 1938 r.		Wzrost (+) lub spadek (-) w lutym w stos. do stycznia 1938 r.			
	1938		1937		tony	tys. zł	% wagi	% wart.	tony	tys. zł	tony	tys. zł	% wagi	% wart.
	tony	tys. zł	tony	tys. zł										
Ogółem:	245106	28 476	191304	21 933	+ 53 802	+ 6 543	+ 28	+ 30	118128	13 179	— 8	— 2 118	0	— 14
Opał i odpadki	1 849	50	1 233	31	+ 616	+ 19	+ 50	+ 61	754	21	— 341	— 8	— 31	— 28
Drewno użytkowe	156	11	635	36	— 479	— 25	— 75	— 69	129	8	+ 102	+ 5	4 razy	3 razy
Drewno okrągłe do przeróbki	13 373	1 068	27 759	2 130	— 14 386	— 1 062	— 52	— 50	9 195	678	+ 5 017	+ 287	+ 120	+ 73
a) iglaste	4 786	351	21 177	1 591	— 16 391	— 1 240	— 77	— 78	3 068	206	+ 1 350	+ 61	+ 79	+ 42
b) liściaste	8 588	717	6 582	538	+ 2 006	+ 179	+ 30	+ 33	6 127	471	+ 3 666	+ 226	+ 149	+ 92
Produkty przemysłu leśnego	112 572	7 958	30 761	2 297	+ 81 811	+ 5 661	+ 266	+ 246	53 045	3 515	— 6 482	— 929	— 11	— 21
a) papierówka	47 262	2 743	4 216	208	+ 43 046	+ 2 535	10 razy	12 razy	30 808	1 741	+ 14 354	+ 740	+ 87	+ 74
b) żerdzie, drągi, tyki	211	14	629	15	— 418	— 1	— 66	— 7	92	6	— 27	— 2	— 23	— 25
c) słupy	912	71	—	—	+ 912	+ 71	+ 100	+ 100	397	27	— 118	— 17	— 23	— 39
d) pale i piloty	—	—	93	7	— 93	— 7	— 100	— 100	—	—	—	—	—	—
e) kopalniaki	39 507	1 780	2 105	73	+ 37 402	+ 1 707	18 razy	23 razy	13 829	645	— 12 250	— 491	— 48	— 43
f) podkłady, slipry	20 915	2 598	20 258	1 478	+ 657	+ 1 120	+ 3	+ 76	5 686	614	— 9 543	— 1 370	— 63	— 69
g) klepki nieobrobione	3 656	739	2 370	446	+ 1 286	+ 293	+ 54	+ 66	2 234	482	+ 812	+ 225	+ 57	+ 88
h) inne drewno cios. i lup.	110	14	293	24	— 183	— 10	— 62	— 42	—	—	+ 110	+ 14	+ 100	+ 100
Materiały tarte	106 153	13 432	118 340	11 425	— 12 187	+ 2 007	— 10	+ 18	50 237	6 242	— 5 680	— 948	— 10	— 13
a) tarcica iglasta	86 363	10 752	86 752	7 697	— 389	+ 3 055	— 0	+ 40	40 230	4 732	— 5 903	— 918	— 13	— 16
b) „ liściasta	16 073	2 303	28 588	3 124	— 12 515	— 821	— 44	— 26	7 847	1 081	— 380	— 141	— 5	— 12
w tym: fryzy	4 384	868	5 285	863	— 901	+ 5	— 17	0	2 081	408	— 222	— 53	— 10	— 11
c) komplety skrzynkowe	3 717	747	3 000	604	+ 717	+ 143	+ 24	+ 24	2 159	429	+ 601	+ 111	+ 39	+ 35
Dykty i fornieri	8 829	4 098	9 439	3 582	— 610	+ 516	— 7	+ 14	3 751	1 815	— 1 328	— 468	— 26	— 20
a) dykty	8 709	3 989	9 311	3 497	— 602	+ 492	— 6	+ 14	3 689	1 754	— 1 331	— 481	— 27	— 22
b) fornieri	120	109	128	85	— 8	+ 24	— 6	+ 28	62	61	+ 4	+ 13	+ 7	+ 27
Wyroby gotowe	1 548	1 434	2 217	1 787	— 669	— 353	— 30	— 20	853	754	+ 117	+ 77	+ 16	+ 11
a) meble gięte	666	845	843	1 055	— 177	— 210	— 21	— 20	348	427	+ 29	+ 9	+ 9	+ 2
b) meble stolarskie	234	204	208	141	+ 26	+ 63	+ 13	+ 45	169	132	+ 104	+ 60	+ 160	+ 83
c) deszczułki, tafle posadzkowe	237	126	669	153	— 432	— 37	— 65	— 24	117	67	— 3	+ 8	— 3	+ 13
d) wełna drzewna	30	3	—	—	+ 30	+ 3	+ 100	+ 100	10	1	— 10	— 1	— 50	— 50
e) wyroby bednarskie	133	28	21	9	+ 112	+ 19	5½ raza	2 razy	61	11	— 10	— 5	— 14	— 31
f) listwy, ramy, gzymsy	10	15	16	31	— 6	— 16	— 38	— 52	5	9	0	+ 4	0	+ 80
g) drzwi, ramy okienne, okiennice	46	44	70	175	— 24	— 131	— 34	— 75	29	29	+ 11	+ 14	+ 61	+ 93
h) obcasy do obuwia	—	—	3	4	— 3	— 4	— 100	— 100	—	—	—	—	—	—
i) obręcze oprócz wiklinowych	50	13	—	—	+ 50	+ 13	+ 100	+ 100	13	3	— 24	— 6	— 65	— 67
j) wyroby drewn. oprócz osobno wym.	142	156	387	219	— 245	— 63	— 63	— 29	61	75	— 20	— 6	— 25	— 7
Wiklina, wyroby koszykarskie	624	425	922	647	— 298	— 222	— 32	— 34	204	145	— 216	— 135	— 51	— 48
a) wiklina	396	186	427	201	— 31	— 15	— 7	— 7	123	56	— 150	— 74	— 55	— 57
b) wyroby koszykarskie	228	239	495	446	— 267	— 207	— 54	— 46	81	89	— 67	— 61	— 49	— 41

odgrywać rolę nowy czynnik, mianowicie początek sezonu budowlanego. Spadek eksportu w lutym b. r. w stosunku do poprzedniego miesiąca przypadał na następującą grupę artykułów (w tys. zł): materiały tarte—948, produkty przemysłu leśnego (jak: podkłady i slipry oraz kopalniaki)—929, dykty i fornieri—468, oraz wiklina i wyroby koszykarskie—135.

Udział eksportu artykułów drzewnych w ogólnej wartości eksportu towarów z Polski wykazał w okresie styczeń÷luty b. r. wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. r. o ok. 0,7%. Eksport artykułów drzewnych stanowił w okresie sprawozdawczym ok. 13,4% całego eksportu Polski, przy czym w lutym—ok. 12%.

Udział %-owy poszczególnych grup artykułów drzewnych w wartości eksportu drzewnego w okresie pierwszych 2 miesięcy b. r. przedstawiał się następująco: materiały tarte—ok. 47%, produkty przemysłu leśnego—ok. 28%, dykty i fornieri—ok. 14%, wyroby gotowe (wg tablicy)—ok. 5%, drewno okrągłe—ok. 4%, wiklina

i wyroby koszykarskie—ponad 1%. Jeśli chodzi o ważniejsze artykuły drzewne, to udział ich w ogólnej wartości całego eksportu drzewnego w okresie sprawozdawczym był następujący: tarcica iglasta—ok. 38%, dykty—ok. 14%, papierówka—ok. 10%, podkłady i slipry—ok. 9%, tarcica liściasta—ok. 9%, kopalniaki—ok. 6%, meble gięte—ok. 3%, klepki nieobrobione—ok. 3%, komplety skrzynkowe—ok. 3%, drewno okrągłe liściaste—ok. 3%, drewno okrągłe iglaste—ok. 1%, meble stolarskie—ok. 1%, oraz wyroby koszykarskie—ok. 1%.

Przeciętna wartość eksportowa 1 q ważniejszych artykułów drzewnych w lutym b. r. kształtowała się następująco (w zł; w nawiasach—dane za luty 1937 r.): tarcica iglasta—11,8 (8,4), dykty—47,5 (36,9), papierówka—5,7 (5), podkłady i slipry—10,8 (8,1), tarcica liściasta—13,8 (11), kopalniaki—4,7 (3,4), meble gięte—122,7 (126,8), klepki nieobrobione—21,6 (20), komplety skrzynkowe—19,8 (23,7), drewno okrągłe liściaste—7,7 (8,2), drewno okrągłe iglaste—6,7 (8,8), fryzy—19,6 (18,9), meble stolarskie—78,1 (77,6),

Artykuły	P R Z Y W Ó Z							
	Styczeń ÷ luty				Wzrost (+) lub spadek (—) w 1938 r. w stos. do 1937 r.			
	1938		1937					
	tony	tys. zł	tony	tys. zł	tony	tys. zł	% wagi	% wartości
Ogółem:	3 278	970	1 982	864	+ 1 296	+ 106	+ 65	+ 12
Opał i odpadki	215	2	426	2	— 212	—	— 50	—
Drewno okrągłe do przeróbki	2 458	366	471	101	+ 1 987	+ 265	4 razy	2½ raza
Materiały tarte	148	29	670	75	— 522	— 46	3½ raza	— 61
Forniery i dykty	59	260	93	473	— 34	— 213	— 37	— 45
a) forniery	59	260	87	464	— 28	— 204	— 32	— 43
b) dykty	—	—	6	9	— 6	— 9	— 100	— 100
Wyroby gotowe	74	108	63	100	+ 11	+ 8	+ 17	+ 8
a) mąka drzewna	52	13	45	10	— 7	— 3	— 15	— 30
b) listwy, gzymsy, ramy	1	2	0	2	0	0	0	0
c) kopyta i prawidła szewckie	1	5	2	13	— 1	— 8	— 100	— 62
d) szafki zegarowe	0	1	0	2	0	— 1	0	— 100
e) ćwieki, kołki, szpilki do obuwia	2	2	1	1	+ 1	+ 1	+ 100	+ 100
f) szpulki do nici	—	—	5	7	— 5	— 7	— 100	— 100
g) drewniane części maszyn	2	12	2	18	0	— 6	0	— 33
h) cewki drewniane	2	14	3	13	— 1	+ 1	— 33	+ 8
i) wyr. drewniane opr. os. wym.	14	59	5	34	+ 9	+ 25	+ 180	+ 74
Korek i wyroby z korka	297	185	154	97	+ 143	+ 88	+ 93	+ 91
a) kora z drzewa korkowego	213	141	126	66	+ 87	+ 75	+ 69	+ 114
b) odpadki kory korkowej	75	24	22	7	+ 53	+ 17	2½ raza	2½ raza
c) wyroby z korka	9	20	6	24	+ 3	— 4	+ 50	— 17
Wyroby koszykarskie	1	15	1	6	—	+ 9	—	1½ raza

wyroby koszykarskie—109·8 (98·4), forniery—98·4 (61·1), deszczulki, tafle posadzkowe—57·2 (13), wiklina—45·5 (41·2).

Ceny krajowe hurtowe drewna surowego w b. r. silnie spadły. Wskaźnik ich—wynosił 68·0—wobec 75·1 w lutym ub. r. (1928 r.=100). Natomiast ceny hurtowe drewna obrobionego skurczyły się w znacznie mniejszym stopniu: w lutym b. r.—53·1, w lutym ub. r.—55·0.

Notowania cen C. I. B. (Comité International du Bois)—w funtach szterlingach za gatunki standartowe wymiarów 2½ × 7 cali—przedstawiały się w b. r. następująco (ceny polskie notowane fob Gdańsk, ceny finlandzkie—fob pld. Finlandia):

		I/I	I/II	I/III
Sosna	ceny polskie	—	—	—
	ceny finlandzkie	12.05.0	12.17.6	12.15.0
Świerk	ceny polskie	12.00.0	11.10.0	11.05.0
	ceny finlandzkie	13.00.0	13.00.0	12.17.6
Jodła	ceny polskie	11.00.0	—	—
	ceny finlandzkie	13.00.0	13.00.0	12.17.6

Ceny ważniejszych artykułów drzewnych w kraju—w/g notowań izb przemysłowo-handlowych w Lublinie i Lwowie—kształtowały się następująco (w zł za 1 m³):

	Luty 1938 r.	Luty 1937 r.
Stolarka I i II kl sosn.¹)	75 ÷ 85	100 ÷ 110
Bale eksportowe angielskie sosnowe¹)	50 ÷ 55	64 ÷ 65
Deski podłogowe sosnowe¹)	55 ÷ 60	65 ÷ 70
Deski brusy budowlane²):		
jodłowe	40	46
świerkowe	47	—
Deski i brusy nieobryznane²):		
dębowe I kl.	115	125
" II "	80	95
" III "	70	70
bukowe	52	48
Fryzki krótkie dębowe²):		
I kl.	135	140
II "	110	120
III "	90	95
Błoki okrągłe sosn. I kl. eksp.¹)	50 ÷ 60	65 ÷ 70
Drewno sosnowe dłużycowe¹)	27 ÷ 29	30 ÷ 33
Kłocę dębowe tartaczne²)	40	43
Kłocę olchowe eksportowe¹)	60 ÷ 70	70 ÷ 75
" " tartaczne krajowe¹)	25 ÷ 34	30 ÷ 40
Podkłady dębowe eksp.¹) — za 1 szt.	8 ÷ 8·25	7 ÷ 7·50

Podkłady sosnowe¹) — za 1 szt.	5·60 ÷ 5·80	4·50 ÷ 4·75
Slipry sosnowe¹) — za 1 szt.	11·00 ÷ 11·50	11·25 ÷ 11·50
Kopalniaki²)	17	16
Papierówka²)	18	16
Deszczulki posadzkowe dębowe²)—za 1 m²:		
I kl.	6·75	6·60
II "	6·10	5·70
III "	5·30	4·80

Eksport drzewny w okresie styczeń÷luty b. r. skierowany został w przeważającej swej części do 3 państw, mianowicie do: Anglii—zł 13 267 tys. (47%), Niemiec—zł 4 594 tys. (16%), oraz Holandii—zł 2 457 tys. (9%), poza tym zaś m. in. do: Argentyny, Palestyny, Mozambiku, Belgii, Szwajcarii, Czechosłowacji itd. Wywóz do Anglii w okresie sprawozdawczym wzrósł w stosunku do analogicznego okresu ub. r. o zł 3 849 tys., tj. o ok. 41%, do Niemiec—o zł 517 tys., tj. o ok. 12%, oraz do Holandii—o zł 302 tys., tj. o ok. 14%.

Jeżeli chodzi o kierunki eksportu poszczególnych artykułów drzewnych, to materiały tarte kierowane były w okresie sprawozdawczym głównie do (w tonach): Anglii—63 302, Holandii—11 565, Niemiec—10 350, Mozambiku—5 829, oraz Argentyny, Szwecji, Palestyny, Belgii. Drewno okrągłe do przeróbki wyeksportowane zostało w 36% tonażu jako drewno iglaste (niemal w 100% do Niemiec) (drewna sosnowego—3 107 t, innych—1 684 t); eksport drewna liściastego skierowany był głównie do (w tonach): Czechosłowacji—3 900, Niemiec—2 842 oraz Portugalii—1 157. Eksport dykt (w 79% dykty olszowe) skierowany był do 43 państw, w tym do (w tys. zł): Anglii—1 776, Argentyny—1 520, Egiptu—707, Belgii—608, Niemiec—574, Holandii—553, Indjy Bryt.—446, Palestyny—373, Meksyku—137, Grecji—116, Syrii—109, Zw. Pld. Afr.—92. Eksport forniery skierowany był głównie do (w tys. zł): Anglii—53, Holandii—19, Belgii—15, Norwegii—14, oraz do 4-ch innych krajów—7. W grupie produktów przemysłu leśnego slipry niemal w 100% wyeksportowane były do Anglii, podkłady z drzew iglastych—do: Anglii (2 862 t), Niemiec (907 t) oraz Holandii (625 t), podkłady z drzew liściastych—do Belgii (914 t) oraz Holandii (309 t); kopalniaki eksportowane były do (w tonach): Anglii—34 872, Holandii—1 817, Belgii—1 044, Tunisu—1 019 oraz Niemiec—756; odbiorcami papierówki były głównie nast. kraje (w tonach): Anglia—22 316, Niemcy—10 073, Holandia—4 834, Czechosłowacja—4 736 oraz Szwajcaria—4 584; klepki nieobrobione wyeksportowane zostały do (w tonach): Anglii—2 070, Niemiec—936, Francji—141, Holandii—128 oraz Belgii—121. W grupie wyrobów gotowych meble gięte eksportowane były do 54 krajów, w tym głównie do (w tys. zł): Anglii—269, Stanów Zjedn.—126, Holandii—85, Egiptu—75; deszczulki posadzkowe wyeksportowano głównie do

¹) Notowania Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie.

²) Notowania Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie.

¹) Notowania Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie.

²) Notowania Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie.

(w tonach): Anglii—136, Niemiec—79 oraz Grecji—15. Eksport wikliny kierowany był głównie do (w tys. zł): Niemiec—95, Danii—21, Finlandii—13 oraz Szwecji—12, a wyroby koszykarskie: do Stanów Zjedn.—172 t wart. zł 155 tys. oraz do Anglii—32 t wart. zł 59 tys. (ponadto do Holandii, Szwajcarii, Egiptu itd.).

Przywóz artykułów drzewnych wyniósł w okresie pierwszych 2 miesięcy b. r. 3 278 t wartości zł 970 tys. W ogólnym imporcie, który przedstawia powyższa tablica, drewno okrągłe do przeróbki, kora i odpadki kory korkowej oraz drewno tarte, a więc surowce i półfabrykaty—stanowią ok. 58% wartości importu.

Drewno okrągłe do przeróbki, sprowadzone w okresie styczeń—luty b. r., objęło głównie gatunki drewna krajowego (dębina—1 947 t wartości zł 195 tys., jesion—143 t wartości zł 14 tys.); drewna egzotycznego przywieziono zaledwie 297 t wartości zł 156 tys.

Drewno importowane do Polski pochodziło głównie z następujących państw (w tys. zł): Litwy—209, Austrii—164, Portugalii—151, Niemiec—92, Jugosławii—72. Z Litwy sprowadzaliśmy głównie kłody i dłuższe dębowe oraz nieznaczne ilości jesionowych, z Austrii—głównie forniery, a ponadto mąkę drzewną, z Portugalii—korę oraz odpadki kory korkowej, z Niemiec—deski iłaty sosnowe, mąkę drzewną, forniery, odpadki kory korkowej, wyroby korkowe, z Jugosławii—kłocze orzechowe.

Import artykułów drzewnych w okresie sprawozdawczym stanowił ok. 0,5% ogólnego importu Polski oraz ok. 3% wartości eksportu drewna i wyrobów drzewnych w tymże okresie.

S.

RZEMIOSŁO

MAŁOPOLSKI FUNDUSZ PRZEMYSŁOWY — p. str. 732.

ROLNICTWO

PAŃSTWOWA POMOC SIEWNA I PASZOWA W ROKU 1937

Rolnictwo polskie ponosi corocznie poważne straty na skutek różnych klęsk żywiołowych, jak: susze, grady, powodzie itp., które niszczą lub uszkadzają zasiewy oraz wyrządzają szkody w budynkach i inwentarzach. Rok ubiegły był pod tym względem dla rolnictwa wyjątkowo niepomyślny. Klęski elementarne, jakie wystąpiły w tym okresie, były niezwykle liczne i miały bardzo duże nasilenie. Wyliczając ważniejsze z klęsk w porządku chronologicznym, należy wymienić: a) wymarżnięcie zasiewów ozimych podczas ostrych, bezśnieżnych mrozów styczniowych, b) nawałnice gradowe, które w II połowie maja ub. r. nawiedziły woj. kieleckie, krakowskie i pomorskie, c) niezwykle silna posucha w okresie czerwca i lipca ub. r., od której w mniejszym lub większym stopniu ucierpiały wszystkie województwa, a najsilniej województwa centralne, d) słoty w okresie żniw, które spowodowały zrośnięcie zboża w snopach i przegnicie słomy—klęska ta dotknęła stosunkowo niewielkie obszary, głównie woj. pomorskie.

W wyniku tak niepomyślnych warunków wielka ilość gospodarstw rolnych znalazła się w niezmiernie ciężkiej sytuacji, w szczególności zaznaczył się brak nasion do siewów jesiennych i wiosennych oraz brak dostatecznej ilości paszy dla inwentarza.

W związku z tymi klęskami zorganizowana została—podobnie, jak w latach ubiegłych—rządowa pomoc siewna i paszowa dla poszkodowanych gospodarstw, mająca na celu niedopuszczenie do pozostawienia pól bez obsiewu oraz ułatwienie rolnikom przeżywania inwentarza. Pomoc ta organizowana była w okresie 1937/38 r. 3-krotnie: w maju ub. r.—po nawałnicach gradowych¹⁾, jesienią i zimą ub. r. oraz na wiosnę b. r.

W uwagach niniejszych ograniczamy się do zamieszczenia bliższych danych o formach i rozmiarach pomocy siewnej i paszowej, zorganizowanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Ref. Roln., zaznaczając, że rolnicy korzystali również z innych form pomocy państwowej, jak: ulgi podatkowe, ulgowe przewozy kolejowy nasion i pasz oraz sprzedaż na ulgowych warunkach ściółki leśnej z lasów państwowych.

Na pomoc siewną i paszową w okresie roku budżetowego 1937/38 uruchomione zostały następujące środki finansowe:

1) Kwota zł 2 242 tys. z budżetu Min. Rolnictwa i Ref. Roln., która została użyta przede wszystkim na zakup i rozprowadzenie wśród rolników nasion i sadzeniaków oraz pasz i niewielkich ilości nawozów sztucznych. Ponadto pokryto z tego funduszu różnicę oprocentowania kredytów siewnych i paszowych, uruchomionych przez P. B. R. i Centr. Kasę Sp. Roln. Zorganizowaniem pomocy zajęły się urzędy wojewódzkie, a zakup i rozprowadzenie nasion, pasz i nawozów przeprowadziły wydziały powiatowe. Artykuły te zostały udzielone rolnikom w formie pożyczek zwrotnych—przez odpracowanie równowartości przy robotach publicznych. W wyjątkowych wypadkach pomoc miała cha-

akter całkowicie bezzwrotnych dotacji państwowych. Z tej formy pomocy (odrodkowej i bezzwrotnej) korzystały tylko najbardziej wyniszczone drobne gospodarstwa rolne, których właściciele nie mieli prawie żadnej zdolności kredytobiorczej i skutkiem tego nie mogli korzystać z pożyczek zwrotnych w gotówce lub w naturze.

2) Kredyt zł 9 382 tys. z funduszy woj. P. B. R. i Centr. Kasy Sp. Roln., przeznaczony na ulgowe pożyczki siewne i paszowe dla rolników, znajdujących się w nieco lepszej sytuacji i będących w stanie spłacić zaciągnięte pożyczki po najbliższych zbiorach. Pożyczki z tego kredytu rozprowadzane były zarówno bezpośrednio przez oddziały P. B. R., jak i za pośrednictwem lokalnych instytucji kredytowych, mianowicie przez komunalne kasy oszczędności, gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe oraz kasy Stefczyka i inne spółdzielnie kredytowe. Pożyczki udzielane były rolnikom zarówno w gotówce, jak i w naturze, tj. w nasionach i paszach, wydawanych ze składów miejscowych organizacji rolniczo-handlowych. Omawiane pożyczki udzielane były na okres 9—12 miesięcy, przy czym pożyczkobiorców obciążało ulgowe oprocentowanie, wynoszące 4% w stosunku rocznym, a opłacenie reszty odsetek przejęło Min. Rolnictwa i Ref. Roln.

3) Ulgowo oprocentowany kredyt siewny P. B. R. w wysokości zł 3 800 tys., przeznaczony na dostarczenie rolnikom w naturze nasion—w formie pożyczek, zwrotnych w zbożu lub w gotówce. Była to nowa forma pomocy siewnej, którą zastosowano po raz pierwszy jesienią ub. r. dla woj. białostockiego i pomorskiego, a w sezonie wiosennym b. r. rozciągnięto na województwa: warszawskie, lubelskie, białostockie i pomorskie. Konieczność wprowadzenia nowej formy pomocy wynikała ze szczególnie ciężkiej sytuacji rolnictwa w tych województwach, w których klęska zeszłorocznej posuchy miała charakter powszechny. W województwach tych brak było na miejscu dostatecznej ilości nasion, które w krótkim czasie i w dużych ilościach trzeba było sprowadzić z innych, niekiedy dość odległych terenów, z drugiej zaś strony—wielka liczba rolników nie mogła być objęta ograniczoną w swych rozmiarach pomocą „odrodkową”, a także nie była w stanie skorzystać z normalnych lub ulgowo oprocentowanych kredytów—tak, iż główną formą spłacenia pomocy przez tych rolników mogło być zwrócenie odpowiedniej ilości zboża po najbliższych zbiorach. Zorganizowanie kredytowej pomocy zbożowej powierzono wydziałom powiatowym pod ogólnym kierownictwem i nadzorem Min. Rolnictwa i Ref. Roln. oraz urzędów wojewódzkich. Kredyty P. B. R. zostały udzielone wydziałom powiatowym na podkład skryptów dłużnych, jako pożyczki zwrotne do dn. 1/XI względnie 1/XII b. r., po ulgowym oprocentowaniu, wynoszącym 4% w stosunku rocznym. Pokrycie różnicy oprocentowania oraz niektórych dodatkowych kosztów, związanych z rozprowadzeniem pożyczek zbożowych i ściąganiem należności, przejęło Min. Rolnictwa i Ref. Roln. Nasiona zostały nabyte przez wydziały powiatowe, a rozdziału między rolników dokonały bądź wydziały powiatowe, bądź na ich zlecenie miejscowe organizacje rolniczo-handlowe. Rolnicy, otrzymujący nasiona, wystawili wydziałom powiatowym

¹⁾ P. „Polska Gospodarcza” zesz. 5/1938, str. 184.

skrypty dłużne, przewidujące m. in. zwrot otrzymanej pomocy w jeden z następujących sposobów, co do których wybór pozostawiono pożyczkobiorcom: a) zwrot w gotówce—wg rzeczywistej przeciętnej ceny otrzymanych nasion, liczonej z dostawą kolejową oraz z doliczeniem 4% w stosunku rocznym, b) zwrot zbożem w naturze, licząc za 100 kg ziarna siewnego 120 kg zwracanego zboża konsumcyjnego. Pokrycie ew. strat, mogących powstać przede wszystkim z powodu różnicy cen rozproszanego zboża siewnego oraz zboża, zwracanego przez rolników—przejęło Min. Rolnictwa i Ref. Roln.

W zamieszczonych niżej zestawieniach podany jest podział na województwa funduszy, omówionych powyżej (w tys. zł):

Pomoc siewna i paszowa na wiosnę 1937 r. (od 1/IV 1937 r.)

Województwo	Dotacje Min. Roln. i Ref. Roln.	Kredyty 4%-owe	Razem
Warszawskie	—	100	100
Lubelskie	—	100	100
Łódzkie	—	100	100
Kieleckie	400	—	400
Białostockie	—	250	250
Wołyńskie	10	—	10
Krakowskie	100	150	250
Pomorskie	170	—	170
Obniżenie obsługi procentów	48	—	47
Razem :	728	700	1 428

Pomoc siewna i paszowa jesienią 1937 r. i zimą 1937/38 r.

Województwo	Dotacje Min. Roln. i Ref. Roln.	Kredyty 4%-owe	Kredyty dla wydziałów powiatowych	Razem
Warszawskie	85	900	—	985
Lubelskie	69	700	—	769
Łódzkie	40	830	—	870
Kieleckie	5	657	—	662
Białostockie	99	756	1 500	2 355
Wileńskie	5	85	—	90
Nowogródzkie	10	70	—	80
Poleskie	—	117	—	117

Wołyńskie	—	150	—	150
Krakowskie	15	200	—	215
Lwowskie	15	110	—	125
Stanisławowskie	10	110	—	120
Tarnopolskie	7	97	—	104
Poznańskie	5	—	—	5
Pomorskie	3	700	1 000	1 703
Obniżenie obsługi procentów	120	—	—	120
Inne koszty	27	—	—	27
Razem :	514	5 482	2 500	8 496

Pomoc siewna na wiosnę 1938 r.

Województwo	Dotacje Min. Roln. i Ref. Roln.	Kredyty 4%-owe	Kredyty dla wydziałów powiatowych	Razem
Warszawskie	215	700	200	1 115
Lubelskie	200	550	200	950
Łódzkie	50	300	—	350
Kieleckie	60	200	—	260
Białostockie	110	250	700	1 060
Wileńskie	—	100	—	100
Nowogródzkie	10	90	—	100
Poleskie	10	100	—	110
Wołyńskie	10	60	—	70
Krakowskie	35	150	—	185
Lwowskie	35	150	—	185
Stanisławowskie	—	100	—	100
Tarnopolskie	10	75	—	85
Poznańskie	50	50	—	100
Pomorskie	110	300	200	610
Śląskie	95	25	—	25
Obniżenie obsługi procentów	—	—	—	95
Razem :	1 000	3 200	1 300	5 500

Ogółem uruchomiono w roku budżetowym 1937/38 na pomoc siewną i paszową zł 15 424 tys., co znacznie przekracza rozmiary pomocy, organizowanej w latach ubiegłych. Danych o wykorzystaniu powyższych funduszy w tej chwili jeszcze uzyskać nie można, gdyż akcja pomocy wiosennej b. r. nie jest zakończona.

J. W.

HANDEL

HANDEL WEWNĘTRZNY

OTWARCIE XVII TARGÓW POZNAŃSKICH.—W dn. 1 maja b. r. odbędzie się uroczyste otwarcie XVII Międzynarodowych Targów Poznańskich. Na uroczystość otwarcia w dn. 30/IV wyjechał do Poznania Pan Minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman w towarzystwie P. Wiceministra Sokolowskiego oraz PP. Dyrektorów: Dittricha, Turskiego i Pułk. Szmoniewskiego i Sekretarza Rady Welscha.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORY

— Ruch cen zbóż w okresie 11÷23/IV 1938 r. kształtowa! się następująco (w zł za 100 kg):

	11÷14/IV	19÷23/IV	Różnica %
Pszemca			
Warszawa	27·37½	28·22	+ 3·1
Poznań	24·50	24·75	+ 1·0
Lwów	25·94	25·41	— 2·1
Średnia	25·92	26·12	+ 0·7
Żyto			
Warszawa	20·00	20·75	+ 3·7
Poznań	17·88	19·02½	+ 6·3
Lwów	18·87½	19·60	+ 3·8
Średnia	18·91½	19·79	+ 4·6

O w i e s

Warszawa	20·00	20·87½	+ 4·3
Poznań	17·75	17·25	— 2·9
Lwów	18·86	18·80	— 0·4
Średnia	18·87	18·97	+ 0·5

Jęczmień browarowy

Warszawa	19·75	19·75	—
Poznań	—	—	—
Lwów	20·00	20·00	—
Średnia	19·87	19·87	—

Jęczmień zwykły

Warszawa	17·38	17·38	—
Poznań	16·75	17·00	+ 1·4
Lwów	16·37½	16·62½	+ 1·5
Średnia	16·83	17·00	+ 1·0

—Okres sprawozdawczy (od 19 do 23 kwietnia) na rynku zbóż i przetworów minął pod znakiem jednolitej i mocnej tendencji; obroty zmalały—częściowo z racji trwania jeszcze okresu świątecznego. Na giełdzie warszawskiej zwyżki (w zł za 100 kg) kształtowały się następująco: pszenica czerwona szklista 0·75,—jednolita i zbierana po 1·25, żyto I standard 1·25, mąka pszenna I gat. 0÷30%, I gat. A 0÷65%, II gat. 30÷65%, II gat. A 50÷65% i III gat. 65÷70% 0·50 oraz I gat. 0÷50% 1·00, oba rodzaje I gat. mąki żytniej oraz mąka razowa 1·00, otręby żytnie z przemiału standardowego 0·50; na giełdzie poznańskiej poszczególne zboża i przetwory odnotowały następująco zyski (analogicznie): pszenica 0·50, żyto 1·25, wszystkie rodzaje jęczmienia 0·50 (za wyjątkiem browarnego, który utrzymał dotychczasowe notowania),

wszystkie rodzaje mąki pszennej 0·75, oba rodzaje I gat. mąki żytniej 1·75 oraz otręby żytnie z przemiału standartowego 0·75.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 3 919 t, w tym 365 t żyta (dla okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, odpowiednio liczby wynosiły: 3 954 i 701).

Warszawa.—Ceny hurtowe według cedyły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu)—w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu poprzedzającego): pszenica czerwona szklista 28·50÷29·00 (27·75÷28·25),—jednolita 28·50÷29·00 (27·25÷27·75),—zbierana 28·00÷28·50 (26·75÷27·25), żyto I standart 21·00÷21·50 (19·75÷20·25),—I standart 683 grl bez notowań, jęczmień browarny bez notowań (19·50÷20·00),—I standart 17·75÷18·00, —II standart 17·25÷17·50, —III standart 16·75÷17·25, owies I standart 21·50÷22·00, —eksportowy 478÷488 grl bez obrotów, —II standart 19·75÷20·25, mąka pszenna: I gat. 0÷30% 43·00÷45·50 (42·50÷45·00), —I gat. 0÷50% 40·50÷42·50 (39·50÷42·00), —I gat. A 0÷65% 38·00÷40·00 (37·50÷39·50), —II gat. 30÷65% 31·00÷32·50 (30·50÷32·00), —II gat. A 50÷65% 26·50÷29·50 (26·00÷29·00), —III gat. 65÷70% 23·50÷26·50 (23·00÷26·00), —razowa 0÷95% bez notowań, —pastewna 16·50÷17·50, mąka żytnia I gat. 0÷50% 31·75÷32·75 (30·75÷31·75), —I gat. 0÷65% 29·25÷29·75 (28·25÷28·75), —II gat. 50÷65% 19·50÷20·50, —razowa 0÷95% 23·50÷24·25 (22·50÷23·25), otręby pszenne grube z przemiału standartowego 16·25÷16·75, —średnie z przemiału standartowego 14·75÷15·25, —miałkie z przemiału standartowego 14·75÷15·25, otręby żytnie z przemiału standartowego 12·75÷13·25 (12·25÷12·75), otręby jęczmienne 13·25÷13·75.

Poznań.—Ceny hurtowe według cedyły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu)—w zł za 100 kg parytet dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica 24·75÷25·25 (24·25÷24·75), żyto 19·25÷19·50 (17·75÷18·00), jęczmień 638/650 grl 16·75÷17·00 (16·25÷16·50), — 673/678 grl 17·00÷17·50 (16·50÷17·00), —710/717 grl 17·75÷18·00 (17·25÷17·50), —browarny bez notowań, owies I standart 17·50÷18·00, —II standart 16·50÷17·00, mąka wraz z workiem: pszenna I gat. 0÷30% 43·25÷44·25 (42·50÷43·50), —I gat. 0÷50% 40·25÷41·25 (39·50÷40·50), —I gat. 0÷65% 37·25÷38·25 (36·50÷37·50), —II gat. 30÷65% 32·75÷33·75 (32·00÷33·00), —II gat. A 50÷65% bez notowań, —III gat. 65÷70% bez notowań, —razowa 0÷95% bez notowań, —pastewna bez notowań, mąka żytnia I gat. 0÷50% 29·75÷30·75 (28·00÷29·00), —I gat. 0÷65% 28·25÷29·25 (26·50÷27·50), —II gat. 50÷65% bez notowań, —razowa 0÷95% bez notowań, otręby pszenne grube z przemiału standartowego 15·50÷16·00, —średnie z przemiału standartowego 13·50÷14·50, otręby żytnie z przemiału standartowego 12·75÷13·75 (12·00÷13·00), otręby jęczmienne 13·00÷14·00.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 19 do 23 kwietnia 1938 r.

W okresie sprawozdawczym na rynku akcyjnym giełdy warszawskiej wystąpił nastrój zdecydowanie mocny; jedynie akcje Banku Polskiego pod koniec okresu załamały się, tracąc na kursie zł 0·50. Zyski kursowe poszczególnych akcji przedstawiają się następująco (w zł): Warsz. Tow. Fabryk Cukru 1·00, Warsz. Tow. Kopalń Węgla 0·75, Lilpopa 0·25, Ostrowca (ser. B) 1·00, Starachowice 0·75 i Tow. Zakładów Żyrardowskich 0·75. Z dniem 19/IV b. r. akcje Krajowej Hurtowni Herbaty, dawn. T-wo M. Szumilin są notowane bez kuponu dywidendowego za rok 1937 wartości zł 5·00.

Poniższe zestawienie ilustruje obrót akcjami na giełdzie warszawskiej w lutym i marcu b. r.:

	Luty		Marzec	
	ilość transakcyj	na kwotę (tys. zł)	ilość transakcyj	na kwotę (tys. zł)
Banki	262	743	306	738
w tym:				
Bank Polski	260	743	304	736
Przemysł chemiczny	—	—	—	—
„ elektryczny	2	2	—	—
„ spożywczy	64	105	36	46
„ metalowy	282	504	280	498
„ włókienniczy	82	157	69	126
Inne rodzaje przemysłu			5	12
Górnictwo	71	134	53	87
Ogółem:	763	1 645	749	1 507

W marcu w stosunku do lutego na rynku akcyjnym giełdy warszawskiej zarówno obroty, jak i liczba zawartych transakcyj zmalały—w pierwszym wypadku o ok. 8%, w drugim—o ok. 2%. Jeśli chodzi o udział obrotów poszczególnymi grupami akcji w obrotach ogólnych—to wzrósł udział obrotów akcjami bankowymi (głównie—Banku Polskiego) i przemysłu metalowego.

Jeśli chodzi o giełdy prowincjonalne—to zawierano jedynie sporadyczne transakcje po kursach mn. w. utrzymanych.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
		w zł za akcję		
Bank Polski	zł 100	118·00	115·00	115·50
Warsz. Tow. Fabryk Cukru	zł 100	35·00	35·00	35·00
Warsz. Tow. Kopalń Węgla	zł 100	30·50	29·00	29·75
Lilpop	zł 100	71·00	70·25	70·25
Modrzejów	zł 50			14·50
Ostrowiec ser. B	zł 100	56·25	56·00	56·25
Starachowice	zł 100	39·75	38·50	38·75
Tow. Zakładów Żyrardowskich	zł 100	65·75	64·00	65·75
Haberbusch i Schiele	zł 100			47·00

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje w okresie sprawozdawczym nie były notowane.

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje—w zł (w nawiasach — notowania z okresu poprzedzającego): Chodorów 92·00 (90·00).

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach — notowania z okresu poprzedzającego): Bank Polski 114·50 (113·00—112·00), H. Cegielski 25·00, Lubań-Wronki 24·00 (25·00).

CŁO ORAZ REGULAMENTACJA

ZNIŻKI CELNE I ZWOLNIENIA OD CŁA.—W „Dz. Ust. R. P.” Nr 30/1938, poz. 271 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 26/IV 1938 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o niżkach celnych i zwolnieniach od cła.

Rozporządzenie to stanowi w zasadzie przedłużenie—z pewnymi zmianami—na dalszy okres 6 miesięcy, tj. do dn. 31/X b. r., rozporządzenia o niżkach celnych i zwolnieniach od cła z dn. 27/X 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 76/1937, poz. 551), zmienionego rozporządzeniami: z dn. 30/XI 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 83/1937, poz. 606) i z dn. 26/II 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 15/1938, poz. 108), których termin ważności upłynął z dniem 30/IV b. r. Zmiany, jakie poczynione zostały w wykazach towarów, korzystających z ulg celnych, są następujące:

Wprowadzono szereg nowych niżek celnych bądź zwolnień od cła, a mianowicie na: kamienie budowlane z gru-

ba obtłuczone, zbliżone swym wyglądem do kostek względnie pół-kostek brukowych, olejek eteryczny, pine-oil do przerobu na produkty pachnące, wszelkie towary do budowy, naprawy i wyposażenia kolei i wyciągów górskich linowo-terenowych, reprodukcje zdjęć krajobrazów Niemiec oraz widoków miast niemieckich, wszystko z uwidocznioną nazwą miejscowości—dla użytku ludności obszaru W. M. Gdańska, stal szlachetną węglistą w prętach do wyrobu kos i sierpów, lokomotywy wąskotorowe, elektryczne, nie wyrabiane w kraju wąskotaśmowe aparaty kinematograficzne do wyświetlań—dźwiękowe, galalit w prętach i rurach do celów przemysłowych, wojłok w taflach, nasiąknięty klejem do wyrobu przybitek do amunicji, grzyby do maszyn do zacinania ołówków oraz na rudy żelazno-manganowe.

Za wprowadzeniem wyżej wymienionych ulg celnych przemawiały następujące względy:

Zwolnienie od cła kamieni budowlanych z gruba ob-

tłuczonych, zbliżonych swym wyglądem do kostek względnie pół-kostek brukowych—odnosi się do transportu 41 tys. t kamieni, sprowadzanych dla obszaru W. M. Gdańska. Należy zaznaczyć, iż cena kamieni, pochodzących z kamieniołomów krajowych, kształtowałaby się b. wysoko z uwagi na duże koszty transportu do Gdańska.

Olejek eteryczny tzw. pine-oil, produkowany z korzeni amerykańskich gatunków odmiennych od polskich, służy jako podstawowy surowiec do fabrykacji przetworów aromatycznych.

Obciążenie celne przy cła konwencyjnym zł 250 i cenie ok. zł 100 za 100 kg wynosi ok. 250% ad valorem. Surowiec ten obciążony był cłem, równym cła na produkty gotowe, co wykluczało rentowność produkcji krajowej i sprzyjało importowi zagranicznemu.

Cło niższe w wysokości zł 40 obniża obciążenie celne do ok. 40% ad valorem.

Zniżka celna na olejek pine-oil ma być stosowana do czasu uruchomienia krajowej produkcji terpinhydratu i borneolu, tj. produktów, mogących zastąpić pine-oil, sprowadzany ze Stanów Zjedn.

Zniżka celna na wszelkie towary do budowy, naprawy i wyposażenia kolei i wyciągów górskich linowoterenowych wiąże się z zamierzoną budową nowych kolejek i wyciągów w naszych górach. Jest ona rozszerzeniem istniejącej niżki celnej, która była przewidziana tylko na towary do budowy kolejek górskich.

Reprodukcje zdjęć krajobrazów Niemiec oraz widoków miast niemieckich—wszystko z uwidocznioną nazwą miejscowości będą zwalniane od cła tylko dla użytku ludności obszaru W. M. Gdańska. Ulga ta jest rozszerzeniem istniejących w dotychczasowym rozporządzeniu ulg, podyktowanych względami na potrzeby kulturalne ludności Gdańska.

Stal szlachetna węglista o zawartości węgla powyżej 0-70%, w prętach o szerokości 25÷40 mm i grubości 10÷20 mm będzie sprowadzana ze Szwecji i Austrii przez nowoinstalowaną fabrykę kos w Starym Bielsku. Dotychczasowe próby wytwarzania odpowiedniej do wyrobu kos stali w hutach krajowych nie dały zadowalających wyników, gdyż materiał okazał się nierównomierny.

Należy zaznaczyć, iż obciążenie celne stali przy dotychczasowym cła wynosiło ok. 30% ad valorem, podczas gdy obciążenie celne kos wynosi tylko 1% ad valorem—z uwagi na niską stawkę konwencyjną, przewidzianą w umowie handlowej z Austrią, oraz niżki autonomiczne.

Zniżka celna na lokomotywy elektryczne wąskotorowe obowiązywała w ubiegłym roku i skasowana została na skutek starań przemysłu, który przystąpił do produkcji takich lokomotyw w kraju. Ponieważ jednak szereg typów tego rodzaju lokomotyw nie jest jeszcze wyrabiany w kraju, jak np. ciężkie lokomotywy kopalniane, przeto zaszła potrzeba ponownego wprowadzenia 65%-owej niżki cła.

Stosowanie 80%-owej niżki celnej, przewidzianej dla niewyrabianych w kraju maszyn i aparatów, rozszerzono przez wprowadzenie niżki celnej na niewyrabiane w kraju wąskotaśmowe aparaty kinematograficzne do wyświetlań—dźwiękowe, składające się z aparatu do wyświetlań, wzmacniacza radiowego, przystawki dźwiękowej i głośnika.

Galalit w prętach i rurach o największym wymiarze przekroju 2 cm i mniej, używany do wyrobu piór wiecznych i ołówków automatycznych, nie jest dotychczas wyrabiany w kraju, podobnie jak pręty i rury z bakelitu. Do dn. 31/XII 1937 r. galalit sprowadzany był z zagranicy przy zastosowaniu cła niższego, przewidzianego w konwencji handlowej z Czechosłowacją. Wygaśnięcie niżki konwencyjnej spowodowało znaczną podwyżkę cła. Ustanowienie cła niższego wskazane było ze względu na konieczność podtrzymania zdolności konkurencyjnej krajowej produkcji wiecznych piór i ołówków automatycznych w stosunku do produkcji zagranicznej, która w 1937 r. umieściła na rynku polskim 46 q wiecznych piór i ołówków ogólnej wartości zł 490 tys.

Wojłok w taflach o grubości 3÷15 mm, nasiąknięty klejem, przeznaczony do wyrobu przybitek do amunicji—nie jest dotychczas w kraju wyrabiany w gatunku odpowiednim, tj. o niezbędnej twardości i równości powierzchni. Ponieważ stosunek cła do ceny wyraża się liczbowo, jak 130:200—przeto obciążenie celne przy cła normalnym wynosiło ok. 70% ad valorem. Z tego powodu zaszła potrzeba wprowadzenia cła niższego, które ustanowione zostało w wysokości 50% cła normalnego.

Gryzdy do maszynek do zacinania ołówków nie są wyrabiane w Polsce i fabryki krajowe nie chcą podjąć się ich produkcji z uwagi na niewielkie zapotrzebowanie. Obciążenie celne wynosiło ok. 138% ad valorem. Wprowadzenie cła niższego w wysokości 20% cła normalnego obniżyło obciążenie celne gryzów do 36% ad valorem.

Wyjaśnienia taryfowe do pozycji 177 taryfy celnej przewidują, iż rudy manganowo-żelazne o zawartości manganu poniżej 25% cłone są jak rudy żelazne—wg procentowej zawartości manga-

nu. Przepis ten uniemożliwiał bezcłowy przywóz rud manganowo-żelaznych, które zawierają jednocześnie mangan poniżej 25% i żelazo poniżej 45%, jak np. rudy Sinai, zawierające 24% Mn i 35% Fe. Ponieważ rudy tego rodzaju są tańsze od bogatych rud manganowych, przeto liczyć się należało z zainteresowaniem się hut tymi właśnie rudami. Umożliwienie hutom bezcłowego przywozu rudy Sinai było szczególnie pożądane ze względu na konieczność niwelowania kosztów zakupu tworzyw zagranicznych celem dostosowania kosztów produkcji hut do obowiązujących cen żelaza.

Skasowano cła niższe na: fosforan dwusodowy, skóry twarde wyprawione na pasy w kruponach, wyroby z gumy miękiej tzw. „Dunlopillo” i „Laticel”, metal płatkowy aluminiowy, liny z drutu żelaznego lub stalowego, młocarnie do zbóż, ciągowki (zniżkę 65%-wą), pomarańcze gorzkie tzw. „grape-fruits”, nasiona soi do przerobu na olej do konserw rybnych, i jądra pestek egzotycznej odmiany moreli tzw. ghejsi—bądź ze względu na istnienie produkcji krajowej większości tych towarów, bądź ze względu na to, iż niektóre ze niżek tych stały się nieaktualne w okresie mocy obowiązującej nowego rozporządzenia (np. niżki celne na „ghejsi”, „grape-fruits”).

Skreślenie 65%-owej niżki celnej na traktory do celów przemysłowych nastąpiło w tym celu, aby do traktorów tych można było stosować głębszą niżkę 84%-ową, przewidzianą na ciągowki, zaopatrzone w silniki 6-cylindrowe i mniej.

Dążąc do uproszczenia procedury urzędowania i odciążenia władz centralnych od załatwiania spraw, nie wymagających każdorazowej ich ingerencji, przeniesiono szereg niżek celnych, których stosowanie było dotychczas uzależnione od pozwoleń Ministra Skarbu—z wykazu Nr 1 rozporządzenia do wykazu Nr 2, grupujących niżki celne, uzależnione od zaświadczeń izb przemysłowo-handlowych. Nastąpiło to w stosunku do takich towarów, jak: pestki chleba świętojańskiego, pieprz turecki w suchych strączkach z wyjątkiem mielonego, chlorek cynowy, proszek, składający się z tlenków żelaza z domieszką tlenków manganu, krzemu, glinu oraz tlenków innych metali—do wyrobu elektrod, mrówczan niklu, używany jako katalizator przy utwardzaniu tłuszczów i olejów, bezwodnik octowy, kwas benzoesowy, proszek lukrecyjowy, chociażby z domieszką dwuwęglanu sodu do gaśnic przeciwpożarowych, lakiery asfaltowe z zawartością benzyny do izolowania cewek transformatorowych, masa, zawierająca ziemię okrzemkową, tłuszcz i nikiel lub sole niklu—do użycia jako katalizator przy utwardzaniu olejów, produkt, zawierający saponinę i dwuwęglan sodu—do gaśnic przeciwpożarowych, przedzą rami w motkach, w kłębkach, na rurkach lub na szpulkach, skrawki papieru i makulatura, sprowadzane przez papiernię—do przerobu na tekturę, papier i karton, żelazo taśmowe oraz blacha żelazna do wyrobu kółek do obuwia, blacha cynkowa niklowana do wyrobu guzików, oraz cylindry szklane z przedziałkami—do wyrobu lub naprawy strzykawek lekarskich.

Niezależnie od tego przeniesiono z wykazu Nr 1 do wykazu Nr 3, zawierającego niżki celne, stosowane automatycznie przez urzędy celne bez specjalnych na to pozwoleń lub zaświadczeń, niżkę celną na wstęgi kinematograficzne naświetlane, dźwiękowe, w kolorach naturalnych—pozytyw. Ze względu na rozpoczętą w kraju produkcję chloru metylu, uzależniono stosowanie niżki celnej na ten artykuł od pozwoleń Ministra Skarbu, a to w celu ewentualnego ograniczenia jego przywozu za cłem niższym.

Wreszcie wspomnieć również należy o pogłębieniu cła niższego na olejek goździkowy do wyrobu waniliny—z 10% do 4% cła normalnego. Dalsze obniżenie cła uzasadniała ta okoliczność, że produkcja w Polsce waniliny kalkulowała się drożej od cen waniliny zagranicznej na naszym rynku, czego wynikiem był dość znaczny import w 1937 r. (11 300 kg wartości zł 396 tys.).

Rozporządzenie omawiane nie różni się w zasadzie—zarówno pod względem swej konstrukcji, jak i gośtanowień merytorycznych—od rozporządzenia poprzedniego z dn. 27/X 1937 r.

Pewna drobna zmiana wprowadzona została do § 6 rozporządzenia; polega ona na ustanowieniu nowej daty, od której rozpoczyna się bieg terminu dla wnoszenia przez strony podań o zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi, pobranymi z zastosowaniem cła normalnego, a należnościami, przypadającymi przy zastosowaniu cła niższego lub zwolnienia od cła. W myśl § 6 ust. 2 rozporządzenia z dn. 27/X 1937 r. o niżkach celnych i zwolnieniach od cła („Dz. Ust. R. P.” Nr 76/1937, poz. 551), strona o ile wystąpiła o wydanie jej pozwolenia na zastosowanie ulgi celnej przed odprawą danego towaru, mogła ten towar podjąć do wolnego obrotu, placąc cło normalne i następnie, po uzyskaniu pozwolenia Ministra Skarbu, wystąpić o zwrot różnicy między należnościami celnymi pobranymi a przypadającymi na zasadzie danego pozwolenia. Strona obowiązana była przy tym wnieść podanie o zwrot tej różnicy w okresie 30 dni od daty pisma, którym Ministerstwo Skarbu zawiadomiło ją o wydaniu pozwolenia. Wobec tego jednak, że data ta została przez Najwyższy Trybunał Administracyjny zakwestiono-

wana jako sprzeczna z zasadą, że „decyzje władzy w sprawach, dotyczących praw i obowiązków strony, wywołują skutki prawne dopiero z chwilą zawiadomienia o nich strony interesowanej”—zasłała potrzebę ustalenia daty innej, która byłaby stronie znana. Taką datą ma być obecnie data uiszczenia, zakredytowania lub odroczenia należności celnych, obliczanych z zastosowaniem cła normalnego.

Omawiane rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1/V b. r. z terminem mocy obowiązującej do dn. 31/X 1938 r. Przewiduje ono

automatyczną prolongatę do dn. 31/X 1937 r. terminu ważności pozwoleń na ulgową odprawę celną, wydanych na podstawie wygasłego rozporządzenia z dn. 27/X 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 76/1937, poz. 551). Postanowienie to nie odnosi się jednak do pozwoleń na zastosowanie cła niższego przy przywozie części zamiennych do samochodów, motocykli i ciągówek, które straciły swą ważność definitywnie z dniem 30/IV b. r.

A. Zawistowski

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

PRZEWOZY NA P. K. P. W MARCU 1938 R. — Przeciętny dzienny naładunek na P. K. P. w marcu 1938 r. w porównaniu z marcem 1937 r. kształtował się następująco (w wagonach 15-tonowych):

	Marzec	
	1938	1937
Zboże	258	263
Mąka, kasza itp.	239	203
Ziemniaki	69	58
Sól	74	61
Cukier	86	71
Inne artykuły aprowizacyjne	196	173
Buraki cukrowe	—	—
Zwierzęta i ptactwo	159	150
Mięsa i bekony	25	25
Drzewo ¹⁾	1 180	1 153
Węgiel ²⁾	+ 609	4 597
Ropa i produkty naftowe	164	174
Nawozy sztuczne	451	331
Materiały budowlane	841	537
Ruda oraz surowce dla przemysłu fabrycznego	406	348
Produkty przemysłowe	1 082	987
Narzędzia i maszyny rolnicze	9	6
Pozostałe	566	552
Drobnica i ładunki pośpieszne	1 960	1 738
Razem naładunek przesyłek handlowych	12 374	11 427
Przewozy gospodarcze	537	297
„ wojskowe	144	97
Razem naładunek w kraju	13 055	11 821
w tym:		
do przewozu w kraju	10 360	9 395
do wywozu przez granice lądowe i porty polskiego obszaru celnego	2 695	2 426
Naładunek w W. M. Gdańsku	340	203
Przyjęcie od kolei zagranicznych	141	169
Tranzyt	1 352	1 063
Ogółem:	14 888	13 256

Notowana już od dłuższego czasu tendencja zwyżkowa w zakresie przewozów kolejowych utrzymała się również i w marcu b. r. Ogół przewozów wzrósł przeciętnie dziennie w stosunku do marca 1937 r. o 1 632 wag. (12·3%), naładunek w kraju o 1 234 wag. (10·4%) i naładunek przesyłek handlowych o 947 wag. (8·2%).

Pod względem kierunku przewozów sytuacja kształtowała się w porównaniu z tym samym miesiącem ub. r. następująco: przewozy w kraju wzrosły przeciętnie dziennie o 965 wag. (10·2%), wywóz przez granice lądowe i porty polskiego obszaru celnego o 269 wag. (11·1%), tranzyt o 289 wag. (27·2%) oraz naładunek w obrębie W. M. Gdańska o 137 wag. (67·5%). Natomiast nastąpił spadek przyjęcia od kolei zagranicznych o 28 wag. (16·6%) przeciętnie dziennie.

W porównaniu z marcem 1937 r. wzrost przewozów nastąpił przy następujących grupach towarów i wynosił przeciętnie dziennie przy: mące, kaszach itp. 36 wag. (17·7%), ziemniakach 11 wag. (18·9%), soli 13 wag. (21·3%), cukrze 15 wag. (21·1%), innych artykułach aprowizacyjnych 23 wag. (13·2%), zwierzętach i ptactwie 9 wag. (6·0%), drzewie 27 wag. (2·3%), węglu 12 wag. (0·3%), nawozach sztucznych 120 wag. (36·2%), materiałach budowlanych 304 wag. (56·6%), rudach oraz surowcach dla przemysłu fabrycznego 58 wag. (16·6%), produk-

tach przemysłowych 95 wag. (9·6%), narzędziach i maszynach rolniczych 3 wag. (50·0%), pozostałych towarach 14 wag. (2·5%) oraz drobnicy i ładunkach pośpiesznych 222 wag. (12·7%).

Przewozy mąki, kasz itp. przetworów zbożowych wykazują dość poważny wzrost, który przypisać należy głównie zwiększeniu się obrotów na rynku krajowym, bowiem wywóz za granicę tych produktów znacznie zmalał. Wzrost przewozów ziemniaków spowodowany został zwiększeniem się eksportu o przeszło 1/3 w porównaniu z marcem ub. r. Przewozy soli kształtowały się pomyślnie—dzięki wzrostowi spożycia soli jadalnej, jak również wskutek zwiększonego zapotrzebowania w przemyśle. Podobnie i wzrost przewozów cukru nastąpił na skutek zwiększonego spożycia, które w ostatnich miesiącach wzrosło o blisko 11% w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. Ponadto na wzrost przewozów cukru wpłynęło znaczne spożycie cukru tzw. pozakontyngentowego, tj. taniego cukru dla podkarmiania pszczoł, na paszę dla bydła i koni oraz na różne cele przemysłowe. Nastąpił również wzrost eksportu cukru o przeszło 30% w stosunku do marca ub. r., czemu sprzyjało korzystniejsze kształtowanie się cen na rynku międzynarodowym. Przewozy innych artykułów aprowizacyjnych zwiększyły się dzięki wzmoczonej konsumpcji w kraju. Przewozy mięsa i bekony utrzymały się na niezmiennym poziomie. Na niewielki stosunkowo wzrost ogólnego tonażu drewna wpłynęło zwiększenie się przewozów na rynku krajowym o 19 wag. (2·2%) oraz wywozu przez granice lądowe i porty p. o. c. o 8 wag. (2·9%) przeciętnie dziennie. Przewozy węgla wskazują b. nieznaczny wzrost, zawdzięczany wyłącznie zwiększeniu się eksportu o 207 wag. (11·4%), bowiem przewozy w kraju—podobnie jak w lutym—zaznaczyły się dalszym spadkiem przeciętnie dziennie o 195 wag. (6·9%), co przypisać należy nagromadzenie zapasów w styczniu b. r. Wydatne zwiększenie się przewozów nawozów sztucznych jest następstwem poprawy koniunktury w rolnictwie, poza tym korzystny wpływ wywarło tu zwiększenie się eksportu o przeszło 50%. Wyjątkowo pomyślny rozwój przewozów materiałów budowlanych oraz wzrost przewozów produktów przemysłowych był następstwem dalszego rozwoju ruchu inwestycyjnego. Intensywna eksploatacja rud krajowych oraz wzrost przeszło o 72% importu rudy żelaznej i cynkowej wpłynęły korzystnie na kształtowanie się przewozów tego surowca. Poprawa sytuacji w rolnictwie spowodowała b. znaczny wzrost przewozów narzędzi i maszyn rolniczych.

Spadek przewozów objął tylko 2 grupy towarów, mianowicie: zboże, którego dzienny naładunek zmniejszył się o 5 wag. (1·9%), ropę i produkty naftowe—o 10 wag. (5·7%).

Na spadek przewozów zbóż wpłynęło przede wszystkim zahamowanie wywozu żyta oraz skurczenie się eksportu jęczmienia i owsa o blisko 45%, czego zrównoważyć nie mogło zwiększenie się przewozów w kraju. Zmniejszenie się wywozu nafty, wywołane dążeniem przemysłu do całkowitego wycofania się z eksportu nafty oświetleniowej, oraz spadek wywozu naftowych olejów pędnych i smarowych—wpłynęły niekorzystnie na przewozy tej grupy towarów.

N. K.

ZMIANY W TARYFACH TOWAROWYCH P.K.P.—W „Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” NrNr 14÷16/1938 ogłoszono m. in. następujące ważniejsze zmiany i uzupełnienia do taryf towarowych P. K. P.:

Z dniem 1/V 1938 r. wprowadzono do Regulaminu Przewozu Towarów (T. Cz. IA) oraz do postanowień taryfowych T. Cz. IB zmiany przepisów, dotyczących tzw. przesyłek pośpiesznych przyśpieszonych (p.p.p.). W dotychczasowym brzmieniu p. 6 § 6 R.P.T. przewidywał—poza przesyłkami towarowymi zwyczajnymi i pośpieszonymi—także przesyłki towarowe pośpieszne, przewożone na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, pociągami ruchu osobowego. Wymieniony rodzaj przesyłek obowiązująca kolej była dotychczas—i nadal pozostaje obowiązująca—dostarczać w skróconych terminach, które w myśl § 11 R. P. T. wynoszą: na przyjęcie przesyłki do przewozu—1/2 doby, na przewóz każdego rozpoczętych 250 km—1/2 doby. W postanowieniach taryfowych (T. Cz. IB § 30 i 31) zawarte były bliższe szczegóły omawianego rodzaju przesyłek, a m. in. wyjaśnienie, iż na żądanie nadawcy przewóz ich dokonywał się pociągami osobowymi, a także pośpiesznymi ruchu osobowego. Obowiązek przewozu tych przesyłek pociągami ruchu osobowego nie był dla kolei

¹⁾ W tym: do wywozu przez granice lądowe i porty polskiego obszaru celnego w marcu 1938 r. — 277 wagonów 15-tonowych, a w marcu 1937 r. — 269 wagonów 15-tonowych.

²⁾ W tym: do wywozu przez granice lądowe i porty polskiego obszaru celnego w marcu 1938 r. — 2 009 wagonów 15-tonowych, a w marcu 1937 r. — 1 802 wagonów 15-tonowych.

dogodny, dla nadawców zaś i odbiorców towarów nie stwarzał on żadnych specjalnych korzyści, istotne bowiem było tylko dotrzymanie przez kolej skróconych terminów dostawy. Kolej często ma możliwość załadować taką przesyłkę do najbliższego pociągu ruchu towarowego i dostarczyć ją odbiorcy w przepisany skróconym terminie bez konieczności obciążania towarami pociągów osobowych.

W tym kierunku zmieniono przepisy regulaminowe oraz taryfowe, ustalając określenie, iż: „przesyłki pośpieszne przyspieszone są to przesyłki pośpieszne, które na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, kolej przewozi z zachowaniem terminów dostawy, przewidzianych dla tego rodzaju przesyłek w postanowieniach wykonawczych do § 11 p. 1 Regulaminu Przewozu Przesyłek Towarowych (T. Cz. IA)”. W tym stanie rzeczy sposób przewozu przesyłki pozostawiony został uznaniu kolei, zachowano jedynie skrócony termin dostawy jako kryterium zasadnicze, uprawniające kolej do pobierania za tego rodzaju usługi dodatkowej opłaty taryfowej. Dopłata ta, podobnie jak dotychczas, wynosi dla przesyłek drobnicowych 10%, dla przesyłek wagonowych zaś—25% od stawek odpowiednich taryf pośpiesznych. Dla uwidocznienia korzyści, wynikających dla nadawców z istnienia przesyłek pośpiesznych przyspieszonych, można przytoczyć terminy dostawy innych przesyłek, które wynoszą: dla przesyłek towarowych pośpiesznych, czyli przewożonych pociągami towarowo-pośpiesznymi—na odprawę—1 doba, na przewóz każdego rozpoczętych 250 km—1 doba; dla przesyłek towarowych zwykłych terminy te wynoszą po 2 doby. Wynika z tego, iż p. p. p. dostarczane są odbiorcy w terminie 2 razy krótszym niż przesyłki pośpieszne, oraz 4 razy krótszym niż przesyłki zwykłe.

W zeszycie taryf portowych zmieniono przepisy o zwrocie opłat za przetrzymanie wagonów z ładunkami, oczekujących na przybycie statku (§ 24 T. Cz. II/3A). Dotychczasowe przepisy w tym względzie mogły być skasowane w zależności od uznania kolei, a ponieważ były zbyt ogólnikowe, a nawet nasuwały wątpliwości prawne, przetok olej ich w ogóle nie stosowała. W myśl obecnie wprowadzonych przepisów—na stacjach portowych w Gdyni i Gdańsku przesyłki, dowieszone koleją i przeznaczone na wywóz morzem za granicę celną, pozostawać mogą w wagonie w oczekiwaniu na przybycie statku i przeładunek z reguły 72 godziny. Po upływie tego terminu kolej pobiera opłaty za przetrzymanie wagonów, tzw. postojowe. W wypadkach opóźnienia przybycia statku, wywołanego awarią, burzą lub innymi przeszkodami atmosferycznymi, albo też w razie zatonięcia statku—kolej zwraca, w myśl nowo wydanych przepisów, 50% opłaty postojowego, lecz tylko za czas przetrzymania wagonów nie dłuższy niż 3 doby. Za dodatkowy okres przetrzymania wagonów ponad 3 doby pobierane jest postojowe nawet w wypadkach awarii itp. w normalnym wymiarze.

Wymienione wypadki siły wyższej brane są pod uwagę, o ile nastąpiły w drodze od ostatniego portu zatrzymania do portu w Gdyni lub Gdańsku. Do reklamacji powinny być dołączone następujące dokumenty: wypis z dziennika okrętowego, uwierzytelniony przez Kapitanat Portu w Gdyni lub Urząd Pilotów Rady Portu w Gdańsku, oraz dowody, z których wynika, że towar miał być bezpośrednio załadowany na statek, który uległ opóźnieniu lub zatonięciu, lub że został załadowany na opóźniony z wymienionych przyczyn lub też na inny statek. W przypadku wyładowania towaru na skład lub do magazynu zwrot postojowego może mieć miejsce tylko przy istnieniu wymienionych wyżej warunków oraz po udowodnieniu, że wiadomość o niemożności przybycia statku albo o jego opóźnieniu więcej niż o 7 dni dotarła do reklamującego już po upływie terminu, wolnego od opłaty postojowego, albo najwcześniej na 3 godziny przed jego upływem. Zwrot części postojowego może nastąpić wówczas tylko za okres od chwili upływu terminu wolnego od opłaty postojowego, przedłużonego o 3 godziny, do chwili otrzymania przez zainteresowanego wiadomości o niemożności przybycia statku w przewidzianym czasie.

Postojowego nie zwraca się, jeżeli przetrzymanie wagonów nastąpiło w czasie obowiązywania zarządzeń o skróconych terminach wyładowania lub o podwyższeniu opłat za postojowe, co może mieć miejsce w okresie szczególnego wzmożenia ruchu.

Poza tym przeprowadzono zmiany w taryfach wewnętrznych na przewóz gipsu i alabastru surowego oraz palonego i mielonego. Dotychczas obowiązywały wyższe opłaty przewozowe na alabaster, niższe zaś—na gips. Ponieważ w praktyce odróżnienie obu materiałów jest trudne, a niekiedy przewożone są mieszanki—dla uniknięcia nieporozumień ujednostajniono taryfy na oba materiały przez włączenie alabastru surowego do tar. specj. WH—7 (zniżka ok. 10%) oraz przez wprowadzenie nowej tar. specj. WH—43 na gips i alabaster palone i mielone. W ten sposób przewożne na gips zostało podwyższone o ok. 10%, na alabaster palony zaś niższe o ok. 35%.

ROZSZERZENIE TARYF ANEKSOWYCH DLA OBROTU Z BULGARIĄ.—W „Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 18 ogłoszono wprowadzenie w życie w ramach części II polsko-rumuńskiej taryfy towarowej nowego wydania taryfy aneksowej Nr 211, przewidzianej dla przewozu towarów z Bułgarii do Polski i tranzytem przez Polskę¹⁾.

W porównaniu z dotychczasową—nową taryfą aneksową rozszerzono na szereg dalszych artykułów, mianowicie na: morele, brzoskwinie, czereśnie, wiśnie, kawony i melony, orzechy luszczone, warzywa świeże wszelkiego rodzaju, cebule i czosnek, anyż, kminek, koper i koriander, nasiona dyni, gorczyca, konopi, lnu i rzepaku, orzechy ziemne niełuszczone, sliwki suszone, dymione lub parzone, również nie-cukrowane, miąższ z poziomek z dodatkiem środków konserwowych.

Stawki przewozowe, podobnie jak w taryfie dotychczasowej, są wyrażone w groszach i podane w globalnej kwocie za przebieg od granicy bułgarsko-rumuńskiej do polskich stacji przeznaczenia względnie do polskich przejść granicznych.

W taryfie aneksowej Nr 212, przewidzianej w ramach polsko-rumuńskiej taryfy związkowej cz. II dla przewozów z Polski oraz tranzytem przez Polskę w kierunku do Bułgarii, przeprowadzono ostatnio następujące zmiany i uzupełnienia: wprowadzono z ważnością od dn. 8/IV 1938 r. nowy dział R—na zbiorniki browarniane emaliowane. Wprowadzono z ważnością od dn. 1/V b.r. nowe działy S, T, U — na wyroby z blachy żelazno-emaliowanej, przedzę lnianą i maszyny młynarskie.

M. Brz.

ZMIANY I UZUPEŁNIENIA POLSKO-RUMUŃSKICH TARYF ZWIĄZKOWYCH.

W „Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 18 ogłoszone zostało rozporządzenie o wejściu w życie nowych taryf artykułowych w ramach cz. II polsko-rumuńskiej taryfy związkowej¹⁾. Z dniem 1/V b.r. wchodzi, mianowicie, w życie następujące taryfy: Nr 15 CDE—na jabłka, gruszki, sliwki, brzoskwinie, morele, czereśnie, wiśnie, kawony i melony; Nr 34—na mięso świeże, drób bity, bekony oraz wnętrzności zwierzęce świeże i solone; Nr 74—na dolomit palony i mielony; Nr 84—na benzynę i naftę świetlną; Nr 170M—na wyroby z blachy żelaznej i stalowej, także lakierowane lub emaliowane, z blachy pocynkowanej, pocynowanej lub pokrytej miedzią; Nr 170N—na wyroby kowalskie i ślusarskie z żelaza i stali; Nr 170P—na narzędzia z żelaza i stali; Nr 170S—na wyroby z żelaza i stali; Nr 180M—na maszyny i formy dla przemysłu betonowego.

Z powyższych taryf artykułowych—taryfy Nr 15, 34 i 84 przeznaczone są dla przesyłek z Rumunii, taryfy zaś pozostałe—dla przesyłek w kierunku odwrotnym.

Taryfy Nr 15, 170M, 170N, 170P, 180M opracowane są zarówno dla właściwego obrotu towarowego polsko-rumuńskiego i zawierają stawki do względnie od odpowiednich stacji polskich, jak również przewidziane one są dla przewozów tranzytowych przez Polskę, zawierając relacje do względnie od przejść granicznych, względnie portów polskiego obszaru celnego.

Natomiast taryfy Nr 34, 84, 170S mają znaczenie jedynie dla przewozów tranzytowych i dlatego zawierają tylko stawki do przejść granicznych, a także relację Śniatyn — celem możliwości dokonania tam przeekspediowania.

Wreszcie taryfa Nr 74 zawiera jedynie stawki od stacji polskich. Stawki przewozowe powyższych taryf artykułowych wyrażone są w groszach i zawierają już 15%—owy dodatek do przewożnego, pobierany na liniach kolei rumuńskich.

Z przeprowadzonych w ostatnim czasie dalszych zmian i uzupełnień w polsko-rumuńskich taryfach związkowych zasługują na wzmiankę: a) obniżenie przewożnego na węgiel za przebieg rumuński dla przesyłek, przeznaczonych dla państwowych kopalń i zakładów („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 11);

b) wprowadzenie obniżonych stawek z ważnością do dn. 31/XII 1938 r. dla rur walcowanych, ciągnionych itp. od szeregu polskich stacji do Rumunii („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 14);

c) skreślenie z dniem 15/IV 1938 r. taryfy artykułowej Nr 39 na jaja w ramach polsko-rumuńskiej taryfy związkowej dla komunikacji z portami morskimi Gdynia i Gdańsk („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 14);

d) włączenie do taryfy artykułowej Nr 6 na nasiona oleiste w ramach polsko-rumuńskiej taryfy związkowej cz. II gdańskich stacji portowych i przyznanie w drodze reklamacji z ważnością wsteczną od dn. 1/I 1938 r. różnicy przewożnego pomiędzy stawkami dotychczasowymi i stawkami, wynikającymi z powyższego włączenia stacji portowych gdańskich, które to stawki są niższe („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 15);

e) wprowadzenie zmian nazw stacji, odległości taryfowych oraz opłat przewozowych w pewnych relacjach w polsko-rumuńskiej taryfie związkowej cz. I i II („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 16);

¹⁾ Nowa taryfa jest do nabycia w Administracji Wydawnictw M. K. Warszawa, Chałubińskiego 4 oraz w składnicach taryfowych poszczególnych dyrekcji okręgowych kolei państwowych.

²⁾ Taryfy artykułowe można nabywać w Administracji Wydawnictw Ministerstwa Komunikacji Warszawa, ul. Chałubińskiego 4, oraz w składnicach taryfowych poszczególnych dyrekcji okręgowych kolei państwowych.

f) wprowadzenie z ważnością od dn. 15/IV b. r. nowych stawek do taryfy artykułowej Nr 39 na jaja w ramach polsko-rumuńskiego związku kolejowego dla komunikacji z portami morskimi Gdynia i Gdańsk, a to z uwagi na podwyższenie przewoźnego na liniach rumuńskich, przy czym należy zaznaczyć, że nowe stawki za przebieg rumuński nie zawierają pobieranej tam 15% dopłaty („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 16);

g) skreślenie z ważnością od dn. 29/IV b. r. taryfy artykułowej Nr 39 na jaja w ramach taryfy związkowej Polska — rumuńskie porty morskie („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 16);

h) wprowadzenie z ważnością od dn. 29/IV b. r. nowych stawek do taryfy art. Nr 39 na jaja w ramach taryfy związkowej Polska — rumuńskie porty morskie, które to stawki zawierają podwyższone opłaty za przebieg rumuński („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 17);

i) przeprowadzenie zmian nazw stacji i szeregu poprawek i sprostowań („Dz. Tar. i Zarz. Kolej.” Nr 18).

M. Brz.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

POŚWIĘCENIE PORTU W WIELKIEJ WSI.—Uroczystość poświęcenia portu rybackiego w Wielkiej Wsi odbędzie się w dn. 4 maja b. r. W poświęceniu wezmą udział przedstawiciele Rządu, władz wybrzeża oraz uczestnicy Zjazdu Inżynierów Portowych państw bałtyckich i skandynawskich, który odbywać się będzie w Gdyni.

W czasie poświęcenia portu przemówienie wygłosi Pan Minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman. Poza tym przemawiać będą: Dyrektor Urzędu Morskiego i Prezes Morskiego Instytutu Rybackiego.

RUCH STATKÓW W PORTACH POLSKICH W ROKU 1937

Ruch statków w portach polskiego obszaru celnego przedstawiał się—według danych zarządów portowych—w roku 1937 oraz porównawczo w latach 1934÷1936 w sposób następujący:

G d y n i a		G d a ń s k		R a z e m		
liczba statków	pojemność nrt	liczba statk.	pojemność nrt	liczba statk.	pojemność nrt	
Na wejściu						
1937	5 766	5 638 318	5 935	4 025 712	11 701	9 664 030
1936	4 911	4 919 765	5 404	3 294 621	10 315	8 214 386
1935	4 778	4 559 140	4 455	2 843 755	9 233	7 402 895
1934	4 592	4 142 142	4 880	3 174 892	9 472	7 317 034
Na wyjściu						
1937	5 759	5 635 243	5 942	4 035 095	11 701	9 670 338
1936	4 907	4 895 419	5 398	3 292 097	10 305	8 187 516
1935	4 772	4 565 120	4 480	2 858 714	9 252	7 423 834
1934	4 597	4 153 564	4 879	3 164 827	9 476	7 318 391
R a z e m						
1937	11 525	11 275 561	11 877	8 060 807	23 402	19 334 368
1936	9 818	9 815 184	10 802	6 586 718	20 620	16 401 902
1935	9 550	9 124 260	8 935	5 702 469	18 485	14 826 729
1934	9 189	8 295 706	9 759	6 339 719	18 948	14 635 425

Zwiększone obroty towarowe w Gdyni i Gdańsku spowodowały zwiększenie się również ruchu statków. Jak z powyższego zestawienia wynika, wzrosły w obu portach zarówno ilość statków, jak i ich tonaż. Wzrost ogólnego tonażu w 1937 r. w porównaniu z 1936 r. wyniósł w Gdyni 14·8%, w Gdańsku—22·5%.

Średni tonaż statku, zawijającego do portów polskich, przedstawia się w ostatnich latach następująco (w nrt):

	Gdynia	Gdańsk	Razem
1937	978	678	826
1936	1 002	610	796
1935	955	638	802
1934	903	650	772

Jak z powyższego widać, w ogólnym ruchu statków w obu portach średni tonaż zwiększył się. W Gdyni średnia wielkość statku zmniejszyła się nieco w porównaniu z 1936 r., gdy do Gdańska zawijały w 1937 r. statki o większym tonażu niż w latach ubiegłych.

Stosunek statków z ładunkiem do ogólnej liczby statków, przychodzących i wychodzących, podaje poniższe zestawienie:

	G d y n i a		G d a ń s k		R a z e m	
	Statki ogółem	Statki z ładunkiem	Statki ogółem	Statki z ładunkiem	Statki ogółem	Statki z ładunkiem
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Na wejściu						
1937	5 766	2 454	43	5 935	3 017	51
1936	4 911	2 185	44	5 404	2 423	43
1935	4 778	2 020	42	4 455	2 071	46
1934	4 592	1 894	41	4 880	1 967	40
Na wyjściu						
1937	5 759	4 093	71	5 942	5 448	92
1936	4 907	3 723	76	5 398	5 098	94
1935	4 772	3 753	79	4 480	4 180	93
1934	4 597	3 682	80	4 879	4 668	96
R a z e m						
1937	11 525	6 547	57	11 877	8 465	71
1936	9 818	5 908	60	10 802	7 521	70
1935	9 550	5 773	60	8 935	6 251	70
1934	9 189	5 576	61	9 759	6 635	68

Ilość statków z ładunkiem zwiększyła się w liczbach bezwzględnych w obu portach, jednak stosunek liczby statków z ładunkiem do ogólnej liczby statków wykazuje różnolity obraz. W Gdyni procent statków z ładunkiem nieco zmniejszył się w porównaniu z 1936 r., w Gdańsku—wzrósł. Widoczna w powyższym zestawieniu przewaga statków załadowanych na wyjściu nad takimż na wejściu tłumaczy się strukturą obrotów portowych, w których udział wywozu stanowi 80%, a przywozu 20%. Natomiast wyższe wykorzystanie tonażu w Gdańsku niż w Gdyni ma swoją przyczynę niewątpliwie w fakcie, że w związku z intensywniejszym ruchem dalekomorskich linii regularnych—do Gdyni zawijają statki o większym tonażu, w czym pewna ilość statków transatlantyckich (pasażerskich), których pojemność z różnych powodów nie jest często wykorzystywana całkowicie. Te same względy należy wziąć pod uwagę przy rozpatrywaniu wykorzystania tonażu, biorąc za podstawę stosunek obrotów portowych do pojemności statków, przychodzących i wychodzących z portów. Na jedną tonę rejestrową netto wypada następująca ilość przewożonych towarów (ton):

	Gdynia	Gdańsk	Razem
Na wejściu			
1937	0·305	0·377	0·335
1936	0·271	0·295	0·281
1935	0·244	0·274	0·255
1934	0·239	0·207	0·225
Na wyjściu			
1937	1·293	1·409	1·342
1936	1·309	1·420	1·354
1935	1·394	1·509	1·438
1934	1·493	1·805	1·628
R a z e m			
1937	0·799	0·893	0·838
1936	0·789	0·857	0·816
1935	0·819	0·893	0·848
1934	0·867	1·004	0·927

Udział ważniejszych bander w ruchu statków, przychodzących do portów p. o. c., przedstawiał się w latach 1937 i 1936 następująco:

	1937			1936		
	liczba statków	nrt	% ogólnego tonażu	liczba statków	nrt	% ogólnego tonażu
	G d y n i a					
Szwecja	1 399	941 272	16·7	1 355	961 912	19·6
Polska	668	815 490	14·5	644	798 606	16·3
Niemcy	786	546 262	9·7	644	408 675	8·3
Anglia	243	465 106	8·2	232	431 826	8·8
Dania	701	446 516	7·9	689	468 505	9·5
Finlandia	341	400 888	7·1	205	223 047	4·6
Norwegia	471	380 064	6·7	430	339 299	6·9
Włochy	116	348 536	6·2	106	336 335	6·8
Stany Zjedn.	96	311 427	5·6	112	358 537	7·3
Łotwa	209	251 565	4·5	50	55 771	1·1
Grecja	94	237 273	4·2	90	212 938	4·3
Estonia	262	169 860	3·0	127	70 874	1·4
Francja	26	113 168	2·0	15	67 231	1·3
Holandia	229	102 916	1·8	133	79 441	1·6
Z. S. R. R.	17	29 924	0·5	32	56 988	1·2
W. M. Gdańsk	55	23 276	0·4	26	16 731	0·3
Pozostałe	53	53 218	0·9	21	33 043	0·7

	G d a ń s k					
	liczba statków	nrt	% ogólnego tonażu	liczba statków	nrt	% ogólnego tonażu
Niemcy	1 606	821 157	20·4	1 809	780 830	23·7
Szwecja	1 128	712 629	17·7	945	546 186	16·6
Dania	843	541 335	13·5	972	551 412	16·7
Finlandia	290	355 656	8·8	154	205 101	6·2
Norwegia	415	271 988	6·8	372	282 061	8·6
Polska	327	263 226	6·6	324	239 064	7·3
Anglia	230	262 612	6·5	198	235 519	7·2
Estonia	260	153 179	3·8	132	68 970	2·1
Łotwa	127	126 612	3·1	54	53 770	1·6
Włochy	40	121 116	3·0	16	49 982	1·5
Grecja	49	114 630	2·8	39	82 458	2·5
Holandia	317	103 432	2·6	233	77 073	2·3
Francja	51	73 407	1·9	43	58 111	1·8
Litwa	56	30 111	0·7	11	5 861	0·2
W. M. Gdańsk	141	27 642	0·7	59	25 196	0·9
Pozostałe	55	46 980	1·1	43	24 923	0·8

Porty polskie łącznie

Szwecja	2 527	1 653 901	17·1	2 300	1 508 098	18·4
Niemcy	2 392	1 367 419	14·1	2 453	1 189 505	14·5
Polska	995	1 078 716	11·2	968	1 037 670	12·6
Dania	1 544	987 851	10·2	1 661	1 019 917	12·4
Finlandia	631	756 544	7·8	359	428 148	5·2
Anglia	473	727 718	7·5	430	667 345	8·1
Norwegia	886	652 052	6·7	802	621 360	7·6
Włochy	156	469 652	4·9	122	386 317	4·7
Łotwa	336	378 177	3·9	104	109 547	1·3
Grecja	143	351 903	3·6	129	295 396	3·6
Estonia	522	323 039	3·4	259	139 844	1·7
Stany Zjedn.	98	319 319	3·3	112	358 537	4·4
Holandia	546	206 348	2·1	366	156 514	1·9
Francja	77	186 575	1·9	58	125 342	1·5
W. M. Gdańsk	196	50 918	0·6	85	41 927	0·5
Z. S. R. R.	22	40 297	0·4	35	66 901	0·8
Litwa	61	32 857	0·3	13	6 980	0·1
Pozostałe	96	80 744	0·9	59	55 038	0·7

Do grupy „pozostałych” bander w Gdyni należy jeszcze zaliczyć następujące: panamską, rumuńską, jugosłowiańską, litewską, islandzką, hiszpańską, węgierską i belgijską, a w Gdańsku—sowiecką, jugosłowiańską, Stanów Zjedn., panamską, islandzką, hiszpańską, rumuńską, węgierską, belgijską i bułgarską.

Polska bandera w Gdyni zajęła w ub. r. drugie miejsce, na którym figuruje zresztą stale już od kilku lat. W Gdańsku polska bandera przesunęła się z piątego miejsca na szóste—mimo wzrostu tonażu. W łącznym ruchu statków do portów polskich Polska bandera utrzymała się na trzecim miejscu.

Jeżeli chodzi o inne bandery—to należy zanotować w Gdyni spadek udziału bandery Stanów Zjedn. i Danii oraz równoczesny wzrost udziału bandery niemieckiej, finlandzkiej, łotewskiej i estońskiej.

W Gdańsku wzrósł udział bandery szwedzkiej i finlandzkiej, a zmniejszył się udział bandery duńskiej i norweskiej. W ogólnym ruchu statków obu portów daje się zauważyć na ogół zwiększenie tonażu poszczególnych bander, na którego tle wybija się stosunkowo silnie wzrost udziału bandery finlandzkiej. Pewien spadek natomiast wykazują bandery Stanów Zjedn.

L. R.

POŚWIĘCENIE M/S „ROZEWIE”.—W dn. 23/IV został poświęcony w Gdyni nowy statek „Żegluga Polskiej” m/s „Rozewie”, wybudowany przez fińską stocznice w Abo.

M/S „Rozewie” jest bliźniaczym statkiem m/s „Oksywie”, posiada zatem takie same wymiary oraz identyczne wyposażenie. Nowy statek będzie kursował na linii regularnej pomiędzy Gdynią i Sztokholmem, na której podjął już służbę z dniem 25/IV, wyruszając w pierwszą podróż z ładunkiem drobnicy z portów p. o. c.

BUDOWA STATKU DOZORCZO - BADAWCZEGO NA STOCZNI GDYŃSKIEJ.—Ministerstwo Przemysłu i Handlu podpisało ze Stoczną Gdyńską umowę na budowę statku dozorczo-badawczego dla Morskiego Urzędu Rybackiego.

Wymiary powyższego statku będą następujące: długość 28·85 m, szerokość 5·5 m, zanurzenie 2·4 m. Wyporność wynosić będzie ok. 130 t. Statek będzie wyposażony w motor Diesla o sile 250 KM, przewidziana szybkość —11 węzłów.

Termin budowy został ustalony na 1 rok, koszt budowy—na ok. zł 300 tys.

WSKAŹNIK FRACHTOWY ZA MARZEC 1938 R.—Angielska Izba Żeglugowa opublikowała wskaźnik frachtowy (ważony przy podstawie 1935 r. = 100), który za marzec wynosi 127·5, czyli jest o 1·5% niższy aniżeli za luty i o 19·8% niższy od wskaźnika za marzec 1937 r.

Jak wiadomo, we wrześniu ub. r. frachty trampowe kształtowały się najwyżej i wówczas wskaźnik ten wynosił 201·7. Od tego czasu wskaźnik stale zmniejsza się i spadek w ciągu półroka wynosi 36·8%.

Przeciętny wskaźnik za 1937 r. wynosił 175·6, za rok 1936—112·6 i za 1929 r.—133·5.

Przy dawnej metodzie obliczeń i przy podstawie 1929 r. = 100, wskaźnik za marzec b. r. wynosi 95·5.

Z RYNKU FRACHTOWEGO.—Pomimo, iż Rząd angielski oficjalnie zaprzeczył wiadomościom o poczynieniu większych zakupów zboża, to jednak z różnych stron nadchodzi informacja, że kupcy angielscy zakupili na różnych rynkach poważną ilość 170 tys. t. Jedna i druga wiadomość bynajmniej się nie wykluczają, bowiem zakupy takie mogły być poczynione bez udziału Rządu angielskiego, tym bardziej, że według informacji, pochodzących ze źródeł angielskich, zapasy zboża w Anglii całkowicie są wyczerpane i szacowane są zaledwie na 2-tygodniową konsumpcję.

W związku z powyższym ponownie wzrosły nadzieje na ożywienie rynku frachtowego w zakresie transportów powrotnych do Europy. Nadzieje te są jednak związane tylko z ośrodkami zbożowymi w Ameryce Północnej, Kanadzie i Australii, natomiast nie wróży poprawy sytuacji na rynku La Platy. Tutaj tonaż, poszukujący ładunku, a więc już znajdujący się w portach lub zmierzający do portów La Platy, jest obliczany na kolosalną liczbę 1 131 tys. t w okresie do pierwszych dni czerwca b. r. Natomiast dalsze bliższe szczegóły, dotyczące zbiorów kukurydzy, są wybitnie niekorzystne, gdyż potwierdza się, że zbiór ten nie przekroczy 50% z ub. r.

Rozpaczliwą sytuację armatorów, których statki znajdują się na rynku La Plata, potwierdza okólnik Tramp Shipping Administrative Committee, upoważniający właścicieli statków do przyjmowania nadal dowolnej ilości ładunków („zmniejszenia pojemności statków”) w terminie do dn. 16/V b. r.

Dość nadto należy, że z wymienionej wyżej kwoty tonażu—ok. 205 tys. t nie posiada dotychczas zezwolenia komitetu trampowego na akwirowanie ładunków powrotnych.

We wszystkich innych ośrodkach załadowczych—za wyjątkiem Ameryki Północnej—gdzie ujawnia się większe ożywienie—panuje nadal spokój.

Na Bałtyku notowane są transakcje w zakresie transportów drzewa na późniejszych terminy, względnie na time charter po stawkach minimalnych.

Fracht za węgiel wykazuje tendencję mocniejszą.

SAMORZĄD

KONFERENCJA MIAST CENTRALNEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO

W Polskim Banku Komunalnym w Warszawie odbyła się zorganizowana przez Związek Miast Polskich I konferencja miast z obszaru C.O.P. Na konferencję przybyli przedstawiciele 28 miast z woj.: krakowskiego, lwowskiego, kieleckiego i lubelskiego, przedstawiciele Ministerstw: Spraw Wojskowych, Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu, delegaci: Funduszu Pracy, Banku Gosp. Krajowego, 3 izb przemysłowo-handlowych oraz Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych.

Głównym celem tej narady było omówienie planu działania miast w związku z budową C.O.P.

Podstawą dyskusji były referaty PP.: Porowskiego, Dyrektora Związku Miast Polskich, oraz Zbrożyny. Zarówno w referatach, jak i dyskusji podniesiono przede wszystkim wielkie znaczenie budowy C.O.P. i gotowość społeczeństwa miejscowego oraz organów samorządu miejskiego do wzięcia udziału w tej akcji. Zwracano uwagę, że w poszczególnych miastach już następuje szybka zmiana sytuacji: powstała stąd konieczność dostosowania się miast do nowych zadań, związanych m. in. ze znacznym wzrostem ludności.

Jeżeli chodzi o te miasta, do których nie dotarło jeszcze „promieniowanie” C.O.P., podnoszono konieczność przeprowadzenia wstępnych prac i obmyślenia środków działania. Niepokojącym zjawiskiem dla niektórych miast C.O.P. staje się m. in. nowe bezrobocie, wywołane dużym napływem do tych miast ludności ze wsi w poszukiwaniu pracy.

Śród uchwał, powziętych na naradzie, przytaczamy najważniejsze:

Doceniając w pełni wysiłki Rządu, zmierzające do ożywienia i przebudowy życia gospodarczego oraz wzmocnienia obronności Państwa przez stworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego, zainteresowane miasta pragną wszelkimi dostępnymi środkami przyczynić się do powodzenia i rozwoju podjętej akcji Rządu. Miasta pragną być czynnikami, świadomie oddziaływującymi na kształtowanie przyszłych swych losów.

Konieczne jest uwzględnienie potrzeb miast C. O. P. i specjalnych okoliczności, powstających na terenie tych miast, przy wydawaniu ustawy o doraźnej poprawie finansów miejskich.

Należałoby zwiększyć kredyty na sporządzanie planów zabudowania miast C. O. P. oraz na przygotowanie technicznych projektów inwestycji.

Konieczne jest udostępnienie miastom środków do walki ze spekulacją terenową i ułatwienie wykonywania planów zabudowania, mianowicie przede wszystkim przez umożliwienie im tworzenia zapasów gruntów.

Należałoby zastrzec miastom pierwszeństwo rozprowadzania na ich terenie energii elektrycznej i gazowej, dostarczanej państwowymi liniami elektrycznymi i gazociągami. Zapewniłoby to szybszą rentowność ich urządzeń i wpłynęłoby dodatnio na rozwój przemysłu i rzemiosła w miastach.

Uznano poza tym za konieczne powołanie przez Związek Miast Polskich stałej komisji dla współpracy z Zarządem Związku w sprawach, dotyczących miast Centralnego Okręgu Przemysłowego.

KRONIKA TYGODNIOWA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

USTAWY:

Zmiana ustawy o pomocy finansowej Skarbu Państwa dla gminy m. Wilna na pokrycie zobowiązań z tytułu 5% obligacji konwersyjnych m. Wilna z 1931 r. w funtach szterlingach — ust. z dn. 9/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1938, poz. 247).

Ulgę w spłacie zaległości udziałów w publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych — ust. z dn. 9/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1938, poz. 248).

Zamiana niektórych należności b. pruskich władz i instytucji agrarno-finansowych na Pożyczki Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej — ust. z dn. 9/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1938, poz. 249).

Zmiana rozporządzenia o obowiązku odstępowania zwierząt pociagowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa — ust. z dn. 9/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1938, poz. 250).

Uproszczone postępowanie przy regulowaniu stanu hipotecznego gruntów w związku z przebudową ustroju rolnego lub splatami rodzinnymi — ust. z dn. 2/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1938, poz. 255).

Przekształcenie Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie w Centralną Małopolską Kasę Oszczędności we Lwowie — ust. z dn. 9/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1938, poz. 256).

Zmiana ustawy o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych — ust. z dn. 9/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1938, poz. 257).

Zmiana ustawy o ubezpieczeniu społecznym — ust. z dn. 23/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1938, poz. 258).

Zmiana ustawy o wykupie przez dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki, oraz gruntów czynszowych w miastach i miasteczkach na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie — ust. z dn. 25/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1938, poz. 259).

ROZPORZĄDZENIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

Tymczasowe wprowadzenie w życie postanowień protokołu dodatkowego z dn. 11/III 1938 r. do konwencji handlowej i nawigacyjnej polsko-greckiej — rozporz. z dn. 23/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1938, poz. 260).

Tymczasowe wprowadzenie w życie postanowień porozumienia polsko-szwedzkiego, dotyczącego cienia produktu „Renad Tallolja” — rozporz. z dn. 23/IV 1938 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1938, poz. 261).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA:

Podział terytorialny Państwa na okręgi i obwody inspekcji pracy — rozporz. Ministra Opieki Społecznej z dn. 31/III 1938 r., wyd. w porz. z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1938, poz. 262).

KONWENCJA:

II konwencja uzupełniająca umowę polsko-niemiecką o wzajemnej komunikacji kolejowej oraz oświadczenie rządowe — „Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1938, poz.: 251 i 252.

POROZUMIENIE:

Porozumienie polsko-gdańskie w przedmiocie uregulowania spraw, związanych z oddziaływaniem na Gdańsk polskiej gospodarki dewizowej, oraz oświadczenie rządowe — „Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1938, poz.: 253 i 254.

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH

3 maja:

— „Międzynar. T-wo Wagonów Syp. i W. Ekspresów Europ.”, S. A.—o g. 14 w lok. T-wa w Brukseli, 53 Boulevard Clovis.

7 maja:

— „Huta Poldi”, S. A.—o g. 11½ w lok. Ceska eskomptni banka a uverni ustav w Pradze, Prikopý 37.

9 maja:

— „Konfekcja Damska”, S. A. — o g. 11¼ w kanc. Not. Dra J. Sławskiego w Poznaniu, Rzeczypospolitej 1.

11 maja:

— T-wo Białost. Manuf. „Eugeniusz Becker i S-ka”, S. A.—o g. 15 w lok. Resursy Obyw. w W-wie, Krak. Przedm. 64.
— T-wo Ubezp. „Alliance”, S. A.—o g. 12 w lok. T-wa w Londynie, Bartholomew Lane.

12 maja:

— T-wo Przem. Met. „K. Rudzki i S-ka”, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Wiejska 3.
— „Gdyńskie Targi Owocowe”, S. A.—o g. 10 w kanc. Not. Chudzińskiego w Gdyni, Skwer Kościuszki 15.

13 maja:

— „Okr. Zakł. Elektr. w Tarnowie”, S. A.—o g. 11 w lok. S-ki w Mościcach.
— „Synd. Roln. Ciechanowski”, S. A.—o g. 15 w lok. Okr. T-wa Org. i Kółek Roln. w Ciechanowie.
— „Walcownie Metali”, S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w Dziezicach.

14 maja:

— Kaliska Manuf. Pluszu i Aksamitu „Edmund Gaede”, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w Kaliszu, Szopena 27.
— „Motor Polski”, S. A.—o g. 11 w lok. P. J. Górnego w Żnieniu, Kościelna 1.
— „Bank Handlowy w Łodzi”, S. A.—o g. 14 w lok. Stow. Techników w Łodzi, Piotrkowska 102.
— Pol. T-wo Akumul. „Petea”, S. A.—o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, Kopernika 13.
— „Hartwig, Kantorowicz, Następca w Poznaniu”, S. A.—o g. 14 w lok. S-ki w Poznaniu, Grochowe Łąki 6.
— „Kraj. Hurt. Herbaty dawn. T-wo M. Szumilin”, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Miodowa 25.
— „Gazolina”, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki we Lwowie, Sapichy 3.
— Fabr. Wyr. Ceram. „Opoczno”, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Szopena 12.

16 maja:

— Przem. Włók. „Karol Steinert”, S. A.—o g. 16 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 276.

17 maja:

— „Powszechny Bank Związkowy”, S. A.—o g. 11 w lok. B-ku w W-wie, Zgoda 11.

— „T-wo Kopalni i Zakł. Hutn. Sosnowieckich”, S. A.—o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Kapucyńska 3.

— T-wo Ubezp. „Port”, S. A.—o g. 12 w lok. S-ki w W-wie, Krak. Przedm. 59.

18 maja:

— „T-wo Przem.-Leśne”, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Królewska 35.
— „Fabr. Szkła Ujście dawn. Friedr. Siemens”, S. A.—o g. 14 w lok. Bazaru w Poznaniu, al. Marcinkowskiego.
— Przem. Chem. „Boruta”, S. A.—o g. 9 w lok. B-ku Gosp. Kraj. w W-wie, al. Jerozolimska 1.
— Pol. T-wo Księg. Kolej. „Ruch”, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, al. Jerozolimska 63.

20 maja:

— „Górnośl. Bank Związkowy”, S. A.—o g. 16½ w lok. Agrar- und Commerzbank w Katowicach, Dworcowa 13.
— Dom Hand. „I. Cwejko”, S. A.—o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Bielańska 23.
— „Warsz. T-wo Terenowe”, S. A.—o g. 20 w lok. Stow. Techników w W-wie, Czackiego 3.
— T-wo Bezim. Kop. Węgla „Czeladź”—o g. 11 w lok. T-wa w Paryżu, de la Victoire 76.
— „Agrar- und Commerzbank”, S. A.—o g. 16 w lok. B-ku w Katowicach.

21 maja:

— Przędzalnia i Tkalnia Juty i Lnu „Warta”, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Mazowiecka 3.
— „Ś-to Jerskie Zakł. Przem.-Hand.”, S. A.—o g. 12½ w lok. S-ki w W-wie, Ś-to Jerska 10.
— „Wileński Bank Ziemski”, S. A.—o g. 18 w lok. B-ku w Wilnie, Mickiewicza 8.
— „Polska Foresta”, S. A.—o g. 17 w lok. Powsz. B-ku Kred. we Lwowie, Jagiellońska 7.
— Włocławska Fabr. Fajansu „Leopold Czamański i S-ka”, S. A.—o g. 16 w lok. S-ki we Włocławku.
— „M. Leszczyński i S-ka” Fabr. Chem., S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Ogrodowa 32.
— „H. Cegielski”, S. A. — o g. 12 w lok. B-ku Zw. Spółk. Zarob. w Poznaniu, pl. Wolności 15.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

PODATKI I OPŁATY

STOSOWANIE ART. 196 ORDYNACJI PODATKOWEJ W STOSUNKU DO OSÓB, SOLIDARNIE ODPOWIEDZIALNYCH ZA GRZYWNY.—W związku z wątpliwościami w stosowaniu przepisów art. 196 ordynacji podatkowej („Dz. Ust. R. P.” Nr 14/1936, poz. 134) w stosunku do osób, solidarnie odpowiedzialnych—w myśl art. 168 ord. pod.—za grzywny, Min. Skarbu okólnikiem z dn. 29/IV 1938 r. L. D. V 4917/1/38 wyjaśniło, co następuje:

Zgodnie z art. 196 § 1 o.p.: „osoba odpowiedzialna w myśl art. 168 korzysta ze wszystkich uprawnień, służących obwinionemu; niesta- wiennictwo jej nie jest jednak przeszkodą do rozstrzygnięcia sprawy i nie czyni orzeczenia w stosunku do niej zaocznym”. W myśl art. 190 § 1 o. p., przed wydaniem orzeczenia karnego władza skarbowa obowiązana jest przesłuchać protokolarnie obwinionego, którego należy wezwać w tym charakterze w terminie nie krótszym od dni 7, licząc od dnia następnego po doręczeniu wezwania”.

Z powyższego uprawnienia korzysta także również osoba, odpowiedzialna z art. 168 o.p. Należy ją zatem przesłuchać w tym charakterze oraz podać do wiadomości dotychczasowe wyniki dochodzeń i przedłożyć dowody winy, zebrane przeciw samemu obwinionemu.

Władza skarbowa, przesłuchując osobę odpowiedzialną (art. 168 o.p.), powinna przyjąć do wiadomości zgłoszone przez nią wnioski w kierunku uzupełnienia dochodzeń i zaofiarowane dowody oraz rozprawić się z tymi wnioskami i dowodami po ich ewentualnym przeprowadzeniu. Odstąpienie od przeprowadzenia zaofiarowanych—

zarówno przez obwinionego, jak i osobę odpowiedzialną—wniosków i dowodów powinno być również uzasadnione w orzeczeniu.

W końcu Min. Skarbu podkreśliło, iż osoby odpowiedzialnej nie wolno jedynie badać—zgodnie z art. 196 § 2 o. p.—w charakterze świadka lub biegłego, jak również, co wyżej podkreślono, nie stosuje się do niej przepisu art. 193 o.p. w sprawie zaoczności.

KALENDARZYK PODATKOWY NA MAJ 1938 R.—W maju b.r. płatne są następujące podatki:

1) do 1 maja—przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938—przez osoby prawne—w wysokości połowy podatku, jaki przypada od zeznanego dochodu:

2) do 5 maja—podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii w okresie 16÷30/IV b. r.; do 20 maja—tenże podatek pobrany w okresie 1÷15/V b. r.;

3) do 7 maja—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w kwietniu b. r.;

4) do 25 maja—zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1938 r. w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w kwietniu b. r.—przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw—przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. oraz przemysłowe I+V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

5) do 31 maja — podatek przemysłowy od obrotu za 1937 r. (po odliczeniu wpłaconych zaliczek) — przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, o ile nakazy płatnicze zostały płatnikom doręczone najpóźniej w dn. 1/V b. r.

Ponadto płatne są w maju zaległości, odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w maju 1938 r.

PIENIĄDZ I KREDYT

MAŁOPOLSKI FUNDUSZ PRZEMYSŁOWY¹⁾. — Według stanu na początek 1937 r. majątek Małopolskiego Funduszu Przemysłowego wynosił ok. zł 789 tys., w czym poważną pozycję, wynoszącą ok. zł 475 tys., stanowiły wierzytelności Funduszu, przejęte przez Bank Gospodarstwa Krajowego od b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego w likwidacji we Lwowie.

Doświadczenie z 1937 r. wykazało, jak dalece jednak iluzoryczna jest wartość tych wierzytelności, na które składają się pożyczki (ok. zł 398 tys.), udziały w przedsiębiorstwach prywatnych (ok. zł 76 tys.) oraz akcje (ok. zł 1 tys.). Z 32 pożyczek, przejętych od b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego, na sumę ok. zł 398 tys. Ministerstwo Przemysłu i Handlu w 1937 r. zmuszone było — na wniosek Banku Gospodarstwa Krajowego — odpisać na straty 7 pożyczek na sumę ok. zł 172 tys., ponieważ ściągnięcie tej sumy w drodze przymusowej nie rokowało żadnych widoków. Z ogólnej sumy udziałów, przedstawiających kwotę ok. zł 76 tys., odpisano na straty, jako nie przedstawiające żadnej wartości realnej, udziały na sumę zł 49 tys. Z pozycji zaś, opiewającej na kwotę ok. zł 1 tys. z tytułu posiadanych przez Małopolski Fundusz Przemysłowy akcji, w 1937 r. trzeba było odpisać ok. zł 380 — na skutek przeszacowania części akcji. Ogółem więc w 1937 r. w zakresie wierzytelności, przejętych od b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego, Małopolski Fundusz Przemysłowy poniósł straty na sumę ok. zł 221 tys., co stanowi prawie połowę tych wierzytelności, a przeszło 25% całego majątku Funduszu. Ponadto, ponieważ spłaty pozostałych pożyczek wpływają bardzo opornie — mimo znacznych ulg i udogodnień, przyznawanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu — przewidywać należy w b. r. konieczność dokonania dalszych odpisów.

Ciekawe natomiast i wysoce pozytywne w swym gospodarczym efekcie wyniki dała w 1937 r. akcja kredytowa w łącznej sumie ok. zł 300 tys., posiadanej przez Małopolski Fundusz Przemysłowy na początku ub. r.

Z podziału, ustalonego na rok 1937 przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, na poszczególne województwa przypadły następujące kontyngenty kredytowe (w przybliżeniu):

Województwa	Tys. zł	%
Lwowskie	110	36.77
Krakowskie . . .	81	27.01
Tarnopolskie . .	57	18.86
Stanisławowskie .	52	17.36

Ministerstwo ustaliło także klucz podziału między poszczególne kategorie przedsiębiorców — w ramach kontyngentów wojewódzkich, przy czym przeznaczyło: dla rzemiosła (posiadaczy kart rzemieślniczych) 60%, dla chałupnictwa (zorganizowanego społecznie) 20%, dla przemysłu ludowego i domowego 20%. Ogółem więc z podziału Funduszu na rok 1937 przypadły dla powyższych 3 grup kredytobiorców następujące kwoty (w tys. zł):

Rzemiosło	ok.	180
Chałupnictwo . .	„	60
Przemysł ludowy i domowy	„	60

W granicach tak ustalonego podziału przyznano w 1937 r. 171 pożyczek na łączną kwotę zł 215 100, z czego przypada na poszczególne grupy:

	Ilość pożyczek	Suma zł
Rzemiosło	163	185 600
Chałupnictwo	5	18 500
Przemysł ludowy i domowy	3	10 000

Najsilniejsze zapotrzebowanie kredytowe we wszystkich 4 województwach wykazało rzemiosło. Zapotrzebowanie to nie mogło być jednak pokryte w całości wskutek wyczerpania kontyngentu kredytów, przyznanych dla tej grupy kredytobiorców. Chałupnictwo wykorzystało przyznany mu kontyngent w ok. 30%, przemysł zaś ludowy i domowy — tylko w ok. 16%.

Wobec sztywności zasad repartycji Funduszu, ustalonych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Bank Gospodarstwa Krajowego nie mógł udostępnić rzemiosłu niewykorzystanych przez chałupnictwo oraz przez przemysł ludowy i domowy sum (ok. zł 90 tys.), które wskutek tego nie zostały zużytkowane.

Aby uniknąć na przyszłość takiej sytuacji, przy ustalaniu zasad podziału kredytów na rok 1938 postąpiono nieco inaczej. Mianowicie, utrzymując nadal klucz podziału Funduszu na województwa z 1937 r., Ministerstwo Przemysłu i Handlu udzieliło Bankowi Gospodarstwa Krajowego zezwolenia na przyznawanie pożyczek poszczególnym grupom kredytobiorców w granicach, dostosowanych do istotnych potrzeb gospodarczych, wg swobodnej oceny Banku, z tym jednak zastrzeżeniem, że: 1) kredyty, przyznane chałupnictwu, nie przekroczą w wojew. lwowskim 20%, a w pozostałych 3 województwach 10% ogólnej sumy kredytów, 2) kredyty, przyznane przemysłom ludowemu i domowemu, nie przekroczą w woj. stanisławowskim 20%, a w pozostałych 3 województwach 10% ogólnej sumy kredytów.

Podział, ustalony na rok 1938, uzasadniony jest tym, że w 1937 r. zapotrzebowanie na kredyty dla chałupnictwa zgłoszono jedynie w woj. lwowskim, dla przemysłu zaś ludowego i domowego — jedynie w woj. stanisławowskim. Przyczyną tego zjawiska jest brak placówek zorganizowanych społecznie tych dziedzin wytwórczości.

Uelastycznienie kontyngentów odbije się niewątpliwie korzystnie na akcji kredytowej w 1938 r. i pozwoli na wprowadzenie do życia gospodarczego sum, unieruchomionych w ub. r. w niewykorzystanych kontyngentach, zarezerwowanych dla chałupnictwa oraz przemysłu ludowego i domowego.

Kredyty udzielane są przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie pożyczek wekslowych, terminowych, przy oprocentowaniu 3% w stos. rocznym. Wysokość pożyczek waha się w granicach zł 500 — 5 000 — zależnie od rodzaju i sily kredytowej kredytobiorcy. Jako zabezpieczenia Bank wymaga weksli własnych lub ciągnionych z żyrem jednej lub w miarę możliwości 2 osób, należycie majątkowo odpowiedzialnych. W wyjątkowych wypadkach, gdy przedsiębiorstwo osoby, ubiegającej się o kredyt, dobrze się rozwija i na kredyt zasługuje, a dodatkowe zabezpieczenie jest z jakichkolwiek powodów trudne do osiągnięcia — kredyty są udzielane tylko na podpis kredytobiorcy.

Jak wynika ze sprawozdania Banku Gospodarstwa Krajowego za rok 1937, wypłacalność dłużników była zupełnie dobra. Suma zaprotestowanych weksli wyniosła ok. 0.5% kwoty rozproszonych kredytów, przy czym $\frac{2}{3}$ weksli zaprotestowanych wykupiono po proteście. Na podkreślenie zasługuje spostrzeżenie, że przyczyną nieuiszczenia przez dłużników w terminie rat, czy też nie-nadsyłania na czas weksli prolongacyjnych — było w większości wypadków nienależyte orientowanie się w sytuacji i brak doświadczenia płatników, nie zaś ich zła wola.

Z obrotu w roku 1937 Małopolski Fundusz Przemysłowy osiągnął zysk w wysokości zł 10 536.10, co po potrąceniu prowizji dla Banku Gospodarstwa Krajowego za administrację (1% od sumy bilansowej) w wysokości zł 8 004.53 i kosztów handlowych w wysokości zł 90.37 daje wynik netto zł 2 441.20. Wynik ten w 1938 r. będzie co najmniej dwukrotnie wyższy, ponieważ odpisanie na straty nierealnych aktywów Funduszu obniży jego sumę bilanso-

¹⁾ P. zesz. 15/1937, str. 523.

wą o zł 220 tys., a tym samym obciążenie zysków na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu gestii spadnie o ok. zł 2 200. Jeśli się w tych warunkach zważy stopień wypłacalności dłużników, niktą wszelkie powody do obaw o całość i trwałość Małopolskiego Funduszu Przemysłowego. Doświadczenie ub. r. wykazuje, że drobny przemysłowiec (rzemieślnik) jest kredytobiorcą, zasługującym w pełni na zaufanie, i że przy tak skromnych nawet wymaganiach w zakresie zabezpieczenia i oprocentowania można inwestować kapitały w akcję kredytową dla rzemiosła bez obawy narażenia się na straty.

K. J.

BANKI DEWIZOWE.—Obwieszczeniem Ministra Skarbu z dn. 14/IV 1938 r. („Mon. Pol.” Nr 92/1938, poz. 141) zostały cofnięte—na zasadzie art. 5 ust. 3 dekretu Prezydenta Rzplitej z dn. 26/IV 1936 r.—uprawnienia banku dewizowego Domowi Bankowemu A. Holzer w Krakowie.

WYJAŚNIENIA KOMISJI DEWIZOWEJ

1.—W wypadkach, gdy przekazanie za granicę należności z tytułu kosztów transportu jest uwarunkowane od załączenia przez spedytora odpowiednich dokumentów, a dostarczenie ich jest połączone z nadmiernymi trudnościami—należy każdorazowo we wnioskach dewizowych wyczerpująco umotywić brak wymaganych dokumentów towarowych.

2.—Przy przekazywaniu należności za towary, pochodzące z Francji, Algieru, kolonij, mandatów lub protektoratów francuskich, a sprowadzone przed dniem 1/VII 1936 r.—w przypadku, gdy należność przysługuje osobie nie zamieszkałej w wyżej wymienionych krajach, należy stosować, z uwagi na ustęp IV okólnika Komisji Dewizowej Nr 28¹⁾, zasady ogólne, regulujące obrót płatniczy między Polską i krajem, do którego przekaz ma nastąpić.

3.—W zakresie i na warunkach, przewidzianych w rozdziale V okólnika Komisji Dewizowej Nr 6²⁾ banki dewizowe są uprawnione do rozpatrywania i załatwiania wniosków o przekazanie za granicę zapłaty z tytułu zobowiązań, wyszczególnionych w rozdz. I A tego okólnika. Przekazy tego rodzaju wykonuje bank dewizowy tylko wówczas, gdy eksporter na pokrycie wymienionych zobowiązań nie dokonał za granicą odpowiednich potrąceń z należności eksportowej. Przekazy z tytułów, wymienionych w rozdziale I A okólnika Nr 6, mogą być dokonane bądź z dewiz, które eksporter jednocześnie zaofiarowuje do skupu bankowi dewizowemu, bądź też drogą przydziału dewiz przez bank dewizowy, jeżeli eksporter należność, otrzymaną z zagranicy, odprze-
dał już bankowi dewizowemu.

4.—Przepis rozdziału pierwszego okólnika Komisji Dewizowej Nr 35³⁾ w sprawie wpłacania na specjalne konta zablokowane niemieckich firm księgarskich i wydawniczych należności za sprowadzone książki, czasopisma itp.—nie określa wysokości sum, do której wpłaty te mogą być zapisywane na wymienionych rachunkach. Przepis ten bowiem ma na celu zapobiec przekazywaniu do P. I. R. zbyt drobnych sum, inkasowanych na rzecz niemieckich firm z wymienionego na wstępie tytułu, i nie ogranicza banków dewizowych co do wysokości sum; jakie uznają za stosowne przekazać z nagromadzonych na powyższym koncie poszczególnych wpłat.

5.—Prenumeratę czasopism można przekazywać do Niemiec w rozrachunku, który przeprowadza Polski Instytut Rozrachunkowy. Wpłaty dokonywać można przez banki, w których P. I. R. posiada rachunki, np. na konto czekowe w P. K. O., podając tytuł wpłaty i odbiorcę przekazu w Niemczech.

6.—Ograniczenia, zawarte w okólniku Komisji Dewizowej Nr 4 w pp. 1 i 2⁴⁾, nie odnoszą się do przekazów, dokonywanych w drodze rozrachunku przez Polski Instytut Rozrachunkowy na koszty utrzymania osób, przebywających w Palestynie w celach kształcenia się i leczniczych, do wysokości zł 250 miesięcznie. W okólniku Komisji Dewizowej Nr 44 rozdz. III p. 5⁵⁾ zawarty jest jedynie przepis, że P. I. R. obowiązany jest stwierdzić fakt i cel przebywania w Palestynie oraz konieczność przekazu w sposób, który jest określony w p. 3 okólnika Nr 4. Z powyższego wynika, że oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe mogą

zgodnie z okólnikiem P. I. R. Nr 27—przyjmować na rachunek P. I. R.—w celu przekazania w rozrachunku na koszty utrzymania w Palestynie—kwoty do wysokości zł 250 miesięcznie na podstawie zaświadczenia Towarzystwa „Halifin”, któremu P. I. R. powierzył badanie uzasadnienia przekazów według przepisów, ustalonych przez Komisję Dewizową.

7.—W przypadku, gdy przedstawiciel handlowy, zarejestrowany w terytorialnie właściwej izbie przemysłowo-handlowej, inkasuje—na zasadzie postanowień okólnika Komisji Dewizowej Nr 7¹⁾—należności reprezentowanej przez niego firmy gdańskiej, może on zainkasowane sumy wpłacić na jej rachunek gdański w P. K. O. lub innym banku dewizowym, podając tytuł wpłaty i podpisując we własnym imieniu na blankiecie przekazowym. Natomiast w przypadku, gdy chodzi nie o przedstawiciela zarejestrowanego, lecz jedynie inkasującego—na podstawie postanowień, zawartych w ust. 7 okólnika Komisji Dewizowej Nr 16²⁾—na rzecz firmy gdańskiej sumy, należne jej od polskich dłużników, może on wpłaty zainkasowanych sum na rachunek gdański mocodawcy dokonywać na podstawie blankietu przekazowego, zaopatrzonego na odwrocie deklaracją i podpisem osoby lub firmy, od której należność inkasuje, albo winien przesłać w myśl p. 7 c okólnika Nr 16 Pocztowej Kasie Oszczędności lub bankowi, w którym suma ma być zapisana na rachunku gdańskim, pisemne oświadczenie osoby, od której sumę zainkasował.

8.—Udzielenie cudzoziemcowi przez osobę, zamieszkałą w kraju, pełnomocnictwa do rozporządzania safesem, znajdującym się w banku, mającym siedzibę w kraju—nie wymaga zezwolenia Komisji Dewizowej, jeżeli w schowku nie znajdują się przedmioty, których stawianie do dyspozycji cudzoziemca jest zabronione przepisami dewizowymi. Bank może przyjmować do wiadomości podobne pełnomocnictwa bez specjalnego zezwolenia Komisji Dewizowej i bez obowiązku sprawdzania zawartości schowka, winien jednak zwrócić stronom uwagę, że w razie gdyby w schowku znajdowały się miały przedmioty, o których wyżej mowa, udzielenie cudzoziemcowi bez zezwolenia Komisji Dewizowej pełnomocnictwa do dysponowania takim schowkiem byłoby sprzeczne z przepisami dewizowymi i wobec tego podlegałoby sankcjom karnym z art. 16 dekretu dewizowego.

9.—Nabywanie przez osobę, zamieszkałą w kraju, wierzytelności, obciążającej na rzecz cudzoziemca nieruchomości, położoną w Polsce—wymaga zezwolenia Komisji Dewizowej—z wyjątkiem, gdy zapłata ceny za przelew następuje w całości na rachunek zablokowany cudzoziemca w banku dewizowym.

10.—W przypadkach, gdy dewizy, należne firmie krajowej z tytułu eksportu w ramach transakcji wiązanej, wpłynęły z zagranicy w formie zaliczki przed dokonaniem tegoż eksportu, winien bank dewizowy w myśl § 13 instrukcji Komisji Obrotu Towarowego z dn. 20/XI 1937 r. potwierdzić ten wpływ na egzemplarzach V zaświadczenia walutowego in blanco, umieszczając na nich odpowiednią wzmiankę, że waluta, którą eksporter zaofiarowuje do skupu, pochodzi z danej transakcji wiązanej i stanowi zaliczkę na poczet należności za eksport, dokonany w ramach tej transakcji. Górny odcinek V egzemplarza, zaopatrzonego wspomnianą wyżej wzmianką, należy przesłać Polskiemu Instytutowi Rozrachunkowemu do rozliczenia, dolny zaś—wrećczyć eksporterowi. Na podstawie dolnego odcinka egzemplarza zaświadczenia walutowego może bank dewizowy—po dokonaniu eksportu—przydzielić dewizy na pokrycie importu w ramach tej samej transakcji wiązanej. W przypadku, gdyby początkowo bank dewizowy nie umieścił wzmianki, że waluta skupiona została w ramach transakcji wiązanej, należy dodatkowo fakt ten podać do wiadomości P. I. R., nie wystawiając jednak eksporterowi żadnego nowego dokumentu.

SPRZEDAŻ ZAGRANICZNYCH ŚRODKÓW PŁATNICZYCH NA PODSTAWIE LEGITYMACYJ ZWIĄZKÓW TURYSTYCZNYCH.—Ze względu na wątpliwości, podniesione ze strony niektórych banków w sprawie sprzedaży zagranicznych środków płatniczych na podstawie legitymacji związków turystycznych (ust. 3 § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24/VII 1936 r.) osobom, które w ciągu tego samego miesiąca kalendarzowego wywoziły za granicę krajowe lub zagraniczne środki płatnicze na podstawie paszportu zagranicznego—Związek Banków wyjaśnił, że wniosek o sprzedaż zagranicznych środków płatniczych na podstawie legitymacji związków turystycznych winien być skierowany do Komisji Dewizowej w tych wypadkach, w których wynika z dokumentów, przedstawionych bankowi, lub też z notatek, prowadzonych przez dany bank dewizowy, że wnioskodawca w ciągu miesiąca kalendarzowego wywoził już za granicę środki płatnicze na podstawie ustępu 1 § 12 wyżej wskazanego rozporządzenia Ministra Skarbu, i że przez ponowną sprzedaż granica zł 200, wymieniona w tymże ustępie rozporządzenia, zostałaby przekroczona.

¹⁾ P. zesz. 16/1937, str. 569.

²⁾ P. zesz. 44/1936, str. 1 312.

³⁾ P. zesz. 47/1937, str. 1 504.

⁴⁾ P. zesz. 51—52/1936, str. 1 556.

⁵⁾ P. zesz. 19/1937, str. 671

¹⁾ P. zesz. 15/1938, str. 627.

²⁾ P. zesz. 14/1937 str. 500

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA
za okres od 19 do 23 kwietnia 1938 r.

W okresie sprawozdawczym obroty na rynku dewiz uległy lekkiej redukcji, częściowo wskutek osłabienia popytu, a częściowo i wskutek mniejszej liczby dni giełdowych w związku z okresem świątecznym. Tendencja panowała niejednorodna; silnym fluktuacjom podlegały w szczególności kursy franków francuskich. Salda tygodniowe (w zł na 100 jednostkach walutowych) kształtowały się następująco: franki francuskie—0.21, franki szwajcarskie +0.10, belgi +0.10, korony czechosłowackie—0.09, floreny holenderskie +0.50, korony szwedzkie +0.20, korony duńskie +0.15 oraz korony norweskie +0.10; poza tym dolary gotówkowe straciły zł 0.00^{3/8} na \$ 1 i telegraficzne zł 0.00^{1/4} na \$ 1, a funty szterlingi zyskały zł 0.02 na £ 1.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	5:30 ^{1/8}	5:29	5:30 ^{1/8}
" " " telegr.	\$ 1	5:30 ^{3/8}	5:29 ^{1/4}	5:30 ^{1/4}
Funty szterlingi	£ 1	26:51	26:46	26:46
Franki francuskie	100 fr.	16:78	16:55	16:55
Franki szwajcarskie	100 fr.	122:20	122:15	122:15
Belgi	100 blg.	89:55	89:40	89:55
Marki niemieckie	100 RM	—	—	—
Korony czechosłow.	100 kor.	18:50	18:41	18:41
Liry włoskie	100 lir.	—	—	—
Floreny holenderskie	100 fl.	295:60	295:10	295:30
Guldeny gdańskie	100 guld.	—	—	—
Korony szwedzkie	100 kor.	136:60	136:50	136:50
Korony duńskie	100 kor.	118:30	118:20	118:20
Korony norweskie	100 kor.	133:25	133:00	133:00

W poniższym zestawieniu podane jest kształtowanie się obrotów dewizami na giełdzie warszawskiej w lutym i marcu b. r.:

	Luty		Marzec	
	ilość trans-akcyj (tys. zł)	ilość na kwotę (tys. zł)	ilość trans-akcyj (tys. zł)	ilość na kwotę (tys. zł)
Ogółem	774	36 402	869	40 191
w tym:				
dolary Stanów Zjedn.	107	9 151	147	12 701
funty szterlingi	153	15 416	172	17 182
franki francuskie	117	4 417	120	4 082
franki szwajcarskie	42	333	40	277
belgi	72	1 635	96	1 994
marki niemieckie	—	—	—	—
korony czechosłowackie	112	1 675	111	1 466
liry włoskie	3	11	4	19
floreny holenderskie	65	1 229	77	1 473
guldeny gdańskie	6	47	7	41
korony szwedzkie	49	2 112	40	408
korony duńskie	17	125	16	131
korony norweskie	26	237	29	339
inne dewizy	5	14	10	78

W marcu w stosunku do lutego na rynku dewiz giełdy warszawskiej nastąpił dalszy wzrost zarówno obrotów, jak i liczby zawartych transakcyj—w pierwszym wypadku o ok. 10%, w drugim—o ok. 12%; w związku z tym przeciętna wartość transakcji nieznacznie spadła. Jeżeli chodzi o udział obrotów poszczególnymi dewizami w obrotach ogólnych—to wzrósł udział obrotów dolarami i belgami (minimalnie)—kosztem obrotów pozostałymi dewizami. Pierwsze miejsce pod względem obrotów utrzymały funty szterlingi (42.8%—wobec 42.4% w lutym), drugie miejsce przypadło dolarom (31.6%—wobec 25.1%), trzecie—frankom francuskim (10.2%—wobec 12.1%), czwarte—belgom (5.0%—wobec 4.5%), piąte—floreonom holenderskim itd.

Zdecydowanie mocna tendencja wystąpiła na rynku papierów lokacyjnych państwowych; duże zainteresowanie okazywano premiówkom, którymi też obroty stosunkowo silnie wzrosły. Te pożyczki zamknęły okres sprawozdawczy następującymi zyskami (w zł): sztuki I emisji 3% Poż. Inwestycyjnej 0.63, sztuki II emisji 1.00, serie obu emisyj po 1.50, oraz 4% Poż. Dolarowa 0.50. Wśród pozostałych pożyczek—4% Poż. Konsolidacyjna zwykła o 1.75% nom., 4½% Poż. Wewnętrzna o 0.50% nom. i 5% Poż. Konwersyjna o 1.00% nom.

Podobny mocny nastrój cechował rynek papierów lokacyjnych prywatnych; obroty koncentrowały się głównie na listach zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego

i Tow. Kred. m. Warszawy, a obroty listami zastawnymi towarzystw kredytowych miast prowincjonalnych były ograniczone. Zyski kursowe przedstawiają się następująco (w %—ach nominalu): 4½% L. Z. Tow. Kred. Ziemińskiego 0.75, 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy: zwykle 0.25, skonwertowane (z 1933 r.) 0.50 oraz z 1936 r. 1.00 i 5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r. 0.50.

Papiery państwowe	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w ty-godniu	
				w zł	za sztukę
3% Pożyczka Premiowa Inwestycyjna I emisja	sztuki	zł w zł. 100	85:00	83:25	83:63
" " serie	" " " "	" " " "	93:50	91:75	92:75
II " " serie	" " " "	" " " "	84:00	82:25	82:50
" " " "	" " " "	" " " "	91:75	90:75	91:50
					-91:75
4% Pożyczka Premiowa Dolarowa	\$1)	42:75	42:50	42:50	
4% Pożyczka Konsolidacyjna	zł w zł.	69:25	68:00	69:00	-69:25
4½% " Wewnętrzna	zł	65:75	65:50	65:75	
5% " Konwersyjna	zł	70:50	69:75	70:50	
5% " Konwers. Kol.	zł	—	—	—	

Listy zastawne i obligacje banków]

7%	L. Z. Państw. Banku Roln.	zł w zł.	1927	83:25	83:25	83:25
8%	" " " "	zł w zł.	1927	94:00	94:00	94:00
7%	" " " Banku Gosp. Kraj.	zł w zł.	1927	83:25	83:25	83:25
8%	" " " " "	zł w zł.	1924	94:00	94:00	94:00
7%	Obl. Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł.	1927	83:25	83:25	83:25
8%	" " " " "	zł w zł.	1924	94:00	94:00	94:00
8%	Obl. Bud. B. Gosp. Kraj.	zł w zł.	1927	93:00	93:00	93:00
5½%	L. Z. " " " "	zł w zł.	1924	81:00	81:00	81:00
5½%	" " " " "	zł w zł.	1927	81:00	81:00	81:00
5½%	Obl. Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł.	1924	81:00	81:00	81:00
5½%	" " " " "	zł w zł.	1927	81:00	81:00	81:00

Listy zastawne i obligacje towarzystw kredytowych

8%	L. Z. Tow. Kred. Przem. Pol-skiego ²⁾	£	80:00	80:00	80:00
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziemińskiego	zł	54:88	54:25	54:25
4½%	" " " " "	zł	64:75	64:00	64:25
					-64:75
4½%	" " Tow. Kred. m. Warszawy	zł	71:50	71:25	71:50
5%	" " " " "	zł	74:75	74:25	74:75
					-74:25
					-75:00 ³⁾
5%	" " Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r.	zł	71:75	71:25	71:50
					-71:75
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1936 r.	zł			71:00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Częstochowy z 1933 r.	zł			61:50
					-62:00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r.	zł			64:50
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Piotrkowa	zł			63:00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Radomia z 1933 r.	zł			57:50

Poniżej zestawione są obroty na giełdzie warszawskiej w zakresie papierów procentowych państwowych i prywatnych w lutym i marcu b. r.:

Papiery państwowe	Luty		Marzec	
	ilość trans-akcyj (tys. zł)	ilość na kwotę (tys. zł)	ilość trans-akcyj (tys. zł)	ilość na kwotę (tys. zł)
Papiery państwowe	1 836	6 728	2 509	11 500
w tym:				
pożyczki państwowe	1 572	6 046	2 203	10 731

1) \$ 5 = zł 44:57.

2) Gwarantowane przez Skarb Państwa.

3) Dotyczy odcinków po 100.

listy zastawne i obligacje banków państwowych	264	682	306	769
Papiery prywatne	758	2 403	844	2 889
w tym:				
listy zastawne Tow. Kred. Przem. Polskiego	18	88	18	115
listy zastawne tow. kred. ziemskich	221	736	274	992
listy zastawne tow. kred. miejskich	469	1 494	501	1 635
obligacje miast	50	85	51	147
różne	—	—	—	—
Ogółem:	2 594	9 131	3 353	14 389

Jak wynika z powyższego zestawienia, w marcu w stosunku do lutego w zakresie obrotów papierami państwowymi i prywatnymi nastąpił bardzo poważny, gdyż o ok. 57%, wzrost—przy jednocześnie znacznie słabszym, gdyż o ok. 30%, wzroście liczby zawartych transakcyj. Jeżeli chodzi o udział obrotów papierami państwowymi w obrotach ogólnych—to wzrósł on z 75% w lutym do 80% w marcu, gdy jednocześnie udział transakcyj wzrósł z 71% do 75%.

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH¹⁾

(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach—obroty)

	4 ÷ 9/IV	11 ÷ 16/IV	19 ÷ 23/IV
New York			
6% dolarowa			
1920	50 ⁷ / ₈ —46 ¹ / ₂ — 46 ¹ / ₂ (7 000)	49—46 ¹ / ₈ —49 (9 000)	57—49 ³ / ₈ —57 (21 000)
8% Dillon			
1925	50 ¹ / ₄ —49 ¹ / ₂ — 49 ¹ / ₂ (18 000)	49 ³ / ₈ —47 ¹ / ₈ —49 ³ / ₈ (10 000)	56 ³ / ₄ —50—56 ³ / ₄ (46 000)
7% stabilizac.			
1927	65—62 ³ / ₄ —65 (5 000)	66—65—66 (5 000)	71 ³ / ₄ —69—71 ³ / ₄ (12 000)
7% Warszawy			
1928	50—50—50 (1 000)	48—45—48 (6 000)	55—48—55— (16 000)
7% Śląska			
1928	48 ³ / ₄ —46 ¹ / ₂ — 48 ³ / ₄ (4 000)	48—48—48 (2 000)	52 ¹ / ₂ —48—52 ¹ / ₂ (8 000)
London			
7% stabilizac.			
1927	60 ⁶ / ₃ —57 ¹ / ₃ — 59 ³ / ₈	59 ² / ₈ —54 ⁷ / ₆ — 58 ⁷ / ₆	—
Zurych			
7% stabilizac.			
1927	—	—	—
Paryż ²⁾			
7% stabilizac.			
1927	—	53 ⁷ / ₉ —53 ⁶ / ₅	52 ⁴ / ₈ —52 ¹ / ₄
Mediolan			
7% włoska			
1924	100 ³ / ₄ —100 ² / ₄ — —100 ² / ₄ (100)	100 ⁴ / ₀ —100 ² / ₀ — —100 ³ / ₀ (25)	100 ⁴ / ₂ —101 ² / ₂ — —100 ² / ₇ (75)

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 20 KWIETNIA 1938 R.—Obroty walutowe Banku Polskiego kształtują się w kwietniu—podobnie jak w marcu—deficytowo, co związane jest w pierwszym rzędzie z dużym w ostatnich miesiącach saldem ujemnym bilansu handlowego.

W związku z odpływem dewiz z Banku malały rezerwy walutowe, mianowicie w I dekadzie kwietnia o zł 4·9 miln., a w II dekadzie—o zł 0·1 miln. Na ultimo II dekady kwietnia rezerwy walutowe, wynosząc zł 13·4 miln., były niższe niż przed miesiącem, tj. na ultimo II dekady marca—o zł 6·7 miln., a w stosunku do stanu przed rokiem były niższe o zł 22·4 miln.

Zato rezerwy z złota—w związku ze stałym dopływem złota do Banku (głównie z drobnego skupu, dokonywanego przez oddziały)—stałe rosną. W dekadzie sprawozdawczej wzrost rezerw wyniósł zł 0·4 miln., a w dekadzie poprzedzającej—tj. I dekadzie kwietnia—zł 0·3 miln. Rezerwy złota osiągnęły w dn. 20/IV b. r. kwotę zł 439·0 miln., wykazując zwyżkę w stosunku do stanu przed mie-

siącem o zł 1·0 miln. i w stosunku do stanu przed rokiem—aż o zł 31·5 miln., tj. o blisko 8%.

W stosunku do podlegającej pokryciu złotem sumy obiegu biletów bankowych i części natychmiast płatnych zobowiązań (przewyżki ich ponad zł 100 miln., uznane przez statut Banku za pewne stałe minimum tych zobowiązań)—powyższe rezerwy złota stanowiły na ultimo II dekady kwietnia 35·98%, czyli nieco więcej niż na ultimo I dekady, dość znacznie więcej niż przed miesiącem, ale zato mniej niż przed rokiem. Te zmiany w stanie procentowego pokrycia złotem obiegu i zobowiązań ilustruje liczbowo następujące zestawienie:

	%
20/III 1938	34·45
31/III „	35·43
10/IV „	35·79
20/IV „	35·98
20/IV 1937	37·08

Wzrost procentu pokrycia złotem w dekadzie sprawozdawczej został spowodowany głównie wzrostem sumy pokrycia, tj. rezerw złota, ale częściowo także i skurczeniem się podlegającej pokryciu sumy obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań (właściwie części ich, uwzględnianej przy obliczaniu pokrycia), mianowicie z zł 1 325·6 miln. do zł 1 320·0 miln. (względnie z zł 1 225·6 miln. do zł 1 220·0 miln.),

Właściwie zmniejszeniu uległ—jak zwykle w środku miesiąca—tylko jeden składnik powyższej sumy, mianowicie obieg banknotów (z zł 1 083·6 miln. do zł 1 041·1 miln.), podczas gdy natychmiast płatne zobowiązania jednocześnie zwyżkowały (z zł 241·9 miln. do zł 279·0 miln.). Wzrost zobowiązań w dekadzie sprawozdawczej nastąpił częściowo dzięki zwiększeniu się salda pozycji „różne rachunki” (z zł 58·6 miln. do zł 64·5 miln.), głównie jednak został spowodowany dopływem lokat żyrowych do Banku.

Zwyżka lokat żyrowych (z zł 183·3 miln. do zł 214·6 miln.) w II dekadzie kwietnia dotyczyła zarówno lokat kas państwowych jak i lokat pozostałych (banków państwowych oraz instytucyj i osób prywatnych). Lokaty kas państwowych, które w pierwszych miesiącach b. r. silnie wzrosły, osłabły w III dekadzie marca, w której jednocześnie dokonana została poważna spłata długu Skarbu Państwa w kredycie bezprocentowym. Obecnie wykazują one poziom znacznie niższy od poziomu sprzed miesiąca, tj. z końca II dekady marca, lecz są wielokrotnie wyższe niż przed rokiem, kiedy to jeszcze w pełni trwał—długi zresztą—okres utrzymywania się lokat kas państwowych na minimalnym poziomie. Lokaty pozostałe również osłabły nieco w stosunku do pierwszych 2 miesięcy b. r., wykazały jednak w dekadzie sprawozdawczej poważny wzrost, osiągając poziom nie tak wiele niższy niż przed miesiącem, a wyższy niż przed rokiem, jak to liczbowo ilustruje następujące zestawienie (w miln. zł):

	Lokaty żyrowe:	
	kas państwowych	pozostałe
20/III 1938	42·3	199·2
31/III „	28·2	143·2
10/IV „	21·5	161·7
20/IV „	26·5	188·0
20/IV 1937	0·7	183·8

Obieg biletów bankowych obniżył się w II dekadzie kwietnia o zł 42·6 miln., tj. o ok. 4%. W pierwszych 2 miesiącach b. r. obieg kurczył się w środkowej dekadzie w słabszym stopniu, mianowicie w styczniu o zł 36·3 miln. i w lutym o zł 29·9 miln., w środkowej zaś dekadzie marca nie tylko że nie wykazał normalnego spadku, ale bardzo silnie wzrósł (o zł 75·5 miln.), co było związane z nagłym, wywołanym specjalnymi przyczynami, zwiększeniem się wykorzystania kredytów przy jednoczesnym lekkim odpływie—zamiast dopływu—lokata żyrowych.

Powyższym faktem tłumaczy się też spadek obiegu w okresie miesiąca—od końca II dekady marca do końca dekady sprawozdawczej. Natomiast w okresie rocznym 20/IV 1937—20/IV 1938 obieg banknotów wzrósł, co jest związane z podniesieniem się poziomu obiegu już poczynając od II półrocza ub. r. Liczbowo powyżej opisane zmiany w stanie obiegu przedstawiały się następująco (w miln. zł):

20/III 1938	1 062·3
31/III „	1 106·8
10/IV „	1 083·6
20/IV „	1 041·1
20/IV 1937	949·3

Spadek obiegu biletów bankowych w dekadzie sprawozdawczej znajduje odpowiednik przede wszystkim w dopływie lokat żyro-

¹⁾ Kursy — w %-ach nominalu, obroty—w jednostkach walutowych danego kraju (w Mediolanie—w tysiącach).

²⁾ Notowania w stosunku do pary etu pożyczki w guldenach.

wych do Banku, poza tym zaś wiąże się ze skurczeniem się działalności kredytowej Banku.

Jeśli chodzi o 3 główne formy kredytów w Banku, to wykazały one wszystkie w II dekadzie kwietnia spadek salda. Mianowicie, portfel wekslowy zmniejszył się o zł 9·7 mln. (w II dekadzie stycznia spadek wynosił zł 37·5 mln., natomiast w II dekadzie lutego był wzrost o zł 2·6 mln. i w II dekadzie marca — wzrost o zł 33·9 mln.), pożyczki zastawowe skurczyły się tylko o zł 0·6 mln., a zakup biletów skarbowych obniżył się o zł 2·3 mln.

W okresie miesięcznym—od końca II dekady marca do końca II dekady kwietnia—nastąpił również spadek wszystkich 3 rodzajów kredytów, przy czym stosunkowo najsilniejszy dla pożyczek zastawowych (o $\frac{1}{3}$ poprzedniej wysokości)—jak to widzimy z poniższego zestawienia (w miln. zł):

Spadek	
Kredyty dyskontowe . . .	6·9
Pożyczki zastawowe . . .	10·8
Bilety skarbowe . . .	1·8

W okresie rocznym 20/IV 1937 ÷ 20/IV 1938 kredyty dyskontowe wzrosły dość poważnie (o blisko 9%), skup biletów skarbowych, który przed rokiem spadł do minimum, zwiększył się wielokrotnie, a tylko pożyczki zastawowe skurczyły się (o przeszło $\frac{1}{3}$). W liczbach absolutnych zmiany w stanie kredytów w okresie rocznym przedstawia następujące zestawienie (w miln. zł):

	Wzrost (+) lub spadek (—)
Kredyty dyskontowe . . .	+ 47·4
Pożyczki zastawowe . . .	— 6·5
Bilety skarbowe . . .	+ 41·0

Co się tyczy innych—poza wyżej omówionymi 3 formami kredytów—operacyjnymi czynnymi Banku Polskiego, to w dekadzie sprawozdawczej poważniejsza zmiana, mianowicie wzrost o zł 7·9 mln., wystąpiła tylko w zakresie skupu przez Bank monet i bilonu z emisji skarbowej; natomiast portfel skupionych przez Bank papierów kredytu długoterminowego zwiększył się zaledwie o zł 0·03 mln., a dług Skarbu Państwa (kredyt bezprocentowy) pozostał wogóle bez zmiany (ostatnia zniżka na ultimo marca).

Całe bankowe pokrycie obiegu, obejmujące rezerwy walutowe i wszystkie formy działalności kredytowej Banku, przedstawiało się w ostatnim okresie miesięcznym następująco (w tys. zł):

	20/III	10/IV	20/IV
Waluty i dewizy	20 092	13 499	13 351
Weksle krajowe	592 809	595 670	585 949
Bilety skarbowe	43 505	44 009	41 660
Polskie monety srebrne i bilon	53 076	44 146	52 044
Pożyczki zabezpieczone zastaw.	33 630	23 351	22 790
Papiery proc. własne	127 957	127 071	127 096
Dług Skarbu Państwa	70 000	50 000	50 000

Razem: 941 069 897 746 892 890

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

KRONIKA ZAGRANICZNA

NIEMCY

SYTUACJA EKONOMICZNA AUSTRII W PRZEDEDNIU ANSCHLUSU.

Austriackie gospodarstwo narodowe jedynie w nieznacznym stopniu skorzystało z poprawy koniunktury światowej w 1937 r., przy czym poprawa koniunkturalna zaznaczyła się wydatniej w I półroczu. Dwie liczby wykazały poważniejszą poprawę, mianowicie, suma obrotów handlu zagranicznego oraz liczba zatrudnionych. Wzrost aktywności gospodarczej spowodował zwiększenie importu surowców oraz półwyrobów, import zaś fabrykatów zwiększył się jednocześnie o ok. 60%. W dziedzinie finansowej należy przede wszystkim zanotować zamknięcie rachunków państwowych z nadwyżką. Złoto i dewizy w Banku Narodowym w końcu 1937 r. liczono na 400 miln. szylingów—wobec 348 miln. szyl. w końcu 1936 r. Długi zagraniczne były aż do chwili Anschlussu regularnie spłacane. Wszelkie stosunki finansowe z zagranicą były utrzymywane w sposób normalny. Stabilizacja szylinga była niewzruszona. Wskaźnik kursu bonów państwowych wynosił w końcu 1937 r. 110·3 wobec 110·6 w końcu 1936 r. i 100 na początku 1935 r. Indeks kursu akcji austriackich wynosił 161·2, a zagranicznych —150·2 w porównaniu z 168·7 i 154·6 w 1936 r. (1935 r. = 100). Tak więc giełda wiedeńska uległa znikomym tendencjom giełd zachodnich. Prywatne wkłady oszczędnościowe w bankach i instytucjach oszczędnościowych i hipotecznych wzrosły o ok. 7% w 1937 r. i wynosiły na ultimo roku ok. 3 200 miln. szyl.

„The Economist” uważa rok 1937 za najlepszy dla przemysłu austriackiego w całym okresie od 1918 r., a więc od chwili zakończenia wojny światowej. Produkcja przekroczyła o 10% rekordowy poziom z 1929 r. Wytwórczość przemysłowa wzrosła, jed-

nakże przede wszystkim na skutek zamówień wojennych oraz finansowanego przez Rząd ruchu inwestycyjnego na wiosnę ub. r. Nowych fabryk powstało na ogół niewiele, ale pewna ilość już istniejących uległa rozbudowie i modernizacji. W II połowie ub. r. zaznaczyła się jednakże—jak to było wyżej zaznaczone—niewielka recesja. Budulec, który w 70% idzie na eksport, pozostał nadal jedną z głównych pozycji w austriackim handlu zagranicznym, a ogólnie biorąc eksport ten wzrósł o blisko 49%. Jednakże płatności za drzewo od 2 sąsiadów—Włoch i Niemiec—pozostawiały wiele do życzenia, przekreślając w praktyce korzyści z tego handlu. Tkactwo bawełniane w I połowie roku rozwijało się korzystnie, lecz następnie warunki się pogorszyły, bowiem Rumunia, do której w 90% szedł eksport austriacki, zamknęła granicę. W ogóle cały przemysł włókienniczy—zarówno w dziale wełnianym, jak i bawełnianym—przechodził w 1937 r. recesję. Przyczynił się do tego również spadek cen na rynku światowym. Wzrosła natomiast produkcja surowki i żelaza. Zamówienia w przemyśle żelaznym, doszedłszy do punktu szczytowego w marcu ub. r., potem już malały. W ogóle cały przemysł metalowy dużo uzyskał ze wzmoczonej produkcji broni. Produkcja samochodów utrzymała się na poziomie z 1936 r. Ruch budowlany bazował się w przeważającej części na finansach publicznych, prywatne budownictwo nie ruszyło. Przemysł browarniany, niegdyś tak silny, upada na skutek pauperyzacji szerokiej rzeszy ludności austriackiej.

W dziedzinie handlu zagranicznego korzystną rzeczą był wzrost eksportu wyrobów gotowych. Nadwyżka importowa została wydatnie zredukowana przez wpływ z turystyki i z tzw. eksportu niewidzialnego. Najwięcej towarów eksportowano do Włoch i Niemiec, jednakże zamrożenia należności (się-

gające 200 miln. szyl.) przekreślały w dużym mierze korzyści z tego handlu. W 1937 r. odwiedziło Austrię o 10% więcej turystów niż w 1936 r. Gros turystów dostarczyły kraje anglosaskie, Francja oraz Holandia. Dodatni bilans ruchu turystycznego (po potrąceniu kwot, wydatkowanych przez Austriaków za granicą) wynosił w ub. r. ok. 150 miln. szyl. Sytuacja Narodowego Banku Austriackiego była korzystna od czerwca aż do chwili ostatniej.

Zb. K.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie 11 ÷ 23/IV 1938 r. kształtowały się następująco (w walucie danego kraju, w Buenos Aires, Liverpoolu i Hamburgu — w \$ —za 100 kg):

	11 ÷ 14/IV	18 ÷ 23/IV	Różnica %
Pszenica			
Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	170·30½	170·30½	—
Chicago . . .	3·13	3·25	+ 3·8
Buenos Aires	3·66½	3·64½	— 0·6
Liverpool . .	4·27	4·31½	+ 0·9
Wiedeń . . .	—	—	—
Hamburg . . .	6·21½	6·08½	— 2·1

Z y t o

Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	137·12½	137·12½	—
Chicago . . .	2·34	2·45	+ 4·7
Wiedeń . . .	—	—	—
Hamburg . . .	4·44	4·28	— 3·7

O w i e s

Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	124'20	124'20	—
Chicago . . .	2'24	2'26	+ 0'8
Buenos Aires	2'22	2'20	— 1'0
Liverpool . .	3'99	3'99	—
Wiedeń . . .	—	—	—
Hamburg . . .	2'68	2'62	— 2'3

Jęczmień browarowy

Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	137'00	137'00	—
Chicago . . .	3'53	3'52	— 0'3
Wiedeń . . .	—	—	—
Hamburg . . .	—	—	—

METALE

ŻELAZO.—W I połowie kwietnia stan światowego rynku żelaza nie wykazywał większych zmian. W Paryżu odbyły się wstępne rokowania między międzynarodowym kartelem eksportu stali i delegacją amerykańską w sprawie unormowania współpracy na rynkach eksportowych. Miały one przebieg pomyślny i będą kontynuowane w Rzymie w końcu maja b. r. Będzie wówczas rozpatrywana również kwestia przedłużenia E. I. A. (kartelu stalowego) na następny okres. Stan zatrudnienia amerykańskiego hutnictwa żelaznego utrzymał się w ostatnim tygodniu na tym samym niskim poziomie, co i dotąd, gdyż wynosił 32·7% zdolności wytwórczej—wobec 32·6% w tygodniu poprzednim i 90·3% w odpowiednim tygodniu ub. r. Przewidywane jest przystąpienie Hiszpanii narodowej do międzynarodowego porozumienia konsumentów złomu.

Stan rynku żelaznego w poszczególnych krajach był następujący:

W Niemczech poważniejsze zmiany na rynku żelaza w okresie sprawozdawczym nie nastąpiły. O pomyślnym rozwoju hutnictwa żelaznego w Niemczech świadczą liczby następujące: wytwórczość surówki wynosiła w 1929 r.—15 506 tys. t, w 1932 r.—5 282 tys. t i w 1937 r.—15 958 tys. t; wytwórczość stali surowej stanowiła w tychże latach 18 455 tys. t, 7 234 tys. t i 19 849 tys. t. Spożycie żelaza na głowę ludności wynosiło w 1929 r.—239·8 kg, w 1932 r.—80·6 kg i w 1937 r.—284·5 kg. Wreszcie, wywóz surówki, półwytworów, gotowych wyrobów walcowanych, odlewów i wyrobów kutek stanowił w 1929 r.—4 024 tys. t, w 1932 r.—1 489 tys. t i w 1937 r.—2 660 tys. t.

We Francji w okresie sprawozdawczym stan rynku żelaznego był w dalszym ciągu niepomyślny, do czego się przyczyniały częste strajki. Spadek produkcji hutnictwa żelaznego charakteryzuje wskaźnik zatrudnienia hut, który z 87 (w stosunku do 1928 r.) w grudniu 1937 r. obniżył się do 83 w styczniu i do 82 w lutym b. r. Cło wywozowe na złom żelazny zostało z dniem 5/IV b. r. obniżone z 20 fr. do 10 fr. za 100 kg.

Na rynku belgijskim zaznaczyło się w okresie sprawozdawczym lekkie ożywienie, które wyraziło się w zwiększeniu zamówień, przydzielonych hutom przez Cosibel. Podczas gdy w okresie I÷9/III zamówienia te stanowiły zaledwie 18 tys. t, w tymże okresie kwietnia wzrosły one do 29·4 tys. t, z czego przeważająca część, bo 20·9 tys. t, przypada na rynek krajowy. Natomiast na rynkach surówki i złomu w dalszym ciągu panował zastój.

Na rynku angielskim panował nastrój spokojny. Ponieważ wygasające z dniem 1/IV b. r. angielskie ulgi celne na przywóz

wytworów walcowanych nie zostały przedłużone—wyroby, pochodzące z krajów, należących do międzynarodowego kartelu eksportu stali, opłacają od tego dnia cło w wysokości 10% od wartości—zamiast 2½%, a wszystkie inne—20÷33⅓% zamiast 12½%. Na rynku surówki notowano bardzo mało nowych transakcyj, lecz wykonywanie zawartych dawniej umów odbywa się prawidłowo. Popyt na surówkę jest na ogół słaby, i zapasy w hutach wzrastają. W zakresie półwyrobów nie nastąpiła żadna poprawa. Walcownie przetwórcze posiadają duże zapasy. Towar angielski i zagraniczny jest sprzedawany po tej samej cenie. Na wytwory gotowe nowe zamówienia są udzielane tylko wyjątkowo. Niektórzy klienci kupują pewne ilości towaru na skład. Największy popyt istnieje na ciężkie profile. Na rynku żelastwa zaznacza się tendencja zniżkowa.

Ceny wywozowe żelaza większych wytwórców europejskich: Anglii, Belgii wraz z Luksemburgiem i Francji—w £ zł. fob port—notowane były w dn 25/III 1938 r., jak następuje:

	Wielka Brytania	Belgia i Luksemburg	Francja
	za 1 016 kg		za 1 000 kg

Surówka:

odlewnicza Nr III (2'5-3'0% Si)	—	—	—
tomasowska	—	—	—
hematytowa	—	—	—
ferromangan	—	—	—

Półwytwór:

kęsy	—	—	—
platyny	—	—	—

Wytwory gotowe:

żelazo sztabowe	—	5. 5.0	5. 5.0
belki	—	4.17.6	4.17.6
kątowniki	—	4.18.0	4.18.0
blacha okrętowa, zerwarowa itp.	—	—	—
szyny stalowe	—	—	—
bednarka	—	6.10.0	6.10.0
dрут-walcówka	—	—	—
blacha tomasowska	—	6. 2.6	6. 2.6
blacha czarna (24 gage)	—	—	—
dрут ocynkowany	—	—	—
gwoździe druciane	—	—	—

METALE NIEŻELAZNE.—W I połowie kwietnia na światowym rynku metali nieżelaznych zaznaczyła się lekka poprawa. Jednakże—wobec przemożnego wpływu, jaki wywiera panujący w dalszym ciągu kryzys w Stanach Zjedn.—trudno się spodziewać zdecydowanego zwrotu ku lepszemu, przynajmniej w najbliższym czasie. Co się tyczy rynku amerykańskiego—to ciężką jego sytuację charakteryzują dane następujące: cena miedzi wynosiła w dn. 15/III 1937 r. 16·25 cts za lb, a w dn. 15/III 1938 r.—10 cts, cyny—66'62½ cts i 41'75 cts, ołowiu—7'75 cts i 4'50 cts, cynku—7'50 cts i 4'25 cts; spożycie miedzi stanowiło w lutym 1937 r. 74 610 sh t, a w lutym 1938 r.—27 389 sh t, cyny w tychże miesiącach—7 675 sh t i 4 420 sh t, ołowiu—50 375 sh t i 30 100 sh t, cynku—47 591 sh t i 21 540 sh t.

Stan rynku poszczególnych metali w okresie sprawozdawczym był następujący:

Na rynku miedzi zaznaczyła się lekka wyższość cen. Należy to przypisać tej okoliczności, że popyt na miedź na rynkach pozamerykańskich jest stały i ciągły, przy czym

niektórzy klienci, korzystając z niskich cen, zaopatrują się w ten metal na zapas. Trudno jednak spodziewać się znacznej wyższości cen miedzi, gdyż przeciwdziałają temu duże jej zapasy w Stanach Zjedn.

Na rynku cyny ceny również zlekka wyższoowały, po osiągnięciu w okresie poprzednim nienotowanego od dawna bardzo niskiego poziomu. W dalszym ciągu toczą się między wytwórcami cyny rokowania co do utworzenia rezerwy czyli poolu. Przyznane uczestnikom porozumienia cynowego kwoty wywozowe wynoszą w I kwart. b. r. 12 036 t i w II kwart.—9 562 t, czyli ogółem na I półrocze b. r. 21 598 t. Pierwsze miejsce wśród dostawców cyny stanowią kraje Malajskie, dalej idą Indie Holenderskie, Boliwia, Syjam, Nigeria, Kongo Belgijskie i Indochiny Francuskie.

Rynek ołowiu uczestniczył jedynie w bardzo słabym stopniu w wyższości, która zaznaczyła się w miedzi i cynie w okresie sprawozdawczym. Na ogół jednak położenie tego metalu jest dosyć korzystne, gdyż zapotrzebowanie jego utrzymuje się na zadowalającym poziomie, a produkcja nawet spadła z 159 tys. sh t w styczniu do 147·3 tys. sh t w lutym b. r. Nie wiadomo również, czy zaniechanie zakupu srebra meksykańskiego przez Rząd Stanów Zjedn. nie skłoni Meksyku do zmniejszenia produkcji ołowiu, gdyż srebro stanowiło cenny produkt uboczny, zwiększający rentowność hutnictwa ołowianego.

Rynek cynku doznał w okresie sprawozdawczym bardzo nieznacznej poprawy. Widoki na przyszłość nie są dla cynku korzystne, gdyż na rynku amerykańskim ciężą duże zapasy, wynoszące obecnie 118 tys. sh t. Ceny cynku osiągnęły już tak niski poziom, że producenci nie są skłonni do ich dalszego obniżania, a byłoby raczej gotowi czasowo zaprzestać produkcji.

Ruch cen poszczególnych metali w okresie sprawozdawczym przedstawiał się następująco (pierwsza liczba oznacza transakcje kasowe, druga—terminowe): miedź standard zyskała £ 17/8 wzgl. 2, a miedź elektrolityczna i rafinowana po £ 2½, cyna podrożała w obu wypadkach o £ 3¼, ołów wyższoował w obu wypadkach o £ 3/16, a cynk—o £ ¼ wzgl. ½ na tonie, srebro zyskało d 1/8, wzgl. pozostało bez zmiany, a złoto straciło sh 0·4½ na uncję; ceny innych metali pozostały bez zmiany.

W poniższym zestawieniu podane są ceny wymienionych metali—w £ za 1 016 kg, z wyjątkiem: blachy białej, która notowana jest w sh za skrzynkę o 112 arkuszach o wym. 20"×14"×0'24 mm, platyny—w £ za uncję, złota—w sh za uncję i srebra—w d za uncję:

Metal	Poprzedni okres			Okres sprawozdawczy:		
	ultimo	maksi- mum	mini- mum	ultimo	ultimo	ultimo
Miedź						
standard:						
kasa .	37 ⁷ / ₈ - ¹⁵ / ₁₆	40 ¹ / ₁₆	38 ¹ / ₄	39 ¹³ / ₁₆ - ¹ / ₂		
term.	38 ¹ / ₈ - ³ / ₁₆	40 ⁵ / ₁₆	38 ¹ / ₂	40 ¹ / ₈ - ³ / ₁₆		
elektrol.	41 ³ / ₄ -4 ² / ₃	45 ¹ / ₄	42 ¹ / ₂	44 ¹ / ₄ -45 ¹ / ₄		
rafinow.	41 ¹ / ₂ -4 ² / ₃	45 ¹ / ₄	42 ¹ / ₄	44-45 ¹ / ₄		
Cyna:						
kasa .	167 ¹ / ₂ - ³ / ₄	174	168 ¹ / ₄	170 ³ / ₄ -71		
term.	167 ¹ / ₂ - ³ / ₄	174 ³ / ₄	168 ¹ / ₂	170 ³ / ₄ -71		
Ołów:						
kasa .	15 ¹¹ / ₁₆ - ³ / ₄	16 ³ / ₁₆	15 ⁹ / ₁₆	15 ⁷ / ₈ - ¹⁵ / ₁₆		
term.	15 ¹¹ / ₁₆ - ³ / ₄	16 ¹ / ₈	15 ¹ / ₄	15 ⁷ / ₈ - ¹⁵ / ₁₆		
Cynk:						
kasa .	13 ¹³ / ₁₆ - ⁷ / ₈	14 ¹ / ₈	13 ¹ / ₂	14 ¹ / ₁₆ - ¹ / ₈		
term.	13 ¹³ / ₁₆ - ⁷ / ₈	14 ³ / ₈	13 ⁹ / ₁₆	14 ⁵ / ₁₆ - ³ / ₈		

Glin:				
dla kraju	100	100	100	100
„zagr.	100	100	100	100
Nikiel:				
dla kraju	180-185	185	180	180-185
„zagr.	180-185	185	180	180-185
Blacha				
biała	22½-23	23	22½	22½-23

Platyna				
„spong”	7	7	7	7
Srebro:				
kasa	19 ³ / ₄ -20 ³ / ₄	20 ³ / ₈	19 ⁷ / ₈	20 ⁻³ / ₈
term.	19 ¹ / ₄ - ³ / ₄	20	19 ¹ / ₂	19 ¹ / ₂ - ³ / ₄
Złoto				
	140.0½	140.1½	139.8	139.8

— Na rynku starych metali nastąpiła pewna zniżka. Ceny hurtowe loco Paryż wynosiły w dn. 4/IV 1938 r. (w nawiasie — ceny z dn. 28/III 1938 r.) — we fr. fr. za 100 kg: miedź 490 (500), brąz 470 (480), mosiądz 265 (270), cynk 160 (165), ołów 205 (215).

BIBLIOGRAFIA

„SKŁADNIKI TRANSPORTU MORSKIEGO”. B. ŻÓRAWSKI.—Należąca do serii wydawnictw Instytutu Bałtyckiego praca P. Żórawskiego przedstawia pokrótce organizację i podział pracy w transporcie morskim, jego główne czynniki i ich wzajemne ustosunkowanie, dalej omawia autor: fracht morski, stawki frachtowe liniowe, następnie—dokumenty transportowe, a więc: czarter, konosament oraz dowody zastępcze i pomocnicze. Autor podaje wzory dokumentów jako załączniki do książki w liczbie 8—w oryginale angielskim oraz w tłumaczeniu polskim.

„ZAOPATRYWANIE OKRĘTÓW”. B. KOSELNIK.—Powyższa praca, wydana przez Instytut Bałtycki—wynikła z praktycznych potrzeb naszych kół portowo-żeglugowych. Tzw. shiphandlerka, czyli zaopatrywanie statków w portach morskich, jest działem nader ważnym w gospodarce morskiej i niedość jeszcze rozwiniętym w Gdyni. Tłumaczy się to zjawisko młodością naszego portu, a raczej miasta portowego, stopniowo przystosowującego się do zadań, jakie mu z natury rzeczy przypadły. W tym dziale praca P. Koselnika okaże się z pewnością pożytecznym podręcznikiem, zresztą pierwszym w tym zakresie w języku polskim. Autor przedstawia istotę zaopatrywania okrętów, mówi o artykułach dostaw okrętowych oraz ich charakterze, o handlu zaopatrywania okrętów, o okręcie, jako rynku zbytu, wreszcie o organizacji i działalności zaopatrywania okrętów i przepisach w portach obcych. Poza tym omówione zostało zaopatrywanie okrętów w paliwo, materiały pędne i wodę lodką w Gdyni i w Gdańsku.

„ROLA USTAWODAWSTWA PRZEMYSŁOWEGO W ROZWOJU RZEMIOSŁA”. INŻ. HENRYK MIANOWSKI.—Autor podzielił swą książkę na 3 zasadnicze części: w cz. I dał rys historyczny rozwoju rzemiosła, w cz. II—analizę stosunku ustawodawstwa rzemieślniczego do życia gospodarczego i wreszcie w cz. III—rozwój ustawodawstwa rzemieślniczego w Polsce. Ciekawe uwagi znajdujemy w części pracy, poświęconej ustawodawstwu rzemieślniczemu i jego stosunkowi do życia gospodarczego. Autor dochodzi do wniosku, że obserwując poszczególne etapy rozwoju ustawodawstwa rzemieślniczego, stwierdzamy dwa sprzeczne prądy: 1) tendencje reglamentacyjne oraz 2) tendencje liberalistyczne, wolnościowe. Autor jest zdecydowanym przeciwnikiem ustawodawstwa reglamentacyjnego. W cz. III omawianej pracy znajdujemy interesujące rozważania na temat ustawy przemysłowej z 1927 r. oraz projektów jej nowelizacji z 1937 r. Wywody autora dadzą się ująć w następujące punkty: 1) należy znieść reglamentację rzemiosła, a równocześnie podnieść poziom wykszolenia zawodowego, 2) istniejąca obecnie struktura organizacyjna rzemiosła, która wprowadza szkodliwą dwutorowość do życia gospodarczego, winna ulec gruntownej przebudowie, 3) przyszość i odrodzenie rzemiosła polskiego oprócz należy nie na reglamentacji rzemiosła, która—zdaniem Inż. Mianowskiego—doprowadza przede wszystkim do odcięcia dopływu kapitałów prywatnych do rzemiosła i powstawania kadr „nielegalnych”, lecz na zniesieniu tej reglamentacji przez odpowiednią nowelizację ustawodawstwa przemysłowego.

PRZEGLĄD CZASOPISM

„UPRAWA MORZA”.—Ukazał się w Gdyni zeszyt 1 kwartalnika Morskiego Kolegium Ekonomicznego w Gdyni, pod redakcją Komitetu w składzie PP.: Bolesław Koselnik, Bolesław Polkowski, Aleksander Szulc. Jest to pismo naukowe, poświęcone zagadnieniom, związanym z pracą na morzu. Morskie Kolegium Ekonomiczne, dając tytuł swemu wydawnictwu „Uprawa Morza”, uważa za słuszne, by pojęcie uprawy morza ugruntowało się tak samo mocno w słownictwie naszym, jak to od dawien dawna stało się z uprawą roli.

Cztery poważne rozprawy umieszczono w pierwszej części zeszytu 1 kwartalnika. Są to: Elementy polityki administracyjnej morskich portów handlowych (opracowana przez St. Walewskiego); Perspektywy rozwoju stosunków gospodarczych z Ameryką Łacińską (w opracowaniu Bogusława Żórawskiego); Międzynarodowe porozumienia i konferencje żeglugowe (w opracowaniu Jerzego Krajewskiego); Ustalenie zwyczajów portowych przy przeładunku w porcie gdynińskim (w opracowaniu Tadeusza Brezowskiego). Drugi dział zawiera „Aktualia”—notatki i referaty, dotyczące zagadnień morskich, trzeci dział—recenzje i bibliografię, ostatni, wreszcie—„pro domo sua”, w którym podana jest lista członków M. K. E. oraz wykaz referatów, wygłoszonych w Kolegium.

Materiały, zawarte w „Uprawie Morza”, przedstawiają nie tylko dużą wartość naukową, lecz również stanowią cenny materiał praktyczny dla życia gospodarczego.

N.

P R Z E D R U K D O Z W O L O N Y, L E C Z Z P O D A N I E M Ź R Ó D Ł A

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 5 12 50 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; ZA GRANICĄ: kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100.

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki — zł 500; II i III str. okł. — zł 400; str. zwycz.: 1 str. — zł 300, ½ str. — 200, ¼ str. — zł 125, ⅛ str. — zł 75. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓŁEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, ½ str. — zł 110, ¼ str. — zł 80, ⅛ str. — zł 70, ⅙ str. — zł 55, ⅙ str. — zł 40, ⅙ str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse itp. do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor naczelny: CZESŁAW PECHE

Redaktor: WACŁAW SZURIG

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
JERZY LUBOWICKI

Redaktor działu rolniczego:
CZESŁAW BOBROWSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
BOLESŁAW KACZMARKIEWICZ

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL”

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

Kolej Lokalna Tarnopol-Zbaraż, Spółka Akcyjna w likwidacji

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Spółki Akcyjnej w likwidacji „Kolej Lokalna Tarnopol—Zbaraż” odbędzie się w dn. 12 maja 1938 r. o godz. 10 przed poł w lokalu Biura Małopolskich Kolei Lokalnych we Lwowie, ul. Jagiellońska Nr 1, II p. z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie sprawozdania Likwidatorów z czynności oraz Rady Nadzorczej (Komisji Rewizyjnej) o zamknięciu rachunków za okres czasu od 1 czerwca do 31 grudnia 1937 r. i uchwała co do udzielenia absolutorium Likwidatorom i Radzie Nadzorczej (Komisji Rewizyjnej);

2) Użycie zysku.

Warunki prawa uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu określa § 20 statutu Spółki.

790

Likwidatorzy

II OGŁOSZENIE

Zarząd Kaliskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu Edmund Gaede

Spółka Akcyjna w Kaliszu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 maja 1938 r. o godz. 17 w lokalu Zarządu w Kaliszu odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania bilansu, oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1937 i pokwitowanie władz Spółki; 2) Podział zysku; 3) Wybór władz Spółki; 4) Wynagrodzenie władz Spółki; 5) Upoważnienie Zarządu do otwierania kredytu w instytucjach bankowych i u osób prywatnych, oraz zaciąganie długo- lub krótko-terminowych pożyczek z zabezpieczeniem hipotecznym; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w posiedzeniu Zgromadzenia, winni — stosownie do art. 399 § 2 Kodeksu Handlowego — przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia złożyć swoje akcje, bądź odnośne dowody posiadania akcji na ręce Zarządu do Biura Spółki w Kaliszu przy ul. Szopena Nr 27.

W razie niedojścia zebrania do skutku w terminie wymienionym, następne Walne Zgromadzenie odbędzie się w dn. 28 maja 1938 r. o godz. 17 w tymże lokalu i będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.

564-15-18

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe

Mieczysław Zagajski, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że na dz. 10 maja 1938 r. o godz. 18 w lokalu Spółki przy ul. Pierackiego 17 zwołane zostaje

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat;

4) Podział zysku;

5) Pokwitowanie władz Spółki z czynności za ubiegły rok operacyjny;

6) Wybór członków Zarządu;

7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki co najmniej na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia.

712

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki Akcyjnej „Gazolina“

odbędzie się we Lwowie w lokalu własnym ul. Leona Sapiehy L. 3 w dn. 14 maja 1938 r. o godz. 17

Porządek dzienny:

1) Otwarcie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;

2) Zatwierdzenie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;

3) Przedłożenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, jako też r-ku strat i zysków i protokołu rewizyjnego Rady Nadzorczej Spółki za 1937 r. oraz udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;

4) Rozdział czystego zysku.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia do depozytu w Banku Naftowym S. A. we Lwowie ul. L. Sapiehy 3.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia. Żądania te powinny być zgłoszone nie później, niż na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

725-17-18

II OGŁOSZENIE

Likwidatorzy Banku Handlowego w Łodzi, Spółki Akc. w likwidacji

odwołują niniejszym termin 60 Zwyczajnego Walnego Zebrania Akcjonariuszów, wyznaczony na dz. 22 kwietnia 1938 r., i jednocześnie zawiadamiają PP. Akcjonariuszów, że

60 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w sobotę dn. 14 maja 1938 r. o godz. 14 w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 102 w lokalu Stowarzyszenia Techników z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Rady, Likwidatorów i Komisji Rewizyjnej, oraz bilansu i rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1937 r. i udzielenie pokwitowania władzom Banku z ich czynności w 1937 r.; 3) Upoważnienie Likwidatorów do sprzedaży pozostałych nieruchomości Banku; 4) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 5) Określenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej; 6) Ustalenie budżetu na 1938 r.

Do uczestnictwa w powyższym Zgromadzeniu mają prawo Akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed terminem zgłoszą swe akcje na okaziciela w kasach Banku Handlowego w Łodzi Sp. Akc., w likwidacji, Oddziału jego w Lublinie, lub w Commerz- und Privat-Bank w Berlinie, lub też u The British Overseas Bank Ltd. w Londynie. Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

692

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

Okręgowy Zakład Elektryczny w Tarnowie, Spółka Akcyjna

odbędzie się w dn. 13 maja 1938 r. o godz. 11 w lokalu Spółki w Mościcach z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1937 r. i pokwitowanie władz Spółki;

2) Podział czystego zysku za 1937 r.;

3) Zmiana § 6 statutu Spółki przez powiększenie ilości członków Rady Nadzorczej z 5 osób na 7 osób;

4) Wybory członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;

5) Wolne wnioski.

Mościce, dn. 14/IV 1938 r.

710-17-18

Zarząd „Wolbrom” Fabryki Wyrobów Gumowych

Spółka Akcyjna w Wolbromiu

podaje niniejszym do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1938 r. o godz. 15 odbędzie się w Olkuszu w lokalu Spółki Akcyjnej „Olkusz”

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz r-ku strat i zysków za rok operac 1937;
- 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków względnie pokryciu strat;
- 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór lub odwołanie władz Spółki;
- 6) Określenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski Zarządu oraz Akcjonariuszów.

Akcjonariusze życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na tydzień przed Walnym Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucjach kredytowych oraz niżej wyszczególnionych zagranicznych, na które zezwolił Minister Skarbu w myśl art. 399 K. H.

1) Anglo Tschecho-Slovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank u. Diskonto-Gesellschaft Berlin, 3) Dresdner Bank in Berlin, 4) Anglo International Bank Ltd. London E. C. 3, 5) Credito Italiano Trieste, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 7) Schoeller u. Comp. Bankhaus, Wien, 8) Schweizerischer Bank Verein, Zurich, 9) Ungarische Kredit Bank, Budapest V, i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz — lub innych w ogłoszeniach podanych.

Pismo, przy którym akcjonariusz składa oryginalne akcje w Spółce, oraz zaświadczenie złożenia akcji u notariusza lub instytutu kredytowego, winno zawierać wzmiankę, iż akcje nie zostaną podjęte, względnie wydane przed ukończeniem Zgromadzenia.

**„Wolbrom” Fabryka Wyrobów Gumowych
Spółka Akcyjna w Wolbromiu**

769-18-20

(Dr Völker)

(ppa Krokosz)

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy

Tow. Białostockiej Manufaktury „Eugeniusz Becker i S-ka”

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 11 maja 1938 r. o godz. 15 odbędzie się w Warszawie w gmachu Resursy Obywatelskiej, Krakowskie Przedmieście Nr 64

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1937 r. i powzięcie odnośnych uchwał; 4) Wybory członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

O ileby Walne Zgromadzenie nie odbyło się w oznaczonym wyżej terminie z powodu braku quorum, następne Walne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym lokalu w dn. 14 maja 1938 r. o godz. 15 i będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanego na nim kapitału.

727-17-18

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Olkusz” Fabryka Naczyń Emaliowanych w Olkuszu

zawiadamia, że w dn. 30 maja 1938 r. o godz. 14 odbędzie się w lokalu Spółki w Olkuszu, Fabryczna 8

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1937; 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków z roku 1937; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybory do władz Spółki; 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz odszkodowania dla członków Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie odebrać ich przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej, względnie w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschechoslovakische Bank, Prag; 2) Deutsche Bank und Disconto Gesellschaft, Berlin; 3) Anglo International Bank Ltd. London EC 3; 4) Credito Italiano, Trieste; 5) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien; 6) Schoeller & Comp. Bankhaus, Wien; 7) Schweizerischer Bank Verein, Zurich; 8) Ungarische Allgemeine Kredit Bank, Budapest V i 9) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Zaświadczenia powyższe zawierać muszą oprócz oznaczenia ilości i numerów akcji także zapewnienie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

770-18-20

II OGŁOSZENIE**Agrar- und Commerzbank, Spółka Akcyjna, Katowice**

W myśl § 15 statutu, zaprasza się PP. Akcjonariuszów naszej Spółki na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w piątek dn. 20 maja 1938 r. o godz. 4 po poł. w lokalu naszego banku.

Porządek dzienny:

- 1) Przedłożenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1937. Sprawozdanie Rady o jej sprawdzeniu. Uchwalenie bilansu i podział zysku; 2) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie; 3) Wybory do Rady.

Akcje na okaziciela dają prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w Spółce przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.

Katowice, dn. 13 kwietnia 1938 r.

Zarząd: Küper, Michalke

722-17-18

Sąd Okręgowy w Jaśle

Wydział II. Handlowy

Dnia 7/4 1938 r.

R. H. B. I. 60.

W rejestrze handlowym przy firmie

**„Jasło” Zakłady Przemysłowo-Naftowe
Gartenberg i Schreyer, Spółka Akcyjna w Niegłowicach**

zarządza się wpis:

Uchwałą Zarządu z dn. 7 grudnia 1937 r. członkami Komitetu Wykonawczego wybrani: Henryk Gartenberg i Dr Leopold Tigerman, a do podpisywania firmy delegowani: Ignacy Schreyer i Franciszek Henryk Schuster, z których każdy uprawniony jest do podpisywania firmy łącznie z jednym członkiem Komitetu Wykonawczego lub prokurentem.

776

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW****Banku Kwilecki, Potocki i S-ka, Spółka Akcyjna w Poznaniu**

odbędzie się w piątek dn. 27 maja 1938 r. o godz. 16 (4 po poł.) w lokalu Banku w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 11, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie za rok 1937 i przedłożenie bilansu i obrachunku zysków i strat na dz. 31 grudnia 1937 r.; 2) Zatwierdzenie bilansu i obrachunku zysków i strat, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, oraz powzięcie uchwały co do podziału zysku; 3) Wybór członków Rady Nadzorczej; 4) Wnioski bez uchwał.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni akcje swoje złożyć najpóźniej 7 dni przed terminem Zgromadzenia w instytucji naszej w Poznaniu lub w Oddziałach: w Gdańsku, Inowrocławiu, Ostrowie Wlkp. i Katowicach, z tym, że ich nie odbiorą przed ukończeniem tego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniach należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ kapitału akcyjnego, mają prawo żądania umieszczenia na porządku obrad dodatkowych spraw, zgłoszonych nie później, jak 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

797

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Kopalń Węgla „Flora“, Spółka Akcyjna

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że — w myśl § 16 Statutu Spółki — zwołuje

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

na dz. 24 maja 1938 r. o godz. 11 w lokalu Zarządu w Warszawie, Aleje Jerozolimskie Nr 28, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1937 r. i powzięcie uchwały o pokryciu strat; 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 4) Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania, obciążania i wydzierżawiania nieruchomości; 5) Ustalenie liczby członków Zarządu, wybory uzupełniające do Zarządu oraz wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Plan działalności i budżet na 1938 r.; 7) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 8) Wolne wnioski.

Zgodnie z § 21 statutu Spółki, Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe wnioski na porządek dzienny w terminie, w tymże paragrafie wskazanym.

849

I OGŁOSZENIE

Zarząd Hotelu Bristol, Spółki Akcyjnej w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

odbędzie się w dn. 31 maja 1938 r. o godz. 17.30 w sali konferencyjnej Hotelu Bristol w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 42/44, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1937; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1937; 4) Udzielenie absolutorium Zarządowi; 5) Budżet na rok 1938; 6) Powzięcie uchwały w przedmiocie wyboru pism dla umieszczania publikacji; 7) Wybory do Zarządu i wybór Komisji Rewizyjnej; 8) Udzielenie Zarządowi pełnomocnictw do działania w interesach ogólnych i hipotecznych Spółki; 9) Wnioski Akcjonariuszów na Walne Zgromadzenie, zgłoszone w terminie ustawowym.

PP. Akcjonariusze, chcący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni do dn. 24 maja 1938 r. włącznie złożyć w biurze Hotelu Bristol w Warszawie swe akcje czy też świadectwa depozytowe, przewidziane ustawowo.

840-18-21

Zarząd Spółki Akcyjnej Rabel Polski, Spółka Akcyjna

w Bydgoszczy

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszy, że w dn. 25 maja 1938 r. o godz. 11 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

w lokalu Sp. Akc. Siła & Światło w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu na dz. 31/XII 1937 r. i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1937, podział zysków oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki; 4) Uchwała w sprawie zmiany statutu Spółki, a mianowicie uzupełnienie § 14 statutu przez dodanie do istniejącego tekstu następującego zdania: „Rada Nadzorcza może powołać Komitet Wykonawczy, wybrany z pośród członków Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza ustala zakres działania Komitetu Wykonawczego”; 5) Wybory członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 6) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej, delegatów Rady do Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok 1938.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia, tj. najpóźniej w dn. 18 maja 1938 r. w biurze Spółki w Bydgoszczy przy ul. Fordońskiej 106 lub w Biurze Warszawskim Spółki w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 i jeżeli nie będą odebrane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w krajowej instytucji kredytowej. Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji i stwierdzać, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do § 10 Statutu, Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.

808

I OGŁOSZENIE

Zarząd Kompanii Handlu Zamorskiego, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

odbędzie się w dn. 28 maja 1938 r. o godz. 17 w lokalu Spółki przy ul. Moniuszki 6 w Warszawie, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołów;
- 3) Sprawozdanie Zarządu z roku operacyjnego 1937;
- 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 5) Powzięcie uchwał co do zysków i strat z 1937 r.;
- 6) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 7) Uchwały, związane z preliminarzem budżetowym, planem organizacyjnym i programem działalności na 1938 r.;
- 8) Zmiana paragrafu 5 statutu Spółki, a mianowicie uchylenie brzmienia dotychczasowego i zastąpienie go treścią następującą: „Rada Nadzorcza składa się co najmniej z pięciu członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie na okres lat trzech. Na czas do najbliższego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Rada ma prawo kooptować dalszych członków. Członkowie Rady Nadzorczej wybierają corocznie ze swego grona prezesa i co najmniej jednego wiceprezesa. Corocznie ustępuje jedna trzecia członków Rady Nadzorczej. Odnowienie Rady Nadzorczej następuje początkowo przez losowanie, później zaś według starszeństwa wyboru. Ustępujący mogą być wybrani ponownie. Uchwały Rady zapadają zwykłą większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga głos prezesa, lub w razie jego nieobecności przewodniczącego. Dla ważności uchwał Rady wymagana jest obecność jednej trzeciej części członków Rady, jednak nie mniej, jak trzech członków. Członkowie Rady Nadzorczej pobierają za swe czynności wynagrodzenie, którego wysokość określi Walne Zgromadzenie”;

- 9) Wybory Rady Nadzorczej;
- 10) Wybory uzupełniające do Zarządu;
- 11) Wybory 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 12) Wolne wnioski.

845

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki Osadniczej w Poznaniu, Spółki Akcyjnej

odbędzie się w wtorek dn. 24 maja 1938 r. o godz. 17 w lokalu Spółki przy ul. Rzeczypospolitej Nr 1 z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie Zarządu i przedłożenie rachunków za 1937 r.; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej; 3) Zatwierdzenie sprawozdań, przyjęcie bilansu i rachunku zysków i strat za rok obrotowy 1937 oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 4) Uchwała co do zużycia zysku; 5) Zmiana § 12 statutu Spółki co do liczby członków Rady Nadzorczej w ten sposób, że „Rada Nadzorcza składa się z pięciu członków”; 6) Wybory do Rady Nadzorczej.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem Zarządowi Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone Zarządowi Spółki zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału, mogą wnieść o umieszczenie dodatkowych spraw na porządku dziennym obrad Walnego Zgromadzenia. W tym celu akcjonariusze winni zgłosić do Zarządu pisemne żądanie, wskazując konkretne wnioski, oraz udowodnić posiadanie wymaganej ilości akcji i to nie później jak na 14 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia.

Poznań, dn. 19 kwietnia 1938 r.

Spółka Osadnicza w Poznaniu Spółka Akcyjna

(—) Jan Słomiński

777

II OGŁOSZENIE

**Zarząd firmy Polskie Towarzystwo Akumulatorowe „Petea”
SPOŁKA AKCYJNA**

zawiadamia w II terminie PP. Akcjonariuszów Spółki, że w dn. 14 maja 1938 r. o godz. 16 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Kopernika Nr 13 m. 7 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z poniższym porządkiem obrad:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Rady Nadzorczej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1937 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 4) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej i ich wynagrodzenie;
- 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć posiadane akcje w siedzibie Spółki przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia i nie mogą być one odebrane przed ukończeniem tegoż, a to w myśl art. 399 par 2 K. H. 730-17-18

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

A. Piasecki, Fabryka Czekolady w Krakowie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 28 maja 1938 r. o godz. 17 w biurze fabryki w Krakowie przy ul. Wrocławskiej L. 17 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 1937; 3) Rozpatrzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok 1937; 4) Zatwierdzenie rachunku bilansu oraz strat i zysków za rok 1937 oraz udzielenie absolutorium Zarządowi; 5) Wybór nowych członków Rady Nadzorczej.

PP. Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć swoje akcje lub właściwe kwity depozytowe, najpóźniej do dn. 20 maja 1937 r. w biurze fabryki w Krakowie przy ul. Wrocławskiej 17. 783-18-20

II OGŁOSZENIE

**XII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW FIRMY**

Walcownie Metali, Spółka Akcyjna

odbędzie się w piątek dn. 13 maja 1938 r. o godz. 10 przed poł. w Dziedzicach, w lokalach biurowych Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie z działalności Spółki za rok operacyjny 1937;
- 2) Zamknięcie roczne z sprawozdaniem Komisji Rewizyjnej;
- 3) Powzięcie uchwały w sprawie podziału zysku i wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej, Delegata Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej, oraz wysokości żetonu dla Rady Nadzorczej;
- 4) Udzielenie pokwitowania;
- 5) Wybór Rady Nadzorczej i jednego członka Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, uprawnieni do głosowania, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje najpóźniej na 8 dni przed terminem Zgromadzenia, tj. do dn. 6 maja b. r. w jednym z następujących banków:

Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Białej, Śląski Zakład Kredytowy, Spółka Akcyjna w Bielsku n/Śl., Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A., Oddział Biała, lub też w Kasie Spółki w Dziedzicach. Dziedzice, dn. 19 kwietnia 1938 r.

Walcownie Metali, Spółka Akcyjna
Zarząd

739-17-18

II OGŁOSZENIE

Fabryka Wyrobów Ceramicznych „Opoczno”, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że w dn. 14 maja 1938 r. o godz. 18 odbędzie się w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Szopena 12

**ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW
SPOŁKI**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1937; 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z dokonanych w roku sprawozdawczym czynności; 4) Sprawa zużycia „specjalnej rezerwy do dyspozycji Zarządu” i powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku; 5) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wynagrodzenie członków Zarządu.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu winni złożyć swe akcje przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Szopena 12. 767-17-18

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Towarzystwo Przemysłu Metalowego K. RUDZKI i S-ka, Sp. Akc.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 12 maja 1938 r. o godz. 5 po poł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Wiejskiej Nr 3

ZWYCZAJNE 62 WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1937 oraz powzięcie uchwały o rozdziale zysków, względnie pokryciu strat;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu i planu działań za 1938 r.;
- 4) Potwierdzenie upoważnienia Zarządu do korzystania z kredytów w instytucjach finansowych i u osób prywatnych, zaciągania wszelkiego rodzaju pożyczek krajowych i zagranicznych, tudzież do hipotecznego ich zabezpieczenia;
- 5) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących;
- 6) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni — stosownie do art. 399 Kodeksu Handlowego — złożyć w siedzibie Zarządu Spółki (Wiejska 3) w godzinach biurowych (między 10 i 3 po poł.) najpóźniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia akcje lub świadectwa depozytowe. 723-17-18

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓWPomorskiej Elektrowni Krajowej „Gródek“, Spółka Akcyjna
w Toruniu

odbędzie się we wtorek dn. 31 maja 1938 r. o godz. 19 w lokalu Starostwa Krajowego Pomorskiego w Toruniu przy ulicy Fosa Staromiejska 1.

Porządek obrad:

1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1937; 2) Podział zysków za rok 1937; 3) Udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania z wykonanych obowiązków; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących. Właściciele akcji Nr 1—15 300 dokonują wyboru nowych członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących przez nich wybranych członków, poza tym wybiera reszta Akcjonariuszów i to każda grupa w oddzielnym głosowaniu. Na każdą akcję od Nr 30 001 do 60 000 przypadają po 2 głosy; 5) Wolne wnioski.

Zgłoszenia dodatkowe do porządku obrad winny być dokonane przez co najmniej $\frac{1}{10}$ kapitału zakładowego nie później jak do 16/V 1938 r.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni złożyć Zarządowi Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje lub kwity złożenia akcji u notariusza lub w krajowej instytucji kredytowej z podaniem wartości i numerów złożonych akcji oraz zastrzeżenia co do niewydania akcji przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Pomorska Elektrownia Krajowa „Gródek” Sp. Akc.

Zarząd:

(—) Inż. A. Hoffmann 812

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi w Warszawie

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w dn. 27 maja o godz. 19 w lokalu Zarządu Spółki przy ul. Św. Krzyskiej 23 w Warszawie z następującym porządkiem dziennym:

1) Zażądanie zebrania; 2) Wybór przewodniczącego; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok 1937; 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorium; 5) Przyjęcie budżetu na rok 1938; 6) Wybory uzupełniające do Zarządu i Rady; 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w biurze Zarządu Spółki Warszawa, ul. Św. Krzyska 23.

860

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Narzędzi Chirurgicznych, Weterynaryjnych
i Wyrobów Stalowych Ostrych Alfons Mann. Spółka Akcyjna
w Warszawie

zaprasza PP. Akcjonariuszów Spółki na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

wyznaczone w dn. 24 maja 1938 r. o godz. 18 w siedzibie Zarządu Spółki, plac Małachowskiego 2.

Porządek obrad:

1) Wybór przewodniczącego Zebrania; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i Zarządu, zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1937 r., podział zysku oraz udzielenie Zarządowi absolutorium; 3) Uchwalenie preliminarza wydatków na 1938 r. i określenie wynagrodzenia władz Spółki; 4) Wybór jednego członka Zarządu i pięciu członków Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w tym Zebraniu, winni złożyć swoje akcje najpóźniej na dni siedem przed Zgromadzeniem w biurze Zarządu Spółki.

859

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Polskie Zakłady Impregnacyjne“
SPOŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

XV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 24 maja 1938 r. o godz. 13 w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Mokotowska 46, z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie za 1937 r.; 2) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1937 oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki; 3) Uchwała o podziale zysku; 4) Uchwalenie tantiemy i żetonów dla Rady Nadzorczej; 5) Wnioski w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla stałego delegata Rady Nadzorczej; 6) Wybory do Rady Nadzorczej; 7) Wnioski i interpelacje. W myśl przepisów statutu, mają prawo głosować na Walnym Zgromadzeniu tylko ci Akcjonariusze, którzy najpóźniej na siedm dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą akcje w godzinach biurowych w Kasie Spółki w Warszawie, ul. Mokotowska 46 lub w Powszechnym Banku Kredytowym S. A. w Warszawie, ul. Moniuszki 10, Schweizerische Kreditanstalt w Zurychu oraz w Zentral-Europäische Länderbank w Wiedniu.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ kapitału akcyjnego, mają prawo żądania umieszczenia na porządku obrad dodatkowych spraw, zgłoszonych nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

856

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Przemysł i Handel Włókienniczy „Print“
SPOŁKA AKCYJNA

podaje niniejszym do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w siedzibie Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr 56 w Łodzi w dn. 25 maja 1938 r. o godz. 1 po poł.

Porządek dzienny:

1) Zażądanie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie bilansu, rachunku strat i zysków, sprawozdania Zarządu i sprawozdania Komisji Rewizyjnej za 1937 r.; 3) Udzielenie absolutorium władzom Spółki; 4) Podział zysku; 5) Wybór członków Zarządu i podział czynności między nimi; 6) Wybór Komisji Rewizyjnej; 7) Wynagrodzenie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 8) Uchwała w sprawie pism, w których mają być zamieszczane ogłoszenia, dotyczące Spółki.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni — stosownie do art. 399 Kodeksu Handlowego — złożyć Zarządowi swe akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej, przynajmniej na dni siedem przed terminem Walnego Zgromadzenia.

872-18-20

Fabryka Tektury i Papieru „Fordon“, Spółka Akcyjna

Warszawa, Mazowiecka 1

Bilans w dn. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomość, maszyny i urządzenia techniczne i ruchomości zł 1 414 286'89; Kasa zł 10 609'69; Banki zł 49 225'26; Weksle zł 5 858'05; Odbiorcy zł 93 038'39; Papiery wartościowe i udziały zł 42 627'62; Zapasy gotowych wyrobów, surowców i różnych materiałów zł 400 476'41; Inne należności zł 27 103'99; Razem aktywa zł 2 043 226'30.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 750 000'00; Kapitał zapasowy zł 38 617'90; Odpisy na umorzenie zł 525 933'34; Akcepty długoterminowe zł 113 313'26; Akcepty krótkoterminowe zł 76 056'42; Różni wierzyciele zł 413 606'24; Czysty zysk zł 125 699'14; Razem pasywa zł 2 043 226'30.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji i sprzedaży zł 231 965'34; Podatki i świadczenia zł 72 741'17; Amortyzacja zł 133 576'80; Czysty zysk zł 125 699'14; Razem zł 563 982'45.

MA. — Zysk brutto na produkcji zł 555 696'52; Różnice kursowe zł 525'50; Wpływy nadzwyczajne zł 7 760'43; Razem zł 563 982'45.

846

Zarząd Spółki Akcyjnej Wyrobów Bawełnianych I. K. Poznańskiego

w Łodzi

podaje do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 28 maja 1938 r. o godz. 16 w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Ogrodowej 17, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zwołanie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie tych sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1937 r.; 3) Powzięcie uchwały co do podziału zysku wzgl. pokrycia strat; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 5) Ustalenie preliminarza na 1938 r.; 6) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 7) Wynagrodzenie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 8) Zmiana statutu przez dodanie w końcu § 4 zdania: „Akcje zarówno zwykłe jak i uprzywilejowane mogą być umarżane”.

Właściciele akcji imiennych i świadectw tymczasowych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia. Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w siedzibie Spółki w Łodzi, ul. Ogrodowa 17, przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

837

Zakłady Garbarskie „Ursus“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

w Łodzi, ul. Długosza 27/31

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Grunty fabryczne zł 98 058'57; Budyńki zł 323 917'87; Urządzenie techniczne: maszyny, narzędzia itp. zł 272 757'97; Ruchomości zł 5 239'98; Razem zł 699 974'39; Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 983'79; Papiery wartościowe: Pożyczka Narodowa zł 10 740'00; Pożyczka Inwestycyjna zł 3 000'00; Razem zł 13 740'00; Weksle w portfelu zł 15 572'15; Materiały: skóry gotowe na składzie zł 183 137'80, skóry gotowe w Rosenblatta zł 237'60, garbniki zł 29 675'12, materiały pomocnicze zł 6 069'95, razem zł 219 120'47; Opał zł 70'30; Dłużnicy: Banki zł 34 227'62; Odbiorcy zł 69 523'93; Odbiorcy wątpliwi zł 24 197'97; Razem zł 127 949'52; Razem zł 377 436'23; Sumy przechodnie zł 524'50; Straty w 1937 r. zł 32 486'04; Ogólna suma zł 1 110 124'16.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 493 950'00; Kapitał amortyzacyjny zł 312 508'17; Zobowiązania: akcepty zł 97 000'00; Wierzyciele: Udziałowcy zł 187 003'54; Różni zł 2 936'18; Razem zł 189 939'72; Razem zł 286 939'72; Sumy przechodnie zł 15 804'96 i zł 1 218'31; Ogólna suma zł 1 110 421'16.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Rk bilansu otw. zł 4 781'83; Rk reparacji zł 5 775'92; Rk kosztów handlowych zł 15 209'82; Rk proc. i prow. zł 3 327'60; Rk pensji zł 45 460'00; Rk podatków zł 8 248'42; Rk różnic kursowych zł 4'18; Rk świadczeń socjalnych zł 3 557'26; Razem zł 81 583'20; Ogólna suma zł 86 365'03.

MA. — Rk dłużników i wierzyciele zł 4 781'83; Rk skór gotowych zł 49 097'16; Rk bilansu zamknięcia zł 32 486'04; Razem zł 81 583'20; Razem zł 86 365'03.

873

!!! Najwygodniej podróżować samolotem !!!

Zarząd Spółki Akcyjnej „Stowinkol“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 4 maja 1938 r. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie Pl. 3 Krzyży Nr 8 odbędzie się w pierwszym terminie o godz. 19, a w drugim terminie o godz. 20, bez względu na ilość reprezentowanych akcji

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór prezydium; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 3) Zatwierdzenie nabycia przedsiębiorstw filii przy ul. Rynkowej i Targowej przez Spółki z ogr. odp. „Polski Hurt Za Żelazną Bramą“ i „Chrześcijańska Hurtownia na Pradze“. Sprawa filii mydlarskiej w Wielopolu; 4) Bilans za 1937 r.; 5) Sprawa pokrycia strat za lata 1935, 1936 i 1937 w sumie zł 115 136'31 przez dopłacenie odpowiednich kwot do akcji i pociągnięcie winnych do odpowiedzialności; 6) Absolutorium za lata 1936 i 1937 dla Zarządów, dla dwóch członków Rady Nadzorczej, którzy nie otrzymali absolutorium w dn. 22/XI 1937 r. i ustępującej Rady Nadzorczej; 7) Wybór nowych władz Spółki; 8) Wykonanie uchwały z dn. 29/IV 1937 r. o podwyższeniu kapitału akcyjnego do zł 300 000 i reasumpcja uchwalonej równocześnie obniżki o zł 50 000 do zł 250 000, w związku z czym § 4 statutu Spółki otrzymuje brzmienie: „Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 300 000 i podzielony jest na trzy tysiące akcji po zł 100 akcja“; 9) Wnioski akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć Zarządowi Spółki, Pl. 3 Krzyży 8, swoje akcje lub dowody ich posiadania przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 847

I OGŁOSZENIE

Zarząd Warszawskiego Towarzystwa Kopalń Węgla
i Zakładów Hutniczych, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 maja 1938 r. o godz. 11 rano odbędzie się w lokalu Zarządu Towarzystwa, przy ul. Czackiego 6

68 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z porządkiem dziennym następującym:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu za 1937 r., bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1937 r. wraz z zatwierdzeniem wniosku Zarządu w tym przedmiocie; 3) Pokwitowanie Rady Nadzorczej i Zarządu z czynności; 4) Ustalenie liczby członków Rady Nadzorczej; 5) Wybory do Rady Nadzorczej; 6) Ustalenie stałego uposażenia Rady Nadzorczej.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, właściciele zaś akcji na okaziciela — jeżeli na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyli swoje akcje w biurze Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej lub takiej zagranicznej, na którą zezwoli Minister Skarbu. W zaświadczeniu należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. 857

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Grand Hotel“ w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, iż w dn. 24 maja 1938 r. o godz. 17 w siedzibie Zarządu Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr 72 w Łodzi, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok 1937 i udzielenie absolutorium władzom Spółki; 3) Zatwierdzenie budżetu na rok 1938; 4) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w powyższym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje wzgl. świadectwa depozytowe Zarządowi Spółki co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia (§ 17 statutu). 874-18-20

Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich

SPÓŁKA AKCYJNA

Siedziba: Warszawa, ul. Kapucyńska Nr 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Ponieważ Walne Zgromadzenie, zwołane na dz. 20 kwietnia 1938 r., nie mogło się odbyć z powodu złożenia niewystarczającej liczby akcji, przeto Zarząd Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółki Akcyjnej, zwołuje, zgodnie z § 34 Statutu,

powtórne Walne Zgromadzenie

w dn. 17 maja 1938 r. na godz. 11 w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ulicy Kapucyńskiej Nr 3.

Porządek dzienny:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i mianowanie przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej za okres operacyjny 1936;
- 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków i podział zysków;
- 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorium co do wypełnienia powierzonych im obowiązków;
- 5) Mianowanie członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących z powodu upływu czasu trwania ich mandatów;
- 6) Mianowanie członka Rady Nadzorczej;
- 7) Ustalenie poborów członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

Nie zgłoszono do dnia dzisiejszego wniosku o uzupełnienie porządku dziennego dodatkowymi sprawami.

Zgromadzenie to będzie mogło powziąć uchwały, ważne bez względu na liczbę złożonych akcji.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w wymienionym wyżej Zgromadzeniu; złożenie przez nich akcji nie jest wymagane.

Właściciele akcji na okaziciela, życzący sobie wziąć udział w wymienionym powyżej Zgromadzeniu lub być zastąpionymi przez pełnomocnika, winni złożyć swoje akcje najpóźniej dn. 7 maja 1938 r.:

we Francji: w Banku „Sté Gle de Crédit Industriel et Commercial” w Paryżu, 66, rue de la Victoire, i w jego oddziałach, a na prowincji — we wszystkich bankach miejscowych, należących do jego grupy;

w banku „Banque de l'Union Parisienne” w Paryżu, 6 et 8, Boulevard Haussmann;

w banku „MM. de Neuflyze et Cie” w Paryżu, 31, rue Lafayette;

w banku „Banque Franco-Polonaise” w Paryżu, 15, rue des Pyramides;

w Szwajcarii: w banku „Banque Darier et Cie” w Genewie, 4, Boulevard du Théâtre;

i najpóźniej dn. 9 maja 1938 r.:

w Polsce: w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Kapucyńska Nr 3;

w Banku Handlowym w Warszawie;

w Banku Dyskontowym Warszawskim;

w Banku Francusko-Polskim w Warszawie, ul. Czackiego 4.

Akcje, złożone w ten sposób, pozostaną w depozycie aż do rozwiązania Walnego Zgromadzenia.

Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

795

Zarząd

Zarząd Towarzystwa Warszawskich Kolei Dojazdowych

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia Akcjonariuszów, że w dn. 11 maja 1938 r. o godz. 12 odbędzie się w lokalu Spółki, Marszałkowska 9

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Spółki za rok 1937;
- 2) Ustalenie ilości członków Rady Nadzorczej;
- 3) Wybór 2 członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących według starszeństwa wyboru;
- 4) Delegowanie do 31 grudnia 1938 r. dwóch członków Rady Nadzorczej do wykonywania nadzoru nad działalnością Zarządu i udzielenie im prawa łącznego podpisu z obecnymi prokurentami;
- 5) Wybór 1 członka Zarządu na miejsce ustępującego z losowania;
- 6) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży zbędnych dla eksploatacji placów: a) z terenów na połączeniu l. Grójeckiej i Wilanowskiej pod Piasecznem działek NN 37, 38a i 38b ogólnej powierzchni 748 m², b) z terenów st. Gołków powierzchni około 450 m² lub wiele się okaże w naturze.

Ponadto na żądanie grupy Akcjonariuszów, reprezentujących więcej niż $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, wstawia się do porządku dziennego: 7) Upoważnienie Rady Nadzorczej do powzięcia decyzji w sprawie ewentualnej przebudowy l. Wilanowskiej; 8) Wybór drugiego członka Zarządu na miejsce ustępującego z losowania; oraz jako podpunktów wyżej wymienionego 1 punktu porządku dziennego: a) sprawozdanie Zarządu z działalności za 1937 r., b) protokół Rady Nadzorczej, dotyczący okresu 1937 r., c) zatwierdzenie użycia kapitału zapasowego na pokrycie strat, d) zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1937 r., e) powzięcie uchwały w sprawie strat za 1937 r., f) udzielenie absolutorium dla Zarządu Spółki.

U w a g i: 1) Termin składania akcji do 2 maja r. b. 2) W myśl art. 61 Prawa o Spółkach Akcyjnych Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.

794

Spółka Akcyjna Fabryki Portland-Cementu „Szczakowa”

w Ciężkowicach

Zamknięcie rachunkowe za rok 1937

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty zł 478 858'91; Zabudowania zł 4 667 785'56; Kolej normalnotorowa zł 115 612'43; Maszyny i urządzenia fabryczne zł 10 450 984'70; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 134 053'37; Patenty zł 30 000'00; Razem zł 15 877 294'97; Majątek płynny: Gotówka w kasie i w bankach zł 177 033'09; Papiery procentowe zł 66 889'84; Weksle w portfelu i w inkasie zł 381 695'03; Akcje i udziały zł 171 879'26; Materiały zł 458 059'51; Półfabrykaty zł 94 432'81; Gotowe wyroby i towary zł 632 967'54; Dłużnicy zł 1 065 554'40; Straty z lat ubiegłych zł 1 346 162'01; **Ogółem zł 20 271 968'46.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje i kaucje zł 288 346'13.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 5 000 000'00; Kapitał amortyzacyjny zł 8 878 443'25; Zobowiązania: Wierzytelle różni zł 5 009 239'73; Fundusz dla wsparć urzędników i robotników zł 125 000'00; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 677 548'15; Zysk za rok 1937 zł 581 737'33; **Ogółem zł 20 271 968'46.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje i kaucje zł 288 346'13.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Ogólne koszty administracji zł 181 255'02; Ogólne koszty fabrykacji zł 5 575 349'66; Koszty opakowania zł 627 581'04; Koszty handlowe zł 387 298'99; Ogólne koszty sprzedaży zł 189 094'14; Odsetki zł 226 784'68; Podatki zł 647 579'17; Ubezpieczenia zł 41 396'36; Odpisy na dłużnikach zł 1 538'22; Odpisy na nieruchomościach, ruchomościach oraz na materiałach zł 16 277'58; Zakup dolomitu zł 5 600'70; Straty przy sprzedaży udziałów zł 769'00; Zapasy na dz. 1/I 1937 r. zł 651 947'89; Amortyzacja zł 873 645'21; Zysk w 1937 r. zł 581 737'33; **Ogółem zł 10 007 854'99.**

MA. — Zapasy na dz. 31 grudnia 1937 r. zł 655 776'82; Własne zużycie towarów produkowanych zł 135 501'95; Wpływy ze sprzedaży towarów zł 8 636 388'04; Dochód z czynszu od budynków i dzierżawy gruntów zł 2 041'62; Zysk ze sprzedaży prądu elektrycznego zł 5 207'48; Różnice kursowe zł 210 553'42; Przeniesienie z specjalnego rachunku przejściowego różnic kursowych zł 315 395'06; Różne zyski zł 46 990'60; **Ogółem zł 10 007 854'99.**

799

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

M. Leszczyński i S-ka Fabryka Chemiczna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 21 maja 1938 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Ogrodowej Nr 32 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego zebrania;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok 1937;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1937 rok i udzielenie pokwitowania Zarządowi, tudzież zatwierdzenie projektowanego podziału zysków za 1937 rok;
- 4) Zatwierdzenie kupna części nieruchomości w Warszawie oraz zbycia współwłasności nieruchomości Ryszardówek;
- 5) Zmiana § 28 Statutu Spółki, polegająca na wprowadzeniu do tego § po słowach „może być powiększona” dodatku o treści „lub zmniejszona”;
- 6) Zatwierdzenie budżetu i planu działań na rok 1938;
- 7) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Określenie wynagrodzenia Zarządowi i Komisji Rewizyjnej;

9) Wnioski Zarządu i PP. Akcjonariuszów, zgłoszone zgodnie z Prawem o Spółkach Akcyjnych i Statutem Spółki najmniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy złożą swoje akcje do kasy Spółki w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Ogrodowa 32, lub kwity na zdeponowanie akcji we właściwych instytucjach najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Jednocześnie Zarząd Spółki zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w razie gdyby na Walne Zgromadzenie w dn. 21 maja 1938 r. nie zgłosiła się ilość Akcjonariuszów, reprezentujących wymagana w § 22 Statutu Spółki połowę kapitału akcyjnego Spółki, i Walne Zgromadzenie z tego powodu w pierwszym terminie odbyć się nie mogło — Zarząd zwołuje niniejszym — w myśl § 22 Statutu Spółki — **powtórne Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów na dz. 28 maja 1938 r. do tegoż lokalu przy ul. Ogrodowej 32 w Warszawie na godz. 17 z tym samym porządkiem dziennym, które to powtórne Zgromadzenie staje się prawomocne bez względu na ilość obecnych akcjonariuszów i wysokość reprezentowanego kapitału akcyjnego Spółki.**

801-18-19

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Likwidatorowie „Gafoty” Lwowskiej Fabryki Obuwia, Spółki Akc. we Lwowie, w likwidacji

zwołują

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

na dz. 27 maja 1938 r. godz. 12 przed poł. we Lwowie, ul. Jagiellońska 5, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Likwidatorów łącznie ze sprawozdaniem Komisji Rewizyjnej i bilansów wraz z rachunkiem strat i zysków za lata 1936 i 1937;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania likwidacyjnego Likwidatorów i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu z rachunkiem strat i zysków za czas od I/II do 30/IV 1938 r. oraz ostatecznych rachunków z ukończonej likwidacji;
- 5) Udzielenie absolutorium Likwidatorom;
- 6) Stwierdzenie ukończenia likwidacji Spółki i uchwała o jej rozwiązaniu oraz upoważnienie Likwidatorów do dokonania końcowych czynności, związanych z likwidacją i rozwiązaniem oraz wykreśleniem z rejestru Spółki;
- 7) Uchwała co do oddania w przechowanie ksiąg i dokumentów Spółki;
- 8) Wnioski, zgłoszone przez Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, chcący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni najpóźniej na siedem (7) dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyć akcje w Powszechnym Banku Kredytowym S. A. w Warszawie lub w oddziałach tego banku, na co dostaną legitymację, uprawniającą ich do wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu i głosowaniu. Posiadanie 10 akcji daje prawo do jednego głosu.

Lwów, w kwietniu 1938 r.

Likwidatorowie: Dr Stanisław Tabisz, Anzelm Fadenhecht.

787

Towarzystwo Wyrobów Trykotowych i Dziaonych „Jakób Hirsberg i Wilczyński” w Łodzi, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 652 219'00; Budynki: a) fabryczne zł 1 588 031'30, b) gospodarcze zł 130 954'00, c) mieszkalne zł 43 199'00, razem zł 1 762 184'30; Urządzenia techniczne zł 2 523 847'88; Inwentarz zakładowy biurowy: a) żywy zł 575'00, b) martwy zł 185 185'74, razem zł 185 760'74; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 77 595'04; Papiery procentowe zł 12 672'00; Weksle w portfelu i inkasie zł 119 790'37; Akcje i udziały zł 2 600'00; Materiały: a) surowce zł 127 670'04, b) pomocnicze i pędne zł 81 050'89, razem zł 208 720'93; Półfabrykaty zł 144 837'96; Wyroby gotowe zł 384 839'48; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 251 209'96, b) dostawcy zł 17 969'88, c) różni zł 560 343'62, d) wątpliwe należności zł 16 586'53, razem zł 846 109'99; Sumy przechodnie: a) wydatki, dot. okresu przyszłego zł 11 955'01, b) inne zł 652'53, razem zł 12 607'54; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 297'46; Straty i zyski: strata z roku 1935 zł 51 066'08; **Aktywa ogółem zł 6 985 148'77.**

Sumy pozabilansowe. — Depozytariusze zł 500'00; Weksle żyrowane w obiegu zł 294 098'94.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 3 000 000'00; Kapitał zapasowy zł 4 500'00; II. Kapitał amoryzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 2 058 226'81, odpisano w roku sprawozd. zł 16 159'73, dopisano w roku sprawozd. zł 237 252'03, razem zł 2 279 319'11; III. Zobowiązania: Wierzycciele: a) akcepty zł 83 468'95, b) dostawcy zł 794 615'31, c) odbiorcy zł 7 416'00, d) różni zł 292 433'17, razem zł 1 177 933'43; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 506 338'06; Sumy przechodnie: dochody, dot. okresu przyszłego zł 2 612'50; Zysk za rok oper. 1937 zł 14 445'67; **Pasywa ogółem zł 6 985 148'77.**

Sumy pozabilansowe. — Papiery wartościowe zdeponowane zł 500'00; Obligo wekslowe zł 294 098'94.

Ogólna suma zobowiązań zagranicznych zł 68 721'23.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Wyroby gotowe n/I 1937 r. zł 395 159'57; Koszty administracji ogólnej zł 403 956'57; Koszty fabrykacji zł 2 278 866'82; Koszty sprzedaży zł 93 618'02; Koszty kredytu zł 36 855'21; Podatki i opłaty stempłowe zł 87 876'62; Odpisy z r-ku dłużników zł 15 282'32; Specj. r-k przejściowy różnic kursowych zł 100'49; Strata na sprzedanych i zniszczonych urządzeniach zł 8 336'92; Inne straty zł 575'00; Odpisy amoryzacyjne zł 237 252'03; Zysk za rok oper. 1937 zł 14 445'67; **Ogółem zł 3 572 325'24.**

MA. — Sprzedaż wyrobów własnych zł 3 120 287'49; Wyroby gotowe na 31/XII 1937 r. zł 384 839'48; Różnice kursowe zł 19 251'53; Specj. r-k przejściowy różnic kursowych zł 34 484'93; Różne zyski zł 13 461'81; **Ogółem zł 2 572 325'24.**

791

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń PORT, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w dn. 17 maja 1938 r. o godz. 12 w południe w lokalu Spółki w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 59, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki w roku 1937;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1937;
- 5) Podział zysku;
- 6) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 7) Przedłużenie kadencji władz Spółki do czasu zarejestrowania połączenia Towarzystwa Ubezpieczeń Polonia Spółka Akcyjna z Towarzystwem Ubezpieczeń Port Spółka Akcyjna, zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Towarzystwa Ubezpieczeń Port S. A. z dnia 21 kwietnia 1938;

8) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na rok 1938;

9) Udzielenie zezwolenia członkom władz Spółki na uczestnictwo we władzach innych zakładów ubezpieczeń. **800**

Bracia Jenike, Fabryka Dźwигów, Spółka Akcyjna
w Warszawie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Nieruchomości z 305 655'01; Ruchomości, maszyny i urządzenia z 271 609'95; Majątek płynny: Kasa, banki z 34 587'72; Papiery procentowe i udziały w innych przedsiębiorstwach z 7 841'00; Kaucje złożone z 9 925'00; Weksle w portfelu z 22 405'80; Weksle protestowane z 655'25; Towary z 353 220'00; Dłużnicy z 347 715'23; Sumy przechodnie z 3 866'50; **Razem z 1 357 481'46.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje z 129 694'15; Weksle zdyskontowane z 7 362'85; Papiery wartościowe, złożone przez członków Zarządu z 10 000'00; **Razem z 147 057'00.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny z 700 000'00; Kapitały rezerwowe: Kapitał zapasowy z 63 078'11; Kapitał amortyzacyjny z 195 317'20; Zobowiązania: Wierzyciele z 247 346'57; Sumy przechodnie z 6 098'31; Zysk 1937 r. z 145 641'27; **Razem z 1 357 481'46.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje z 129 694'15; Żyra na wekslach zdyskontowanych z 7 362'85; Depozyty członków Zarządu z 10 000'00; **Razem z 147 057'00.**

Rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN. — Różne z 514'55; Amortyzacja 1937 r. z 29 298'00; Koszty produkcji i zakupów z 974 651'76; Koszty administracji ogólnej z 59 989'10; Koszty handlowe z 99 429'17; Podatki z 53 913'53; Zysk netto 1937 r. z 145 641'27; **Razem z 1 363 437'38.**

MA. — Towary z 1 360 764'52; Procenty z 2 672'86; **Razem z 1 363 437'38.** 835

„J. Franaszek“, Spółka Akcyjna, Warszawa

Bilans netto na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Place, budowle, ruchomości, maszyny i urządzenia z 6 450 018'52; Materiały surowe i wyroby gotowe z 1 057 575'18; Dłużnicy, udziały, weksle, przekazy i zaliczenia, papiery procentowe, kasa i banki z 1 513 060'49; Sumy przechodnie z 2 780'65; Towary, otrzymane do sprzedaży komisowej z 17 700'43; **Razem z 9 041 135'27.**

Sumy pozabilansowe z 63 000'00.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny z 4 284 000'00; Kapitał amortyzacyjny z 3 097 510'92; Opodatkowane rezerwy z 213 561'28; Kapitał zapasowy i zapasowy specjalny z 1 174 129'18; Wierzyciele z 144 278'50; Sumy przechodnie z 55 942'83; Towary, wydane do sprzedaży komisowej z 13 777'16; Zysk z 57 935'40; **Razem z 9 041 135'27.**

Sumy pozabilansowe z 63 000'00

Zobowiązania zagraniczne z 16 096'31.

Rachunek strat i zysków

ROZCHÓD. — Koszty ogólne i fabrykacji z 3 087 204'26; Podatki, asekuracje i świadczenia socjalne z 233 907'84; Amortyzacja z 267 982'28; Straty na klientach i różne straty z 17 354'34; Zysk z 57 935'40; **Razem z 3 664 384'12.**

PRZYCHÓD. — Produkcja z 3 522 296'17; Kwoty odzyskane na odbiorcach z 4 717'22; Procenty i inne zyski z 137 370'73; **Razem z 3 664 384'12.** 805

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej dla Przemysłu Drzewnego „Otkos“

w e L w o w i e

zawiadamia, że w dn. 28 maja 1938 r. o godz. 11 przed poł. odbędzie się w siedzibie Spółki we Lwowie przy ul 3 Maja 16

XVII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia; 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok gospodarczy 1937; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i wnioski na udzielenie absolutorium Zarządowi; 4) Uchwała co do rozdziału czystego zysku; 5) Ustanowienie rocznego wynagrodzenia: a) członka Rady Nadzorczej, b) członków Komisji Rewizyjnej; 6) Wybory: a) 2 członków Rady Nadzorczej, wylosowanych według § 25 ustęp 2 statutu, b) 5 członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wnioski.

Celem uczestniczenia w Zgromadzeniu należy złożyć w Zarządzie akcje lub odpowiednie zaświadczenia najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 839-18-20

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Towarzystwo Ubezpieczeń „Silesia“, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 31 maja 1938 r. o godz. 11 odbędzie się w biurach Centrali Towarzystwa w Bielsku, przy ul. Krasińskiego 11

XV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie Zarządu z działalności za rok 1937;
3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
4) Zatwierdzenie sprawozdania rocznego, bilansu, rachunku zysków i strat za rok 1937, oraz powzięcie uchwały co do użycia czystego zysku;
5) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
6) Oznaczenie ilości i wybór członków Rady Nadzorczej, stosownie do § 24 statutu;
7) Wybór Zarządu;

8) Ustalenie wysokości wynagrodzenia Rady Nadzorczej.
PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć akcje względnie zaświadczenia notariusza lub właściwych instytucyj kredytowych o złożeniu u nich akcji, najpóźniej tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia, w kasie Spółki w Bielsku, ul. Krasińskiego 11. Bielsko, dn. 26 kwietnia 1938 r. 842-18-20

Zarząd Towarzystwa Fabryki Portland-Cementu „Wołyń“, Spółki Akc.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 21 maja 1938 r. o godz. 3 po poł. w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Mazowieckiej Nr 7.

Przedmiotem obrad będą:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz r-ku strat i zysków za 1937 r. i udzielenie absolutorium władzom Spółki; 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków, względnie pokryciu strat; 4) Emisja obligacji; 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 6) Określenie wynagrodzenia dla władz Spółki; 7) Wybór pełnomocników w myśl art. 374 K. H.; 8) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje, względnie kwity depozytowe, najpóźniej na 7 dni przed datą Zgromadzenia. 853-18-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Fabryk Portland-Cementu „Wysoka“

Spółka Akcyjna

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 21 maja 1938 r. o godz. 13 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej 7.

Przedmiotem obrad będą:

1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań władz Spółki, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1937 r.;
3) Udzielenie Zarządowi pokwitowań z wykonania przez niego obowiązków;
4) Udzielenie Radzie Nadzorczej pokwitowania z wykonania przez nią obowiązków;
5) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
6) Wybory członków Zarządu (§ 11 statutu Spółki);
7) Zatwierdzenie dokonanej kooptacji członka Rady Nadzorczej i wybory do Rady Nadzorczej (§ 19 statutu Spółki);
8) Wybór pełnomocników w myśl art. 374 Kodeksu Handlowego;

9) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży, względnie do zamiany działek ziem z przynależnościami.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu Spółki, w godzinach urzędowania od 9 do 16, swe akcje, względnie zaświadczenia notarialne lub instytucyj kredytowych, najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 852-18-19

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysł Włókienniczy „Karol Steinert“ w Łodzi

zawiadamia, że w dn. 16 maja 1938 r. o godz. 4 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr 276

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zağajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za 1937 r. i udzielenie pokwitowania Władzom Spółki z wykonania obowiązków;
- 4) Powzięcie uchwały w związku z wykazanymi stratami;
- 5) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej;
- 6) Określenie wysokości pensji członków Rady Nadzorczej i Zarządu, oraz uchwalenie budżetu wydatków na rok 1938;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub bankowe dowody depozytowe Zarządowi przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia.

Gdyby Walne Zgromadzenie z powodu niedostatecznej liczby reprezentowanych akcji w powyższym terminie nie doszło do skutku, ponowne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym miejscu w dn. 23 maja 1938 r. o godz. 4 po poł. z tym samym porządkiem obrad i będzie ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na Zgromadzeniu akcji. 816

I OGŁOSZENIE

Zarząd Domu Prasy, Spółki Akcyjnej

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszy, iż w dn. 19 maja 1938 r. o godz. 17 w biurze Spółki w Warszawie, przy ulicy Marszałkowskiej 3/5 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zağajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1937;
- 3) Powzięcie uchwał w sprawie wyników bilansowych;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór członków Zarządu i 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Powiększenie kapitału akcyjnego;
- 7) Zmiana § 5 Statutu Spółki, który brzmieć będzie: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 2 500 000'00 (dwa miliony pięćset tysięcy) i podzielony jest na 1 000 (tysiąc) sztuk akcji na okaziciela, po zł 2 500'00 (dwa tysiące pięćset) każda”.

PP. Akcjonariusze, chcący przyjąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje, względnie świadectwa tymczasowe, najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 854-18-19

Na VI Zwyczajnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy firmy

**„MEZ“, Spółka Akcyjna, Fabryka Jedwabiu do Haftowania
i Przędzy do Szycia i Robót Ręcznych w Warszawie**

odbyłym w dn. 22 kwietnia 1938 r. uchwalono:

- 1) Zatwierdzić przedłożone sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz bilans, jako też rachunek zysków i strat na szósty rok gospodarczy od 1 stycznia do 31 grudnia 1937 r. i przeznaczyć z zysku w wysokości zł 79 702'57 — w myśl par. 33 statutu — na dotację ustawowego funduszu rezerwowego zł 20 000'00, wypłacić Akcjonariuszom dywidendę w wysokości 5% wartości nominalnej posiadanych akcji, tj. zł 50 000'00 i pozostałość zysku, tj. zł 9 702'57, przenieść na nowy rachunek;
- 2) Udzielić Zarządowi i Radzie Nadzorczej absolutorium.

Jako członkowie Rady zostali wybrani: 1) Dr Wiktor M. Łukulecki, Dyrektor banku w Warszawie, 2) James Henderson, przemysłowiec w Mediolanie, 3) Neil Buchanan, Dyrektor fabryki w Wiedniu, 4) Hans Mez, fabrykant w Fryburgu, 5) Filip Hartman, Dyrektor we Lwowie. 825

**„MEZ“, Spółka Akcyjna, Fabryka Jedwabiu do Haftowania
i Przędzy do Szycia i Robót Ręcznych w Warszawie**

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Maszyny wartość 1/I 1937 r. zł 1 051'55, rozchody 1937 r. zł 1 051'55 = zł 0'00; Ruchomości: wartość 1/I 1937 r. zł 808'05, odpisy zł 808'05 = zł 0'00; II. Majątek płynny: Gotówka w banku zł 10 714'55; Papiery procentowe zł 34 348'00; Towary zł 1 229 170'74; Dłużnicy: odbiorcy zł 700 811'63, dostawcy zł 12'55, różni zł 3 584'23, wtpl. należności zł 33 469'76 = zł 737 878'17; Sumy przechodnie zł 3 700'00; **Razem zł 2 015 811'46.**

Sumy pozabilansowe zł 0'00.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 1 000 000'00; Ustawowy fundusz rezerwy: saldo per 1/I 1937 r. zł 30 460'58, wzrost zł 39 539'42 = zł 70 000'00; Rezerwa dla strat na dłużnikach zł 49 443'58; II. Zobowiązania: Wierzyciele: Podatki zł 197 443'29, dostawcy zł 192 533'29, odbiorcy zł 3 183'59, prowizja komisowa, niewyplacona dywidenda i inne zł 417 966'35 = zł 811 126'52; Sumy przechodnie zł 5 538'79; III. Zysk: Pozostałość ub. r. zł 4 143'10, czysty zysk za 1937 r. zł 75 559'47 = zł 79 702'57; **Razem zł 2 015 811'46.**

Sumy pozabilansowe zł 0'00.

Ogólna suma zobowiązań zagranicznych zł 8 892'67.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1937 r.

WINIEN. — Koszty ogólnej administracji zł 7 596'99; Koszty sprzedaży zł 757 132'44; Podatki państwowe i komunalne zł 128 966'30; Różnice kursowe zł 768'77; Odpisy amortyzacyjne zł 808'05; Zysk: pozostałość z 1936 r. zł 4 143'10, czysty zysk za 1937 r. zł 75 559'47 = zł 79 702'57; **Razem zł 974 975'12.**

MA. — Pozostałość z 1936 r. zł 4 143'10; Zysk brutto w 1937 r. zł 970 832'02; **Razem zł 974 975'12.** 826

Goleszowska Fabryka Portland-Cementu, Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Grunty zł 1 410 322'90; Budynki zł 2 997 685'73; Urządzenia techniczne zł 10 247 537'59; Kolejka wąskotorowa zł 184 836'64; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 244 698'64; Majątek płynny: Gotówka w kasie i w bankach zł 185 535'29; Papiery wartościowe zł 233 095'50; Weksle zł 157 909'00; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 38 000'00; Materiały pomocnicze i pędne zł 573 759'06; Półfabrykaty zł 84 226'10; Gotowe towary zł 264 161'29; Dłużnicy zł 333 666'55; Sumy przechodnie: podatek dochodowy, podlegający zwrotowi zł 527 987'15; Straty i zyski: Strata przeniesiona z lat poprzednich zł 2 518 680'50; Strata za rok 1937 zł 806'97; **Razem stan czynny zł 20 002 908'91.**

30 000 sztuk akcji użytkowych zł 1 500 000'00; Gwarancje zł 58 000'00; Weksle zdyskontowane zł 93 177'06.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 7 000 000'00; Kapitał amortyzacyjny zł 8 305 602'69; Zobowiązania: Wierzyciele różni zł 3 828 603'79; Fundusz specjalny na zapomogi zł 35 000'00; Sumy przechodnie: Różnice kursowe zł 833 702'43; **Razem stan bierny zł 20 002 908'91.**

30 000 sztuk akcji użytkowych zł 1 500 000'00; Gwarancje zł 58 000'00; Zobowiązania z tytułu żyra zł 93 177'06.

Zobowiązania zagraniczne zł 3 708 716'62.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Zapasy w dn. 1/I 1937 r. zł 391 062'69; Koszty administracji zł 347 732'42; Robocizna zł 1 118 502'98; Uposażenia zł 150 301'16; Świadczenia socjalne zł 137 052'62; Węgiel zł 736 548'78; Materiały zł 464 844'40; Opakowanie zł 465 666'53; Koszty sprzedaży zł 90 452'23; Podatki zł 186 561'42; Koszty handlowe zł 81 898'91; Asekuracja zł 41 092'83; Odsetki zł 204 225'46; Amortyzacja zł 736 955'88; Odpis na dłużnikach zł 2 118'70; Różnice kursowe przy walutach obcych zł 2 069'84; **Razem zł 5 157 086'75.**

MA. — Zapasy w dn. 31/XII 1937 r. zł 348 387'39; Wpływy ze sprzedaży zł 4 735 389'21; Dochód z czynszu dzierżawnego i domowego zł 9 359'01; Różne zyski zł 30 779'60; Różnice kursowe przy papierach wartościowych zł 32 364'57; Strata za rok 1937 zł 806'97; **Razem zł 5 157 086'75.** 930

Zarząd Spółki Akcyjnej H. Cegielski w Poznaniu

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 21 maja 1938 r. o godz. 12 w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu przy placu Wolności 15, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły;
- 2) Powzięcie uchwały, dotyczącej salda rachunku zysków i strat;
- 3) Udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania z wykonania przez nich obowiązków;
- 4) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 5) Uchwała, dotycząca sprzedaży nieruchomości w Chodzieży, należących do Spółki, oraz upoważnienia dla Zarządu do zawarcia umowy sprzedaży.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są:
a) właściciele akcji imiennych, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia;
b) właściciele akcji na okaziciela, jeżeli najpóźniej na tydzień przed datą Walnego Zgromadzenia złożą swoje akcje w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu lub w Spółce i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być także złożone zaświadczenia (kwity depozytowe), wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej albo w bankach zagranicznych: Banque de Paris et des Pays-Bas w Brukseli i Banque Nagelmackers Fils & Cie w Liège; ostatnio wymieniony bank może jednakowoż wystawiać zaświadczenia na dowód złożenia tylko akcji na okaziciela.

Zaświadczenia depozytowe muszą być oddane w Centrali Banku Związku Spółek Zarobkowych przynajmniej na tydzień przed Walnym Zgromadzeniem; na mocy tych zaświadczeń (kwitów depozytowych) wystawia Bank Związku Spółek Zarobkowych uprawnionym karty wstępu, na których podana będzie wysokość kapitału akcyjnego, przez depozenta reprezentowanego, oraz ilość głosów.

Poznań, dn. 22 kwietnia 1938 r.

788

Polskie Towarzystwo Najmu Wagonów i Komunikacji

Spółka Akcyjna we Lwowie, ul. Jagiellońska 2

ogłasza, że Walne Zgromadzenie Spółki, odbyte według art. 398 k. h. w dn. 12 kwietnia 1938 r., uchwalilo:

1) Zatwierdzić przedłożony za rok gospodarczy 1937 bilans, rachunek zysków i strat oraz sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej;

2) Zysk w kwocie zł 4 384 75 przepisać na następny rok;

3) Skwitować Zarząd Spółki z działalności za rok gospodarczy 1937;

4) Wypłacić wynagrodzenie za rok 1937 członkom Zarządu po zł 500, członkom zaś Komisji Rewizyjnej po zł 200 dla każdego członka za cały rok;

5) Wybrać do Zarządu Doktora Wacława Fajansa w Warszawie, Wilhelma Gergelyego w Budapeszcie i Adolfa Schotza we Lwowie.

Równocześnie ogłasza się bilans i rachunek zysków i strat jak następuje:

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Niewpłacony kapitał akc. zł 150 000'00; Gotówka zł 4 901'50; Inwentarz biurowy zł 15 419'76; Dłużnicy zł 71 670'98; Papiery wartościowe zł 4 800'00; Koszty organizacji zł 11 602'15; Rachunek kwot przejściowych zł 15 698'85; Rachunek zysków i strat za lata 1933, 34, 35, 36 zł 37 862'91; **Razem zł 311 956'15.**

PASYWA. — Kapitał akc. zł 250 000'00; Wierzyciele zł 57 571'40; Zysk za 1937 r. zł 4 384'75; **Razem zł 311 956'15.**

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1937 r.

WINIEN. — Pensje zł 46 938'87; Koszty handlowe zł 24 036'75; Procenty zł 1 341'63; Podatki zł 5 184'45; Odpisano z inwent. biur. zł 811'57; Odpisano z kosztów org. zł 1 254'60; Przeniesienie zysków i strat za lata 1933, 34, 35, 36 zł 37 862'91; Zysk za 1937 r. zł 4 384'75; **Razem zł 121 815'53.**

MA. — Dochody: a) prowizje zł 83 952'62; Przeniesienie zysków i strat za lata: 1933, 34, 35, 36 zł 37 862'91; **Razem zł 121 815'53.**

780

Biuro Budowlane F. Skapski i S-ka Inżynierowie

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: 1) Place: a) w Warszawie zł 19 768'33, b) w Gdyni zł 3 679'25 = zł 23 447'58; 2) Budynki: a) dom mieszk. w W-wie zł 259 316'61, b) zabud. gosp. w W-wie zł 19 027'67, c) składnica w Gdyni zł 2 970'37 = zł 281 314'65; 3) Maszyny i urządzenia techniczne zł 110 869'72; 4) Ruchomości biurowe zł 24 308'45 = zł 439 940'40; II. Majątek płynny: 1) Kasa Centrali w Gdyni zł 227'95; 2) Kasa ekspozytur w Warszawie zł 392'87; 3) Kasa administracji domu zł 48'63; 4) Banki zł 32 081'40; 5) Kaucje wydane zł 42 635'02; 6) Papiery procentowe zł 16 860'00; 7) Udziały w innych przedś. 7 000'00; 8) Weksle w portfelu zł 8 400'00; 9) Materiały budowlane zł 174 413'40; 10) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 425 447'62, b) dostawcy zł 86 082'72, c) różni zł 216 329'97, d) wątpliwi zł 8 963'30 = zł 225 293'27 = zł 736 823'61; 11) Sumy przechodnie zł 5 057'00 = zł 1 023 939'88; III. Koszty budów w toku: 1) Budowa drogi zł 38 427'13; 2) Budowa domu administr. zł 13 132'28; 3) Budowa domów robotn. zł 14 954'78 = zł 66 514'19; **Razem zł 1 530 394'47.**

Sumy pozabilansowe. — 1) Różni za gwarancje wydane zł 1 355 069'14; 2) Różni za żyra zł 16 000'00; 3) Weksle gwarancyjne dostawców zł 30'00; **Razem zł 1 371 099'14.**

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał akcyjny zł 300 000'00; 2) Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ub. zł 58 000'00, b) dopisano w roku spraw. zł 12 000'00 = zł 70 000'00; 3) Kapitał rezerwowy zł 213 773'09 = zł 583 773'09; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 68 602'00, b) dopisano w roku spraw. zł 12 125'90, c) odpisano w roku spraw. zł 317'01 = zł 11 808'89 = zł 80 410'89; III. Zobowiązania: 1) Akcepty zł 285 500'00; 2) Kaucje otrzymane zł 9 165'00; 3) Banki zł 153 600'00; 4) Wierzyciele: a) odbiorcy zł 67 464'52, b) dostawcy zł 61 172'68, c) różni zł 109 405'29 = zł 238 043'49; 5) Sumy przechodnie zł 2 508'31; 6) Długoterm. kredyt. hipoteczny zł 63 360'00 = zł 752 176'80; IV. Faktury budów w toku: 1) Budowa drogi zł 43 425'00; 2) Budowa domu administr. zł 23 730'15 = zł 67 155'15; V. Zyski zł 46 787'54; **Razem zł 1 530 394'47.**

Sumy pozabilansowe. — 1) Gwarancje wydane zł 1 355 069'14; 2) Weksle żyrowane zł 16 000'00; 3) Dostawcy za weksle gwarancyjne zł 30'00; **Razem zł 1 371 099'14.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty bud. 2 724 963'57; Koszty administracji ogólnej zł 48 147'51; Koszty handlowe zł 113 869'66; Podatki zł 65 613'30; Procenty zł 62 546'50 = zł 290 176'97; Koszty utrzymania domu zł 9 260'82; Amortyzacja za 1937 r. zł 12 125'90; Straty na inwentarzu zł 316'09; Różnice kursowe zł 1 000'00; Zysk za 1937 r. zł 46 878'54; **Razem zł 3 084 721'89.**

ZYSKI. — Faktury budów zł 3 014 648'37; Komorne z domu zł 31 087'50; Wynajem garaży zł 1 725'00; Grzanie wody zł 552'94 = zł 33 365'44; Inne zł 14 322'20; Wpływy z tyt. udziału w innych przedś. zł 22 385'88; **Razem zł 3 084 721'89.**

773

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Mirkowska Fabryka Papieru, Spółka Akc.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 10 maja 1938 r. o godz. 11 rano w biurze Zarządu Spółki przy ul. Marszałkowskiej Nr 94, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Zatwierdzenie sprawozdania władz Spółki za rok operacyjny 1937 i bilansu na dz. 31 grudnia 1937 r. wraz z rachunkiem strat i zysków, oraz udzielenie władzom Spółki odnośnego absolutorium;

3) Zatwierdzenie podziału zysku za rok operacyjny 1937;

4) Wybory do Rady Nadzorczej;

5) Ustalenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej;

6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Walnym Zgromadzeniu, zechcą przedstawić swoje akcje lub odnośne dowody depozytowe nie później niż do dn. 2 maja b. r. w biurze Zarządu Spółki. 648-16-18

PolSKI Bank Komunalny, Spółka Akcyjna

w W a r s z a w i e

Skrócony bilans surowy (kwartalny)
w dn. 31 marca 1933 r.

STAN CZYNNY		zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji		2 180 416'37
2. Bilety skarbowe		6 700 000 00
3. Waluty zagraniczne		—
4. Papiery wartościowe		5 514 030 33
5. Papiery wartościowe. ustaw. kap. zapas.		785 445'97
6. Udziały konsorcjalne		202 627 00
7. Banki krajowe		7 839 034 49
8. Banki zagraniczne		—
9. Dyskonto		3 668 200'73
10. Protesty		320 255 31
11. Kredyty w rachunkach bieżących		1 248 758 40
12. Pożyczki terminowe		36 660 036'10
13. Kredyty akceptac. i rembursowe		—
14. Należności z tytułu transakcyj dewizow. n termin i report.		—
15. Nieruchomości		2 238 904 10
16. Różne rachunki		947 522 52
17. Długoterminowe pożyczki w obligacjach		20 038 150 00
18. Rachunki wynikowe		212 949 75
		<hr/>
		88 556 331'07
1. Dłużnicy z tytułu gwarancyj		483 695 60
2. Inkaso		414 518 33
STAN BIERNY		zł
1. Kapitał zakładowy		5 000 000 00
2. Kapitały rezerwowe		1 679 947 13
3. Fundusz amortyzacyjny nieruchomości		199 614 96
4. Wkłady		39 078 773'96
5. Rachunki bieżące		9 159 399 93
6. Różne natychmiast płatne zobowiązania		3 910 96
7. Banki krajowe		10 465 801 85
8. Banki zagraniczne		—
9. Redyskonto weksli		834 143 00
10. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjn.		—
11. Zastaw walorów		—
12. Wierzyciele hipoteczni		—
13. Zobowiąz. z tyt. kred. akcept. i remburs.		—
14. Zobowiąz. z tytułu [transakcyj dewizow. n termin i report.		—
15. Różne rachunki		1 548 649 43
16. Obligacje		20 038 150'00
17. Rachunki wynikowe		547 939 85
		<hr/>
		88 556 331'07
1. Zobowiązania z tyt. udzielon. gwarancyj		483 695 60
2. Różni za inkaso		414 518 33

785

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Dom Handlowo-Przemysłowy
Franciszek Fuchs i Synowie, Warszawa

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 24 maja 1938 r. o godz. 17 w lokalu Spółki
przy ul. Miodowej Nr 18 w Warszawie.

Porządek obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie bilansu i sprawozdania Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków oraz udzielenie Zarządowi absolutorium; 4) Zatwierdzenie projektu podziału zysków i ustalenie dywidendy; 5) Wybór czterech członków Zarządu na miejsce ustępujących i wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Zmiana par. 1 Statutu Spółki: ob e c n e brzmienie paragrafu 1 Statutu Spółki: „Firma Spółki brzmi: „Spółka Akcyjna Dom Handlowo-Przemysłowy Franciszek Fuchs i Synowie” — projektowane brzmienie paragrafu 1 Statutu Spółki: „Firma Spółki brzmi: „Franciszek Fuchs i Synowie, Spółka Akcyjna”; 7) Wolne wnioski.

793-18-19

„Kraj” Fabryka Maszyn i Narzędzi Rolniczych dawn. Alfred Vaedtke

Spółka Akcyjna w Kutnie

Bilans netto na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty zł 164 013'56; Budynki zł 681 258'69; Urządzenia techniczne zł 83 972'09; Inwentarz martwy zł 482 765'59; Razem m. stały zł 1 412 009'93; Majątek płynny: Gotówka w kasach zł 2 867'27; Gotówka w bankach zł 1 198'12; Papiery %% własne zł 200'00; Weksle w portfelu zł 2 353'00; Zaliczenia kolejowe zł 1 065'51; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 1 051'50; Materiały: a) surowce zł 110 436 41, b) pomocnicze i pędne zł 40 640'41; Półfabrykaty zł 126 825'75; Gotowe wyroby zł 146 050'78; Razem zł 423 953'35; Dłużnicy: Odbiorcy zł 332 358'39; Dostawcy zł 2 360'71; Różne należności zł 162 240'11; Razem zł 496 959'21; Razem majątek płynny zł 929 647'96; Wydatki roku 1938 zł 740'00; Różni za weksle zdyskontowane zł 5 000'00; Strata za rok 1937 zł 15 186'65; Różni za gwarancje zł 441 000'00; **Razem aktywa zł 2 803 584'54.**

PASYWA. — Kapitały własne: Zakładowy - akcyjny zł 750 000'00; Zapasowy zł 55 992'28; Rezerwa na należności wtpl. zł 88 645'79; Razem zł 894 638'07; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo roku ubiegłego zł 643 445'24, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 74 453'23, razem zł 717 898'47; Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 1 850'00, b) banki zł 247 238'77, c) zaległe podatki i świadc. socj. zł 67 560'37, d) dostawcy zł 15 398'92, e) odbiorcy zł 51 581'00, f) różni zł 96 216'67, razem zł 479 845'73; Obligo wekslowe w bankach zł 5 000'00; Weksle protestowane w bankach zł 259 563'94; Niepodniesiona dywidenda zł 3 660'00; Sumy przechodnie zł 1 978'33; Rachunek gwarancyj zł 441 000'00; **Razem pasywa zł 2 803 584'54.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Pensje Zarządu, Dyrekcji i pracowników zł 34 315'00; Koszty handlowe zł 23 824'88; Skarbowe i socjalne zł 65 067'27; Koszty fabryczne: drobne remonty, utrzymanie maszyn i przyrz. zł 13 535'24; Procenty zł 35 971'82; Straty na odbiorcach z transakcyj z lat przedkryzys. zł 37 826'23; Amortyzacja za rok 1937 zł 74 453'23; **Razem straty zł 284 993'67.**

ZYSKI. — Zysk brutto na produkcji zł 227 739'59; Suma uzyskanych bonifikat zł 42 067'43; Strata zł 15 186'65; **Razem zyski zł 284 993'67.**

796

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń, Spółka Akcyjna

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

67 ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE

które odbędzie się w dn. 11 maja 1938 r., tj. we środę o godz. 11 rano w sali sesyjnej Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Jasnej Nr 4 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1937;
- 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Zatwierdzenie budżetu na rok 1938 oraz ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na rok 1938;
- 6) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki;
- 7) Zezwolenie członkom władz Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, Spółki Akcyjnej, na uczestnictwo we władzach innych towarzystw ubezpieczeń.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu, powinni złożyć w biurze Zarządu Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia akcje lub kwity depozytowe na dowód złożenia akcji u notariusza, w krajowej instytucji kredytowej lub w firmie Lazard Brothers and Co. Limited w Londynie.

774

Przemysł Metalowy „Granat”, Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty i place 1 014 820'00; Urządzenia placów i dróg 16 699'20; Budynek fabryczny, gospodarcze, mieszkalne 2 468 217'50; Urządzenia techniczne 611 010'80; Ruchomości 152 330'30; Narzędzia 66 562'69; Patenty 8 848'01; Majątek płynny: Kasa 53 037'94; Papiery procentowe 256 770'26; Udziały 62 766'40; Weksle 300'00; Surowce 465 546'86; Półfabrykaty 129 650'45; Wyroby gotowe 109 266'58; Dłużnicy 2 041 255'17; Sumy przechodnie 8 323'14; **Suma bilansowa 7 465 405'30.**

Wartości pozabilansowe. — Różni za gwarancje 2 105 873'06; Weksle gwarancyjne 71 000'00; Depozyt 445'70; **Razem 2 177 318'76.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny 1 800 000'00; Kapitał zapasowy 502 834'41; Kapitał amortyzacyjny 1 316 410'02; Zobowiązania: Odbiorcy 545 695'15; Dostawcy 98 575'52; Różni 626 224'60; Niezapłacone podatki 255 051'73; Rezerwa podatkowa 700 000'00; Rezerwa eksportowa 687 866'23; Fundusz renowacyjny majątku stałego 366 716'91; Fundusz rezerwy na umorzenie budowli 198 457'80; Niezapłacona dywidenda 5 636'75; Czysty zysk 361 936'18; **Suma bilansowa 7 465 405'30.**

Wartości pozabilansowe. — Akcepty gwarancyjne 2 105 873'06; Różni za weksle gwarancyjne 71 000'00; Kaucje 445'70; **Razem 2 177 318'76.**

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1937 r.

Koszty administracji ogólnej 395 760'42; Koszty fabrykacji i towary 5 369 947'06; Koszty sprzedaży 853 698'70; Koszty kredytu 30 047'29; Koszty administracji domów 46 363'46; Podatki państwowe i komunalne 879 418'85; Odpisy amortyzacyjne 1 272 140'97; Straty i odpisy różne 149 723'67; Zysk za 1937 r. 361 936'18; **Razem 9 359 036'60.**

Sprzedaże 9 020 164'48; Procenty i prowizje 190 110'35; Różnice kursowe 658'56; Komorne i dzierżawy 68 839'20; Zyski różne 79 264'01; **Razem 9 359 036'60.** 804

II OGŁOSZENIE

Zarząd Polskiego Towarzystwa dla Handlu Węglem „Węgloblok” SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

PIĘTNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 10 maja 1938 r. o godz. 5.30 po poł. w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Ordynackiej Nr 11, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku strat i zysków, podziału zysków jak również udzielenie pokwitowania Zarządowi i Komisji Rewizyjnej — wszystko za rok operacyjny 1937; 3) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok 1938; 4) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących i wybór Komisji Rewizyjnej na rok 1938.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki przy ul. Ordynackiej 11, względnie przedstawić zaświadczenie notariusza lub instytucji kredytowej o złożeniu ich do depozytu. 834

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Przetworów Kartoflanych „Nowy Dwór” P. Górski i E. Móraski, Spółka Akcyjna

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że w dniu 28 maja 1938 r. o godz. 17 odbędzie się

WALNE ZEBRANIE AKCJONARIUSZÓW

w siedzibie Spółki w fabryce przy stacji kolejowej Nowy Dwór Mazowiecki powiatu warszawskiego z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Powzięcie uchwał w związku z pożarem fabryki. 833

Pierwsza Warszawska Palarnia Kawy, Cykorii i Surogatów Kawy „Pluton” T. i M. Tarasiewiczów, Spółka Akc. w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Nieruchomości 847 236'98; Inwentarz: Maszyny, utensylia i ruchomości 288 302'21; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach 111 976'08; Papiery procentowe 26 681'70; Weksle w portfelu i w inkasie 9 321'35; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach 61 000'00; Materiały i towary 456 499'19; Dłużnicy 182 362'60; Wątpliwe należności 22 914'97; Sumy przechodnie 11 266'99; Rachunek przejściowy różnic kursowych 1 244'50; **Razem stan czynny 2 018 806'57.**

Sumy pozabilansowe. — Depozyty, gwarancje i kaucje 180 702'46.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy 900 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego 170 715'00, b) dopisano w roku sprawozdawczym 8 385'50, razem 179 100'50; Kapitał rezerwy specjalnej 110 000'00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego 340 504'52, b) dopisano w roku sprawozdawczym 29 371'99 = 369 876'51, mniej dokonane odpisy 2 070'54, suma kapitału amortyzacyjnego 367 805'97; III. Zobowiązania: Wierzyciele 274 824'14; Kredyty hipoteczne 287'00; Podatki do zapłacenia w 1938 r. 9 725'62; Kaucje 2 537'09; Z zysku 1936 roku pozostało na cele dobroczynne 266'94; Dywidenda niepodniesiona 16 021'00; Sumy przechodnie 5 576'44; Razem zobowiązania 309 238'23; Rachunek przejściowy różnic kursowych 7 113'60; Zysk za rok 1937 145 548'27; **Razem stan bierny 2 018 806'57.**

Sumy pozabilansowe. — Depozyty, gwarancje i kaucje 180 702'46.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych 220 069'12.

Rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej 253 954'74; Koszty fabrykacji cykorii i surogatów kawy 22 805'24; Koszty sprzedaży 679 658'83; Koszty kredytów (odsetki) 1 804'15; Podatki państwowe i komunalne 80 169'38; Różnice kursowe 1 219'00; Odpisy amortyzacyjne 29 371'99; Koszty utrzymania nieruchomości 15 718'82; Straty różne 5 654'55; Zysk netto 145 548'27; **Razem 1 235 904'97.**

MA. — Zysk brutto ze sprzedaży towarów 1 189 556'52; Dochód z nieruchomości 12 543'40; Odsetki 5 788'49; Różnice kursowe 2 727'62; Odzyskane straty 21 406'43; Różne zyski 3 882'51; **Razem 1 235 904'97.** 803

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Zakładów Ceramicznych „Dziewulski i Lange” SPÓŁKA AKCYJNA

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

XXXX ZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

odbyć się mające w dn. 24 maja b. r. o godz. 17 w biurze Zarządu w Warszawie, Al. Jerozolimska Nr 34.

Porządek dzienny:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1937 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1937 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi; 4) Podział zysków; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1938 r.; 6) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz ustalenie ich wynagrodzenia; 7) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną przyjąć udział w powyższym Zebraniu, raczą złożyć w biurze Zarządu akcje swoje lub kwity na akcje, zdeponowane w instytucjach bankowych, najpóźniej do dn. 17 maja b. r.

PP. Akcjonariusze, pragnący zgłosić wnioski na porządek dzienny, winni zawiadomić o tym Zarząd pisemnie przed dniem 10 maja b. r. 807

Polskie Towarzystwo Asfaltowe, Spółka Akcyjna

Bilans po dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Nieruchomości zł 52 500'00; Maszyny i aparaty zł 892 958'48; Ruchomości biurowe zł 10 953'50; Zabudowania na placu zł 1'00; II. Majątek płynny: Kasa zł 14 592'88; Papiery wartościowe zł 261 440'79; Waluty obce zł 372'75; Kaucje pieniężne zł 23 967'74; Weksle w portfelu i inkasie zł 38 140'00; Weksle protestowane zł 13 800'00; Materiały: a) Surowce zł 40 037'94; b) Materiały pędne zł 3 903'80; Dłużnicy: a) Banki miejscowe zł 28 968'78; b) Banki zagraniczne zł 714'13; c) Magistraty zł 124 448'60; d) Województwa zł 31 469'15; Różni zł 127 086'54; Łącznie z 1934 r. zł 290 944'67; Odpisano z zysku za 1936 r. zł 3 444'59; Łącznie zł 287 500'08; **Ogółem zł 1 989 686'45.**

Gwarancje zł 39 200'00; Wadia zł 10 000'00; Towary w drodze zł 2'00.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 500 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z lat ubiegłych zł 22 770'15, b) dopisano z zysku za 1936 r. zł 382'73, łącznie zł 23 152'88; II. Kapitał amortyzacyjny: 1) Maszyny i aparaty — saldo z lat ubiegłych zł 594 694'69, dopisano za 1937 r. zł 79 454'50, łącznie zł 674 149'19; Zwrot odpisanej amortyzacji od sprzedanych aparatów zł 4 488'00; Pozostaje zł 669 661'19; Pojazdy mechaniczne nabyte w 1937 r. zł 73 663'62; Łącznie zł 743 324'81; 2) Ruchomości biurowe: saldo z lat ubiegłych zł 4 937'61, dopisano za 1937 r. zł 547'68, łącznie zł 5 485'29; **Ogółem zł 748 810'10;** III. Zobowiązania: Wierzyciele: Akcepty zł 367 322'35; a) Banki zł 52 567'00; b) Magistraty zł 123 596'87; c) Zaległe podatki zł 91 386'91; d) Różni zł 74 747'40; Łącznie zł 342 307'18; Sumy przechodnie zł 7 977'31; Zysk za 1937 r. zł 116'63; **Ogółem zł 1 989 686'45.**

Gwarancje zł 39 200'00; Wadia zł 10 000'00; Faktury zł 2'00.

Rachunek strat i zysków po dz. 31 grudnia 1937 r.

DEBET. — Koszty ogólne zł 46 540'04; Podatki zł 80 337'05; Świadczenia socjalne zł 16 270'88; Uposażenia administracji zł 47 166'53; Amortyzacja ruchomości biurowych zł 547'68; Amortyzacja maszyn i aparatów zł 79 454'50; Odpisano pojazdy mechaniczne, nabyte w 1937 r. zł 73 663'62; Strata na dłużnikach zł 181'92; Straty na sprzedanych aparatach zł 2 262'00; Zysk za 1937 r. zł 116'63; **Ogółem zł 346 540'85.**

KREDYT. — Zysk brutto na nawierzchni zł 323 546'12; Różnice kursowe zł 16 026'99; Procenty zł 3 967'74; Wpływ ze sprawy sądowej zł 3 000'00; **Ogółem zł 346 540'85.** 862

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Wyrobów Bawełnianych „Wola“

w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 27 maja 1938 r. o godz. 12 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Bema 70, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, rachunku strat i zysków i bilansu za 1937 r.; 3) Podział czystego zysku za 1937 r.; 4) Rozpatrzenie budżetu wydatków i planu działalności na 1938 r.; 5) Wybór członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących; 6) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących; 7) Wyznaczenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej i Zarządu; 8) Wolne wnioski.

U w a g a. PP. Akcjonariusze, pragnący wystąpić z wnioskami na Walnym Zgromadzeniu, powinni zgłosić go Zarządowi Spółki nie później niż na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, powinni złożyć w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Bema 70, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia akcje lub zaświadczenia o zdepotowaniu akcji u notariusza lub w jednej z instytucji kredytowych, działających w kraju. Świadczenie depozytowe powinno zawierać ilość akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

869-18-20

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty fabryczne zł 753 473'46; Place pod nieruchomości w Warszawie i Łodzi oraz plac na Żoliborzu zł 214 061'35; Budynki: fabryczne zł 15 093 814'06, gospodarcze zł 796 379'55, mieszkalne w Warszawie, Tomaszowie i Łodzi zł 2 182 574'16, w budowie zł 990 608'76; Maszyny, aparaty i urządzenia zł 38 334 891'35; Maszyny, aparaty i urządzenia w montażu zł 1 024 403'91; Tabor przewozowy zł 453 149'98; Bocznicą kolejową zł 86 670'62; Bocznicą kolejową w budowie zł 16 501'07; Drogi, mosty i kanały zł 78 237'97; Ruchomości i narzędzia zł 276 022'25; Inwentarz żywy zł 8 710'00; Razem zł 60 309 498'49; 2) Majątek płynny. Gotowizna w kasach i bankach zł 3 326 123'90; Weksle w portfelu i na inkasie zł 2 581 265'40; Papiery procentowe zł 1 787 075'20; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 179 923'53; Fundusz pomocy pracowników T. F. S. J. zł 127 536'85; Dłużnicy: odbiorcy zł 5 198 930'80, dostawcy zł 706 623'00, różni zł 545 342'67; Półprodukty i towary niewykończ. zł 404 527'04; Wyroby gotowe zł 6 404 090'70; Magazyn techniczny i surowców zł 6 681 587'86; Sumy przechodnie zł 412 670'63; Razem zł 28 355 697'58; **Ogółem zł 88 665 196'07.**

Sumy pozabilansowe. — Depozyty, gwarancje, kaucje i dłużnicy wątpliwi zł 5 173 368'96; **Razem zł 93 838 565'03.**

STAN BIERNY. — 1) Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 24 000 000'00; Kapitał zapasowy zł 9 553 438'10; Rezerwa specjalna zł 7 930 421'72; Razem zł 41 483 859'82; 2) Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 28 612 113'49, dopis. w roku sprawozd. zł 5 692 228'04, odpis. w roku sprawozd. zł 96 626'46, razem zł 5 595 601'58; **Ogółem zł 34 207 715'07;** 3) Zobowiązania: Fundusz pomocy pracowników T. F. S. J. zł 1 169 562'74; Wierzyciele: odbiorcy zł 101 401'15, dostawcy zł 1 918 921'20, różni zł 5 349 855'14; Niewypłacona dywidenda zł 384 460'30; Sumy przechodnie zł 133 683'37; Razem zł 9 057 883'90; Zysk zł 3 915 737'28; **Razem zł 88 665 196'07.**

Sumy pozabilansowe. — Depozyty, gwarancje, kaucje i dłużnicy wątpliwi zł 5 173 368'96; **Razem zł 93 838 565'03.**

Rachunek strat i zysków za rok operacyjny 1937

WINIEN. — Koszty fabrykacji zł 28 626 331'35; Konserw. budynk., maszyn, ruchom., taboru przewoz. zł 1 617 559'93; Podatki zł 4 257 797'52; Pomoc zimowa bezrobotnym zł 118 392'31; Koszty handlowe zł 3 740 116'40; Asekuracja zł 61 301'99; Świadczenia socjalne zł 755 213'91; Prow. agentów, eksped. i koszty przy sprzedaży zł 998 258'00; Bonifikaty zł 534 073'80; Różnice kursowe zł 19 095'66; Straty bieżące zł 321 771'43; Odpis na kapitał amortyzacyjny zł 5 692 228'04; Rezerwa na zaprojektowane inwestycje zł 1 530 000'00; Zysk zł 3 915 737'28; **Razem zł 52 187 877'62.**

MA. — Towary zł 51 480 572'87; Różne wpływy zł 707 304'75; **Razem zł 52 187 877'62.**

Szef księgowości: (—) Szymon Kronholz

865

Zarząd Pomorskich Zakładów Ceramicznych, Spółka Akc.

w G r u d z i ą d z u

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 16 maja 1938 r. o godz. 19 w lokalu Biura Sprzedaży w Warszawie, ul. Wilcza 8 m. 7 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1937; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, r-ku strat i zysków za 1937 r. oraz powzięcie uchwały w przedmiocie wyników bilansowych; 4) Udzielenie władzom S-ki absolutorium; 5) Potwierdzenie uchwały Wójcickiego Zgromadzenia Akcjonariuszów p. 2 protokołu z dn. 28 cz. 1937 r. w przedmiocie budowy domu i potwierdzenia pełno. ocnictw Inż. St. Jarkowskiego; 6) Wybór przedstawiciela do zawarcia z członkiem Zarządu umów na nabycie licencji na eksploatację przez Spółkę Akcyjną patentów tego członka Zarządu; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zebraniu, winni na 7 dni przed Zebraniem złożyć akcje albo kwity depozytowe w biurze Zarządu.

876

Ziemski Bank Hipoteczny, Spółka Akcyjna we Lwowie

Bilans surowy na dz. 31 marca 1938 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 108 731'26; Bilety skarbowe zł —; Waluty zagraniczne zł 14 509'89; Papiery wartościowe zł 84 392'13; Papiery wart. ust. kap. zapas. zł 127 239'52; Udziały konsorcjalne zł 48 289'50; Banki krajowe zł 206 604'37; Banki zagraniczne zł 43 448'75; Dyskonto zł 2 243 456'58; Protesty zł 1 350 307'21; Kredyty w rachunkach bieżących zł 432 710'06; Pożyczki terminowe zł 5 372 935'05; Kredyty akcept. i remburs. zł zł —; Należn. z tyt. transakcyj dewiz n/term. i report. zł —; Nieruchomości zł 474 469'31; Różne rachunki zł 573 110'33; Długoterminowe pożyczki hip. zł 186 428'63; Rachunki wynikowe zł 82 329'16; **Suma bilansowa zł 11 348 961'75.**

Dłużnicy z tytułu gwarancyj zł 26 820'00; Inkaso zł 78 364'06.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 5 000 000'00; Kapitały rezerwowe zł 322 187'10; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 176 103'61; Wkłady zł 2 882 814'38; Rachunki bieżące zł 183 197'74; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 50 026'68; Banki krajowe zł 500 000'00; Banki zagraniczne zł 1 435'72; Redyskonto weksli zł 689 935'94; Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego zł 762 432'00; Zastaw. walorów zł —; Wierzyciele hipoteczni zł —; Zobowiązania z tyt. kred. akceptac. i remburs. zł —; Zobowiązania z tytułu trans. dewiz. n/term. i report. zł —; Różne rachunki zł 484 009'61; Listy zastawne zł 186 428'63; Rachunki wynikowe zł 110 390'34; **Suma bilansowa zł 11 348 961'75.**

Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancyj zł 26 820'00; Różni za inkaso zł 78 364'06. 789

Bank Polska Kasa Opieki, Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans surowy w dn. 31 marca 1938 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 568 850'56; Bilety skarbowe zł 2 500 000'00; Waluty zagraniczne zł 351 193'23; Papiery wartościowe zł 32 861 860'49; Papiery wart. ustaw. kapitału zapasowego zł 999 838'40; Udziały konsorcjalne zł 499 000'00; Banki krajowe zł 2 507 457'21; Banki zagraniczne zł 6 276 107'59; Dyskonto dewiz zł 49 325'96; Kredyty w r-kach bieżących zł 229 890'05; Pożyczki terminowe zł 182 719'75; Nieruchomości zł 1 220 047'34; Różne rachunki zł 22 139 982'75; Rachunki wynikowe zł 274 730'71; **Suma bilansowa zł 70 661 004'04.**

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 5 000 000'00; Kapitały rezerwowe zł 2 000 000'00; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 111 579'47; Wkłady zł 25 853 609'35; Rachunki bieżące zł 5 675 706'35; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 663 545'15; Banki krajowe zł 931 539'04; Banki zagraniczne zł 2 014 996'42; Różne rachunki zł 23 201 733'29; Specjalne rezerwy: a) spec. rk przejęc. różnic kurs. dla walut zł 1 519 978'03, b) spec. rezerwa dla papierów wart. zł 3 083 453'02; Rachunki wynikowe zł 604 863'92; **Suma bilansowa zł 70 661 004'04.**

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj zł 12 445'76; Różni za inkaso zł 99 724'44. 784

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Polskie Kopalnie Skarbowe na Górnym Śląsku, Spółka Dzierżawna
Spółka Akcyjna w Katowicach

Société Fermière des Mines Fiscales de l'Etat Polonais

en Haute-Silesie Société Anonyme à Katowice

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 30 maja 1938 r. o godz. 12.45 w siedzibie Spółki, ul. Kochanowskiego 18 w Katowicach.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1937;
- 2) Zatwierdzenie rachunków za rok operacyjny 1937 i podział zysków z tegoż roku;
- 3) Udzielenie absolutorium Radzie Nadzorczej i Zarządowi za ubiegły okres operacyjny;
- 4) Wybór członków Rady Nadzorczej.
- 5) Różne.

775

Trwale Drogi, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Grunty zł 5 000'00; Maszyny zł 825 237'95; Samochody zł 259 676'92; Narzędzia zł 1 762'50; Ruchomości biurowe zł 19 253'48; Kasy i banki zł 503 988'75; Papiery procentowe zł 137 168'00; Obligi i weksle zł 1 207 454'90; Materiały zł 180 756'61; Dłużnicy zł 459 225'70; Roboty w wykonaniu zł 31 484'69; Kaucje zł 855'00; Gwarancje gotówkowe zł 46 219'61; Sumy przechodnie zł 67 231'64; Różni za gwarancje zł 891 291'72; **Razem zł 4 636 607'47.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 500 000'00; Kapitał zapasowy: saldo na dz. 1/1 1937 r. zł 90 684'19, dopisano w roku sprawozdawczym zł 29 569'15, razem zł 120 253'34; Fundusz amortyzacyjny: saldo na dz. 1/1 1937 r. zł 995 640'97, dopisano w roku sprawozdawczym zł 110 616'53, razem zł 1 106 257'50, odpisano w roku sprawozdawczym zł 12 000'00, pozostało zł 1 094 257'50; Akcepty zł 36 000'00; Wierzyciele zł 1 587 374'28; Konserwacja dróg zł 296 707'83; Sumy przechodnie zł 39 900'98; Zysk za 1937 r. zł 70 821'82; Gwarancje zł 891 291'72; **Razem zł 4 636 607'47.**

Rachunek zysków i strat za rok 1937

WINIEN. — Koszty ogólne zł 109 731'32; Koszty wykonania robót zł 1 037 789'97; Koszty konserwacji nawierzchni drogowych zł 37 523'09; Koszty kredytu zł 62 795'74; Podatki zł 57 696'23; Różnice kursowe zł 543'70; Amortyzacja zł 109 400'98; Różne koszty zł 19 758'84; Zysk za 1937 r. zł 70 821'82; **Razem zł 1 506 061'69.**

MA. — Wartość wykonanych robót zł 1 430 282'89; Konserwacja nawierzchni drogowych zł 73 178'80; Różne wpływy zł 2 600'00; **Razem zł 1 506 061'69.** 772

Fabryka Ultramaryny Setzer i Werner w Warszawie, Spółka Akc.

Warszawa, ul. Solec Nr 39

Bilans w dn. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Place zł 406 520'00; Zabudowania fabryczne zł 1 385 374'73; Maszyny zł 84 859'99; Inwentarz fabryczny i biurowy zł 46 891'82; Kasa i banki zł 172 208'86; Papiery wartościowe zł 28 262'00; Weksle w portfelu i inkasie zł 80 871'48; Materiały zł 65 167'21; Półfabrykaty zł 96 297'00; Towar gotowy zł 99 441'65; Dłużnicy zł 461 267'73; Rozliczeniowe zł 173'86; **Razem zł 2 927 336'33.**

Klienci za weksle zł 11 655'58.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 1 300 000'00; Kapitał zapasowy zł 242 664'47; Kapitał rezerwowy zł 21 432'78; Kapitał amortyzacyjny zł 382 892'83; Wierzyciele zł 919 169'65; Rozliczeniowe zł 8 278'68; Zysk zł 52 897'92; **Razem zł 2 927 336'33.**

Obligo żyrowe weksli klientowskich zł 11 655'58.

Zobowiązania zagraniczne zł 669 318'08.

Rachunek strat i zysków w dn. 31 grudnia 1937 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 344 390'17; Koszty fabrykacji zł 793 930'78; Koszty sprzedaży zł 270 688'04; Koszty kredytów zł 84 364'87; Podatki państwowe i komunalne zł 41 799'80; Odpisy zł 69 708'61; Różnica remanentu 1/I i 31/XII 1937 r. zł 26 182'16; Zysk zł 52 897'92; **Razem zł 1 683 962'35.**

MA. — Osiągnięcie ze sprzedaży ultramaryny zł 1 682 631'35; Na odbiorcach spisanych na r-ku „Rezerwa“ zł 1 331'00; **Razem zł 1 683 962'35.** 786

I OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Przemysłu Włókienniczego „Dobrzyńka“

Spółka Akcyjna w Pabianicach

zawiadamia, że w dn. 23 maja 1938 r. o godz. 11 odbędzie się w Pabianicach przy ul. Zamkowej 2

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok 1937;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorium;
- 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski.

802-18-19

Spółka Akcyjna Pabianickich Fabryk WYROBÓW Bawełnianych „KRUSCHE i ENDER“

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Grunty zł 1 196 782'28; Budynki: a) fabryczne zł 6 358 810'11, b) gospodarcze zł 492 543'17, c) mieszkalne zł 2 100 795'57; Maszyny i urządzenia zł 26 238 870'80; Ruchomości zł 284 351'98; Przedmioty krótkotrwałe zł 172 255'96; Środki lokomocji zł 43 537'75; Inwentarz żywy zł 11 360'00; Gotowizna w kasach zł 96 347'66; Banki zł 912 471'26; Dewizy zł 8 677'01; Weksle zł 925 600'83; Papiery wartościowe zł 449 884'10; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 4 015 179'65, b) dostawcy zł 178 438'30, c) interesenci zł 112 644'24, d) należności przedwojenne zł 1 741'23, e) różni zł 117 411'84; Surowce zł 2 423 694'34; Półfabrykaty zł 2 914 678'58; Towary gotowe zł 4 341 488'74; Materiały pomocnicze zł 1 068 394'82; **Razem zł 54 455 969'22.**

Udzielone gwarancje zł 478 250'00; Zażyrowane weksle zł 1 713 650'00.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 14 875 000'00; Kapitał zapasowy zł 900 000'00; Kapitał amortyzacyjny zł 26 276 360'30; Dotacja za rok 1937 zł 1 092 423'67; Kapitał specjalny rezerwowy zł 3 920 682'84; Fundusz na cele społeczne i dobroczynne zł 39 653'03; Fundacja jubileuszowa dla pracowników zł 75 000'00; Akcepty zł 45 710'43; Wierzyciele: a) banki zł 1 559'71, b) dostawcy zł 1 158 494'15, c) odbiorcy zł 126 240'44, d) interesenci zł 323 242'57, e) różni zł 1 672 439'01, f) wierzytelności przedwojenne zł 365 667'33; Sumy przechodnie zł 1 157 609'49; Zysk: a) Pozostałość z roku ubiegłego zł 33 998'06; Zysk w roku 1937 zł 2 391 888'19; **Razem zł 54 455 969'22.**

Różni za gwarancje zł 478 250'00; Obligo z tytułu żyr wekslowy zł 1 713 650'00.

Zobowiązania zagraniczne zł 811 538'14.

Rachunek przychodu i rozchodu

WINIEN. — Robocizna zł 6 299 973'41; Koszty administracji ogólnej zł 1 528 704'32; Świadczenia socjalne i inne zł 1 044 118'45; Podatki państwowe i komunalne zł 1 678 877'74; Koszty sprzedaży zł 1 294 518'78; Procenty zł 300 906'95; Koszty handlowe zł 258 964'75; Straty zł 53 663'97; Amortyzacja zł 1 092 423'67; Zysk w 1937 r. zł 2 391 888'19; **Razem zł 15 944 040'23.**

MA. — Zysk brutto z fabrykacji zł 15 624 472'78; Procenty z papierów wartościowych zł 43 515'02; Różnice kursowe zł 969'46; Różne wpływy zł 275 082'97; **Razem zł 15 944 040'23.**

Sprawozdanie za rok 1937 zatwierdzono przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 26 kwietnia 1938 r. 866

Śląski Zakład Kredytowy, Spółka Akcyjna

Bilans surowy w dn. 31 marca 1938 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 894 918'32; Bilety skarbowe zł —; Waluty zagraniczne zł 46 402'01; Papiery wartościowe zł 2 615'01; Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego zł 489 897'09; Udziały konsorcjalne zł 157 426'00; Banki krajowe zł 200 306'12; Banki zagraniczne zł 418 326'25; Dyskonto zł 9 831 013'28; Protesty zł 10 001'82; Kredyty w r-kach bieżących zł 10 559 345'06; Pożyczki terminowe zł 1 274 967'01; Kredyty akcept. i remboursowe zł 603 212'07; Należn. z tyt. trans. dewiz. na termin zł 132 562'50; Nieruchomości zł 256 615'18; Różne rachunki zł 2 462 421'05; Rachunki wynikowe zł 382 450'76; **Razem zł 27 722 479'53.**

Dłużnicy z tyt. gwarancyj zł 2 223 548'66; Inkaso zł 2 001 990'42.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 3 000 000'00; Kapitały rezerwowe zł 3 155 000'00; Fundusz amortyzacyjny zł 32 500'00; Wkłady zł 7 274 029'03; Rachunki bieżące zł 6 552 633'57; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 69 724'00; Banki krajowe zł 1 290 357'77; Banki zagraniczne zł 241 566'07; Redyskonto weksli zł 1 959 153'32; Zobowiązania z tyt. kred. akcept. i remb. zł 603 212'07; Zobowiązania z tyt. trans. dewiz. na termin zł 131 881'85; Różne rachunki zł 2 870 044'56; Rachunki wynikowe zł 542 377'29; **Razem zł 27 722 479'53.**

Zobowiązania z tytułu gwarancyj zł 2 223 548'66; Różni za inkaso zł 2 001 990'42. 818

I OGŁOSZENIE

Zarząd Tomaszowskiej Fabryki Sukna „D. Bornstein“

Spółka Akcyjna w Tomaszowie-Mazow.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 maja 1938 r. o godz. 18 w lokalu Spółki w Tomaszowie-Mazow. odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1937; 3) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 4) Wybór Zarządu oraz Rady Nadzorczej; 5) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 6) Wolne wnioski.

W myśl Statutu Spółki, Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni nie później niż 7 (siedem) dni przed terminem Zgromadzenia złożyć swe akcje Zarządowi w Tomaszowie-Mazow., przy ul. Prez. Wojciechowskiego Nr 8.

868-18-19

I OGŁOSZENIE

W dn. 25 maja 1938 r. o godz. 14 w kancelarii notariusza Stefana Benedykta (Hipoteka) odbędzie się

WALNE ZEBRANIE

Fabryki Lodowni i WYROBÓW Blaszanych „Eskimos“, Spółka Akc.

ul. Karolkowa 26

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór prezidium; 2) Sprawozdanie Zarządu, Komisji Rewizyjnej i przedstawienie bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1937; 3) Powzięcie uchwały o sposobie pokrycia strat; 4) Wybory nowych władz; 5) Wolne wnioski.

Fabryka Lodowni i WYROBÓW Blasz. „Eskimos“ S. A.

(—) Gawlikowski 877-18-20

Spółka Akcyjna Przemysłu Pończoszniczego Jakób Kohan

w Ł o d z i

Bilans zamknięcia sporządzony dn. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Nieruchomości: Place zł 55 105'00; Budynki gospodarcze zł 65 792'00; Budynki fabryczne zł 79 740'50; Razem zł 200 636'50; Maszyny i urządzenia fabryczne zł 906 276'29; Urządzenia biurowe i składowe zł 4 696'00; Zaprzęg zł 4 400'00; Razem zł 1 116 008'79; Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 3 914'74; Gotówka w bankach zł 118 026'45; Razem zł 121 941'19; Weksle w portfelu zł 187 448'02; Weksle w inkasie zł 8 155'60; Razem zł 195 603'62; Papiery wartościowe zł 12 668'00; Surowce: Przędza zł 185 383'05; Materiały pomocnicze zł 27 557'99; Towar w stanie fabrykacji zł 51 044'30; Towar gotowy na składzie zł 285 205'49; Dłużnicy: Odbiorcy zł 298 617'52; Dostawcy zł 2 654'96; Różni zł 8 625'32; Sumy przechodnie zł 2 747'21; **Razem zł 1 192 048'65; Razem zł 2 308 057'44.**

STAN BIERNY. — Kapitał własny: Kapitał akcyjny zł 1 500 000'00; Kapitał zapasowy zł 85 000'00; Razem zł 1 585 000'00; Kapitał amortyzacyjny zł 386 157'52; Wierzyciele: Dostawcy zł 131 420'54; Odbiorcy zł 917'08; Różni zł 6 623'21; Razem zł 138 960'83; Akcepty zł 56 084'00; Sumy przechodnie zł 9 080'59; Razem zł 2 175 282'94; Zysk: pozostałość z ub. r. zł 71 921'42; zysk za rok operacyjny 1937 zł 60 853'08; razem zł 132 774'50; **Razem zł 2 308 057'44.**

Rachunek zysków i strat

Zyski: Wpływ z fabrykacji zł 1 543 184'19; Różnice kursowe zł 951'93; Razem zł 1 544 136'12; Straty: Odsetki zł 110'41; Prowizja bankowa zł 2 785'34; Razem zł 2 895'75; Świadczenia socjalne zł 25 671'75; Podatki i opłaty stemplowe zł 43 851'43; Straty na dłużnikach zł 12 982'64; Koszty administracji ogólnej zł 141 274'53; Koszty sprzedaży zł 55 561'79; Koszty ubezpieczenia od ognia i kradzieży zł 3 940'21; Amortyzacja zł 94 211'51; Koszty fabrykacji zł 1 093 815'01; Różne straty zł 9 078'52; Razem zł 1 483 283'04; Zysk za 1937 r. zł 60 853'08; Pozostałość zysku z lat ubiegłych zł 71 921'42; Razem zł 132 774'50. 870

W. Skiba i A. Wyporek, Spółka Akcyjna w Warszawie

przy ul. Marszałkowskiej 71

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Maszyny i urządzenia techniczne z 50 057'32; Ruchomości z 23 909'28; Samochody z 16 960'30; Razem z 90 926'90; Majątek płynny: Gotówka w kasie z 7 276'32; Gotówka w bankach z 49 782'81; Razem z 57 059'13; Papiery procentowe z 5 163'70; Weksle w portfelu i inkasie z 43 243'13; Razem z 105 465'96; Surowce z 69 839'92; Gotowe własne wyroby z 8 788'87; Towary z 272 765'87; Materiały do opakowania z 131'06; Razem z 351 525'72; Towary komisowe z 4 498'77; Dłużnicy: Odbiorcy z 326 557'63; Dostawcy z 14 042'13; Różni dłużnicy z 6 392'64; Dłużnicy wątpliwi z 32 903'67; Razem z 379 896'07; Inne aktywa: Różni z tytułu kaucyj gotówkowych z 6 837'95; Sumy przechodnie: Wydatki, dotyczące okresu przyszłego z 2 504'35; **Aktywa razem z 941 655'72.**

Dłużnicy z tytułu weksli gwarancyjnych z 23 790'00; Dłużnicy z tytułu kaucyj w papierach procentowych z 1 824'00; **Ogółem z 967 269'72.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy z 400 000'00; Kapitał zapasowy z 31 911'91; Kapitał rezerwowy z 27 922'90; Razem z 459 834'81; Kapitał amortyzacyjny z 15 693'52, dopisano w 1937 r. z 17 936'02, razem z 33 629'54; Rezerwa specjalna na ewentualne straty na odbiorcach z 31 000'00; Zobowiązania: Dostawcy z 38 650'90; Odbiorcy z 1 152'53; Różni wierzyciele z 76 000'48; Razem z 115 803'91; Dostawcy towarów komisowych z 4 498'77; Pozostałość zysku z 1936 r z 982'30; Zysk za 1937 r. z 295 906'39; Razem z 296 888'69; **Pasywa razem z 941 655'72.**

Akcepty gwarancyjne z 23 790'00; Papiery procentowe, złożone jako kaucje z 1 824'00; Razem z 25 614'00; **Ogółem z 967 269'72.**

Zobowiązania z tytułu zyr na wekslach z 20 298'01; Zobowiązania zagraniczne z 18 254'61.

Rachunek strat i zysków

Koszty administracji ogólnej z 177 337'40; Różne koszty handlowe z 42 859'38; Koszty fabrykacji z 286 546'45; Koszt własny towarów sprzedanych z 448 261'91; Koszty sprzedaży z 220 644'00; Koszty finansowe z 2 978'17; Podatki z 24 540'38; Świadczenia socjalne z 18 948'12; Składki ubezpieczeniowe z 1 998'52; Odpisy amortyzacyjne z 17 936'02; Straty na odbiorcach z 1 600'59; Straty na ruchomościach z 150'00; Zysk za 1937 rok z 295 906'39; **Razem z 1 539 707'33.**

WPLYWY. — Sprzedaż wyrobów własnych z 786 447'42; Sprzedaż towarów nabytych z 747 154'67; Razem z 1 533 602'09; Procenty i skonta kasowe dostawców z 6 057'88; Wpływy z sum spisanych w latach poprzednich z 45'60; Różnice kursowe z 1'76; **Razem z 1 539 707'33.** 861

Bank Towarzystw Spółdzielczych, Spółka Akcyjna

Bilans surowy dn. 31 marca 1938 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji z 1 056 905'13; Bilety skarbowe z 500 000'00; Waluty zagraniczne z 4 771'14; Papiery wartościowe z 745 791'87; Papiery wart. ustaw. kapitału zapasowego z 280 025'39; Banki krajowe z 191 445'36; Banki zagraniczne z 38 698'69; Dyskonto z 3 936 836'26; Protesty z 512 153'29; Kredyty w rachunkach bieżących z 1 237 438'15; Pożyczki terminowe z 4 401 760'33; Nieruchomości z 4 491 756'03; Różne rachunki z 561 141'56; Rachunki wynikowe z 161 742'55; **Suma bilansowa z 18 120 465'75.**

Dłużnicy z tytułu gwarancji z 351 135'18; Inkaso z 938 881'12.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy z 3 000 000'00; Kapitały rezerwowe z 891 751'91; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości z 686 653'63; Wkłady z 11 820 875'92; Rachunki bieżące z 318 194'53; Różne natychmiast płatne zobowiązania z 64 173'43; Banki krajowe Loro z 533 931'16; Banki zagraniczne Loro z 3 330'00; Redyskonto weksli z 204 271'25; Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego z 155 482'00; Wierzyciele hipoteczni z 1 908'93; Różne rachunki z 113 162'12; Rachunki wymikowe z 326 730'87; **Suma bilansowa z 18 120 465'75.**

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji z 351 135'18; Różni za inkaso z 938 881'12. 822

Zakłady Chemiczne w Winnicy, Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty z 114 946'91; Budynki: a) fabryczne z 883 682'04, b) gospodarcze z 4 375'00, c) mieszkalne z 74 736'12 = z 962 793'16; Urządzenia techniczne: a) aparaty, maszyny i instalacje z 2 394 737'67, b) ruchomości z 7 743'04, c) samochody z 53 954'75 = z 3 534 175'53; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach z 788 295'65; Papiery procentowe z 30 876'37; Materiały surowe, produkty przejściowe i barwniki mocne z 1 300 036'64; Materiały pomocnicze i pędne z 18 751'32; Wyroby gotowe z 1 413 525'67; Odbiorcy z 239 679'11; Dostawcy z 20 436'76; Dłużnicy z 64 688'42; Zaliczki z 4 800'00; Weksle w inkasie z 8 084'48; Różne aktywa z 884'20; Sumy przechodnie z 8 683'31 = z 3 898 741'95; **Razem z 7 432 917'48.**

Dług zagraniczny bezprocentowy z 1 917 413'89.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy z 2 000 000'00; Kapitał rezerwowy z 22 542'31; Kapitał zapasowy; saldo z roku poprzedniego z 51 922'33, dopisano w roku sprawozdawczym z 344'76 = z 52 267'09; Różnica przerachowania z 544 769'40 = z 2 619 578'80; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego z 1 301 526'20, b) dopisano w roku sprawozdawczym z 278 033'65, c) dopisano w roku sprawozdawczym z 15 180'10 = z 262 853'75 = z 1 564 379'95; III. Zobowiązania: Odbiorcy z 60 429'04; Dostawcy z 86 229'59; Wierzyciele z 2 149 124'87; Sumy przechodnie z 38 358'28 = z 2 334 141'78; IV. Rezerwa na podatek dochodowy 1936 r. z 69 000'00; V. Rezerwa na podatek dochodowy 1937 r. z 57 500'00; VI. Rachunek przejściowy różnic kursowych w papierach wartościowych z 2 044'12; VII. Pozostałość zysków lat ubiegłych z 526 382'07; Zysk za rok 1937 z 259 890'76; **Razem z 7 432 917'48.**

Rachunek strat i zysków 1937 r.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej z 439 790'90; Koszty fabrykacji z 2 992 535'34; Koszty sprzedaży z 902 367'00; Podatki państwowe i komun. z 204 046'56; Świadczenia socjalne z 28 249'84; Odpisy amortyzacyjne z 262 853'75; Różnice kursowe z 735'12; Straty na spisanych z inwent. z 27 075'67; Różne straty z 2 273'49; Zysk za 1937 r. z 259 890'76; **Razem z 5 119 818'43.**

ZYSKI. — Wyniki produkcji i sprzedaży z 5 094 185'35; Różnice kursowe z 2 387'38; Procenty z 15 633'94; Różne zyski z 7 611'76; **Razem z 5 119 818'43.** 858

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przedziałnia Wełny Czesankowej Markus Kohn, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że w dn. 21 maja 1938 r. o godz. 17 w biurze Spółki w Łodzi przy ul. Łąkowej Nr 5, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1937 r.;
- 3) Udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Ustalenie ilości członków i wybór Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 5) Określenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej na 1938 r.;
- 6) Zmiana § 12 statutu Spółki:

Zdanie pierwsze § 12 statutu Spółki brzmi: „Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki uprawnionych jest łącznie 2 członków Zarządu, albo też jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem” — proponowane brzmienie zdania pierwszego § 12 Statutu jest następujące: „Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki uprawniony jest bądź Prezes Zarządu samodzielnie, bądź też łącznie 2 członków Zarządu, albo też jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem”.

PP. Akcjonariusze, którzy życzą sobie wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć najpóźniej na 7 dni przed terminem tego Zgromadzenia posiadane przez nich akcje Zarządowi Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. 820-18-19

ŁÓDZKI BANK DEPOZYTOWY, Spółka Akcyjna

Bilans netto w dn. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY		zł
Kasa i sumy do dyspozycji	1 407 072'52	
Waluty zagraniczne	62 565'98	
Papiery wartościowe	540 033'81	
Papiery wart. ustaw. kapitału zapasowego	646 183'87	
Udziały konsorcjalne	112 500'00	
Banki krajowe	107 072'15	
Banki zagraniczne	326 877'55	
Dyskonto	14 218 811'77	
Kredyty w rachunkach bieżących	1 957 719'70	
Pożyczki terminowe	2 105 718'15	
Nieruchomości	315 084'82	
Różne rachunki	59 669'74	
	<u>21 859 310'06</u>	

STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy (25 200 akcji a zł 100'00)	2 520 000'00	
Kapitał zapasowy	1 260 000'00	
Fundusz amortyzacyjny nieruchomości	68 889'64	
Wkłady	10 767 934'01	
Rachunki bieżące	4 959 626'33	
Różne natychmiast płatne zobowiązania	330 851'50	
Banki krajowe	647 840'84	
Banki zagraniczne	182 198'10	
Redyskonto weksli		
Różne rachunki	38 626'61	
Procenty i prowizje na rok następny	193 580'85	
Zysk	889 762'18	
	<u>21 859 310'06</u>	

Gwarancje	4 117 799'73
Inkaso	3 244 223'56

Rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN	zł	zł
Procenty i prowizje wypłacone	912 604'56	
Koszty handlowe	1 496 287'62	
Podatki	243 493'74	
Amortyzacja	14 751'57	
Odpisy na dłużników	20 328'41	
Różnice kursowe na papierach procentowych	43 868'20	2 732 334'10

Zysk:

a) pozostałość z lat poprzednich	540 550'46
b) czysty zysk za rok 1937	349 211'72
	<u>889 762'18</u>

do podziału jak następuje:

a) na wynagrodzenie dla Rady	15 000'00	
b) na dywidendę (7 procent)	176 400'00	
c) do przeniesienia na rok następny	698 362'18	889 762'18
		<u>3 622 096'28</u>

MA

	zł
Pozostałość zysku	540 550'46
Procenty i prowizje pobrane	2 823 404'15
Różnice kursowe na dewizach	152 672'17
Zwrot sum dawniej odpisanych	20 440'66
Dochód ze składów towarowych	85 028'84
	<u>3 622 096'28</u>

Uwaga. — Dywidenda w wysokości 7 procent wypłacana będzie w kasach Banku w godzinach biurowych począwszy od dnia 1 czerwca b. r. za złożeniem kuponu Nr 11 każdej akcji.

823

ŁÓDZKI BANK DEPOZYTOWY, Spółka Akcyjna

Bilans surowy w dn. 31 marca 1938 r.

STAN CZYNNY		zł
Kasa i sumy do dyspozycji	1 370 928'01	
Waluty zagraniczne	68 892'22	
Papiery wartościowe	457 765'47	
Papiery wart. ustaw. kap. zapasowego	646 149'16	
Udziały konsorcjalne	112 500'00	
Banki krajowe	204 878'22	
Banki zagraniczne	482 539'51	
Dyskonto	16 130 034'38	
Protesty	8 080'60	
Kredyty w rachunkach bieżących	2 746 397'28	
Pożyczki terminowe	1 523 840'68	
Nieruchomości	325 084'82	
Różne rachunki	48 366'75	
Oddziały	480 239'46	
Rachunki wynikowe	373 808'90	
	<u>24 979 505'46</u>	

STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy	2 520 000'00	
Kapitał zapasowy	1 260 000'00	
Fundusz amortyzacyjny nieruchomości	68 889'64	
Wkłady	10 208 706'73	
Rachunki bieżące	4 709 133'75	
Różne natychmiast płatne zobowiązania	213 370'52	
Banki krajowe	143 367'48	
Banki zagraniczne	305 512'59	
Redyskonto weksli	3 255 340'64	
Różne rachunki	41 960'47	
Oddziały	567 418'29	
Zyski z lat ubiegłych	889 762'18	
Rachunki wynikowe	796 043'17	
	<u>24 979 505'46</u>	

Gwarancje	4 249 130'22
Inkaso	3 266 487'98

824

I OGŁOSZENIE

Zarząd Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w Warszawie w dn. 24 maja 1938 r. o godz. 10 rano w sali posiedzeń Spółki przy ulicy Zielnej Nr 37 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu za 1937 r. i udzielenie absolutorium władzom Spółki; 3) Podział zysku za 1937 r.; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu eksploatacyjnego na 1938 r.; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu inwestycyjnego na 1938 r.; 6) Upoważnienie Zarządu do przedsięwzięcia operacji kredytowych, niezbędnych do prowadzenia przedsiębiorstwa; 7) Upoważnienie władz Spółki do nabycia nieruchomości gruntowych w Białymstoku i Łodzi; 8) Wybór 2 członków i 1 zastępcy Komisji Rewizyjnej grupy „B”; 9) Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej; 10) Przeniesienie w stan spoczynku niektórych pracowników Spółki i przyznanie im gratyfikacji; 11) Wnioski.

W myśl brzmienia § 19 statutu Spółki, PP. Akcjonariusze, którzy na Walnym Zgromadzeniu działają będą przez pełnomocników, powinni przed Walnym Zgromadzeniem zakomunikować pisemnie Zarządowi Spółki imiona i nazwiska swych pełnomocników.

PP. Akcjonariusze, pragnący wystąpić z wnioskami na Walnym Zgromadzeniu, powinni je złożyć Radzie Nadzorczej na piśmie nie później jak na dwa tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia.

844

Fabryka Aparatów Elektrycznych R. Szpotański i S-ka
Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans zamknięcia na dz. 31/XII 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 57 807'86; Budynek fabryczny zł 1 154 535'72; Budynek mieszkalny zł 74 056'20; Maszyny i urządz. warszt. zł 842 131'12; Ruchomości zł 105 074'33; II. Majątek płynny: Surowce i półfabrykaty zł 1 348 158'25; Wyroby gotowe zł 260 419'46; Odbiorcy zł 2 070 396'96; Dostawcy zł 14 511'71; R-ki różne zł 31 601'13; Gotówka w kasie i bankach zł 152 568'71; Weksle w portfelu zł 21 302'66; Udział w innych przedsięb. zł 12 000'00; Papiery procentowe w kasie zł 1 680'00; Kaucje dla odbiorców zł 65 771'00; **Ogólna suma bilansowa zł 6 212 015'11.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 1 200 000'00; Kapitał zapasowy: saldo z ub. roku zł 9 557'31, dopisano w r. oper. zł 282 159'93, razem zł 291 717'24; Amortyzacja: saldo z ub. roku zł 447 167'16, odpisano zł 2 791'08, dopisano w roku op. zł 107 373'76, razem zł 551 749'84; Zobowiązania długoterminowe zł 1 135 256'95; Dostawcy zł 617 460'01; Odbiorcy zł 175 054'33; Rezerwy podatk. i świadc. zł 607 903'92; R-ki różne zł 224 471'33; Akcepty gwarancyjne zł 50 256'00; Rachunek specjalny różnicy kursowej zł 710 633'78; Zysk w roku oper. zł 647 511'71; **Ogólna suma bilansowa zł 6 212 015'11.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje hipoteczne zł 746 208'00; Zobowiązania z tytułu zryba handl. zł 495 852'82.

Uwaga do bilansu. — Zobowiązania zagraniczne i w wal. obcych zł 1 220 277'04.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Remanent początkowy zł 177 134'39; Surowce i półfabr. zł 2 943 228'15; Robocizna zł 767 408'83; Koszty handlowe zł 851 645'94; Podatki i świadc. zł 817 469'05; Odsetki zł 75 741'25; Koszty sprzedaży zł 455 953'63; Koszty warsztatowe zł 651 194'57; Koszty licencji Delle zł 23 480'64; Amortyzacja zł 107 373'76; Odpisy inne zł 21 214'62; Zysk zł 647 511'71; **Suma ogólna zł 7 539 356'54.**

MA. — Remanent końcowy zł 260 419'46; Wpływ ze sprzedaży zł 7 229 174'43; Różnice kursowe zł 37 041'00; Zyski inne zł 11 673'35; Odzyskano na dłużn. wątpl. zł 1 048'30; **Suma ogólna zł 7 539 356'54.**

811

I OGŁOSZENIE

„Wrzosowa“ Fabryka Portland-Cementu, Spółka Akc. w likwidacji

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 20 maja 1938 r. o godz. 13 w biurze Spółki w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej Nr 7.

Przedmiotem obrad będą:

1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania likwidatorów, bilansu na dz. 31 grudnia 1937 r. oraz rachunku strat i zysków za 1937 r., jak również powzięcie uchwały co do podziału zysku; 3) Pokwitowanie władz Spółki z czynności za 1937 r.; 4) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie wynagrodzenia tychże.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Spółki swe akcje, względnie zaświadczenia notarialne lub instytucyj kredytowych, najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

819-18-19

I OGŁOSZENIE

Likwidatorzy firmy Austriacka Spółka Akcyjna
Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth Fabryka Maszyn Rolniczych
we Lwowie, ul. Gródecka 28

zawiadamiają

o otwarciu likwidacji tejże firmy

i wzywają wierzycieli do zgłoszenia ich wierzytelności w ciągu 6 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

Franciszek Jenik, Szymon Ziff, Ryszard Diez, Jan Brauneis.
841-18-20-22

Zakłady Przemysłowe Karola Eiserta, Spółka Akcyjna

w Ł o d z i

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Grunty zł 729 236'64; Budynek fabryczny zł 3 891 539'07, gospodarcze zł 119 108'69, mieszkalne zł 48 326'84, kanalizacja zł 3 130'00, razem zł 4 062 104'60; Urządzenia techniczne: maszyny zł 8 049 897'40, elektryfikacja zł 166 176'17, turbozespół zł 149 043'49, razem zł 8 365 117'06; Inwentarz: biurowy zł 81 895'97, środki lokomocji zł 87 577'25, inwentarz żywy zł 525'00, razem zł 169 998'22; Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 35 129'44, banki zł 387 076'25, papiery wartościowe zł 238 646'57, weksle w portfelu zł 706 108'60, weksle w inkasie zł 100 623'31, udziały w innych przedsiębiorstwach zł 400 000'00, razem zł 1 867 584'17; Zapasy: surowce zł 2 119 575'00, materiały pomocnicze zł 114 405'00, materiały techniczne zł 42 155'00, materiały pędne zł 14 696'00, różne zł 5 894'00, półfabrykaty zł 448 357'00, wyroby gotowe zł 1 968 280'00, razem zł 4 713 362'00; Dłużnicy: odbiorcy zł 1 472 161'29, odbiorcy za protesty zł 45 179'98, dostawcy zł 4 303'29, różni zł 2 682 670'33, razem zł 4 204 314'89; Sumy przechodnie: wydatki okresu przyszłego zł 11 752'50, inne zł 315 098'75, razem zł 326 851'25; Pozostałość straty z lat ubiegłych zł 75 433'95, mniej zysk za 1937 r. zł 37 515'33 = zł 37 918'62; **Ogółem zł 24 476 487'45.**

Kaucje, depozyty etc. zł 1 554 238'11.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: kapitał zakładowy zł 9 000 000'00, kapitał zapasowy zł 1 140 000'00; Fundusz amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 7 811 647'38, spisano zł 428 324'68, dopisano w roku sprawozdawczym zł 577 535'73, razem zł 7 960 858'43; Fundusz amortyzacyjny specjalny zł 39 537'00; Kapitał obligacyjny zł 1 793 160'00; Zobowiązania: wierzyciele: akcepty zł 635 235'94, banki zł 83 448'13, dostawcy zł 1 551 031'20, odbiorcy zł 83 241'86, różni zł 966 648'71, razem zł 3 319 605'84; Specjalny r-k przejściowy różnic kursowych zł 1 223 326'18; **Ogółem zł 24 476 487'45.**

Kaucje, depozyty etc. zł 1 554 238'11; Zobowiązania z tytułu zryb na wekslach zł 935 475'73.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 1 025 927'93.

Rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN. — Saldo z roku ubiegłego zł 75 433'95; Koszty administracji zł 489 033'00; Koszty fabrykacji zł 9 302 886'00; Koszty sprzedaży zł 487 463'23; Koszty kredytów zł 338 507'80; Koszty handlowe zł 218 974'61; Podatki państwowe i komunalne zł 407 096'44; Świadczenia socjalne zł 275 096'84; Różnice kursowe zł 30 212'77; Odpisy nieściągalnych należności zł 29 330'76; Odpisy amortyzacyjne zł 577 535'73; Amortyzacja nowych samochodów zł 39 537'00; Straty na sprzedanych obiektach majątkowych zł 440 352'84; **Ogółem zł 12 711 460'97.**

MA. — Dochody: z fabrykacji zł 12 011 283'00; Z przedziałni zarobkowej zł 219 497'54; Z działu konfekcji zł 4 469'87; Nadwyżka ze sprzedaży nieruchomości w Warszawie zł 8 488'72; Wpływy ze spisanych należności zł 1 248'09; Różne wpływy zł 230'45; Amortyzacja sprzedanych obiektów etc. zł 428 324'68; Pozostałość straty z lat ubiegłych zł 75 433'95, mniej zysk za 1937 rok zł 37 515'33 = zł 37 918'62; **Ogółem zł 12 711 460'97.**

Powyższy bilans i rachunek strat i zysków zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 26 kwietnia 1938 r.

815

Pamiętaj o Pomocy Zimowej!!

BANK ZACHODNI, SPÓŁKA AKC.

Bilans surowy w dn. 31 marca 1938 r.

STAN CZYNNY		zł	STAN BIERNY		zł
Kasa i sumy do dyspozycji		2 332 534 40	Kapitał zakładowy		10 080 000 00
Bilety skarbowe		—	Kapitały rezerwowe		3 203 403 43
Waluty zagraniczne		135 916 53	Fundusz amortyzacyjny nieruchomości		—
Papiery wartościowe		533 075 30	Wkłady		28 826 638 54
Papiery wartośc. ust. kapitału zapasowego		405 600 00	Rachunki bieżące		9 922 179 26
Udziały konsorcjalne		3 073 166 68	Różne natychmiast płatne zobowiązania		351 899 19
Banki krajowe		581 404 66	Banki krajowe		1 506 839 23
Banki zagraniczne		1 274 171 79	Banki zagraniczne		1 010 127 94
Dyskonto		30 347 446 81	Redyskonto weksli		14 171 660 08
Protesty		1 876 376 95	Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego		—
Kredyty w rachunkach bieżących		19 194 604 44	Zastaw walorów		—
Pożyczki terminowe		3 477 386 06	Wierzyciele hipoteczni		117 360 00
Kredyty akceptacyjne i rebusorsowe		2 721 548 02	Zobowiązania z tytułu kredyt. akceptacyjn. i rebusorsowych		2 721 548 02
Należności z tytułu transakcyj dewizowych n termin i report.		—	Zobowiązania z tytułu transakcyj dewizow. n termin i report.		—
Nieruchomości		6 911 661 43	Różne rachunki		6 611 548 31
Różne rachunki		6 023 518 29	Listy zastawne (obligacje)		—
Długoterminowe pożyczki hipoteczne		—	Rachunki wynikowe		996 170 08
Rachunki wynikowe		630 962 72			996 170 08
		<u>79 519 374 08</u>			<u>79 519 374 08</u>
Dłużnicy z tyt. gwarancyj		9 661 043 22	Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancyj		9 661 043 22
Inkaso		10 460 494 52	Różni za inkaso		10 460 494 52

798

Łódzka Fabryka Kapeluszy dawniej Herman Schlee

Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 183 438 00; Budynki: a) fabryczne zł 937 177 31, b) mieszkalne zł 226 545 62, c) gospodarcze zł 27 081 24, razem zł 1 190 804 17; Urządzenia techniczne (parowa maszyna, kotły, maszyny różne i aparaty) zł 1 780 840 44; Inwentarz fabryczny i biurowy: a) żywy zł 425 00, b) martwy (ruchomości) zł 51 786 60, razem zł 52 211 60; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 1 780 840 44; Papiery wartościowe zł 20 405 04; Weksle w portfelu i inkasie zł 95 386 01; Udział członkowski w banku zł 16 000 00; Materiały: a) surowce zł 307 225 87, b) pomocnicze i pędne zł 151 593 57, razem zł 458 819 44; Półfabrykaty zł 482 603 20; Gotowe wyroby i towary zł 193 983 36; Razem zł 676 586 56; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 394 750 04, b) różni zł 43 071 91, c) wątpliwe należności: 1) weksle protestowane zł 2 007 09, 2) inne zł 2 149 63, razem zł 4 156 72; Sumy przechodnie: Wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 8 411 51; **Ogółem zł 4 951 702 69.**

Sumy pozabilansowe. — a) Weksle gwarancyjne zł 61 700 00; b) Zobowiązania z tytułu żyr zł 149 111 12.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 2 400 000 00; Kapitał zapasowy zł 29 800 11; Razem zł 2 429 800 11; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 1 496 551 27, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 119 604 07, razem zł 1 616 155 34; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcjonariusze zł 138 313 44, b) banki zł 121 189 67, c) kredyt długoterminowy zł 130 391 00, d) dostawcy zł 488 532 10, e) odbiorcy zł 24 710 39; Sumy przechodnie: dochód, dotyczący okresu przyszłego zł 2 610 64, razem zł 905 747 24; **Ogółem zł 4 951 702 69.**

Sumy pozabilansowe. — a) Różni za gwarancje zł 61 700 00; b) Różni za żyra zł 149 111 12.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 203 642 43.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji zł 256 795 07; Koszty fabrykacji zł 663 358 47; Koszty sprzedaży zł 203 524 11; Koszty kredytów zł 42 002 19; Podatki państwowe i komunalne zł 52 952 46; Świadczenia socjalne zł 70 761 86; Straty u klientów i inne zł 18 713 87; Odpisy amortyzacyjne zł 119 604 07; **Razem zł 1 427 712 10.**

MA. — Wpływy różne zł 1 160 49; Przychód brutto z fabrykacji zł 1 426 551 61; **Razem zł 1 427 712 10.**

814

Fabryka Wyrobów Sukiennych Ch. Rubin, Spółka Akcyjna w Tomaszowie Maz.

Bilans zamknięcia po dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Nieruchomości zł 301 649 98; Maszyny zł 318 193 06; Konie i wozy zł 1 700 00; II. Majątek płynny: Kasa zł 3 169 33; Dłużnicy zł 51 703 10; Wierzyciele zł 789 15; Weksle zł 14 309 40; Pożyczka Inwestycyjna zł 200 00; Opał zł 637 50; Oleje i smary zł 90 64; Barwniki i chemikalia zł 440 50; Sumy przechodnie zł 1 274 65; Straty zł 186 719 27; **Razem zł 880 876 58.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 450 000 00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z ub. r. zł 240 724 77, b) dopisano w 1937 r. zł 36 181 81, razem zł 276 906 58; III. Zobowiązania: Wierzyciele zł 70 070 81; Akcepty zł 23 727 27; Dłużnicy zł 101 00; Długi hipoteczne zł 45 220 00; Niezapłacone podatki zł 5 850 92; Niewypłacona dywidenda zł 9 000 00; **Razem zł 880 876 58.**

Rachunek zysków i strat

Przychód zł 259 123 30; Rozchód zł 236 153 08; Czysty zysk za 1937 r. zł 22 970 22.

Podział zysku. — Dywidenda po zł 2 00 od akcji zł 9 000 00; Na pokrycie strat z lat ubiegłych zł 13 970 22; **Razem zł 22 970 22.**

806

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Mechanicznych Borman, Szwede i S-ka

Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 10 maja 1938 r. o godz. 12 w poł. odbędzie się w Warszawie przy ul. Srebrnej Nr 9

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Przedstawienie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1936/37 oraz rachunku strat i zysków;
- 3) Wniosek Komisji Rewizyjnej;
- 4) Uchwalenie budżetu na rok operacyjny 1937/38;
- 5) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 7) Upoważnienie Zarządu do wydzierżawiania i sprzedaży nieruchomości tudzież majątku ruchomego Spółki;
- 8) Wnioski akcjonariuszów, które zostaną zgłoszone w myśl art. 394 K. H.

818

Kluczeńska Fabryka Papieru i Celulozy, Spółka Akc.

w Warszawie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunt fabryczny zł 301 480'80; Budynki: a) fabryczne zł 3 733 822'18, b) gospodarcze zł 576 571'84, c) mieszkalne zł 369 992'85; Urządzenia techniczne: a) maszyny i urządzenia techniczne zł 14 468 970'43, b) bocznica kolejowa zł 608 081'61, c) tabor kolejowy zł 72 725'10, d) garaże zł 14 185'50; Inwentarz zakładowy i biurowy: a) ruchomości Centrali zł 35 181'62, b) ruchomości Fabryki zł 40 593'90; Licencje zł 31 023'00; Rozpoczęte inwestycje zł 48 395'47; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 68 487'62; Papiery procentowe zł 44 160'00; Weksle w portfelu zł 8 311'39; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 765 661'42; Materiały: a) surowce zł 599 343'41, b) pomocnicze zł 610 246'06; Półfabrykaty zł 200 372'56; Gotowe towary zł 824 116'76; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 947 963'81, b) dostawcy zł 30 413'68, c) różni zł 223 049'88, d) wątpliwe należności otwarte zł 154 555'36; Rachunek specjalnych przejściowych różnic kursowych zł 9 562'91; Sumy przechodnie: a) wydatki, dotyczące 1938 r. zł 10 070'40, b) materiały w drodze zł 151 860'44, c) inne zł 33 479'08; **Ogółem zł 24 982 679'08.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 7 000 000'00; Kapitał zapasowy zł 83 130'79; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 7 484 574'03, b) odpisano w ciągu 1937 r. zł 158 192'60, c) dopisano w roku sprawozdawczym 1937 zł 1 144 630'27; Kapitał obligacyjny zł 2 922 000'00; Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 3 110 088'56, b) banki zł 79 775'55, c) podatki zł 146 561'78, d) dostawcy zł 1 080 567'19, e) odbiorcy zł 293 177'84, f) różni zł 1 270 911'13, g) obligacje wylosowane zł 180 000'00, h) niepodniesiona dywidenda zł 160 754'00; Sumy przechodnie: a) nieuskutecznione wypłaty za grudzień zł 124 578'42, b) inne zł 40 128'25; Zysk za rok 1937 zł 19 993'87; **Ogółem zł 24 982 679'08.**

Rachunek zysków i strat na dz. 31/XII 1937 r.

WINIEN. — Remanenty na dz. 1/I 1937 r. zł 475 641'60; Koszty administracji ogólnej zł 873 144'73; Koszty fabrykacji zł 7 457 142'25; Koszty sprzedaży zł 769 682'69; Koszty kredytów zł 655 025'07; Podatki państwowe i komunalne zł 450 110'32; Straty na dłużnikach zł 53 907'28; Straty na obiektach majątkowych zł 27 831'82; Koszty handlowe i ogólne zł 651 360'21; Asekuracja zł 34 948'66; Amortyzacja zł 1 144 630'27; Różnice kursowe zł 11 387'06; Zysk za rok 1937 zł 19 993'87; **Ogółem zł 12 624 805'83.**

MA. — Wpływ ze sprzedaży zł 11 310 031'87; Odsetki i skonta zł 62 765'69; Odszkodowania za kontyngenty zł 114 513'38; Różne dochody zł 40 122'37; Odzyskane należności zł 13'20; Rezerwa na podatek dochodowy zł 72 870'00; Remanenty na 31/XII 1937 zł 1 024 489'32; **Ogółem zł 12 624 805'83.**

Uwaga. — Ogólna suma zobowiązań zagranicznych zł 1 558 194'46. 855

Wapienniki i Kamieniołomy „Liban i Ehrenpreis“, Spółka Akc.

w Krakowie

Rachunek bilansu za 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Rk gruntów zł 294 571'50; Rk budynków zł 385 399'89; Rk urządzeń technicznych zł 215 278'23; Rk inwentarza zł 66 262'14; Majątek płynny: Rk kasy zł 2 452'66; Rk banków zł 5 695'47; Rk dłużników zł 109 056'46; Rk rymes zł 17 912'87; Rk papierów procentowych zł 598'00; Rk towarów zapasowych zł 29 516'14; Rk materiałów; Zapas zł 2 038'36; Rk strat i zysków zł 80 298'83; **Razem zł 1 209 080'55.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: Rk kapitału akcyjnego zł 810 000'00; Rk kapitału zapasowego zł 9 268'59; Rk kapitału amortyzacyjnego zł 319 917'97; Zobowiązania zł 69 893'99; **Razem zł 1 209 080'55.**

Rk strat i zysków za 1937 r.

Przeniesienie z 1936 r. zł 81 027'88; Rk kosztów fabrykacji zł 176 601'11; Rk materiałów zł 207 272'10; Rk administracji ogólnej zł 81 199'47; Rk kosztów sprzedaży zł 17 334'65; Rk podatków zł 16 134'21; Rk amortyzacji zł 4 800'00; **Razem zł 584 369'42.**

STAN BIERNY. — Rk towarów zł 504 070'59; Rk bilansu zł 80 298'83; **Razem zł 584 369'42.** 864

Młyny Parowe „Hermanka“, Spółka Akcyjna w Poznaniu

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Grunty zł 176 665'60; Budynki zł 1 120 238'18; Maszyny i urządzenia zł 2 024 635'00; Papiery wartościowe zł 34 708'00; Gotówka w kasie zł 4 095'27; Gotówka w bankach zł 6 138'48; Weksle w portfelu zł 918'00; Kaucje zł 260'00; Towary zł 356 355'59; Dłużnicy zł 1 643 860'81; Strata z roku poprzedniego zł 114 315'08; Strata w roku 1937 zł 87 607'37 = zł 201 922'45; **Razem zł 5 369 797'38.**

Gwarancje zł 75 686'20.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 1 000 000'00; Kapitał zapasowy zł 104 732'01; Fundusz rezerwy specjalnej zł 600 000'00; Fundusz im. Hermana Rotholza zł 50 000'00; Fundusz z przechowania zł 908 014'85; Kapitał amortyzacyjny zł 2 215 227'31; Zobowiązania zł 691 823'21; **Razem zł 5 369 797'38.**

Zobowiązania z tytułu gwarancji zł 75 686'20.

Rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 178 282'68; Koszty fabrykacji zł 275 845'68; Koszty sprzedaży zł 58 580'68; Koszty kredytów zł 42 652'10; Podatki państwowe i komunalne zł 35 720'56; **Razem zł 591 081'70.**

MA. — Towary zł 498 396'63; Papiery wartościowe zł 2 194'50; Ogrodnictwo zł 1 143'20; Dzierżawa roli zł 1 740'00; Strata zł 87 607'37; **Razem zł 591 081'70.** 863

Śląska Fabryka Grempli, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Nieruchomości fabryczne zł 152 690'97; Maszyny i urządzenia techniczne zł 388 087'71; Ruchomości zł 2 125'53; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 2 049'81; Zaliczki zł 195'00; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 12 966'58, b) dostawcy zł 7 709'56; Materiały: a) surowce zł 58 022'08, b) pomocnicze i popędowe zł 6 476'58, c) półfabrykaty zł 18 221'12, razem zł 82 719'78; Koszta założenia Spółki Akcyjnej zł 3 908'74; Strata zł 46 471'85; **Ogółem zł 698 925'53.**

PASYWA. — I. Kapitał własny: Kapitał zakładowy zł 250 000'00; II. Zobowiązania: Banki zł 392 902'00; Wierzyciele: a) odbiorcy zł 100'00, b) dostawcy zł 45 933'82, c) inni zł 8 473'45, razem zł 54 407'27; Przechodnie zł 1 516'26; **Ogółem zł 698 925'53.**

Rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN. — Koszty ogólnej administracji zł 7 281'52; Koszty handlowe zł 1 551'85; Koszty fabrykacji zł 28 554'32; Koszty kredytu zł 12 310'30; Koszty sprzedaży zł 48'77; Koszty ubezpieczeń zł 37'06; Podatki zł 246'78; Ciężary społeczne zł 1 563'99; Różnice kursowe zł 272'67; Koszta założenia Spółki Akcyjnej zł 977'19; **Razem zł 52 844'45.**

MA. — Zysk brutto ze sprzedaży zł 6 372'60; Strata zł 46 471'85; **Razem zł 52 844'45.**

Bielsko, dn. 31 grudnia 1937 r.

Zarząd: Inż. Oskar Deutsch, Juliusz Deutsch, Otto Pelzmann 792

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Przemysłu Metalowego „Staniola“

zawiadamia, iż w dn. 23 maja 1938 r. o g. 14 odbędzie się w kancelarii notariusza J. Siennickiego, Warszawa, Kapucyńska 6

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, r-ku strat i zysków oraz udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi; 3) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1938 r.; 4) Sprawa powiększenia ilości członków Zarządu; 5) Wybory członków Zarządu i ustalenie ich wynagrodzenia; 6) Wybory członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie ich wynagrodzenia; 7) Wolne wnioski.

Aby uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu PP. Akcjonariusze winni na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyć Zarządowi przy ul. Czerskiej 12 akcje lub świadectwa depozytowe.

875-18-19

Bank für Handel und Gewerbe Poznań—Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akc.

Skrócony bilans roczny (netto) w dn. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY		zł	STAN BIERNY		zł
Kasa i sumy do dyspozycji		1 240 636'36	Kapitał zakładowy		2 000 000'00
Waluty zagraniczne		4 698'90	Kapitały rezerwowe		319 549'46
Papiery wartościowe		141 801'27	Wkłady		6 710 391'17
Papiery wart. ust. kap. zapas.		161 289'35	Rachunki bieżące		3 025 365'63
Udziały konsorcjalne		503 500'00	Różne natychm. płatne zobowiązania		39 668'85
Banki krajowe		201 087'75	Banki krajowe		866 200'83
Banki zagraniczne		119 638'53	Banki zagraniczne		101 677'71
Dyskonto		1 961 339'70	Redyskonto weksli		355 165'43
Protesty		43 476'82	Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego		20 172'00
Kredyty w rach. bież.		6 941 426'41	Różne rachunki		163 093'41
Pożyczki terminowe		2 276 196'58	Zysk		11 981'65
Różne rachunki		18 174'47			
		<u>13 613 266'14</u>			<u>13 613 266'14</u>
Dłużnicy z tytułu gwarancyj		133 983'16	Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj #		133 983'16
Inkaso		1 496 040'35	Różni za inkaso		1 496 040'35

Skrócony rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN		zł	MA		zł
Procenty i prowizje wypłacone		504 873'50	Pozostałość zysków z lat ubiegłych		15 534'10
Koszty handlowe		483 938'26	Procenty i prowizje pobrane }		1 061 790'09
Podatki		41 703'38	Różnice kursowe		79 709'44
Amortyzacja		1 520'00	Zwrot sum dawniej odpisanych		17 064'82
Odpisy na dłużnikach		130 081'66			
Zysk		11 981'65			
		<u>1 174 098'45</u>			<u>1 174 098'45</u>

Bank für Handel und Gewerbe Poznań—Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akcyjna
(—) Pfetffer, (—) Kabisch, (—) Leyde

Statutowo ustępujących członków Rady Nadzorczej PP.: właściciela dóbr rycerskich Curt Sondermann z Przyborówka i właściciela dóbr rycerskich Carl Stübner z Wierzchosławiec, wybrano ponownie na Walnym Zgromadzeniu z dn. 26/IV 1938.

Na następującym posiedzeniu Rady Nadzorczej, odbytym po Walnym Zgromadzeniu, zostali znowu wybrani PP.: właściciel dóbr rycerskich Otto von Hantelmann z Baborówka, Prezesem Rady Nadzorczej naszego banku, a Dr Friedrich Swart z Poznania, Wiceprezesem Rady Nadzorczej.

838

Zakłady Przemysłowo-Budowlane „Dźwignia“

Spółka Akcyjna w Sosnowcu

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — 1) Place zł 85 564'00; 2) Budynki zł 95 962'20; 3) Urządzenia techniczne zł 62 017'00; 4) Inwentarz zakładowy i biurowy zł 11 464'01; 5) Gotówka w kasie i bankach zł 28 678'18; 6) Papiery procentowe zł 9 045'00; 7) Weksle w portfelu i inkasie zł 6 624'75; 8) Materiały zł 28 038'68; 9) Półfabrykaty zł 14 297'20; 10) Gotowe wyroby i towary zł 12 923'88; 11) Dłużnicy zł 41 480'39; 12) Zaliczki zł 3 299'55; 13) Straty z lat poprzednich zł 74 942'65; **Razem zł 474 337'49.**

STAN BIERNY. — 1) Kapitał zakładowy zł 200 000'00; 2) Kapitał amortyzacyjny zł 104 695'23; 3) Zobowiązania zł 122 883'65; 4) Sumy przechodnie zł 7 373'86; 5) Zysk na 1937 r. zł 39 384'75; **Razem zł 474 337'49.**

Rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN. — 1) Stan remanentów wyrobów gotowych i półfabrykatów na dz. 1/I 1937 r. zł 18 537'43; 2) Koszty fabrykacji zł 179 355'39; 3) Koszty ogólne zł 45 617'54; 4) Amortyzacja zł 6 885'01; 5) Inne straty zł 4 488'65; 6) Zysk zł 39 384'75; **Razem zł 294 268'77.**

MA. — 1) Osiągnięto ze sprzedaży wyrobów zł 259 685'07; 2) Inne zyski zł 7 362'62; 3) Stan remanentów wyrobów gotowych i półfabrykatów na dz. 31/XII 1937 r. zł 27 221'08; **Razem zł 294 268'77.**

827

Bank Dyskontowy Warszawski

SPOŁKA AKCYJNA

Bilans surowy na dz. 31 marca 1938 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 3 319 121'44; Waluty zagraniczne zł 98 429'77; Papiery wartościowe zł 812 436'37; Papiery wartościowe ust. kap.zapas. zł 2 458 243'65; Udziały konsorcjalne zł 4 404 390'96; Banki krajowe zł 691 435'62; Banki zagraniczne zł 2 613 834'24; Dyskonto zł 28 048 664'47; Protesty zł 1 000 892'55; Kredyty w rachunkach bieżących zł 13 190 089'94; Pożyczki terminowe zł 8 882 395'85; Kredyty akceptacyjne i remboursowe zł 448 506'88; Nieruchomości zł 4 679 500'00; Różne rachunki zł 6 126 904'18; Rachunki wynikowe zł 757 733'75; **Suma bilansowa zł 77 532 579'64.**

Dłużnicy z tytułu gwarancyj zł 4 536 744'55; Inkaso zł 12 825 494'63.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 10 000 000'00; Kapitały rezerwowe zł 3 265 000'00; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 800 000'00; Wkłady zł 22 199 555'41; rachunki bieżące zł 18 428 139'28, razem zł 40 627 694'69; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 470 234'87; Banki krajowe zł 2 844 072'54; Banki zagraniczne zł 1 390 776'22; Redyskonto weksli zł 11 040 571'58; Zastaw walorów zł 1 000'00; Zobowiązania z tyt. kred. akceptac. i rembours. zł 448 506'88; Różne rachunki zł 5 374 438'30; Rachunki wynikowe zł 1 270 184'56; **Suma bilansowa zł 77 532 579'64.**

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj zł 4 536 744'55; Różni za inkaso zł 12 825 494'63. 832

Fabryka Filców Landau i Weile, Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty zł 40 000'00; Budynki fabryczne zł 404 967'88; Budynki gospodarcze zł 81 505'01; Urządzenia techniczne zł 731 740'27; Inwentarz żywy zł 315'00; Ruchomości zł 7 963'59; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 17 218'67; Weksle zł 63 883'94; Papiery wartościowe zł 31 363'64; Materiały surowe zł 216 303'49; Materiały pomocnicze i pędne zł 33 192'46; Półfabrykaty zł 58 743'20; Gotowe wyroby zł 379 420'61; Dłużnicy: Odbiorcy zł 414 304'08; Dostawcy zł 934'99; Różni zł 7 442'48; Wątpliwi zł 7 120'25; Protesty zł 674'67; Straty z lat ubiegłych zł 93 114'05; Sumy przechodnie zł 378'22; **Razem zł 2 590 586'50.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 1 360 000'00; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 565 149'53, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 85 943'80, razem zł 651 093'33; Wierzyciele: Akcepty zł 50 000'00; Banki zł 7 566'00; Dostawcy zł 460 255'90; Odbiorcy zł 3 317'07; Różni zł 37 422'74; Sumy przechodnie zł 14 559'46; Zysk w 1937 r. zł 6 372'00; **Razem zł 2 590 586'50.**

Sumy pozabilansowe. — Obligo żyrowe 186 800'80; Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 346 864'69; Kaucje i wadia zł 31 375'25; Kaucja hipoteczna zł 200 000'00.

Rachunek strat i zysków za rok 1937

WINIEN. — Koszty fabrykacji zł 2 232 893'99; Koszty administracji ogólnej zł 203 710'62; Koszty sprzedaży zł 125 461'68; Koszty kredytów zł 27 315'44; Podatki państwowe i komunalne zł 53 959'73; Różnice kursowe zł 1 563'92; Straty na dłużnikach zł 13 474'17; Straty na rementach zł 7 084'43; Amortyzacja zł 85 943'80; Zysk w 1937 r. zł 6 372'00; **Razem zł 2 757 779'78.**

MA. — Rachunek towarów zł 2 755 724'48; Rachunek wpływów z pożyczek państwowych zł 1 720'00; Rachunek należności odzyskanych zł 335'30; **Razem zł 2 757 779'78.** 781

Sukcesorowie Lebrechta Müllera, Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 215 000'00; Budynki: a) fabryczne zł 779 992'38, b) gospodarcze zł 190 681'23, c) mieszkalne zł 175 178'43; Maszyny i urządzenia techniczne zł 3 161 212'84; Inwentarz zakładowy i biurowy: Zaprząg: a) żywy zł 9 025'00, b) martwy zł 10 268'10; Samochody zł 15 992'00; Inwentarz gospodarczy zł 1 655'00; Urządzenie biurowe zł 17 842'00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 30 341'53; Papiery wartościowe i udziały zł 68 464'00; Weksle zł 235 872'01; Remanenty: a) surowce zł 34 921'22, b) barwniki zł 29 384'65, c) artykuł. techniczne zł 32 343'89, d) węgiel zł 4 500'00, e) towary zł 48 969'72; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 861 413'11, b) dostawcy zł 15 620'71, c) różni zł 6 908'83; **Razem zł 5 945 586'65.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra zł 679 074'43.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 2 400 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 56 074'61, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 1 150'32; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 2 407 575'53, odpisano w roku sprawozdawczym za sprzedaż obiektów zł 36 684'30, b) amortyzacja obiektów, podlegających natychmiastowemu spisaniu zł 22 283'26, normalna amortyzacja zł 230 838'82; III. Zobowiązania: Wierzyciele: 1) dostawcy: a) krajowi zł 157 294'73, b) zagraniczni zł 37 032'58, 2) odbiorcy zł 28 190'78, c) różni zł 248 831'05; Akcepty zł 30 000'00; Specjalne: a) fundusz dla pracowników zł 14 950'00, b) niepodjęta dywidenda zł 1 800'00; Sumy przechodnie: a) nieponiesione wydatki, dotyczące okresu operacyjnego zł 34 804'22, b) różnice zarezerwowane na dłużnikach zł 109 807'91; Zysk zł 201 637'14; **Razem zł 5 945 586'65.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra zł 679 074'43.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1937 r.

WINIEN. — Pensje zł 278 655'38; Koszty handlowe różne zł 46 098'02; Procenty zł 69 424'41; Podatki zł 154 531'97; Ofiary zł 7 095'00; Świadczenia socjalne zł 68 434'07; Ubezpieczenie ogniowe zł 12 822'81; Odpisy amortyzacyjne zł 230 838'82; Koszty fabrykacji zł 2 718 578'08; Zysk zł 201 637'14; **Razem zł 3 788 115'70.**

MA. — Przychód brutto z działów zarobkowych zł 3 644 677'00; Różne przychody zł 143 438'70; **Razem zł 3 788 115'70.** 850

„Alba“ Zjednoczone Fabryki Przemysłu Mineralnego

Spółka Akcyjna we Lwowie, ul. Fredry 9

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Nieruchomości, urząd. techn. i inwentarz zł 1 433 904'81; Kasa, papiery wart., rymesy zł 336 403'15; Remanenty zł 221 696'81; Odbiorcy, kaucje i różni zł 418 350'55; Koszty organ. zł 13 900'00; Sumy przechodnie zł 2 851'00; **Ogółem zł 2 427 106'32.**

Gwarancje zł 13 603'00.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 1 500 000'00; Fundusz rezerwy zł 17 500'00; Fundusz amortyz. zł 198 479'56; Odbiorcy i różni zł 608 353'19; Sumy przechodnie zł 5 784'80; Nierozdzielony zysk zł 1 344'63; Zysk zł 95 644'14; **Ogółem zł 2 427 106'32.**

Gwarancje zł 13 603'00.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1937 r.

WINIEN. — Koszty produkcji zł 1 315 284'35; Koszty administ., kredytów i sprzedaży zł 468 545'71; Podatki zł 45 634'02; Odpisy i różn. real. przedm. majątkowych zł 65 078'55; Amortyzacja zł 102 584'74; Zysk zł 95 644'14; **Razem zł 2 092 771'51.**

MA. — Sprzedaż zł 2 092 771'51; **Razem zł 2 092 771'51.** 829

United States Lines, Operations Inc. w Warszawie

Al. Jerozolimska 43

Bilans za rok 1937

AKTYWA. — Ruchomości biurowe zł 7 355'60; Gotówka zł 15 301'48; Syndykat Emigr. zł 1 428'00; Centrala USL w New Yorku zł 59 813'60; Wydatki, dotyczące 1936 r. zł 2 142'25; Straty z lat ubiegłych zł 111 253'71; Strata w 1937 r. zł 7 272'71; **Razem zł 204 567'35.**

Kaucja w Min. Opieki Społ. zł 100 000'00.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 136 363'24; Zadatki zł 64 896'06; Rachunki do zapłac. zł 3 308'05; **Razem zł 204 567'35.** Guaranty Trust Co. London — gwarancja zł 100 000'00.

Rachunek zysków i strat

WYDATKI. — Pensje: Dyrekcji zł 37 440'00, urzędników zł 34 343'80, robotników zł 1 200'00, **Razem zł 72 983'80;** Koszty transportowe zł 62 894'03; Podatki zł 11 798'16; Koszty handlowe zł 72 211'00; Świadczenia socjalne zł 3 975'86; 5% amortyz. inwent. zł 387'14; **Razem zł 224 249'99.**

DOCHODY. — Szykarty zł 216 368'46; Odsetki zł 353'32; Prowizje zł 239'73; Zysk na kursie dolara zł 15'77; Strata zł 7 272'71; **Razem zł 224 249'99.** 843

E. Wedel, Spółka Akcyjna

Bilans w dn. 31/XII 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Grunty i budynki zł 4 805 168'59; Urządzenia techniczne zł 4 001 359'93; Inwentarz zł 463 786'77; Majątek płynny: Kasy i banki zł 1 809 493'25; Papiery procentowe zł 250 316'01; Weksle zł 13 695'60; Akcje i udz. w inn. przeds. zł 61 093'35; Surowce, materiały pomocnicze i opakowania zł 1 971 668'81; Gotowe wyroby i towary zł 424 418'23; Dłużnicy zł 628 062'30; Inne aktywa zł 240 718'97; Sumy przechodnie zł 45 862'83; Bank Gospod. Kraj. za zdeponowane kaucje zł 86 346'50; Udzielone gwarancje zł 62 190'00; **Suma zł 14 864 181'14.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne zł 9 520 000'00; Kapitał amortyzacyjny zł 2 251 388'70; Zobowiązania zł 245 837'35; Inne pasywa zł 409 206'00; Sumy przechodnie zł 1 033 912'34; Zysk z roku ubiegł. zł 14 038'52; Zysk z roku sprawozd. zł 1 241 261'73; Kaucje zł 86 346'50; Różni za złoż. weksle gwaranc. zł 62 190'00; **Suma zł 14 864 181'14.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji zł 1 058 960'18; Koszty fabrykacji zł 1 973 134'63; Koszty sprzedaży zł 1 783 698'54; Podatki zł 1 278 866'68; Odpisy amortyzacyjne zł 499 403'74; Odpisanie inne zł 1 015 788'70; Straty na odbiorcach zł 399'43; Straty na sklepach i składach zł 10 664'14; Straty na zużytych i wycofanych maszynach i urząd. zł 3 478'15; Administracja domów zł 7 485'61; Zysk zł 1 241 261'73; **Suma zł 8 873 141'53.**

MA. — Zysk brutto zł 8 842 399'97; Procenty zł 27 740'11; Różnice kursowe zł 3 001'45; **Suma zł 8 873 141'53.** 831

Książnica-Atlas Zjednoczone Zakłady Kartograficzne i Wydawnicze T. N. S. W., Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia z dniem 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: 1) Grunty zł 610 000'00; 2) Budynki: a) fabryczne zł 394 107'02, b) gospodarcze zł 87 032'92, c) mieszkalne zł 972 198'72, razem zł 1 453 389'66; 3) Maszyny i urządzenia techniczne zł 2 207 273'43; 4) Inwentarz zakładowy i biurowy: Ruchomości: we Lwowie zł 1'00, w Warszawie zł 1'00, razem zł 2'00; Razem zł 4 270 665'09; II. Majątek płynny: 1) Gotówka w kasie i bankach zł 738 701'10; 2) Papiery procentowe zł 34 217'30; 3) Weksle w portfelu i w inkasie zł 7 063'71; 4) Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 10 152'00; 5) Materiały: a) surowe — papier zł 124 478'10, b) pomocnicze zł 72 214'21, razem zł 196 692'31; 6) Półfabrykaty zł 278 210'92; 7) Gotowe wydawnictwa zł 907 460'09; 8) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 525 673'09, b) dostawcy zł 85 858'11, c) rachunki bieżące zł 149 977'18, d) różni zł 4 315'18, razem zł 765 823'56; 9) Sumy przechodnie: Wydatki, dotyczące okresu przyszedłego zł 3 450'00; 10) Inne aktywa: a) odbiorcy b. Księgarni Lwów zł 1'00, b) odbiorcy b. Księgarni Warszawa zł 1'00, razem zł 2'00; Razem zł 2 941 772'99; **Ogółem zł 7 212 438'08.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 3 000 000'00; 2) Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 867 106'30, b) dopisano z czystego zysku 1936 r. zł 12 342'82, razem zł 879 449'12, c) odpisano stratę na zburzenie części budynku zł 45 256'41, razem zł 834 192'71; Razem zł 3 834 192'71; II. Kapitał amortyzacyjny: 1) Nieruchomości: a) saldo z 1936 r. zł 616 684'04, b) odpisano w roku sprawozdawczym zł 66 286'21, razem zł 550 397'83, c) dopisano w roku sprawozdawczym zł 22 863'96, razem zł 573 261'79; 2) Maszyny i urządzenia techniczne: a) saldo z 1936 r. zł 1 681 041'01, b) odpisano w roku sprawozdawczym zł 67 134'18, razem zł 1 613 906'83, c) dopisano w roku sprawozdawczym zł 139 095'71, razem zł 1 753 002'54; Razem zł 2 326 264'33; III. Zobowiązania: 1) Wierzyciele: a) akcepty zł 71 054'56, b) kredyt hipoteczny zł 40 476'66, c) podatki za grudzień i rezerwa na podatki niewymierzone zł 54 839'44, d) dostawcy zł 95 728'40, e) odbiorcy zł 16 213'07, f) rachunki bieżące zł 274 553'53, g) różni zł 6 403'02, razem zł 559 268'68; 2) Sumy przechodnie: a) dochody, dotyczące okresu 1938 r. zł 9 509'44, b) zaległości za m. grudzień 1937 r. zł 120 543'40, razem zł 130 052'84; 3) Zobowiązania specjalne: Niepodjęta dywidenda za 1935 r. zł 2 558'00, niepodjęta dywidenda za 1936 r. zł 5 387'75, razem zł 7 945'75; Razem zł 697 267'27; 4) Przeniesienie zysku z 1936 r. zł 4 189'48; Czysty zysk w 1937 r. zł 350 524'29; Razem zł 354 713'77; **Ogółem zł 7 212 438'08.**

Sumy pozabilansowe. — Wydawnictwa komisowe: we Lwowie zł 199 954'68, w Warszawie zł 45 141'30, razem zł 245 095'98; Depozyty obce zł 41 875'00; Weksle kaucyjne zł 305 326'87; Pretensje żyrowe z weksli eskontowanych w Banku Polskim zł 37 871'80; Różni za kaucje hipoteczne zł 950 400'00; Różni za kaucje wydane zł 1 500'00; **Ogółem zł 1 582 069'65.**

Uwaga. — Kwota zobowiązań zagranicznych wynosi zł 70 124'92.

Rachunek strat i zysków za rok 1937

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 254 699'35; Koszty fabrykacji zł 1 637 738'47; Koszty sprzedaży zł 689 502'89; Koszty kredytów zł 18 881'88; Różnice kursowe zł 996'93; Podatki państwowe i komunalne w 1937 r. zł 155 778'12, minus rezerwa z bilansu 1936 r. zł 14 148'61, razem zł 141 629'51, minus przeniesienie na konta sprzedaży i produkcji zł 63 995'16, razem zł 77 634'35; Odpisy amortyzacyjne: a) na nieruchomościach zł 22 863'96, b) na maszynach i urządzeniach technicznych zł 139 095'71, razem zł 161 959'67; Odpisy na nieściągalnych odbiorcach: a) odbiorcy hurtu zł 13 833'86, b) odbiorcy ratalni zł 31 079'67, c) odbiorcy b. Księgarni we Lwowie i Warszawie zł 21 206'19, razem zł 66 119'72; Koszty likwidacji b. Księgarni we Lwowie i Warszawie zł 2 235'78; Wartość rewanu wydawnictw 1936 r. zł 1 350 595'73; Przeniesienie zysku 1936 r. zł 4 189'48; Czysty zysk 1937 r. zł 350 524'29, razem zł 354 713'77; **Ogółem zł 4 615 078'54.**

MA. — Dochód z produkcji i sprzedaży zł 3 352 153'55; Dochód z komisów zł 1 324'56; Dochód z papierów wartościowych zł 3 064'60; Zwrot nadwyżek podatkowych zł 20 049'81; Dochody z nieruchomości zł 21 327'75; Odsetki zaliczone klientom zł 20 698'41; Odzyskane straty na odpisanych odbiorcach: a) od-

biorcy hurtu z 1957'19, b) odbiorcy ratalni zł 3 261'00, c) odbiorcy b. Księgarni we Lwowie i Warszawie zł 1 381'18, razem zł 6 599'37; Wartość rewanu wydawnictw 1937 r. zł 1 185 671'01; Przeniesienie zysku 1936 r. zł 4 189'48; **Ogółem zł 4 615 078'54.**

Uwaga. — Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dn. 23 kwietnia 1938 r. uchwaliło dywidendę w wysokości zł 5 od 1 akcji, płatną w dn. 2 listopada 1938 r. za przedłożeniem kuponu dywidendowego Nr 8. 867

Zakłady Przemysłowo-Włókiennicze „Lenko“

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały. Nieruchomości: Grunty zł 54 593'84; Budynki: a) fabryczne „B” zł 3 475 618'84, b) fabryczne „A” zł 427 940'26, c) mieszkalne „B” zł 716 640'00, razem zł 4 620 199'10; Maszyny i urządzenia techn. „B” zł 6 539 537'51, Maszyny i urządzenia techn. „A” zł 1 407 597'03, Razem zł 7 947 134'54; Inwentarz zakł. i biurowy: a) żywy zł 4 675'00, b) martwy — wozy i auta zł 83 239'15, razem zł 87 914'15, c) martwy — ruchomości „B” zł 235 008'68, d) martwy — ruchomości „A” zł 9 401'09; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 57 599'70; Gotówka w bankach zł 787 356'71; Dewizy i czek w portfelu i ink. zł 73 466'78; Weksle zł 324 973'73; Zaliczki zł 27 387'14; Papiery wartościowe zł 74 475'50; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 2 911 870'91, b) towary komisowe zł 3 926'00, c) należn. z tyt. umów kart.: 1) z tyt. operacyj handl. zł 246 557'32, razem zł 3 162 354'23, d) dostawcy zł 210 665'71, e) należn. z tyt. umów kart.: 1) z tyt. operacyj handl. zł 51 500'00, f) inni zł 144 240'89, razem zł 406 406'60; Sumy przechodnie: a) dzierżawa należna zł 496'13; Materiały: a) surowce zł 1 097 038'72, b) pomocn. i pędne zł 318 833'93, c) półfabrykaty zł 1 349 965'47, d) gotowe wyroby zł 1 952 814'94, razem zł 4 718 653'06; **Ogółem zł 22 592 420'98.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 201 078'17; Żyra zł 353 840'80; Kaucje zł 36 900'00; Depozyty zł 2 500'00; **Razem zł 594 318'97.**

PASYWA. — I. Kapitał własny. Kapitał zakładowy zł 6 000 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegł. zł 90 000'00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegł. zł 7 978 912'67, b) dopisano w 1937 r. zł 478 847'69, razem zł 8 457 760'36; III. Zobowiązania: Banki zł 146 961'40; Wierzyciele: a) odbiorcy zł 94 264'90, b) należn. z tyt. umów kart.: 1) z tyt. operacyj handl. zł 720'00, c) towary komisowe zł 3 926'00, razem zł 98 910'90, d) dostawcy zł 1 552 956'28, e) rezerwa pod. doch. zł 512 500'00, f) inni zł 3 270 752'94, razem zł 5 336 209'22; Fundusz i zobowiązania spec.: a) fundusz zapomag. robot. zł 100 000'00; Sumy przechodnie: a) zaległa robocizna zł 76 698'26; Akcepty zł 1 285 000'00; IV. Czysty zysk: a) zysk z roku ubiegł. zł 348 340'30, b) czysty zysk z 1937 r. zł 652 540'54, razem zł 1 000 880'84; **Ogółem zł 22 592 420'98.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za gwarancje zł 201 078'17; Różni za żyra zł 353 840'80; Różni za kaucje zł 36 900'00; Różni za depozyty zł 2 500'00; **Razem zł 594 318'97.**

Rachunek strat i zysków za rok 1937

WINIEN. — Amortyzacja: odpis przy: maszyny i urząd. techn. „A” 10% zł 133 017'44, maszyny i urząd. techn. „B” 10% zł 195 837'30, ruchomości „B” 5% zł 15 722'33, ruchomości „A” 5% zł 668'72, nieruchomości fabr. „B” 3% zł 104 201'21, nieruchomości mieszk. „B” 1% zł 7 166'40, nieruchomości fabr. „A” 3% zł 7 989'43, konie, wozy i auta 10% zł 14 244'86, razem zł 478 847'69; Koszty ogólnej administr. zł 551 366'72; Koszty kredytu zł 416 513'38; Koszty fabrykacji zł 2 161 816'43; Koszty sprzedaży zł 304 926'65; Koszty sprzedaży zł 608 597'15; Koszty ubezpieczeń zł 73 155'82; Podatki zł 625 474'49; Ciężary społeczne zł 243 782'29; Dubioza zł 16 615'16; Datki zł 5 041'40; Czysty zysk: saldo z 1936 r. zł 348 340'30, zysk za 1937 r. zł 652 540'54, razem zł 1 000 880'84; **Ogółem zł 6 487 018'02.**

MA. — Pozostałość zysku z 1936 r. zł 348 340'30; Potrącenia skontowe zł 70 386'60; Dubioza zł 20 364'74; Różnice kursowe zł 255'87; Brutto zysk zł 6 047 670'51; **Ogółem zł 6 487 018'02.**

Bielsko, dn. 31 grudnia 1937 r.

Zarząd: Inż. Oskar Deutsch, Juliusz Deutsch, Otto Pelzmann

782

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 3 793 827'25; Budynki: a) fabryczne zł 21 552 479'70, b) gospodarcze zł 4 663 063'18, c) mieszkalne zł 8 170 907'23, ogółem zł 34 386 450'11; Urządzenia techniczne zł 80 082 366'75; Inwentarz zakładowy i biurowy: a) żywy zł 13 688'38, b) martwy zł 904 310'44, razem zł 917 998'82, ogółem zł 81 000 365'57; Razem majątek stały zł 119 180 642'93; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 85 065'58; Gotówka w bankach zł 3 422 531'14; Waluty obce i dewizy zł 1 395'10; Weksle: a) w portfelu zł 3 291 714'18, b) w inkasie zł 950 127'71, razem zł 4 241 841'89; Papiery procentowe: a) własne zł 200 285'97, b) funduszu im. Anny z Wernerów Scheiblerowej zł 491 820'16, razem zł 692 106'13; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 855 796'55; Materiały: a) surowce zł 3 139 350'07, b) pomocnicze i pędne zł 1 507 954'91, c) półfabrykaty zł 6 712 566'09, d) gotowe towary zł 10 274 416'26, razem zł 16 986 982'35; Ogółem zł 21 634 287'33; Dłużnicy: a) odbiorcy za towary zł 2 412 399'57, b) odbiorcy za przędzę i odpadki zł 284 044'09, c) odbiorcy zagraniczni zł 236 020'17, d) r-ki rozlicz. odbiorców krajowych zł 33 316'30, e) dostawcy zł 771 759'99, f) r-ek różnych zł 906 891'57, g) wątpliwe należności: 1) weksle protest. w postępowaniu windykacyjnym zł 71 765'09, 2) należności w postępowaniu windykacyjnym zł 37 927'81, 3) inne zł 17 036'25, razem zł 126 729'15, ogółem zł 4 771 160'84; Inne aktywa: kaucje zł 727'50; Sumy przechodnie: a) wydatki, ponies. w 1937 r., a dotyczące 1938 r. zł 56 795'54, b) wpływy z 1938, a dotycz. 1937 r. zł 11 157'13, c) różne zł 179 060'57, razem zł 247 013'24, ogółem zł 35 951 925'30; Ogółem majątek stały i płynny zł 155 132 568'23; Straty za lata ubiegłe: przed 1933 r. zł 18 679 243'55, za 1933 r. zł 268 729'40, za 1935 r. zł 4 003 213'20, razem zł 22 951 186'15; Różni za obligacje zł 37 000 000'00; **Ogółem suma bilansowa aktywów zł 215 083 754'38.**

Pozycje pozabilansowe zł 50 322 411'61.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy — 12 000 sztuk akcji po zł 5 750 zł 69 000 000'00; II. Kapitał amortyzacyjny: stan z 1/I 1937 r. zł 38 587 720'66, mniej spisane na starych, wycofanych z użytku i sprzedanych maszynach etc. zł 968 871'68, pozostało zł 37 618 848'98, plus dopis na kapitał amortyzacyjny za 1937 r. zł 5 106 062'32, razem zł 42 724 911'30; Ogółem zł 111 724 911'30; III. Kapitał obligacyjny zł 44 500 000'00; IV. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty własne zł 246 800'00, b) banki zł 51 448 854'13, c) wkłady prywatne zł 2 974 020'97, d) rezerwa na podatki państw. i komunalne zł 461 918'78, e) dostawcy zł 1 975 609'52, f) odbiorcy: 1) przedpłaty za tkaniny zł 55 871'61, 2) przedpłaty za przędzę i odpadki zł 12 659'71, 3) r-ki rozlicz. odbiorców krajowych zł 11 331'38, 4) salda kredytowe odbiorców zagranicznych zł 11 002'65, razem zł 90 865'35, g) kaucje odbiorców zł 121 377'52, h) r-ek różnych zł 658 623'42; Fundusze różne: 1) Fundusz im. Anny z Wernerów Scheiblerowej zł 495 385'63, 2) Fund. na utrzymanie mauzoleum zł 31 644'00, razem zł 527 029'63; Ogółem zł 58 505 099'32; Rezerwa na prowizje i bonifikaty zł 64 801'39; Sumy przechodnie: a) wpływy z 1937, a dotyczące 1938 r. zł 30'16, b) wydatki ponies. w 1938 r., a dotyczące 1937 r. zł 287 022'56, c) różne zł 1 889'65, razem zł 288 942'37; Ogółem zobowiązania zł 58 858 843'08; **Ogółem suma bilansowa pasywów zł 215 083 754'38.**

Pozycje pozabilansowe zł 50 322 411'61.

Uwaga. — Ogólna suma zobowiązań zagranicznych (walutowych) zł 18 966 131'29.

Rachunek zysków i strat za rok 1937

PRZYCHÓD. — Dochód brutto ze sprzedaży zł 55 262 870'25; Wpływ należności, spisanych w latach ubiegłych zł 45 414'32; Zysk na papierach procentowych zł 33 816'68; Dochody nadzwyczajne zł 11 382'00; Różne wpływy zł 62 475'17; Przenies. zbędnego salda z r-ku „Rezerwy na dłużn. wątpliwych” zł 327 499'99; **Razem zł 55 743 458'41.**

ROZCHÓD. — Koszty administracji ogólnej zł 2 001 928'56; Koszty fabrykacji zł 40 450 463'52; Koszty sprzedaży zł 3 776 934'91; Koszty kredytów zł 3 513 750'00; Podatki państwowe i komunalne zł 1 758 168'91; Różnice kursowe zł 8 638'79; Straty na zdemont. i sprzedanych maszynach etc. zł 821 792'72; Dopis do rezerwy na wątpliwych dłużników zł 534 048'06; Dopis do kapitału amortyzacyjnego zł 5 106 062'32, razem zł 57 971 787'79; Przyrost remanentów gotowych towarów i półfabrykatów: remanent 1/I 1937 r. zł 14 758 652'97, 31/XII 1937 r. zł 16 986 982'35, różnica zł 2 228 329'38; **Razem zł 55 743 458'41.**

778

Bilans w dn. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Place zł 33 312'17; Budynki zł 93 119'01; Sieci i stacje transformatorowe zł 11 659 238'34; Budowa domu administracyjnego w Skarżysku zł 171 864'05; Liczniki, ograniczniki i silniki zł 1 082 004'17; Ruchomości zł 315 341'18; Razem zł 13 354 878'92; Majątek płynny: Kasa i banki zł 296 529'82; Papiery procentowe zł 26 888'85; Weksle zł 48 546'60; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 50 000'00; Magazyny zł 729 624'64; Dłużnicy zł 6+9 114'27; Razem zł 1 800 704'18; Kaucje w gotówce zł 2 217'00; Sumy przechodnie zł 150 124'50; Budowy zlecone zł 9 737 758'78; **Razem stan czynny zł 25 045 683'38.**

Sumy pozabilansowe. — Kaucje zł 1 195 422'15; Weksle gwarancyjne różnych zł 186 752'60; Różni za weksle gwarancyjne zł 120 000'00; Różni za udzielone żyra zł 440 754'72; **Razem zł 26 988 612'85.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 5 100 000'00; Fundusz zapasowy zł 47 464'50; Kapitał amortyzacyjny zł 4 488 410'05; Zobowiązania: Kredyt inwestycyjny długoterminowy zł 2 933 927'20; Akcepty zł 868 726'09; Wierzyciele zł 2 133 445'33; Razem zł 5 936 098'62; Sumy przechodnie zł 19 329'55; Budowy zlecone zł 9 440 493'11; Zysk zł 13 887'55; **Razem stan bierny zł 25 045 683'38.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za kaucje zł 1 195 422'15; Różnym za weksle gwarancyjne zł 186 752'60; Weksle gwarancyjne własne zł 120 000'00; Zobowiązania żyrowe zł 440 754'72; **Razem zł 26 988 612'85.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Zakup energii elektrycznej zł 1 201 532'08; Koszty administracji ogólnej zł 24 642'16; Koszty sprzedaży zł 169 296'82; Koszty konserwacji urządzeń zł 114 349'14; Koszty eksploatacji zł 416 990'60; Procenty zł 128 734'76; Podatki zł 50 341'30; Wydatki na sprzedaż materiałów i aparatów elektrycznych i instalacje domowe zł 158 023'16; Należności nieściągalne zł 13 063'06; Różne zł 12 156'32; Amortyzacja zł 1 247 415'11; Zysk zł 13 887'55; **Razem zł 3 550 432'06.**

MA. — Wpływy z eksploatacji zł 3 392 058'90; Procenty zł 15 397'75; Wpływy ze sprzedaży materiałów i aparatów elektrycznych i instalacji domowych zł 133 932'26; Wpływy z należności, odpisanych na straty w latach ubiegłych zł 5 853'25; Różne zł 3 189'90; **Razem zł 3 550 432'06.**

771

Spółka Akcyjna Browaru i Inn. Przedsięb. Przem. „E. Lipski”
w Wilnie

Bilans na dz. 30 IX 1937 r.

AKTYWA. — Kasa zł 768'45; Nieruchomość: Grunty: zł 24 358'29; Budynki zł 247 256'96; Majętn. rekwir. zł 1'00; Masz. i apar. zł 1 766'65; Beczki zł 605'00; D. B. Kleck i Lewin zł 26'80; Dłużn. różni zł 31 596'08; Zal. kom. zł 20'00; Weksle na ink. zł 23 307'20; Strata za czas ub. zł 71 839'79; Strata za rok 1936/37 zł 2 234'56; **Razem zł 404 290'78.**

PASYWA. — Kap. zakł. zł 280 000'00; Kap. zasob. zł 11 465'27; Kap. amort. zł 12 362'85; Wierz. zł 14 490'11; Poż. pod zast. nier. zł 46 822'73; Akcepty zł 25 760'28; Kaucje zł 2 546'46; Nal. odszk. 7 370'82; Nieopl. nal. zł 2 882'26; Nadpł. kom. zł 590'00; **Razem zł 404 290'78.**

Rach. strat i zysk. na dz. 30 IX 1937 r.

STRATY. — Kapit. amort. zł 2 472'57; Z odsetek zł 1 134'69; Z pensyj zł 2 104'00; Z remontu zł 936'11; Z koszt. handl. zł 3 381'52; **Razem zł 10 028'89.**

ZYSKI. — Z r-ku należn. odszkod. zł 2 033'33; Z komorn. za lok. zł 5 761'00; Strata zł 2 234'56; **Razem zł 10 028'89.**

779

Polski Bank Komunalny, Spółka Akc. w Warszawie

Skrócony bilans roczny (netto)
w dn. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY	zł	zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji	3 524 717 21	
2. Bilety skarbowe	3 650 000 00	
3. Waluty zagraniczne	643 67	
4. Papiery wartościowe	5 883 561 68	
5. Papiery wartościowe ustawow. kapitału zapasowego	835 078 87	
6. Udziały konsorcjalne	202 627 00	
7. Banki krajowe	7 923 812 65	
8. Banki zagraniczne	—	
9. Dyskonto	4 215 473 23	
10. Protesty	320 265 64	
11. Kredyty w rachunkach bieżących	1 193 326 51	
12. Pożyczki terminowe	35 802 537 14	
13. Kredyty akceptacyjne i rebusowe	—	
14. Należności z tytułu transakcji dewizow. n termin i reportowych	—	
15. Nieruchomości	2 238 904 10	
16. Różne rachunki	1 008 221 31	
17. Długoterminowe pożyczki w obligacjach	19 863 820 00	
	<u>86 662 989 01</u>	

1. Dłużnicy z tytułu gwarancji	477 629 60
2. Inkaso	249 971 79

STAN BIERNY

STAN BIERNY	zł
1. Kapitał zakładowy	5 000 000 00
2. Kapitały rezerwowe	1 679 908 73
3. Fundusz amortyzacyjny nieruchomości	199 614 96
4. Wkłady	38 462 919 06
5. Rachunki bieżące	7 938 689 60
6. Różne natychmiast płatne zobowiązania	6 426 07
7. Banki krajowe	11 761 651 32
8. Banki zagraniczne	—
9. Redyskonto weksli	364 344 00
10. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	—
11. Zastaw walorów	—
12. Wierzyciele hipoteczni	—
13. Zobowiązania z tytułu kredytów akcept. i rebusowych	—
14. Zobowiązania z tytułu transakcji dewiz. n termin i reportowych	—
15. Różne rachunki	900 868 03
16. Obligacje	19 863 820 00
17. Zysk	484 747 24
	<u>86 662 989 01</u>

1. Zobowiązania z tyt. udzielon. gwarancji	477 629 60
2. Różni za inkaso	249 971 79

Skrócony rachunek strat i zysków na 1937 r.

WINIEN	zł
1. Procenty i prowizje wypłacone	1 028 339 49
2. Koszty handlowe	742 425 30
3. Podatki	44 614 34
4. Amortyzacja	20 095 50
5. Odpisy na dłużnikach	121 573 50
6. Różne	272 910 39
7. Zysk	484 747 24
	<u>2 714 705 76</u>

MA

MA	zł
1. Pozostałość zysków z lat ubiegłych	159 078 90
2. Procenty i prowizje pobrane	1 978 370 86
3. Różnice kursowe	—
4. Dochody z nieruchomości	45 210 44
5. Zwrot sum dawniej odpisanych	403 999 00
6. Różne	128 046 56
	<u>2 714 705 76</u>

Browar i Fabryka Kwasu Węglowego Sukcesorów K. Anstadta

Spółka Akcyjna w Łodzi, ul. Pomorska Nr 34 36

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty zł 92 880 00; Budynki: a) fabryczne zł 1 762 151 93, b) gospodarcze zł 282 382 34, c) mieszkalne zł 130 720 00; Urządzenia techniczne — kotły, maszyny, aparaty i urządzenia fabryczne zł 1 252 898 69; Inwentarz zakładowy i biurowy: a) żywy zł 5 559 20, b) martwy (ruchomości) zł 670 920 10; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 11 992 18; Papiery wartościowe zł 25 049 00; Weksle w portfelu i inkasie zł 25 789 92; Materiały: a) surowce zł 56 630 74, b) pomocnicze i pędne zł 44 525 24; Półfabrykaty zł 74 485 34; Gotowe wyroby i towary zł 104 186 32; Udziały w bankach zł 31 000 00; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 197 561 95, b) dostawcy zł 131 65, c) różni zł 70 643 28; Weksle protestowane zł 4 276 85, 2) należności w postępowaniu rewindykacyjnym zł 38 398 14; Sumy przechodnie: a) wydatki, dotycz. okresu przyszłego zł 4 880 11; **Razem zł 4 887 062 98.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 30 000 00; Weksle depozytowe zł 11 300 00; Obligo żyrowe zł 68 205 18.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 2 100 000 00; Kapitał zapasowy zł 234 100 00; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 1 904 764 35, b) dopisano w roku sprawozdaw. zł 76 317 30, ogółem zł 1 981 081 65; Zobowiązania — wierzyciele: a) akcepty zł 175 000 00, b) banki zł 14 80, c) podatki, płatne w styczniu 1938 r. zł 17 308 82, d) dostawcy zł 61 070 36, e) odbiorcy zł 7 778 77, f) różni zł 11 101 12, g) wkłady akcjonariuszów zł 239 966 95, h) wkłady różnych osób zł 41 492 81; Sumy przechodnie: Różne zł 390 38; Kaucje-zastawy zł 5 802 47; Resztę zysku przeniesiono na rok 1938 zł 11 954 85; **Razem zł 4 887 062 98.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za gwarancje zł 30 000 00; Różni za depozyty zł 11 300 00; Różni za obligo żyrowe zł 68 205 18.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 53 314 00.

Rachunek strat i zysków za 1937 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 307 856 32; Koszty fabrykacji zł 395 107 91; Koszty sprzedaży zł 300 073 53; Koszty kredytów — odsetki zł 49 502 82; Podatki państwowe i komunalne zł 406 743 89; Straty u odbiorców zł 21 954 50; Odpisy amortyzacyjne za rok 1937 zł 76 317 30; Resztę zysku z roku sprawozd. przeniesiono na rok 1938 zł 11 954 85; **Ogółem zł 1 569 511 12.**

MA. — Pozostałość zysku z 1936 r. zł 2 587 34; Wartość wyprodukowanego piwa i kwasu węglowego zł 1 543 970 06; Dochody różne zł 22 953 72; **Ogółem zł 1 569 511 12.** 817

Kolej Lokalna Toruń — Czarnowo, Spółka Akc. w likwidacji

Bilans likwidacyjny na dz. 31 grudnia 1937 r.

WINIEN. — Majątek płynny: Gotówka: 1) Bank Związku Spółek Zarobkowych w Toruniu zł 4 077 00; 2) Kasa podręczna zł 18 24 = zł 4 095 24; Dłużnicy: Gmina miasta Torunia zł 3 900 00; **Razem zł 7 995 24.**

Sumy pozabilansowe. — Papiery wartościowe Mkn. 606 00.

MA. — Zobowiązania: Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe zł 7 995 24.

Sumy pozabilansowe. — Depozyty Mkn. 606 00.

Rachunek zysków i strat za rok 1937

WINIEN. — Przeniesienie strat po dz. 31 grudnia 1937 r. zł 1 649 361 84; Koszty likwidacji zł 25 624 77; Procenty od niedoborów eksploatacyjnych zł 54 542 20; Rachunek strat kursowych zł 251 50; **Razem zł 1 729 780 31.**

MA. — Za pokrycie strat bilansowych kapitałem akcyjnym zł 268 090 00; Za odpisane podatki zł 25 982 17; Ryczałt dzierżawny zł 25 000 00; Procenty z lokacji zł 83 00; Za odpisane niedobory eksploatacyjne z odsetkami przez Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe zł 1 410 625 14; **Razem zł 1 729 780 31.**

Likwidatorzy:

(—) Dr Twaróg (—) Wójcik (—) Bolt

Rada Nadzorcza:

(—) Łacki (—) Wierzbicki (—) K. Michalik
(—) Dr Marszałek (—) Z. Keck (—) St. Zawadzki

Powyższy bilans zatwierdziło Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 25 marca 1938 r. 813

**Spółka Akcyjna Budowy Transmisji i Maszyn i Odlewni Żelaza
J. JOHN w Łodzi, ul. Piotrkowska 217**

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: 1) Grunty zł 1 221 794'81; 2) Budynki: a) fabryczne zł 2 437 823'76, b) gospodarcze zł 46 000'00, c) mieszkalne zł 621 536'40, razem zł 3 105 360'16; 3) Urządzenia fabryczne zł 3 745 998'61; 4) Urządzenia biur zł 95 760'35; 5) Patenty i licencje zł 360 172'00; Majątek płynny: 1) Gotówka w kasie i bankach krajowych zł 54 955'54; 2) Papiery procentowe zł 6 554'00; 3) Weksle zł 563 978'83; 4) Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 50 457'00; 5) Materiały: a) surowce i materiały pomocnicze zł 1 000 016'56, b) półfabrykaty zł 639 296'63, c) wyroby zł 134 289'67; 6) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 1 517 984'81, b) dostawcy zł 42 256'97; c) różni zł 14 907'00; 7) Wątpliwe należności: a) należności w postępowaniu rewindykacyjnym zł —, b) inne zł 4 337'22; 8) Sumy przechodnie: a) wydatki, dotyczące okresu przeszłego zł 40 860'72; **Ogółem stan czynny zł 12 598 980'88.**

Pozycje pozabilansowe. — 1) Obligo weksli w obiegu zł 1 066 387'13; 2) Kaucje zł 1 133 800'00; 3) Zobowiązania zagraniczne zł 580 172'64.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 4 800 000'00; 2) Kapitał zapasowy: a) saldo z ubiegłego roku zł 704 719'48, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 74 500'00, razem zł 779 219'48; 3) Kapitały rezerwowe: a) fundusz podatkowy zł 143 652'28, b) fundusz inwestycyjny zł 10 665'55, c) fundusz ubezpieczeń robotników od nieszczęśliwych wypadków zł 31 920'00, d) fundusz dla sierot i wdów zł 7 980'00, razem zł 194 217'83; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 3 578 177'05, minus amortyzacja z wyeliminowanych maszyn zł 162 374'01 = zł 3 415 803'04, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 624 947'38, razem zł 4 040 750'42; Zobowiązania: 1) Wierzyciele: a) banki angielskie zł 393 201'38, b) hipoteka zł 90 000'00, c) dostawcy zł 530 652'60, d) odbiorcy (zaliczki) zł 1 495 748'93, e) różni zł 8 456'15, razem zł 2 518 059'06; 2) Sumy przechodnie: a) wypłaty, dotyczące roku operacyjnego, a wypłacone w 1938 r. zł 14 545'43; Zysk: a) z 1936 r. zł 21 023'90, b) zysk w 1937 r. zł 231 164'76, razem zł 252 188'66; **Ogółem stan bierny zł 12 598 980'88.**

Pozycje pozabilansowe. — 1) Różni za weksle w obiegu zł 1 066 387'13; 2) Różni za kaucje zł 1 133 800'00; 3) Różni za zobowiązania zagraniczne zł 580 172'64.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — 1) Koszty administracji ogólnej zł 549 211'31; 2) Koszty fabrykacji zł 1 753 199'01; 3) Koszty sprzedaży zł 528 613'71; 4) Koszty kredytów zł 93 360'34; 5) Podatki państwowe i komunalne zł 184 874'69; 6) Świadczenia społeczne zł 264 772'84; 7) Różnice kursowe zł 7 111'09; 8) Strata na dłużnikach zł 593'00; 9) Strata na sprzedanych urządzeniach zł 7 923'07; 10) Amortyzacja za 1937 r. zł 624 947'38; 11) 8% na kapitał zapasowy zł 74 500'00; 12) Zysk za 1937 r. zł 231 164'76; **Ogółem zł 4 320 271'20.**

ZYSKI. — 1) Zysk brutto na fabrykacji zł 4 286 262'54; 2) Różne wpływy zł 34 008'66; **Ogółem zł 4 320 271'20.**

836

Zakłady Przemysłowe „Standard-Gips“, Spółka Akcyjna

we Lwowie, ul. Fredry 9

Bilans na dz. 31 grudnia 1937 r.

AKTYWA. — Nieruchomości, urząd. techn. i inwentarz zł 648 803'12; Kasa, papiery wart. i rymesy zł 11 338'31; Reszty z 22 069'87; Banki, dostawcy, odbiorcy, kaucje i różni zł 72 217'07; Koszty organiz. zł 7 030'00; Straty z lat ubiegłych zł 95 615'38; Strata zł 22 755'00; **Ogółem zł 879 828'75.**

Gwarancje zł 18 296'47.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 600 000'00; Fund. amortyz. zł 129 452'55; Banki, dostawcy, akcepty, różni zł 149 681'47; Sumy przechodnie zł 694'73; **Ogółem zł 879 828'75.**

Gwarancje zł 18 296'47.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1937 r.

WINIEN. — Koszty produkcji zł 253 926'59; Koszty administracyjne, sprzedaży i kredytów zł 148 475'25; Podatki zł 9 077'86; Odpisy zł 150'00; Amortyzacja zł 28 685'43; Strata sprzed. obiektu zł 3 799'95; **Razem zł 444 115'08.**

MA. — Sprzedaż zł 421 360'08; Strata zł 22 755'00; **Razem zł 444 115'08.**

828

**Fabryka Lakierów i Farb Towarzystwo „Nobiles“
Kochanowicz, Sachnowski & Co, Spółka Akcyjna w Włocławku**

Bilans zamknięcia za 1937 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 75 151'02; Budynki: a) fabryczne zł 161 483'46, b) gospodarcze zł 101 733'29, c) mieszkalne zł 34 986'00, razem zł 298 562'75; Urządzenia techniczne (maszyny, urządzenia fabryczne i narzędzia) zł 283 578'29; Ruchomości zł 25 897'91; Razem zł 683 189'97; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 13 839'65; Papiery wartościowe zł 6 425'00; Kaucje (wadia do przetargów) zł 16 312'70; Weksle w portfelu zł 17 039'25; Weksle zdyskontowane zł 96 088'73; Materiały: a) surowce zł 165 745'14, b) pomocnicze i pędne zł 44 086'77, razem zł 209 831'91; Wyroby gotowe zł 64 809'78; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 255 153'43, b) dostawcy zł 8 814'12, c) różni zł 13 362'69, d) wątpliwe należności zł 127'00, razem zł 277 457'24; Inne aktywa (zaliczki pracowników) zł 523'90; Sumy przechodnie: Wydatki okresu przyszłego zł 1 100'00; **Razem zł 1 386 618'13.**

Sumy pozabilansowe. — Depozyty zł 4 053'00.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 600 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 49 707'22, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 10 321'85, razem zł 60 029'07; Kapitał rezerwowy specjalny zł 20 088'91; Razem zł 680 117'98; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 320 315'88, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 18 357'46, razem zł 338 673'34, c) odpisano w roku sprawozdawczym zł 14 041'99, razem zł 324 631'35; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 27 786'84, b) banki zł 3 047'00, c) dostawcy zł 117 136'12, d) odbiorcy zł 2 767'84, e) różni zł 32 832'41, razem zł 183 570'21; Weksle w redyskoncie zł 96 088'73; Sumy przechodnie zł 1 865'97; IV. Zyski. Czysty zysk zł 100 343'89; **Razem zł 1 386 618'13.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za depozyty zł 4 053'00.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 31 970'24.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 105 970'00; Koszty fabrykacji zł 1 418 013'38; Koszty sprzedaży zł 320 787'61; Koszty kredytów zł 12 875'36; Podatki państwowe i komunalne zł 49 159'27; Odpisy na kapitał zapasowy zł 10 321'85; Odpisy amortyzacyjne zł 18 357'46; Straty na odbiorcach i inne zł 30 603'17; Czysty zysk zł 100 343'89; **Razem zł 2 066 431'99.**

MA. — Uzyskano z produkcji zł 2 064 923'15; Wpływy od dłużników, spisanych w latach ubiegłych na straty zł 1 038'84; Wpływy specjalne zł 470'00; **Razem zł 2 066 431'99.**

851

BANK

**M I E S I Ę C Z N I K
POŚWIĘCONY BANKOWOŚCI I
ZAGADNIENIOM FINANSOWYM**

**ADRES REDAKCJI
i ADMINISTRACJI
WARSZAWA
NOWY ŚWIAT 7
KONTO P.K.O.2777**

ZAWIERA

artykuły, sprawozdania, kronikę, przegląd bibliografii i prasy z zakresu pieniądza i kredytu, organizacji i techniki bankowej

PODAJE

systematyczny przegląd i oświetlenie wszystkich wydarzeń i zagadnień, mających związek z bankowością i rynkiem pieniężno-kapitałowym w Polsce i z a g r a n i c ą

PRENUMERATA:

**ROCZNA WYNOŚI zł 18, PÓLROCZ. zł 9
NUMER POJEDYŃCZY zł 1'50
DLA PRACOWNIKÓW BANKOWYCH
PRENUMERATA ROCZNA zł 12
PÓLROCZNA zł 6**

TARYFA CELNA

wydana w formie kartkowej
stałe uzupełniana
według aktualnego stanu

Cena taryfy zł 40.—

Cena „Uzupełnień” zł 7.—

■■■■■■■■■■ kwartalnie ■■■■■■■■■■

Nakładem Tygodnika

„POLSKA GOSPODARCZA”

280 STRON DRUKU

8 ILUSTRACIJ WIELOBARWNYCH

48 ILUSTRACIJ JEDNOBARWNYCH

JANINA ORYNŻYNA

PRZEMYSŁ
LUDOWY
W POLSCE

NAKŁADEM
TYGODNIKA „POLSKA GOSPODARCZA”
WARSZAWA

Cena zł 10'00, z przesyłką pocztową zł 11'00

Do nabycia w Administracji tyg. „Polska Gospodarcza” w W-wie,
Elektoralna 2, oraz w księgarniach, bazarach przemysłu ludowego itp.

POLMIN

PAŃSTWOWA FABRYKA
OLEJÓW MINERALNYCH
CENTRALA LWÓW AKADEMICKA 7

D O S T A R C Z A BENZYNY

MOTOROWE, FRAKCYJNE, EKSTRAKCYJNE,
WYSOKOOKTANOWE, ETYLIZOWANE.

NAFTĘ OSWIETLENIOWĄ,
PRYMUSOWĄ I SILNOPŁO-
MIENNĄ, ETER NAFTOWY.

O L E J E

KOŹYSKOWE, CYLINDROWE,
SILNIKOWE, GARBARSKIE,
TRANSFORMATOROWE, TURBINOWE,
SAMOCHODOWE, BEZBARWNE.

S M A R Y

STĄŻE I PÓŁPEYNNÉ, OLEJE I SMARY PRZYSTO-
SOWANE DO WSZYSTKICH TYPÓW MASZYN.

PARAFINE I CEREZYNE,
ASFALTY PRZEMYSŁOWE,
PAPOWE, IZOLACYJNE, DROGOCHE

KOPALNIE WŁASNE.

RAFINERIA W DROHOBYCZU

ODDZIAŁY HANDLOWE W CAŁEJ POLSCE.

STACJA BUNKROWA W GDYNI.

STACJE BENZYNOWE
W CAŁEJ POLSCE.

Zakr. Ekonomia. Fabryka. Polmin. Polna 3.